

Jaarstukken 2022

Versie: Vastgesteld door Raad

29 juni 2023

Inhoudsopgave

Leeswijzer.....	5
Inleiding.....	7
Aanbiedingsbrief.....	9
Waar staan we op financieel gebied.....	12
Baten en lasten per programma.....	19
Programma's.....	21
Sociaal.....	23
Veilig.....	39
Inkomen en armoede.....	46
Vrije tijd.....	55
Onderwijs.....	65
Gebiedsontwikkeling.....	71
Leefomgeving en klimaat.....	85
Verkeer.....	95
Samen besturen.....	105
Financiën.....	115
Paragrafen.....	123
Duurzaamheid.....	125
Risico's en weerstandsvermogen.....	139
Bedrijfsvoering.....	157
Lokale Heffingen.....	165
Onderhoud kapitaalgoederen.....	175
Verbonden Partijen.....	185
Financiering.....	205
Grondbeleid.....	211
Grootschalige projecten.....	214
Jaarrekening.....	218
Staat van baten en lasten.....	220
Toelichting staat van baten en lasten per programma.....	221
Balans.....	241
Grondslagen.....	243
Toelichting op de balans.....	247
Gebeurtenissen na balansdatum.....	263
Incidentele baten en lasten.....	264
EMU-saldo.....	269
SiSa-verantwoordingsbijlage.....	269
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	275
Bijlagen.....	281
Kerngegevens.....	282
Het resultaat.....	284
Subsidies.....	285
Taakvelden.....	287
Rechtmatigheid.....	293

Raadsbesluit en Moties en amendementen.....	295
Raadsbesluit.....	297
Moties en amendementen.....	299
Afkortingenlijst.....	300

Leeswijzer

Voor u liggen de **jaarstukken 2022**. Deze bestaan uit een beleidsmatig *jaarverslag* en een financiële *jaarrekening*.

In de jaarstukken legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de daarmee verbonden financiën. De opzet van de jaarstukken is conform Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) en gelijk aan die van de begroting. De financiële overzichten zijn afgerond op € 1.000. Hierdoor is het mogelijk dat er afrondingsverschillen ontstaan. In de financiële tabellen wordt het min-teken gebruikt als er een last (uitgave/nadeel) wordt bedoeld. Waar geen teken staat, bedoelen we dat als een baat (inkomst/voordeel). Hiermee volgen we de Begroting 2022.

Het *jaarverslag* bestaat uit:

- de programmaverantwoording;
- het hoofdstuk Financiën;
- en de paragrafen.

In de *programmaverantwoording* gaan wij in op de in de begroting gestelde 3W-vragen. Dit zijn 'Wat willen we bereiken?' (Doelstelling), 'Wat gaan we ervoor doen?' (Activiteiten) en als derde 'Wat mag het kosten?'. De eerste twee W-vragen zijn per programma verwerkt in een tabel. Per doelstelling kunt u hierin lezen wat we hebben bereikt en wat we ervoor hebben gedaan. Wat heeft het gekost is per programma vertaald in een financieel overzicht.

Naast de drie W-vragen wordt ook een toelichting gegeven op belangrijke ontwikkelingen, over te hevelen budgetten en de stand van zaken van investeringen.

In de jaarstukken 2020 en 2021 was er per programma een aparte paragraaf over de coronakosten. Deze is in de jaarstukken 2022 komen te vervallen. Waar relevant zijn de financiële effecten van de coronacrisis meegenomen in de verschillenanalyse.

In het hoofdstuk *Financiën* zijn de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente toegelicht (Algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de gemeentelijke belastingen).

In de zeven verplichte *paragrafen* gaat het om (de verantwoording van) de beleidslijnen van beheersmatige aspecten die financieel, politiek of anderszins belangrijk zijn. Naast de zeven verplichte paragrafen zijn er twee extra paragrafen. Dit zijn Duurzaamheid en Grootschalige Projecten. De paragraaf Duurzaamheid geeft informatie over de voortgang van het duurzaamheidsprogramma. De paragraaf Grootschalige Projecten geeft informatie over de grootschalige projecten die er binnen de gemeente zijn. Dit zijn Plantage de Sniep en Holland Park.

De *jaarrekening* bestaat uit:

- de programmarekening;
- de balans (met toelichting);
- een overzicht incidentele baten en lasten;
- de berekening van het EMU-saldo;
- en de SiSa-verantwoordingsbijlage.

De *programmarekening* bevat een gecompriemd overzicht van alle lasten, baten en saldi per programma en een toelichting op het resultaat.

De *balans* en de toelichting daarop geeft inzicht in de bezittingen (activa) en het eigen en vreemd vermogen (passiva) van de gemeente. Met andere woorden: er wordt inzicht verschaft over waarin geïnvesteerd is en hoe dat gefinancierd is.

De *SiSa-verantwoordingsbijlage* bevat verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen. Deze bijlage wordt gebruikt om verantwoording af te leggen over de uitkeringen en vervangt de afzonderlijke accountantsverklaringen.

Ten slotte bevatten de jaarstukken nog enkele bijlagen met daarin de kerngegevens van de gemeente, het resultaat, een overzicht van de subsidies, een overzicht van de taakvelden, een overzicht rechtmatigheid en de afkortingenlijst.

Aanbiedingsbrief	9
Waar staan we op financieel gebied	12
Baten en lasten per programma	19

Aanbiedingsbrief

Beste raadsleden,

Met de Jaarstukken 2022 verantwoordt het gemeentebestuur zich over het werk en het geld in 2022. Dat was in verschillende opzichten een bijzonder jaar. We hebben immers gewerkt met de programmabegroting die de oude raad nog vaststelde, maar we hadden voor het grootste gedeelte van het jaar te maken met een nieuwe raad en dus met een nieuw college en een nieuw coalitieakkoord. Gelukkig zien we dat er continuïteit in onze gemeentelijke ambities zit. We konden dan ook veel beleid en activiteiten doortrekken. Maar uiteraard leverden de gemeenteraadsverkiezingen ook in Diemen verschuivingen op.

Ook omdat we toch niet direct de crisissfeer achter ons konden laten, was 2022 een bijzonder jaar. We hadden te maken met een klein staartje van de coronapandemie en daarop volgde al snel de Oekraïne-oorlog. Dat leverde voor alle gemeenten in ons land nieuwe uitdagingen op door een fikse vluchtelingenstroom en grote effecten op de energievoorziening. Zo ook voor Diemen. Oplopende inflatie, een blijvend krappe arbeidsmarkt, groeiende armoede, spanningen in de landelijke politiek, grote krapte op de woningmarkt en druk op duurzaamheidsambities maakten 2022 in ieder geval geen gemakkelijk jaar.

De omstandigheden waaronder we opereerden waren dus aanhoudend lastig. Toch hebben we het nodige kunnen realiseren. In deze jaarverantwoording leest u aan welke maatschappelijke ambities we in 2022 hebben kunnen werken. Als gemeentebestuur mogen we er trots op zijn dat onze inwoners en onze ambtenaren hebben laten zien dat we door goed samenspel ook in die omstandigheden veel kunnen bereiken. Een aantal van die resultaten lichten we eruit:

- Aan het begin van 2022 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie voor Diemen vastgesteld. Dat document is tot stand gekomen in een intensief samenspel met inwoners en andere belanghebbenden. Het is een belangrijke mijlpaal, want deze visie geeft richting aan de keuzes die we moeten maken over de omgeving waarin we wonen, werken en onze vrije tijd doorbrengen. Het is bepalend voor de ontwikkeling van Diemen richting 2040.
- De groei van Diemen zette zich ook afgelopen jaar voort, zij het in een wat lager tempo. Met name in Holland Park West is het tempo van oplevering door veranderende omstandigheden op de woningmarkt lager geweest dan we gewend waren. Niettemin hebben ontwikkelende partijen de wenselijkheid van woningen in de sociale huur en middeldure huur helder voor ogen. Bouwen binnen de bestaande bebouwing in Diemen is niet altijd eenvoudig, maar op verschillende plekken zijn er ook wat dat betreft weer stappen gezet. Verder hebben we gewerkt aan verbetering van het aanbod aan betaalbare woningen. De regeling van Groot naar Beter, de aanpassing van de regionale regels voor woningzoekenden, de invoering van de zelfbewoningsplicht en de opkoopbescherming moeten daaraan gaan bijdragen.
- Bij de groei van ons dorp willen we ook de voorzieningen op niveau houden voor de inwoners van vandaag en van morgen. Afgelopen jaar ronden we de herinrichting van sportpark De Diemen af en ook de nieuwbouw en renovatie van de sporthal aan de Prins Bernhardlaan. Begin dit jaar kon de feestelijke opening van Sporthallen Diemen plaatsvinden. Ook op cultureel gebied boekten we met de uitbreiding en verbouwing van De Omval mooie resultaten. Theater De Omval maakt gebruik van de nieuwe zaal en de verhuizing van de openbare bibliotheek kreeg onlangs zijn beslag. Helaas moesten we

afgelopen jaar wel constateren dat het project qua budget en qua beheersing uit de pas is gelopen. De bouw van de nieuwe huisvesting van de Brede School in Holland Park begon in 2022, afronding verwachten we medio dit jaar. Al met al mooie resultaten wat betreft de voorzieningen in Diemen

- We hebben ons in 2022 niet alleen gericht op nieuwe voorzieningen. Ook het onderhoud en beheer van de openbare ruimte willen we graag op niveau houden en dat lukt gelukkig goed. Waar mogelijk houden we daarbij rekening met aanpassing aan een veranderd klimaat door hittestress tegen te gaan en waterberging op een goede manier in te passen. We kijken daarbij ook naar mogelijkheden om meer groen en meer variantie in het natuurlijk leven te realiseren. Soms op kleine schaal, door geveltuintjes te stimuleren, en soms door bestaande inrichting van het openbaar groen aan te passen. Zo zorgen we dat bestaande buurten ook bij veranderend klimaat een prettige en duurzame woonomgeving vormen.
- Op sociaal gebied hebben we met name bij de bestrijding van eenzaamheid en armoede goede voortgang laten zien. De coronacrisis en vervolgens de energiecrisis maakten dat urgente thema's. In 2022 zijn we bijvoorbeeld met energiecoaches gaan werken die inwoners helpen om energiebesparingsmaatregelen in huis te treffen. Zo dragen we bij aan energiebesparing en duurzaamheid en zorgen we tegelijkertijd voor een positief financieel effect voor die huishoudens die het het hardst nodig hebben.
- Over de jeugdzorg uitten we bij de begroting voor 2022 zorgen. De kosten daarvan zijn en blijven voor vrijwel alle gemeenten een probleem, ook voor Diemen. Ondanks een nieuwe financieringssystematiek blijft grip op de kosten lastig. Afgelopen jaar hebben we er in Diemen via het programma *Grip en controle op het sociaal domein* aan gewerkt om die kosten beter in de hand te kunnen houden. Omdat de resultaten bemoedigend waren, krijgt het programma met onze DUO-collega's een vervolg onder de noemer *Datagedreven sturen*. Niettemin is uit deze jaarverantwoording te concluderen dat onze zorgen terecht waren en dat ze nog niet geheel verdwenen zijn.
- Op het gebied van veiligheid en aanpak van ondermijning gaven we actief uitvoering aan de speerpunten uit het veiligheidsbeleid 2019-2022. De resultaten daarvan hebben we gedeeld. Tegelijkertijd stelden we het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2023-2026 "Verder bouwen aan een veilig Diemen" op, dat de gemeenteraad in januari 2023 kon vaststellen.

Onze organisatie had het niet gemakkelijk in 2022. Er lagen veel uitdagingen: we hadden te maken met veel vacatures, een krappe arbeidsmarkt, een hoog ziekteverzuim en daardoor met een hoge werkdruk.

De nieuwe organisatiestructuur, die we met de organisatieontwikkeling Diemen '22 hebben gerealiseerd, heeft zich een eerste volle jaar laten zien. Dit traject gaan we in 2023 evalueren. Duidelijk is dat het welzijn van de organisatie aandacht vraagt van de directie. Dat we in 2022 een nieuwe gemeentesecretaris in vaste dienst hebben kunnen vinden, is daarbij een goede zaak.

De organisatie heeft zich in het afgelopen jaar van zijn beste kant laten zien. We formuleerden onze ambities op het gebied van participatie, communicatie en dienstverlening. We willen laten zien dat we voor en met de inwoners willen werken aan Diemen als een fijne plek om te wonen en te werken. We geven invulling aan die ambities, onder andere door duidelijke taal te gebruiken en door een nadrukkelijker plek voor participatie. Die inspanningen worden gelukkig herkend. Zo schreef de Ombudsman onder de titel 'Het geheim van Diemen' een lovend stuk over het streven naar de menselijke maat door de medewerkers en het bestuur van de gemeente Diemen.

Wat we extra hebben gedaan

We hebben in 2022 veel zaken opgepakt die we niet hadden voorzien in de Programmabegroting 2022. Denk aan de opvang van Oekraïners en de tijdelijke noodlocatie voor asielzoekers uit Ter Apel. Maar denk ook aan de grote inzet bij het opstellen van een Steunimpuls in het najaar om bestaanszekerheid van onze inwoners in lastige tijden van de energiecrisis te verbeteren. We er zijn trots dat we dit integrale en weloverwogen pakket konden aanbieden aan de inwoners die dat nodig hebben. De uitvoering van de Steunimpuls zal onverminderde inzet blijven vergen.

We kregen te maken met schaarste. Dat is steeds zichtbaarder. Samenwerkingspartners kampen met personeelstekorten maar ook binnen het onderwijs, leerlingenvervoer en de zorg zagen we tekorten aan personeel. Dat vraagt ook van ons als gemeente soms om een flexibele en vaak nieuwe aanpak.

In maart 2022 vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Vanwege de landelijke coronaregels waren daarbij nog steeds extra maatregelen nodig. De verkiezingen verliepen mede daardoor goed. In het vervolg daarop vroeg de formatie van een nieuwe coalitie en het opstellen van een nieuw coalitieakkoord ook bestuurlijke en ambtelijke inzet.

Tot slot

Het bijzondere van 2022 is ook terug te vinden in de financiële resultaten. We sluiten het jaar af met een positief resultaat van € 8,2 miljoen. Dat saldo is op verschillende manieren te verklaren. We hadden te maken met een aantal meevallers in de bijdragen van het rijk. Bovendien kwam een forse rijksbijdrage pas laat in het jaar beschikbaar. Verder is het overschot logischerwijs ontstaan doordat we niet alle werkzaamheden konden uitvoeren die we vooraf gepland hadden. De aanvullende opgaven op het gebied van asielopvang, Oekraïense vluchtelingen en de energiearmoede zijn daar samen met de krapte op de arbeidsmarkt belangrijke oorzaken voor.

Het resultaat over 2022 willen we geheel toevoegen aan de algemene reserve. Het gaat om een incidenteel bedrag dat we willen toevoegen aan de gemeentelijke spaarpot. Dat doen we, omdat de onzekerheid over de te ontvangen Rijksmiddelen in 2026 nog steeds aanwezig is en het financiële perspectief van de komende jaren minder gunstig is voor Diemen. Op deze manier versterken we onze buffer en kunnen we tegenvallende ontwikkelingen opvangen zonder dat meteen grote bezuinigingen nodig zijn. Verder zullen we een groot deel van het overschot in 2023 alsnog inzetten voor die zaken waar we afgelopen jaar niet aan toekwamen. In de 1ste kwartaalbrief 2023 heeft uw raad al een reeks aan overhevelingsvoorstellen vastgesteld.

We realiseren ons wel dat de beschikbaarheid van voldoende capaciteit daarbij een aanhoudende uitdaging is. Daarom focussen we bij onze sturing op het zetten van bewuste stappen, het beheersen van schaarste en het aanbrengen van focus. Ook vraagt de vitaliteit van de organisatie aandacht. De algehele boodschap, ook vanuit het coalitieakkoord, is dat we willen behouden wat goed is en verbeteren wat nodig is.

Waar staan we op financieel gebied

De Jaarstukken 2022 sluiten af met een positief saldo van € 8,2 miljoen. In de 4^e kwartaalbrief 2022 werd nog een positief saldo van € 2,8 miljoen verwacht. Uiteindelijk is het saldo € 5,4 miljoen positiever dan verwacht.

Belangrijke oorzaak van het positieve saldo is dat we in 2022 niet aan alle werkzaamheden zijn toegekomen die we ons hadden voorgenomen in de begroting. Bovendien ontvingen we vanuit het Rijk in december nog extra gelden voor werkzaamheden die we in 2023 gaan inzetten. In totaal betreffen deze gelden een bedrag van € 3,6 miljoen.

De capaciteit van onze organisatie stond in 2022 onder druk. We hadden te maken met veel vacatures, een krappe arbeidsmarkt en een hoog ziekteverzuim. Desondanks hebben we in 2022 veel zaken opgepakt die we niet hadden voorzien in de Programmabegroting 2022 zoals de opvang van Oekraïense vluchtelingen, het tijdelijk opvangen van asielzoekers en de opstellen en uitvoeren van de steunimpuls. Deze onvoorziene zaken hebben veel ambtelijke inzet hebben gevraagd. Met als resultaat dat niet alle ambities die we ons in de begroting hadden voorgenomen al in 2022 konden worden gerealiseerd. Hier gaan we, zoveel als mogelijk, in 2023 alsnog invulling aan geven.

Verder op in deze paragraaf is een overzicht opgenomen hoe het resultaat tot stand is gekomen. Dit betreft de grootste afwijkingen. In de jaarrekening is per programma een gedetailleerde analyse terug te vinden.

De regelgeving schrijft voor dat het rekeningresultaat bestaat uit een resultaat voor verrekening met de reserves en een resultaat na verrekening met de reserves. Deze opbouw ziet er als volgt uit:

Saldo van baten en lasten	Bedrag begroot primitief	Begroting na wijziging	Realisatie
Baten	98.656	100.837	102.463
Lasten	-98.575	-95.859	-91.473
Subtotaal	81	4.978	10.990
Onttrekkingen aan reserves	666	2.385	2.404
Toevoegingen aan reserves	-214	-4.545	-5.141
Subtotaal	452	-2.160	-2.737
Saldo van baten en lasten	533	2.818	8.253

Wij stellen voor het positieve resultaat van € 8,2 miljoen conform bestaand beleid in de Algemene Reserve te storten.

In de 1^e kwartaalbrief 2023 hebben we de voorstellen tot overheveling van budget opgenomen. Deze voorstellen verrekenen we met de Algemene Reserve zodat deze niet opnieuw invloed hebben op het rekeningresultaat.

Per saldo blijft er een positief resultaat, dit versterkt ons weerstandsvermogen.

De grootste verrekeningen met de reserve is het gevolg van storting van € 3,2 miljoen in de Reserve Kwaliteitsplan Openbare Ruimte. De actualisatie van het Meerjarenperspectief Grondzaken resulteerde in een onttrekking van € 0,8 miljoen met de Reserve Grondzaken.

Bestemming rekeningresultaat

Financieel beleid is het saldo van de jaarrekening te storten in de Algemene reserve, hierdoor neemt het weerstandsvermogen verder toe.

Beslispunten reservepositie

De jaarrekening bevat enkele beslispunten die betrekking hebben op de reservepositie. Het betreft de uitvoering van bestaande beleidsregels.

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Voor de egalisatie van het tarief afvalstoffenheffing is een egalisatievoorziening in het leven geroepen. Per 1 januari 2022 was deze voorziening leeg. Dit is de afgelopen jaren al het geval. Uitgangspunt was dat dit zou worden hersteld door de hogere inkomsten vanuit de afvalstoffenheffing. Door verschillende oorzaken bleven de uitgaven de laatste jaren stijgen. Het negatieve verschil over 2019, 2020 en 2021 is ten laste van de algemene middelen gebracht. In totaal bedraagt dat € 507.000 .

In de begroting 2022 hielden we rekening met een dotatie aan de egalisatievoorziening. De werkelijk lasten zijn ook in 2022 zo hoog dat de dotatie niet kon plaatsvinden en dat er alsnog een tekort van € 207.000 is ontstaan. Het exploitatietekort op afval is ten laste van het rekeningsaldo gebracht. De egalisatievoorziening blijft hierdoor leeg. Bij de tariefstelling voor de komende jaren sturen we er op aan dat de egalisatiereserve weer positief wordt.

Reserve Grondzaken en Voorziening Verlies Grondzaken

In de Nota Grondbeleid is vastgelegd dat we in Diemen werken met een Reserve Grondzaken en een Voorziening Verlies Grondzaken. De Reserve Grondzaken is ingesteld als een aparte reserve binnen de gemeentelijke financiën, waardoor de financiële resultaten en risico's van de grondzaken apart zichtbaar zijn ten opzichte van de overige gemeentelijke taken. In de Voorziening Verlies Grondzaken worden verwachte negatieve resultaten van de grondexploitatie(s) voorzien.

Per saldo is uit de Reserve Grondzaken € 807.000 onttrokken. Per 31 december 2022 bedraagt de stand van de reserve € 9.147.000.

In de Voorziening Verlies Grondzaken is € 203.000 gestort. Per 31 december 2022 bedraagt de stand van de voorziening reserve € 677.000.

In het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) 2022 is een gedetailleerde uitwerking van alle onttrekkingen en dotaties terug te vinden.

Algemene reserve / weerstandsvermogen

Onderstaand de stand van de Algemene reserve per 31 december 2022.

Ontwikkeling Weerstandsvermogen	
Algemene reserve (inclusief risicoreserve)	
- stand per 1 januari 2022	17.695
- mutaties	1.822
Stand per 31 december 2022	19.517
Reserve grondzaken	
- stand per 1 januari 2022	9.954
- mutaties	-807
Stand per 31 december 2022	9.147
Saldo Jaarrekening 2022	8.253
Stand inclusief besluiten Jaarrekening 2022	36.917

De ratio voor het incidentele weerstandsvermogen is 'Uitstekend'.

De algemene reserve is in 2022 verder toegenomen waardoor de weerstandscapaciteit is vergroot. Voor de lopende grondexploitaties waar verliezen verwacht worden is de ' Voorziening Verlies Grondzaken' aangevuld vanuit de Reserve grondzaken. Het woningtekort is groot en de ambitie voor meer sociale woningen leveren in samenhang met de beperkte grond die aanwezig is, risico's op voor nieuwe grondexploitaties. We leven in economisch onzekere tijden. De inflatie is hoog, de prijzen voor grondstoffen zijn enorm gestegen en ook de rente stijgt. Al deze ontwikkelingen hebben een negatieve invloed op onze grondexploitaties. Voor het opvangen van negatieve resultaten zijn we verplicht een voorziening aan te leggen (Voorziening Verlies Grondzaken). Om de Voorziening Verlies Grondzaken op het gewenste niveau te houden verrekenen we met de Reserve Grondzaken. De reserve Grondzaken is goed gevuld, daarmee zijn we in staat negatieve ontwikkelingen op te vangen.

De ratio voor het structurele weerstandsvermogen is 'Voldoende'.

De structurele risico's zijn dit jaar toegenomen. De herverdeling van het Gemeentefonds heeft voor Diemen grote negatieve gevolgen. Dit nadeel is op basis van de informatie uit de Meircirculaire 2022 voorlopig becijferd op € 2,9 miljoen structureel. Het is nog niet duidelijk welke compensatie en ingroeiregeling het Rijk hier tegenover zet. Het nadeel zal zich vanaf 2026 voordoen.

De kosten voor jeugdzorg blijven toenemen. Vooral het aantal complexe jeugdzorgcliënten neemt in aantal toe en brengt hoge kosten met zich mee. Nog steeds zetten we volop in op de beheersing van de kosten binnen de specialistische jeugdhulp, dit blijkt weerbarstige materie. Binnen het programma 'Grip en controle sociaal domein' is vooral ingezet op contractmanagement. Samen met de andere DUO-organisaties hebben we het project 'Datagedreven sturing' gestart. Doel is op basis van de bestaande data beter te kunnen prognosticeren.

Voor het structurele begrotingsevenwicht brengen de inflatie, de energiecrisis en de stijgende rente forse risico's met zich mee. We zijn in 2023 gestart met het verzamelen van de gevolgen van deze risico's. In de 2e kwartaalbrief 2023 en de Kadernota 2024 nemen wij u mee in onze bevindingen. Voor 2022 zijn deze risico's nog beperkt gebleven.

Conclusie

2022 kunnen we financieel gezien positief afsluiten. Verhoudingsgewijs hadden we meer meevallers dan tegenvallers. Zo ontvingen we extra Rijksmiddelen voor de opvang van vluchtelingen en de ondersteunende maatregelen voor de energiecrisis. Na overheveling van de budgetten is er nog steeds een positief saldo waardoor onze algemene reservepositie verbetert. Deze goede reservepositie geeft ons in de toekomst enig comfort wanneer financiële risico's zich daadwerkelijk voor gaan doen.

Verklaring van het resultaat

Onderstaand een overzicht van de belangrijkste afwijkingen die zich sinds de 4e kwartaalbrief 2022 hebben voorgedaan. Verderop in de jaarrekening vindt u per programma een overzicht van afwijkingen met toelichting.

Verwachte saldo in 4e kwartaalbrief 2022		2.818
Sociaal		
Jeugdzorg	De kostenoverschrijding op jeugd in 2022 wordt voor een groot deel verklaard door vertragingen in het berichtverkeer bij de aanbieder. Oftewel over de laatste maanden van 2022 zijn met terugwerkende kracht declaraties ontvangen over de eerdere maanden in 2022. Conclusie is dat we in 2022 meer kinderen in zorg gehad hebben dan in voorgaande jaren, namelijk 50 unieke cliënten meer. Daarbij geldt dat de kostenontwikkeling voor het segment waarin veel kinderen zijn behandeld (segment B) hoog was.	-953
Participatiewet	Pantar, de uitvoerder van de Sociale Werkvoorziening, ontvangt een subsidie van de gemeente Diemen. De subsidiebijdrage is gebaseerd op een schatting van de sociale werkpopulatie en het is een bijdrage aan de loonkosten. De sociale werkpopulatie loopt af (sterfhuisconstructie), dit leverde in 2022 een voordeel van € 89.000 op. In 2022 heeft Pantar een bijdrage voor de transitievergoeding ad € 38.000 ontvangen. Het bedrag is doorgestort naar Diemen.	127
Wmo	Na afloop van de maatregelen tegen het coronavirus heeft het een tijdje geduurd voordat het gebruik van Wmo-voorzieningen, waaronder het Wmo-vervoer, weer op het peil van voor de coronacrisis was. Hierdoor is € 326.000 van het budget niet volledig besteed in 2022. In lijn hiermee is ook het budget voor Wmo-maatwerkvoorzieningen niet volledig besteed in 2022. Er resteert € 59.000.	385
Steunimpuls voor mensen in financiële problemen	In de 4e kwartaalbrief 2022 is besloten budget beschikbaar te stellen voor de steunimpuls voor mensen in financiële problemen. Dit budget is in 2022 nog niet besteed. In 2022 is vooral gewerkt aan het bedenken en uitwerken van plannen. De uitvoering van de plannen zal 2023 gebeuren. In de eerste kwartaalbrief 2023 is dit budget voor 2023 beschikbaar gesteld.	231
Inburgering	Begin 2022 ging de prioriteit uit naar de opvang en huisvesting van Oekraïense vluchtelingen. Vervolgens hebben we asielzoekers opgevangen. Daarna ging de aandacht vooral uit naar steunmaatregelen als gevolg van de energiecrisis. Met als gevolg dat het budget voor inburgering in 2022 nauwelijks is ingezet. Er resteert € 320.000 waarvan € 220.000 een incidenteel karakter heeft. In de 1e kwartaalbrief is het incidentele budget beschikbaar gesteld voor 2023. Tevens was er geen onttrekking uit de reserve nodig van € 144.000.	176
Inkomen en armoede		
Bijstandsverlening	De verwachting was dat ten opzichte van 2021 het aantal bijstandsuitkeringen in 2022 zou stabiliseren. Werkelijk is het aantal teruggelopen. Dit levert een voordeel van € 450.000 op in de uitgaven voor uitkeringen. Daarentegen verloopt de terugvordering van uitkeringen moeizamer en is € 118.000 extra in de voorziening gestort. Doordat er veel statushouders zijn gehuisvest is er een toename op de bijzondere bijstand (inrichtingskosten), per saldo is € 105.000 meer besteed dan begroot.	227
Eenmalige energietoeslag 2022	Om de aanvragen die in 2023 worden gedaan te kunnen afhandelen is voorgesteld om de resterende € 170.000 van het budget van 2022 over te hevelen naar 2023. Dit hebben we verwerkt in de 1e kwartaalbrief 2023.	170
Compensatie ureninzet opvang vluchtelingen	Het Rijk compenseert de kosten voor de opvang van vluchtelingen, hieronder vallen ook de kosten van de ambtelijke capaciteit. Totaal is € 189.000 aan personeelskosten in rekening gebracht.	189

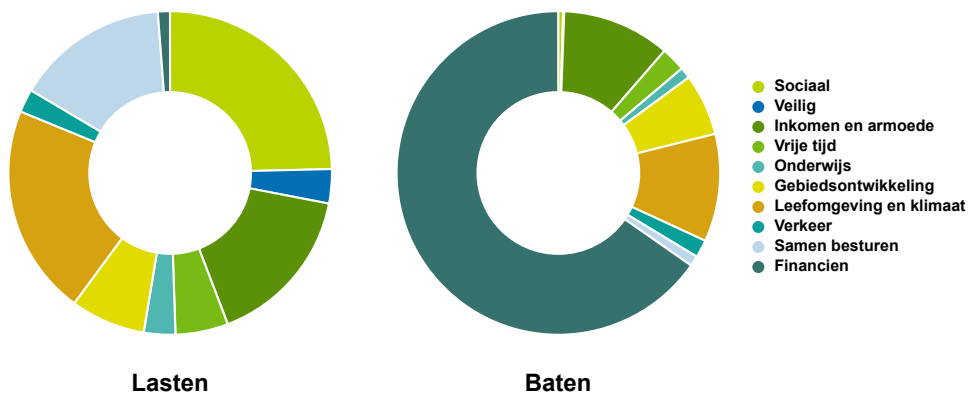
Verwachte saldo in 4e kwartaalbrief 2022		2.818
Onderwijs		
Onderwijsachterstanden-beleid (OAB)	Het Rijk stelt middelen beschikbaar voor het uitvoeren van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (OAB), deze middelen zijn de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen. Dit geeft de mogelijkheid om werkzaamheden op het gebied van onderwijsachterstanden die we eerst uit de algemene middelen bekostigde vanaf nu uit de rijksmiddelen tekunnen bekostigen.	170
Huuropbrengsten Brede School Holland Park	Er is in 2022 rekening gehouden met de opbrengsten voor verhuur van de brede school in Holland Park, deze school is echter nog in aanbouw en wordt in 2023 opgeleverd.	-101
Gebiedsontwikkeling		
- Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging	Vanuit het gemeentefonds heeft het Rijk geld overgedragen naar de gemeenten voor de transitiekosten die gemeenten hebben gemaakt en nog maken in de aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. Dit geldt ook voor de noodzakelijke voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Diemen heeft in 2022 voor de Omgevingswet € 240.000 ontvangen en voor de Wkb € 40.000. In de 1e kwartaalbrief 2023 is dit voor 2023 beschikbaar gesteld.	280
Leefomgeving en klimaat		
Afval	Ondanks de hogere opbrengsten afvalstoffenheffing is er een tekort ontstaan in de exploitatie van het ophalen en verwerken van afval. Deels wordt dit veroorzaakt door een afrekening uit 2021, deels omdat de verwachte afvalvermindering na de coronacrisis is uitgebleven en deels door de invoering van maatregelen in het afvalplan die pas in de toekomst gaan renderen. Hierdoor is de verwachte dotatie aan de egalisatievoorziening komen te vervallen en komt het tekort ten laste van het rekeningresultaat (algemene middelen).	-207
Vrijval saldo Oost West as.	Omdat de infrastructurele werkzaamheden van het project de Oost-West as zijn afgerond heeft in de 4e kwartaalbrief 2022 een voorschot op de financiële afsluiting plaatsgevonden. Van het batige resultaat is € 3.200.000 gestort in de Reserve Kwaliteitsplan Openbare Ruimte en is € 275.000 gedoteerd aan de Voorzieningen Groot Onderhoud Openbare Ruimte. Het project had meerder financieringsbronnen, waaronder diverse subsidieregelingen. De toegekende subsidies zijn inmiddels definitief vastgesteld en ontvangen. Dat is reden dat we het restantsaldo van het project Oost-West as (€ ,1,24 miljoen) niet langer als balanspost mogen meenemen maar moeten laten vrijvallen aan het rekeningresultaat 2022. Dit terwijl er nog geluidwerende maatregelen nodig zijn. Voor deze geluidwerende maatregelen vragen we in 2023, via een kwartaalbrief, alsnog budget voor deze geluidwerende werkzaamheden aan.	1.240
Samen besturen		
Voorziening pensioenen	Op 31 december 2021 was de stand van de "voorziening pensioenen" € 2,9 miljoen. Jaarlijks doteren we € 75.000 in de voorzieng. Door expiratie van twee pensioenen is een bedrag van € 38.000 ontvangen. Er is € 88.000 uitbetaald aan pensioenen. Ieder jaar herberekenen we de hoogte van de pensioenvoorziening. Doordat de rekenrente ten opzichte van 2021 fors is gestegen, komt de pensioenberekening uit op een lagere pensioenverplichting. Per 31 december 2022 bedraagt deze betalingsverplichting € 2,3 miljoen. Om aan te sluiten bij dit saldo hebben wij een bedrag van € 668.000 laten vrijvallen.	668
Inhuur personeel	Per abuis is het budget dat ingezet kan worden voor de inhuur van personeel voor langdurig zieken (€ 140.000) niet ingezet (afgeraamd in de 4e kwartaalbrief). Voor Diemen '22 is niet het gehele inhuurbudget gebruikt, € 89.000 resteert.	229

Verwachte saldo in 4e kwartaalbrief 2022		2.818
Financiën		
Algemene uitkering	De Decemercirculaire 2022 leidt tot een fors hogere uitkering vanuit het Gemeentefonds. Grotendeels zijn de extra middelen bedoeld voor werkzaamheden die we in 2023 gaan uitvoeren (bijvoorbeeld energietoeslag en bijzondere bijstand studenten). In 2022 komt de hogere uitkering ten gunste van het saldo 2022. In de eerste kwartaalbrief 2023 zijn deze budgetten alsnog aangevraagd. Over 2020 en 2021 is alsnog een uitkering van € 70.000 ontvangen.	1.351
Bijstellen voorziening dubieuze debiteuren	Ten tijde van de coronacrisis hebben we € 0,5 miljoen extra in de voorziening dubieuze debiteuren gestort. Achteraf bleek dat deze storting niet ingezet hoefde te worden en we weer terug kunnen naar de reguliere onderbouwing van de voorziening. Dit houdt in dat in 2022 € 680.000 vrij kan vallen uit de voorziening en ten gunste komt van het rekeningssaldo 2022.	680
Belastingopbrengsten	De opbrengst van de onroerende zaakbelastingen voor niet-woningen is € 345.000 hoger dan geraamd. Het voordeel ontstaat door het alsnog opleggen van belastingaangiften over eerdere jaren. Daarnaast is er areaaluitbreiding en zijn de WOZ-waarden van niet-woningen harder gestegen dan verwacht. Verwachting was dat de opbrengst toeristenbelasting in 2023 vanwege de coronacrisis nog lager zou zijn. Bovendien wordt voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen geen toeristenbelasting afgedragen. Uit de laatste informatie blijkt de bezetting uiteindelijk toch mee te vallen en ontvangen we meer toeristenbelasting dan verwacht.	488
Overige verschillen		
Overige verschillen		85
Rekeningsaldo 2022		8.253

Baten en lasten per programma

Baten en lasten	Lasten	Baten
Sociaal	-23.789	501
Veilig	-3.308	114
Inkomen en armoede	-15.621	11.327
Vrije tijd	-5.083	2.553
Onderwijs	-3.054	1.177
Gebiedsontwikkeling	-7.227	6.476
Leefomgeving en klimaat	-20.381	11.288
Verkeer	-2.251	1.856
Samen besturen	-14.729	1.085
Financien	-1.172	68.490
Totaal	-96.614	104.867
Saldo van baten en lasten		8.253

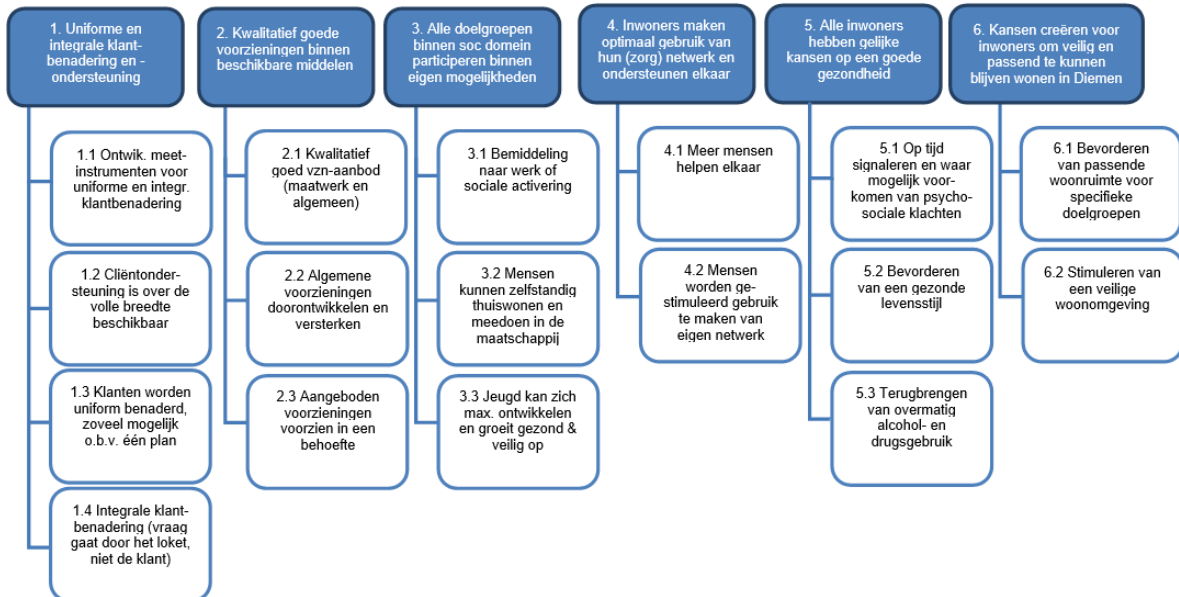
Sociaal	23
Veilig	39
Inkomen en armoede	46
Vrije tijd	55
Onderwijs	65
Gebiedsontwikkeling	71
Leefomgeving en klimaat	85
Verkeer	95
Samen besturen	105
Financiën	115

Sociaal

Portefeuillehouder: M. Everhardt en M. Sikkes-Van den Berg

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Ontwikkelingen preventief en ambulante jeugdhulp

De afgelopen jaren heeft gemeente Diemen succesvol gebouwd aan een sluitend aanbod van preventieve en ambulante jeugdhulpvoorzieningen. In 2020-2021 is een evaluatie uitgevoerd van het preventief jeugdbeleid. In 2021 en 2022 is uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport. Er is een hernieuwde prioritering aangebracht in het aanbod, een aantal trainingen is overgeheveld van inkoop naar de Ouder- en Kindcoaches en er is gewerkt aan het beter sturen op kwaliteit en resultaat.

In 2022 heeft gemeente Diemen extra middelen ontvangen van het Rijk om kinderen en jongeren in de coronapandemie te ondersteunen. Met deze middelen hebben we extra preventief aanbod ingekocht om kinderen en jongeren te ondersteunen en in te spelen op de thema's eenzaamheid, psychosociale ondersteuning en mentale weerbaarheid.

Vooralsnog is het huidig preventief en ambulante aanbod toereikend. Het is onduidelijk hoe de hulpvraag van kinderen en jongeren zich de komende jaren verder zal ontwikkelen. Mocht de zorgvraag toenemen en de huidige middelen hierdoor ontoereikend zijn dan zullen we hierover tijdig communiceren.

Wetswijziging Woonplaatsbeginsel

Sinds 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet gewijzigd. De gemeente waar de jeugdige zelf woont is financieel verantwoordelijk. Aaneengesloten zorg met verblijf vormt daarbij een belangrijke uitzondering. Voor zorg met verblijf wordt de gemeente waar de jeugdige oorspronkelijk woonde verantwoordelijk. Door deze wetswijziging is de financiële verantwoordelijkheid voor een groot aantal jeugdzorgtrajecten veranderd.

Meer cliënten zijn in 2022 door deze wetswijziging onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Diemen gevallen. Dit heeft geleid tot een financieel nadeel, want het betreft hier veelal de duurste hulptrajecten die zijn overgekomen. De extra kosten van circa € 300.000 die dit met zich mee heeft gebracht, zijn structureel toegevoegd via de Programmabegroting 2023.

Ontwikkelingen en kosten specialistische jeugdhulp

Het jeugdhulpstelsel Amsterdam-DUO (voor de hoogspecialistische jeugdhulp) is sinds 1-1-2022 operationeel. De overgang is soepel verlopen en heeft geen noemenswaardige problemen gegeven voor de jeugdigen/ gezinnen. Conform de afspraken in het jeugdhulpstelsel Amsterdam-DUO is periodiek met de kernpartners de ontwikkelingen en uitnutting gevolgd. Dat is een intensief proces gebleken. Kernpartners zijn in beperkte mate in staat geweest de benodigde inzichten te geven. Het jaar is afgesloten met hernieuwde afspraken en werkprocessen om dit in 2023 beter te laten verlopen. De kwartiermaker (strategisch) contractmanagement voor DUO geeft sinds 2022 invulling aan de te voeren gesprekken met aanbieders, het monitoren en onderhandelen.

Een onverwachts financieel effect is dat we in 2022 te maken hebben met een kostenoverschrijding op jeugd van naar verwachting € 950.000,-. Dit komt door vertragingen in het berichtenverkeer bij de administratie van de (grootste) jeugdhulpaanbieder. Deze overschrijding valt buiten de hoogspecialistische (Lumpsum) bekostiging. Uit de eerste analyse blijkt:

- Dat deze kosten voortkomen uit segment B / enkelvoudige jeugdhulp. - Over de gehele linie het berichtverkeer hierbij achterstallig was - Binnen dit segment was meer speelruimte voor aanbieders om te stapelen (meerdere 'goedkopere' zorgvormen)
- Een verhoogd aantal jeugdinstromers, te weten 50 unieke cliënten

Beheersmaatregelen

De aandacht in 2022 is voornamelijk uitgegaan naar (contract)management rondom het nieuwe stelstel hoogspecialistische jeugdhulp.

Bij de themabijeenkomst Sociaal in september 2022 en ook in de Commissie Sociaal is diverse keren gesproken over de inhoudelijke en financiële complexiteit. In de paragraaf 'Risico's en weerstandsvermogen' is een uitgebreide toelichting opgenomen op de bestaande risico's en worden de bijbehorende beheersmaatregelen benoemd.

Contractmanager jeugd

Om meer grip en inzicht te krijgen op de uitvoering van de contracten, de kwaliteit van de geleverde producten, financiële uitnutting en trends (voortkomend uit gecontracteerde ondersteuning) is een Contractmanager jeugd sinds oktober 2020 aangesteld voor DUO-gemeenten.

In 2022 zijn deze taken uitgevoerd en heeft tegelijkertijd een oriëntatie plaatsgevonden op een sterkere invulling van (strategisch) contractmanagement en contractbeheer. Voor zowel Jeugd als Wmo is sterker contractmanagement vereist om meer overzicht en grip te hebben op de veelheid aan contracten. Per 2023 wordt hier invulling aan gegeven.

Ouder-Kind coaches in dienst van gemeente

Per oktober 2021 zijn de ouder- en kindcoaches in dienst bij de gemeente Diemen. Het gaat om 2,89 fte. Door de ouder- en kindcoaches onder te brengen bij de gemeentelijke organisatie waarborgen we de continuïteit in de zorg en kunnen we meer sturen op integraal (samen)werken. Eén van de ouder- en kindcoaches blijft werkzaam voor de gemeente Diemen via een detachingsconstructie.

Het omzetten van detachingsconstructies naar formatieplekken is kostenneutraal gebeurd. In 2023 wordt uitvoering gegeven aan de in 2022 gemaakte afspraken over cofinanciering van de ouder- en kindcoaches door de basisscholen in Diemen.

Huurkosten Brede Hoed

Het gebouw Brede Hoed huurt de gemeente Diemen van woningcorporatie Rochdale. De kosten die hiermee gepaard gaan bedragen momenteel € 130.000. Omdat wij het budget van circa € 115.000 in de begroting een aantal jaren niet hebben geïndexeerd, hebben wij momenteel een tekort van € 15.000. Wij stellen voor de begroting met dit bedrag te verhogen.

Programma Grip op Sociaal Domein

De betaalbaarheid van de voorzieningen in het sociaal domein in Diemen staat onder druk. Daarom moeten we zo snel mogelijk meer grip krijgen op de uitgaven zodat we keuzes kunnen maken en naast het inhoudelijke aanbod meer kunnen kijken naar kosten-baten. We doen dit om de benodigde zorg voor inwoners betaalbaar en beschikbaar te houden.

De opdracht van dit programma is om inzicht te krijgen in hoe de processen rondom uitgaven in het sociaal domein in de gemeente Diemen verlopen en de voorspelbaarheid van deze uitgaven te vergroten. We zoeken naar methoden, structuren en producten die het bestuur en de raad in staat stellen om financieel en inhoudelijk te kunnen sturen en die

tevens duidelijkheid biedt voor beleid en de uitvoeringspraktijk. Hoewel wenselijk, zorgt dit programma niet onmiddellijk voor een kostenbesparing.

Het programma Grip op Sociaal Domein is gestart in september 2021. Eerst is er een programmaplan opgesteld en vanaf maart 2022 is gestart met de uitvoeringsfase van het programma. Het programma heeft een looptijd tot 1 maart 2023.

In het programma Grip op Sociaal Domein zijn we aan de slag gegaan aan de hand van vier programmalijnen:

1. Strategisch sturen op maatschappelijke opgaven
2. Grip door data
3. Kostenbewust handelen vergroten
4. Leren en ontdekken

Het programma richt zich op het hele sociaal domein. Per programmalijn is gekozen voor een pilot op een bepaald onderdeel van het sociaal domein, bijvoorbeeld Wmo of Jeugdhulp. Zo zijn er scenario's ontwikkeld over de Wmo-zorgvraag in 2030, een werkwijze opgesteld over hoe we omgaan met data en managementinformatie (datastrategie) voor het sociaal domein, een profiel jeugdhulpgebruik inclusief kosten opgesteld. Daarnaast zijn er acties ondernomen om de datakwaliteit te verhogen en vinden er casuïstiekbesprekingen tussen beleid en uitvoering plaats met kostenbewust handelen als onderdeel.

Uitvoering Nota Sociaal domein

In het tweede deel van 2022 is een tussenevaluatie voor de nota sociaal domein uitgevoerd. De uitkomsten van deze tussenevaluatie worden gedeeld met de gemeenteraad tezamen met een plan van aanpak hoe aanbevelingen worden vertaald. De in de nota gestelde uitvoeringsplannen die bij het vervolg van de nota aandacht verdienen zijn: de integrale toegang en werken aan vitale netwerken.

Subsidies Sociaal Domein

Stichting Welzijn Diemen

Stichting Welzijn Diemen voert sinds 2018 diverse werkzaamheden en projecten uit, waaronder een voorschools aanbod voor de doelgroep 0-5 jaar, het kinderwerk voor de doelgroep 4-12 jaar, het jongerenwerk voor de doelgroep 12+, Welzijn op Recept, community building, de inzet van buurtsportcoaches voor diverse doelgroepen, Diemen voor Elkaar, informatieve huisbezoeken 75+, ouderenwerk en diverse activiteiten in de locaties van Welzijn Diemen. Tevens heeft Welzijn Diemen zich in 2022 extra ingezet voor onder andere de doelgroep jongeren naar aanleiding van de coronapandemie.

Via de kadernota 2022 en de begroting 2022 is de begroting voor Welzijn Diemen structureel verhoogd met € 70.000 bovenop de indexering. Dit was nodig om onder andere een uitbreiding van de inzet van de Buurtsportcoaches en de Community building op te vangen en het project Jong Diemen op de Radar/Jongeren in Beeld. Naast deze ontwikkelingen hebben wij in overleg met Welzijn Diemen besloten de activiteiten van diverse partijen in het Huis van de Buurt niet meer op factuurbasis te betalen, maar te verstrekken als subsidie. Per saldo gaat het om een wijziging van € 103.000 die geen budgeteffect heeft voor de begroting.

Stichting Vluchtelingenwerk

In januari 2022 is de Wet inburgering 2021 (Wi2021) in werking getreden. Met het inwerking treden van de Wi2021 komt de regie rond het inburgeren weer bij de gemeente te liggen. Veel taken en verantwoordelijkheden voeren we zelf uit. Een nieuw beleidskader

voor deze nieuwe rol is vastgesteld door college in december 2021. De maatschappelijke begeleiding van statushouders blijft een vast onderdeel. Hiervoor blijven we samenwerken met Vluchtelingenwerk, die voor dit onderdeel gesubsidieerd worden. We hanteren dezelfde subsidieopzet: een structureel basisdeel (om het voortbestaan en locatie van de organisatie te garanderen) en een 'plusdeel' afhankelijk van het aantal statushouders dat wordt begeleid. Voor het begeleiden van statushouders worden ook met de Wi2021 budget beschikbaar gesteld vanuit het Rijk.

Nieuwe Wet Inburgering

Op 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 in werking getreden. Hiervoor ontvangen we budgetten van het Rijk. Het budget bestaat uit een structureel uitvoeringsbudget en een SPUK voor het inburgeringsaanbod. Begin 2022 is duidelijk geworden dat er meer middelen beschikbaar komen voor een onderdeel van het inburgeringsaanbod: de onderwijsroute. Voor Diemen is dat in 2022, € 26.000. Dit budget is van te voren niet begroot en is een voorschot op basis van het aantal inwoners. Bij de definitieve afrekening vindt een herverdeling van de middelen plaats. Dit bedrag komt bovenop de begrote middelen en mogen besteed worden aan de inkoop van de onderwijsroute én aan voorzieningen voor de doelgroep totdat zij kunnen instromen in de onderwijsroute.

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen

De doordecentralisatie van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW) is opnieuw uitgesteld, nu naar 1 januari 2024. Dat betekent dat vanaf die datum de middelen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen voor nieuwe cliënten naar de individuele gemeenten worden overgemaakt en niet naar de centrumgemeente Amsterdam. Uit die middelen moet vanaf dan voor nieuwe cliënten de opvang bekostigd worden. Om te zorgen dat er voldoende opvang beschikbaar is hebben de (zorg)regiogemeenten (Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn) een regioplan voor de inrichting van MOBW gemaakt. Dit regioplan is een regionale uitwerking van het Beleidsprogramma Dakloosheid van de gemeente Amsterdam. Het Beleidsprogramma en het regioplan zijn in februari 2022 aan de raad gepresenteerd. In 2022 waren er nog geen wijzigingen in de financiering van MOBW. In 2022 is een begin gemaakt met het plan om de toegang tot MOBW lokaal te organiseren en meer preventie in de regiogemeenten te organiseren.

Er was in 2022 € 10.000 gereserveerd voor ambulante preventiezorg. Dit bedrag is in 2022 niet uitgegeven.

Daklozenopvang

De problematiek van economisch daklozen inwoners blijft actueel. Het gaat om mensen die bijvoorbeeld door een levensgebeurtenis als een scheiding of verlies van een baan dakloos zijn geworden, van alleenstaande ouders tot jonge mensen met een klein inkomen die nauwelijks een plekje op de woningmarkt weten te bemachtigen. Deze mensen komen niet in aanmerking voor maatschappelijke opvang omdat er geen sprake is van onderliggende ernstige problemen op het gebied van psychiatrie, verslaving of gedrag.

Het vraagstuk van opvang en preventie van economisch dak- en thuislozen is een verantwoordelijkheid die we in Amstelland gezamenlijk oppakken. We hebben het afgelopen jaar samen met Amsterdam de noodklok geluid rond het toenemend aantal economisch daklozen in onze regio. Met resultaat: het Rijk heeft 4 miljoen euro, de zogenaamde Blokhuismiddelen, beschikbaar gesteld aan de gemeente Amsterdam voor de realisatie van tijdelijke woonplekken en passende begeleiding in de vijf gemeenten van Amstelland (Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn).

De middelen geven ons een kans om (regionale) plannen te ontwikkelen om (tijdelijke) huisvesting en passende begeleiding te organiseren voor economisch daklozen. De middelen zijn beschikbaar voor gesteld voor 2020, 2021 met een uitloop naar 2022. De gemeente Amstelveen is penvoerder voor deze middelen. Het bedrag blijft buiten de begroting van de gemeente Diemen.

Huisvesting vergunninghouders

Om gemeenten te ondersteunen bij het behalen van de taakstelling van te huisvesten vluchtelingen met een verblijfsvergunning zet het Rijk in op de realisatie van gemeentelijke tussenvoorzieningen. Een tussenvoorziening huisvest meerdere vergunninghouders in één woonruimte. De vergunninghouders worden uit de opvanglocaties van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) naar woonruimte binnen de gemeente (of regio) geplaatst. De vergunninghouders wachten in de tussenvoorziening nog steeds op een reguliere woning, maar verblijven niet meer in de COA-opvang. Ze maken dus geen gebruik van de reguliere sociale woningvoorraad. Bij de bestaande vormen is er sprake van tijdelijke huisvesting. Meestal is er sprake van (min of meer sobere) huisvesting waarbij de vergunninghouders lage kosten (lage huur e.d.) hebben en een beperkte "uitkering". Dat hoeft echter niet. Er zijn allerlei mengvarianten denkbaar, bijvoorbeeld wat betreft verantwoordelijkheidsverdeling, financiering en omvang. De tussenvoorziening kan ook worden gebruikt door andere doelgroepen, zoals spoedzoekers of daklozen. In 2022 heeft de gemeente Diemen geen tussenvoorziening ontwikkeld.

Flexwonen

Er is vraag naar vormen van flexibele huisvesting van statushouders, jongeren en starters, dakloze gezinnen, spoedzoekers, mantelzorgers. In de omgevingsvisie willen we hier aandacht voor vragen. In de bestaande plannen is er weinig of geen ruimte voor nieuwe vormen van flexibel wonen en bouwen. Gezien de woningnood is dit wel een onderwerp wat nader onderzoek vraagt. In 2022 is flexibele huisvesting gerealiseerd die in eerste instantie is bedoeld voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Woonlastenfonds

Het woonlastenfonds was bedoeld om een bijdrage te leveren aan de betaalbaarheid van het huren. De bedoeling was om huurders met een laag inkomen en een hoge huur huurverlaging te geven. De gemeente zou daarin bijdragen. De voorgestelde besteding is achterhaald door een wetswijziging die een huurverlaging mogelijk maakte. In 2022 zijn geen afspraken gemaakt over de besteding van de middelen.

Woonzorgvisie

De gemeente Diemen wil dat mensen zolang mogelijk zelfstandig in de eigen buurt kunnen blijven wonen. Daar worden mensen gezonder en gelukkiger van. De gemeente Diemen wil graag weten wat de omvang van de vraag is naar diverse soorten zorg en opvang in de toekomst. Of men in staat is de eigen woning aan te passen of dat men wil verhuizen naar specifieke beschermde woonvormen. We willen weten hoe de zorgbehoefte zich ontwikkelt. En we willen graag in beeld brengen wat het aanbod is, zowel het bestaande als het gewenste aanbod voor zorg binnen (intramuraal) en buiten (extramuraal) een zorginstelling.

Voor opvang en zorg werkt de gemeente samen met de zorgregio. In 2022 hebben we een aanzet voor een regionale woonzorgvisie gedaan door een regionale woonzorganalyse uit te laten voeren. De woonzorganalyse is bekostigd uit de Blokhuismiddelen. Het begrote bedrag om externe kennis en capaciteit in te zetten voor het opstellen van een woonzorgvisie op maat voor Diemen van € 20.000 is niet besteed.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Uniforme en integrale klantbenadering en -ondersteuning door de gemeente en haar partners

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering
1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar
1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt
1.4 - Integrale klantbenadering (vraag gaat door het loket, niet de klant)

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering	
1.1.1 - Ontwikkelen van een aantal instrumenten om te kunnen meten en verantwoorden.	In 2022 is voor Jeugd en Wmo een continu cliëntvervalsingsonderzoek uitgevoerd. Cliënten vragen we naar hun ervaringen met de gemeentelijke dienstverlening kort na een bepaalde gebeurtenis, bijvoorbeeld na een gesprek met de gemeente, na een aantal maanden na inzet van de ondersteuning of toekenning van de voorziening of na een tussentijdse of evalueatie. Het continu cliëntvervalsingsonderzoek vervangt de reguliere cliëntvervalsingsonderzoeken Jeugd en Wmo waarbij alle cliënten één keer per jaar op hetzelfde moment werden bevroegd
1.1.2 - Monitoren van gegevens en eventueel bijsturen van de werkwijze.	In het beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 is vastgelegd hoe monitoring en evaluatie plaatsvindt. Er zijn met de transformatiecommissie indicatoren besproken om kwantitatief en kwalitatief zicht te houden op de werkwijze
Subdoel 1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar	
1.2.1 - Maken van afspraken met de cliëntondersteuningsorganisaties.	In 2022 hebben verschillende organisaties onafhankelijke cliëntondersteuning geboden, zoals MEE, Markant en MaDi Diemen. In 2022 zijn er extra spreekuren gedraait door Markant en heeft bij MaDi Diemen de pilot Voorportaal gelopen
1.2.2 - Het aanbod van cliëntondersteuningsfuncties inzichtelijk maken voor professional en burger.	De lijnen tussen de onafhankelijke cliëntondersteuners en het sociaal team Diemen, team sociale zaken, team Wmo en netwerkpartners zijn kort. Ze weten elkaar goed te vinden
Subdoel 1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt	
1.3.1 - Trainen van alle medewerkers in het Brede HOED Netwerk in het voeren van het brede gesprek.	Deskundigheidsbevordering wordt ingezet wanneer dat nodig is. Het voeren van het brede gesprek is inmiddels een vereiste
1.3.2 - Het ontwikkelen van een uniforme vragenlijst.	Er is gewerkt met een integraal perspectiefplan voor jeugdigen/gezinnen. Het blijkt een waardevol instrument om breed in gesprek te gaan
Subdoel 1.4 - Integrale klantbenadering (er wordt gestreefd naar zo min mogelijk ondersteuners rondom een gezin. Partijen werken samen en zijn op de hoogte van elkaars werk; de vraag gaat door het loket en niet de klant)	
1.4.1 - Het verder ontwikkelen en uitdragen van een heldere toeleidingsstructuur in Diemen.	Er is gewerkt met een integraal perspectiefplan voor jeugdigen/gezinnen. Het blijkt een waardevol instrument om breed in gesprek te gaan
1.4.2 - Doorontwikkelen van het Brede HOED team (multiprobleem-aanpak).	Het doorontwikkelen van het Sociaal Team Diemen heeft in 2022 vormgekregen door te werken aan binden & boeien en de OK-coaches zijn onderdeel van het team geworden
1.4.3 - Gegevensuitwisseling (ook met externen) door middel van ICT-applicatie (iSamenleving) mogelijk maken.	De regie-applicatie waar het sociaal team Diemen mee werkt is in 2022 werkzaam

2. Kwalitatief goede voorzieningen binnen beschikbare middelen

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)
2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken
2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)	
Subdoel 2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken	
2.2.1 - Het starten van een nieuw Huis van de Buurt in een andere wijk dan het bestaande Huis van de Buurt met een voor Diemen als geheel aanvullend aanbod aan welzijnsactiviteiten, dat daarnaast ook passend is bij de specifieke behoeften in de betreffende wijk.	Het aanbod stond in 2022 in het teken van het meerjarenonderzoek van de welzijnsstichting om het aanbod (nog) beter te organiseren. Daarnaast is in 2022 het aanbod weer opgestart zoals voor de coronatijd. Het aanbod voor jongeren en aanbod in de Beukenhorst hebben meer aandacht gekregen.
2.2.2 - Versterken van de vrijwilligersvacaturebank en uitbreiden met een digitaal vrijwilligerscoördinatiepunt.	Met de website Diemen voor elkaar kunnen vrijwilligers hun diensten aanbiden en inwoners hun hulpvraag plaatsen. Ook zijn er regelmatig bijeenkomsten om matches mogelijk te maken. De burenhulpdienst, die speciaal is voor ouderen en kwetsbare inwoners, loopt goed. In 2022 zijn de vrijwilligers van de SWD in het zonnetje gezet op de dag van de vrijwilliger.
Subdoel 2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte	
2.3.1 - Aanbieders rapporteren over het (niet) gebruik van voorzieningen.	Met zorgaanbieders is in 2022 regelmatig overleg geweest op cliënt- en contractniveau. Ook het gebruik van voorzieningen komt daarbij aan de orde.
2.3.2 - Oppakken van signalen over gemiste voorzieningen voortkomend uit onder andere de brede gesprekken en huisbezoeken.	In 2022 is er contact geweest over de signalen met de ouderenbond, team Wmo, de Wmo raad, de ouderenadviseur en de welzijnsstichting gesproken.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
2.1.1 - Gemiddelde doorlooptijd in dagen van het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen (nieuw)	57 ¹	35	70
2.2.1 - Aantal activiteiten/bereik Huizen van de buurt ²	N.v.t.	65	85
2.3.1 - Aantal bemiddelingen Diemen voor elkaar	NB	175	335

¹ Sinds 2019 wordt de doorlooptijd gemeten vanaf het moment dat de inwoner een melding doet bij de gemeente. Na de melding volgt een onderzoek dat kan resulteren in een aanvraag voor een maatwerkvoorziening. Voor 2019 werd de doorlooptijd gemeten vanaf het moment dat de inwoner een aanvraag voor een maatwerkvoorziening doet. De begrote doorlooptijd is hier niet op aangepast. Daarnaast heeft het team Wmo in 2020 en 2021 te maken gehad met een aanhoudende grote werkvoorraad, mede door het coronavirus.

² Deze indicator is sinds de Programmabegroting 2022 opgenomen.

3. Alle doelgroepen binnen sociaal domein participeren binnen eigen mogelijkheden

Wat wilden we bereiken?			
Subdoelen			
3.1 - Bemiddeling naar werk of sociale activering			
3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij			
3.3 - Jeugd kan zich maximaal ontwikkelen en groeit gezond en veilig op			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
3.1 - Aantal mensen dat uitstroomt naar werk	66	60	54

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Bemiddeling naar werk voor mensen die dat kunnen, en anders hulp bij sociale activering	
3.1.1 - Middelen voor re-integratie worden ingezet voor mensen die bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, die potentie hebben om uit te stromen o.a. door begeleiding via P-coaches en hulp bij terugkeer naar school.	Door de krapte op de arbeidsmarkt hebben mensen met een kleine afstand tot de arbeidsmarkt met een beetje hulp wel werk kunnen vinden. Het uitkeringsbestand bestaat daardoor nu nog vooral uit mensen met een grote afstand. Door intensieve begeleiding van de P-coaches en het inzetten van op de cliënt afgestemde maatwerkoplossingen is het toch gelukt om een aantal van deze mensen naar werk te begeleiden
3.1.2 - Vormen van dagbesteding aanbieden aan klanten die niet bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, bijv. via arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk of een andere vorm van sociale activering.	Er wordt samengewerkt met diverse maatschappelijke organisaties in Diemen en Amsterdam. Arbeidsmatige dagbesteding wordt, als onderdeel van de contracten Wmo-begeleiding, aangeboden door diverse aanbieders
Subdoel 3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij	
3.2.1 - Bieden van voldoende maatwerkvoorzieningen zoals hulp bij het huishouden, servicetaxi, woningaanpassingen en hulpmiddelen.	Voor de maatwerkvoorzieningen hulp bij het huishouden, servicetaxi (Wmo-vervoer), woningaanpassingen, hulpmiddelen en Wmo-begeleiding heeft de gemeente Diemen overeenkomsten afgesloten met diverse partijen
Subdoel 3.3 - Jeugdigen en hun ouders kunnen bij vragen over opvoeding en opgroeien in een vroeg stadium rekenen op een op hun mogelijkheden afgestemd zorgaanbod	
3.3.1 - Zorgdragen voor een samenhangend pakket aan opvoed- en opgroei ondersteuning.	Het preventieve aanbod wordt jaarlijks met de OK-coaches en verwijzers geëvalueerd. Daarbij wordt onder andere gekeken of het pakket nog steeds in de behoefte van jeugdigen en hun ouders voorziet. Ook in 2022 is door verwijzers en aanbieders creatief ingesprongen op situaties n.a.v. de coronapandemie en is extra aandacht geweest voor de thuissituatie en veranderende ondersteuningsvragen van jeugdigen en hun ouders
3.3.2 - Bieden van zo licht en laagdrempelig mogelijke basisvoorzieningen.	Binnen het pakket aan opvoed- en opgroei ondersteuning voor jeugdigen en hun ouders is veel oog voor een zo licht en laagdrempelig mogelijk aanbod. Hieronder vallen onder andere het kinderwerk en het jongerenwerk, de spelenlopen, de kinderkringen en vaardigheids- en weerbaarheidstrainingen. De OK-coaches bieden laagdrempelige hulp aan ouders en kinderen op de basisscholen. De praktijkondersteuners GGD Jeugd bieden bij de huisartsenpraktijken in Diemen laagdrempelige hulp aan jongeren met mentale gezondheidsproblemen. Een aantal trainingen is in 2022 verplaatst van inkoop naar de OK-coaches om op die manier te zorgen voor een laagdrempeligere beschikbaarheid

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
3.1.1 - Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar (verplicht)	867	900	776,8
3.1.2 - Aantal mensen geplaatst op een beschut werken plek	4	5	4
3.1.3 - % netto participatiegraad van mensen tussen 15-67 jaar die een baan hebben (verplicht)	68,7%	68%	70,9%
3.1.4 - Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (verplicht)	340	400	411
3.1.5 - Aantal personen met een lopend reïntegratietraject per 10.000 inwoners (verplicht)	116	120	124
3.1.6 - Aantal cliënten met maatwerkarrangementen Wmoper 10.000 inwoners (verplicht)	81	90	157 ³
3.1.7 - aantal inwoners met Stadspas ⁴	N.v.t.	3200	3200
3.1.8 - Aantal huishoudens in de bijstand ten opzichte van het totaal aantal huishoudens in Diemen ⁴	N.v.t.	N.B.	1,6%
3.1.9 - Aantal huishoudens met bijstand ten opzichte van de Metropool Regio Amsterdam (3.1.4 Werkloosheid in Diemen ten opzichte van Metropool regio Amsterdam) ⁴	N.v.t.	N.B.	Diemen 1,6% Groot-Amsterdam 3,6%
3.3.1 - % Jongeren 12 t/m 21-jarigen met een delict voor de rechter (verplicht)	Nvt	1%	1%
3.3.2 - Kinderen in uitkeringsgezin (verplicht)	5%	5%	5%
3.3.3 - Melding kindermishandeling (verplicht)	478	1000	267
3.3.4 - % Achterstandsleerlingen 4 t/m 12-jarigen (verplicht)	Nvt ⁵	5,5%	-
3.3.5 - % Werkloze jongeren 16 t/m 22-jarigen (verplicht)	2%	1%	1% ⁶
3.3.6 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdhulp (verplicht)	7,6%	8,5%	7,2% ⁷
3.3.7 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdbescherming (verplicht)	4,7	1%	0,5%
3.3.8 - % jongeren t/m 23 jaar met jeugdreclassering (verplicht)	0,2%	0,5%	0,2% ⁷
3.3.9 - % bereik van kinderen via consultatiebureau en jeugdgezondheidszorg ⁴	N.v.t.	N.v.t.	N.n.b.

³ Sinds 2022 is de indicator op waarstaatjegemeente.nl gewijzigd van 'Aantal cliënten met maatwerkarrangementen Wmo per 10.000 inwoners' naar 'Aantal cliënten met maatwerkarrangementen Wmo per 1000 inwoners'. Het weergegeven aantal onder realisatie 2022 betreft het aantal cliënten per 1000 inwoners.

⁴ Deze indicator is sinds de Programmabegroting 2022 opgenomen.

⁵ Deze verplichte indicator is komen te vervallen.

⁶ Dit percentage is het meest recente beschikbaar via "waarstaatjegemeente.nl" uit 2021.

⁷ Het percentage heeft betrekking op het eerste halfjaar van 2022.

4. Inwoners maken optimaal gebruik van hun (zorg)netwerk en ondersteunen elkaar

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
4.1 - Meer mensen helpen elkaar
4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 4.1 - Meer mensen helpen elkaar	
4.1.1 - Ondersteunen van mantelzorgers met de inzet van Markant.	Met de inloopsprekuren, respijtzorg, informatie, advies en het waarderen van de mantelzorgers wordt door Markant op allerlei manieren vormgegeven aan de ondersteuning van mantelzorgers
Subdoel 4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk	
4.2.1 - Inzetten van eigen kracht conferenties, een besluitvormingsproces door en met het eigen netwerk, dat uitmondt in één plan.	In de werkwijzen van de gemeente wordt in het plan altijd stilgestaan bij wat mensen met het eigen netwerk kunnen en/of nodig met ondersteuning van een professional
4.2.2 - Inwoners van Diemen, jong en oud, ondersteunen door middel van vrienden- en kinderkringen.	Basisscholen in Diemen bieden zelf kinderkringen aan. Daarnaast zijn er in 2022 drie groepen puberkringen actief en één groep kleurrijke ouderkringen. In de kinderkringen en puberkringen kunnen jeugdigen onder begeleiding met elkaar praten over alles wat hen bezighoudt. De kleurrijke ouderkringen zijn voor (anderstalige) ouders met een klein sociaal netwerk om de taal te oefenen, sociale contacten op te doen en met elkaar in gesprek gaan over opvoedingsvragen en alles wat hen bezighoudt als ouder in een voor hen nieuw land
4.2.3 - Inzetten van mentoraats- en/of vrijwilligersprogramma's zoals School's cool.	In 2022 heeft School's cool in Diemen 24 kinderen ondersteund in de overgang van het PO naar het VO door middel van een mentoraatsprogramma. Ook werden er 10 leerlingen van de vierde klas van het VMBO door een vrijwilliger begeleid in de overstap naar het MBO. Tenslotte ondersteunden vrijwilligers van Home-Start Combiwel 21 gezinnen met jonge kinderen met een hulpvraag
4.2.4 - Ondersteunen van initiatieven waarbij mensen gestimuleerd worden een netwerk op te bouwen.	Communitybuilding is ondergebracht bij de SWD. De communitybuilder heeft onder andere de opdracht om mensen te ondersteunen met inwoners uit de buurt

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
4.2.3 - Aantal deelnemers aan de mentoraats- en vrijwilligersprogramma's.	52	45	55

5. Alle inwoners hebben gelijke kansen op een goede gezondheid

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psychosociale klachten
5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl
5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psycho-sociale klachten	
5.1.1 - Continueren van preventieve cursussen.	Er zijn cursussen aangeboden gericht op preventie en angst, stress en depressie. Deze zijn vooral gericht op volwassenen en studenten. Ook de cursus 'Zorg de Baas' is georganiseerd voor mantelzorgers, waarin mantelzorgers geholpen worden om te leren omgaan met zorg die ze verlenen
5.1.2 - Inzetten op samenwerking tussen inwoners en het middenveld in het bestrijden van eenzaamheid.	In 2022 is de consulent Eenzaamheid en Verbinding begonnen om uitvoering te geven aan het actieplan Eenzaamheid
Subdoel 5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl	
5.2.1 - Stimuleren van deelname aan bewegingsactiviteiten voor inwoners met een lage sociaal economische status (SES) en ouderen.	De SWD voert bewegingsactiviteiten uit, waarbij in het bijzonder is gekeken naar de wijken waar mensen met een lage SES wonen. Daarnaast is er nog ingezet op specifiek bewegingsaanbod voor ouderen door Meer bewegen voor Ouderen (MBvO)
5.2.2 - Aanbieden van preventieve cursussen.	Op scholen zijn trainingen gegeven op het gebied van o.a. weerbaarheid, sociale vaardigheden en echtscheiding. De OK-coaches spelen hierin een belangrijke rol. Ook de Jeugdverpleegkundigen van de GGD spelen een belangrijke rol in het bevorderen van een gezonde leefstijl en het doorverwijzen van jeugdigen en hun ouders bij (risico op) ongezond gewicht. Onder andere naar een gecombineerd programma van diëtist en fysiotherapeut. Tot slot is er het beweegprogramma "Moeders in Beweging" en een preventief voorschools programma voor kinderen tot 4 jaar
5.2.3 - Geven van voorlichting op basisscholen aan ouders en kinderen en via het jongerenwerk.	De GGD Amsterdam voert het programma 'Gezonde School' uit in het basisonderwijs van gemeente Diemen. In 2022 hebben vijf basisscholen deelgenomen aan het programma Gezonde School, waarbij scholen gebruik hebben gemaakt van de subsidie om extra aandacht te besteden aan gezondheidsbevordering en preventie op het gebied van onder andere gezonde voeding, beweging en (mentaal) welzijn. Ook de opvoedadviseur van de GGD Jeugdgezondheidszorg geeft (ouder)voorlichtingen op basisscholen. Tot slot werken de kinder- en jongerenwerkers van Welzijn Diemen samen met de GGD, kinderfysiotherapeuten en voedingsdeskundigen om een gezonde leefstijl bij kinderen te bevorderen
Subdoel 5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik	
5.3.1 - Handhaven leeftijdsgrenzen voor alcoholverkoop.	In het kader van de huidige drank-, en horecaverordening en het preventie- en handavingsplan alcohol zijn uitgangspunten vastgelegd inzake de handhaving
5.3.2 - Continueren aanpak (vroeg)signalering alcoholmisbruik.	Vroegsignalering vindt plaats via de verslavingsconsulent die aanwezig is in de huisartsenpraktijken in Diemen Noord en Zuid. Voorlichting en contact vindt plaats op casusniveau
5.3.3 - Preventie drugsmisbruik jongeren.	Drugsgebruik komt onder andere ter sprake in de puberkring (voor pubers) en de pubercursus (voor ouders)

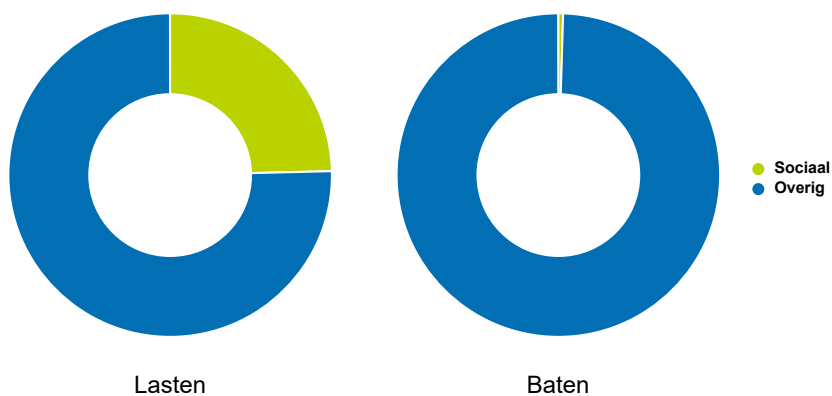
Prestatie-indicatoren ⁸	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
5.1.1 - Mate van eenzaamheid	-	45	40%
5.1.2 - % Aantal psychosociale klachten	-	6%	6%
5.1.3 - Aantal trajecten Welzijn op Recept	-	10	15
5.2.1 - % kinderen en jongeren dat een uur per dag beweegt (Jeugdgezondheidsmonitor)	-	44%	44%
5.2.2 - % goed ervaren gezondheid	-	80%	82%
5.2.3 - % tevredenheid over de leefomgeving	-	90%	90%
5.2.4 - Mate van deelname bewegingsaanbod van Welzijn Diemen	-	500	495 ¹
5.2.5 - % volwassenen dat een uur per dag beweegt	-	70%	70%
5.2.6 - Mate van overgewicht	-	40%	42%
5.2.7 - Aantal activiteiten / bereik buursportcoaches	-	11 /100 per week	14/215 per week
5.3.1 - Mate van genotsmiddelengebruik: • Roken • Alcohol • Drugs	-	15 % 13 % 40%	17% 11% 40%
5.4.1 - Aantal activiteiten georganiseerd in het kader van diversiteitsbeleid	-	8	9

⁸ 495 bezoekers per week nemen deel aan bewegings- sport activiteiten van de SWD. Deze indicatoren zijn sinds de Programmabegroting 2022 opgenomen.

Wat heeft het gekost?

Sociaal	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-21.524	-21.604	-23.224	-23.277	-53
Structurele baten	467	354	256	418	162
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	64	64
Saldo Structureel	-21.057	-21.250	-22.968	-22.795	173
Incidentele lasten	-504	-365	-872	-512	360
Incidentele baten	202	-	145	6	-139
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	43	-	438	13	-425
Saldo Incidenteel	-259	-365	-289	-493	-204
Saldo van de baten en lasten	-21.316	-21.615	-23.257	-23.288	-31

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Inburgering

In januari 2022 is de Wet Inburgering 2022 in werking getreden, waarbij de gemeente de regierol krijgt over het inburgeringsproces. De prioriteit van consulenten en beleid ligt bij het uitvoeren van de omvangrijke nieuwe taken van deze nieuwe wet. Tegelijkertijd vroeg de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, opvang van asielzoekers in de zomer en de energietoeslag direct aandacht van alle betrokken collega's. De ondertussengroep is hierdoor het afgelopen jaar minder in beeld geweest. Om zowel de nieuwe taken, als de ondertussengroep goed van dienst te zijn, kijken we op dit moment naar meer capaciteit bij de uitvoering. Het over te hevelen budget kan daar goed voor worden ingezet. Het gaat om incidentele budgetten van € 144.000 en € 76.000.

Woonzorgvisie

In 2022 hebben we een aanzet voor een regionale woonzorgvisie gedaan door een regionale woonzorganalyse uit te laten voeren. De woonzorganalyse is bekostigd uit de Blokhuismiddelen. Dat zijn middelen die door het rijk beschikbaar zijn gesteld. Het begrote bedrag om externe kennis en capaciteit in te zetten voor het opstellen van een woonzorgvisie op maat voor Diemen van € 20.000 is niet besteed. In 2023 willen we alsnog een woonzorgvisie op stellen. Daarvoor willen we hulp inhuren die capaciteit en kennis bijdraagt.

Programma Grip op Sociaal Domein

Het programma Grip op Sociaal Domein is gestart in september 2021. Doordat het programma later startte eindigt het programma ook later. Dit zal medio 2023 zijn. In 2021 is niet het volledige budget van € 143.000 ingezet. Er resteerde een budget van € 108.000. In de 4e kwartaalbrief 2022 is een deel van het resterende budget uit 2021 (€ 50.000) alsnog toegevoegd aan het budget in 2022. In de vierde kwartaalbrief is aangegeven dat de overige € 58.000 nodig zijn voor 2023. In 2022 was er een initieel een nieuw budget van € 185.000 beschikbaar. Daar is later (zie hierboven) € 50.000 aan toegevoegd. Totaal dus een budget van € 235.000. Uiteindelijk is er € 165.000 besteed aan het programma. Voorstel is het resterende budget € 70.000 over te hevelen naar 2023. In de 1e kwartaalbrief 2023 is hiervoor een budgetaanvraag gedaan.

Eenzaamheid ouderen

Voor de uitvoering van de 'Aanpak tegen Eenzaamheid' is nog budget van € 36.000 beschikbaar van 2022 om in te zetten in 2023. In de eerste kwartaalbrief 2023 is een aanvraag gedaan om dit resterende budget over te hevelen naar 2023 zodat er verder uitvoering gegeven kan worden aan de 'Aanpak tegen Eenzaamheid'.

Steunimpuls voor mensen in financiële problemen

In 2022 hebben we middelen ontvangen als gevolg van de parlementaire onderzoekscommissie kinderopvangtoeslagaffaire (POK-middelen). Deze middelen zijn bedoeld voor mensen in kwetsbare posities. Als gevolg van de enorme inflatie en toegenomen energieprijzen zijn zorgen ontstaan over een groep mensen waar de bestaanszekerheid onder druk staat.

In de 4de kwartaalbrief 2022 is vermeld dat de € 231.000, beschikbaar wordt gesteld voor de uitvoering van de 'steunimpuls voor mensen in financiële problemen'. Omdat de besteding van de middelen pas in 2023 plaatsvinden, stellen wij voor deze over te hevelen naar 2023.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
760124 Verhuizing woonunits - incl. btw	150	19	131	I
760123 Tijdelijke woonunits vluchtelingen	4.250	4057	193	I

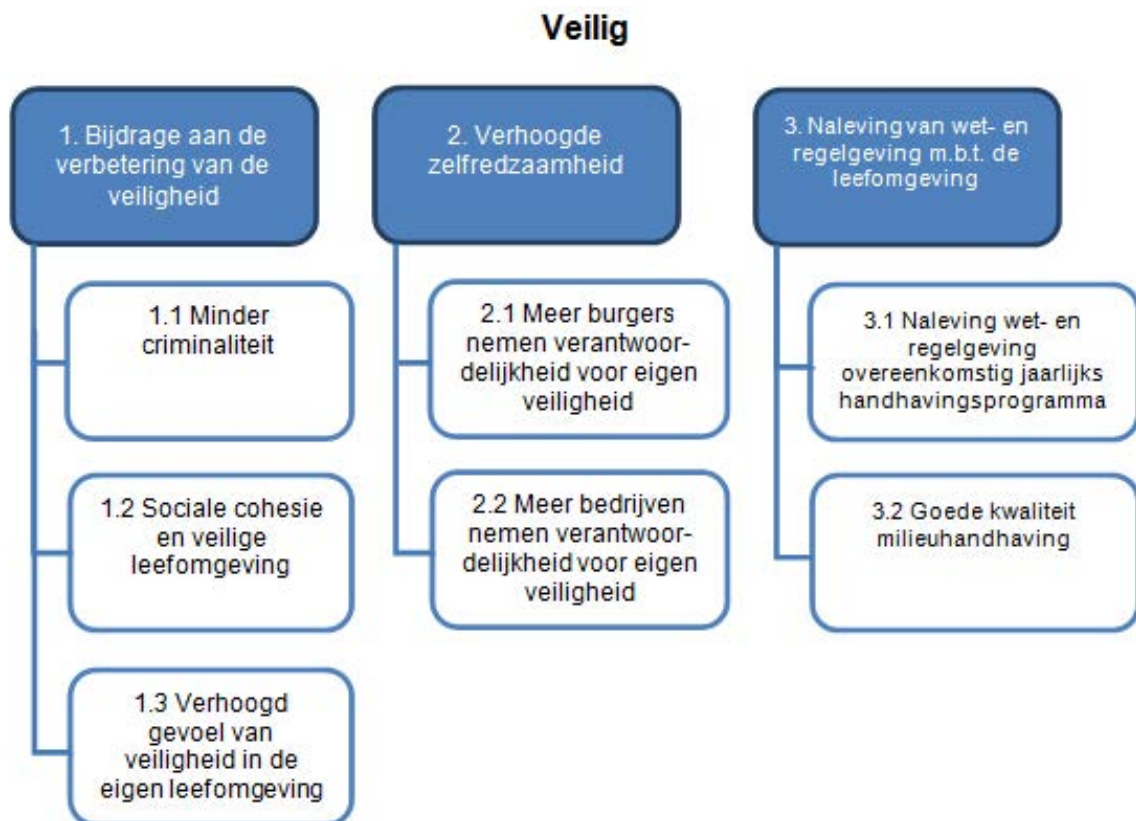
Toelichting investeringen:

- 760124 - De 30 flexwoningen (zie hieronder) zullen op termijn moeten verhuizen van de locatie Bergwijkdreef naar een locatie elders in Diemen. Daarvoor is reeds een voorbereidingskrediet door de raad verstrekt. In 2023 lopen deze werkzaamheden door.
- 760123 - In het voorjaar van 2022, na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne, zijn in allerijl 30 flexwoningen (modulaire woningen) aangeschaft. Deze staan inmiddels aan de Bergwijkdreef op het terrein van De Key en worden bewoond door huishoudens uit Oekraïne. De raad heeft hiervoor in 2022 een bedrag van € 4,25 miljoen krediet verstrekt. Inmiddels gaat het project in afronding. Wat resteert zijn enkele kleine werkzaamheden rondom de gebouwen en op termijn (wanneer de flexwoningen worden verplaatst naar een volgende locatie in 2024), het terugbrengen van het terrein van De Key naar de oorspronkelijke staat. Hiervoor is reeds aanvullend een krediet van € 150.000 benodigd. Dit budget is inmiddels in de 1e kwartaalbrief 2023 toegekend.

Veilig

Portefeuillehouder: E. Boog

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland

Op basis van de 8-maandsrapportages verwacht men een sluitende jaarrekening. Mogelijk dat de actuele wijzigingen van de energieprijzen nog tot een wijziging leidt. De jaarstukken over 2022 komen eind maart 2023 beschikbaar.

Uitbreiding capaciteit/formatie

Door het vervallen van de functie van coördinator en het ontstaan van de nieuwe teamleidersfunctie is er een wijziging ontstaan in het takenpakket van de teamleiders. Bepaald is dat de teamleiders geen inhoudelijke taken meer verrichten. Gevolg hiervan is dat de inhoudelijke taken van de voormalige coördinatoren zoveel mogelijk belegd dienden te worden in de desbetreffende teams. Gebleken is echter dat een behoorlijk aantal beleidstechnische en juridische taken niet weggezet konden worden binnen het team Handhaving en/of het team Openbare Orde & Veiligheid en Vergunningen. Het betreft in ieder geval de gehele beleidscyclus Vergunningverlening, toezicht en handhaving (BIG 8), diverse beleidsstukken, het opstellen van procesbeschrijvingen en enkele uitvoerende werkzaamheden en juridisch inhoudelijk werk op senior niveau.

Hiervoor is sinds januari 2022 een vacature ingevuld. Er is een senior juridisch beleidsmedewerker (0,67 fte) aangenomen. Daarnaast is de overige vrije vacatureruimte benut voor een junior juridisch beleidsmedewerker (0,89 fte) die de senior ondersteunt.

Mensenhandel/prostitutie

Er is aan de landelijke afspraken met betrekking tot mensenhandel voldaan. Dat betekent dat er sprake is van een aandachtsfunctionaris binnen de gemeente, er met de Amstelland-gemeenten gezamenlijk een coördinator is aangesteld en dat slachtofferopvang en nazorg zijn belegd. Deze opvang en nazorg wordt bekostigd uit de gemeentelijke bijdragen. Tenslotte zijn medewerkers getraind op het herkennen van signalen van uitbuiting en mensenhandel. De wijze waarop in Diemen permanente aandacht aan het onderwerp zal worden gegeven wordt nog uitgewerkt in een meer gedetailleerde notitie.

Ontheemden Oekraïne

Op 24 februari 2022 viel Rusland het buurland Oekraïne binnen en dat bracht een grote stroom ontheemden naar Nederland. In Diemen heeft de gemeente structureel 91 ontheemden opgevangen door de gemeente. Daarnaast zijn er circa 120 ontheemden bij particulieren opgevangen. De verwachting is dat deze opvang vooralsnog tot in 2024 zal doorlopen mede afhankelijk van de situatie in Oekraïne. De kosten worden via een specifieke bijdrage van het Rijk grotendeels afgedekt. Bepaalde kosten worden vergoed op basis van normbedragen. De aanschaf van semipermanente woningen voor de tijdelijke opvang van ontheemden zal naar verwachting niet geheel kostendekkend zijn.

Crisisnoodopvang Vluchtelingen

Door de problemen binnen de vluchtelingenopvang in Ter Apel is tussen 1 augustus 2022 en 9 oktober 2022 crisisnoodopvang aangeboden voor 50 vluchtelingen die in procedure zitten bij het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). De lasten voor deze opvang worden vergoed door het COA. De factuur hiervoor is verstuurd en de afrekening zal naar verwachting begin 2023 daadwerkelijk plaatsvinden.

Op 10 oktober 2022 zijn deze 50 vluchtelingen verplaatst naar een crisisnoodopvang in Aalsmeer.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Bijdrage aan de verbetering van de veiligheid

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Minder criminaliteit (inclusief minder adres- en identiteitsfraude)
1.2 - Sociale cohesie en veilige leefomgeving
1.3 - Verhoogd gevoel van veiligheid in de eigen leefomgeving

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Minder criminaliteit	
1.1.1 - Verstrekken van goede voorlichting en preventiemaatregelen aan (groepen) inwoners en ondernemers.	Op 22 mei en 10 september 2022 zijn er twee veiligheidsdagen georganiseerd. Daarnaast zijn er voorlichtingsbijeenkomsten gefaciliteerd voor ouderen over "babbeltrucs". Ook over het onderwerp ondermijning zijn er een aantal voorlichtingsactiviteiten voor onder andere het bedrijfsleven en het buitengebied uitgevoerd.
1.1.2 - In samenwerking met bedrijfsleven inzetten van cameratoezicht en stimuleren particuliere collectieve beveiliging.	Cameratoezicht in de openbare ruimte is niet zonder meer mogelijk. Het inzetten van cameratoezicht op concrete locaties is alleen mogelijk als wordt voldaan aan de uitgangspunten van proportionaliteit en subsidiariteit. Bedrijfsbeveiliging wordt wel gestimuleerd. Daarnaast wordt er in samenwerking beveiliging opgezet in het kantorengedebied Bergwijkpark en rondom de stationsgebieden in de maanden oktober tot en met maart.
1.1.3 - Deelnemen aan PVOAA (informatie en voorlichting aan ondernemers).	Er is informatie verspreid over onder andere ondermijning en bedrijfsinbraken.
1.1.4 - Ondersteunen van bedrijfspansels locatiegericht.	Het cluster OOV neemt deel aan de bedrijfspansels die door de medewerkers van Economische Zaken worden georganiseerd en veiligheid vormt daarbij een vast agendapunt.
1.1.5 - Regievoeren en adviseren binnen KVO-trajecten (Keurmerk Veilig Ondernemen) zowel in winkelgebieden als bedrijfsterrainen.	Er wordt per winkelgebied / bedrijfsterrrein deelgenomen aan overleggen waarbij veiligheid een van de vaste agendapunten is.
1.1.6 - Tegengaan woninginbraken door middel van regievoering op het project samen veilig en veiligheidsmarkten.	Naast de voorlichting op de veiligheidsdagen wordt door de toezichthouders gesurveilleerd onder regie van de politie. Deze bepaalt onder andere de prioriteiten op basis van hun informatie.
1.1.7 - Intensivering bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit (deelname aan RIEC; toepassen van de wet Bibob gericht op hennepcultuur, motorclubs, prostitutie en mensenhandel, ongewenste bewoning).	Met de aanpak Scheerlicht wordt actief woonfraude aangepast. Bij het aantreffen van drugsgerelateerde zaken wordt op basis van de Opiumwet bestuursrechtelijk opgetreden. Voor de aanpak mensenhandel en prostitutie is een aandachtsfunctionaris aangewezen en is HVO Querido actief als regionaal zorgcoördinator. Bibob wordt toegepast en staat op de lijst om geactualiseerd te worden.
1.1.8 - Uitrol van project Scheerlicht in heel Diemen (integrale aanpak van woon- en identiteitsfraude, signaleren -criminele- netwerken en signaleren ondermijnende criminaliteit). Daarbij is het uitgangspunt dat repressieve aanpak wordt omgezet in een proactieve inzet en uiteindelijk leidt tot een preventieve rol van gemeente en ketenpartners.	Het administratieprogramma Shintolabs is ingevoerd. Daarnaast is er een medewerker ondermijning aangetrokken om de uitvoering van de aanpak van woonfraude en de aanpak van ondermijning in Diemen te versterken.
Subdoel 1.2 - Sociale cohesie en veilige leefomgeving	
1.2.1 - Continueren van aanpak jeugdoverlast (inclusief top 600 en deelnemen aan Actiecentrum Veiligheid en Zorg (veiligheidshuis).	We nemen structureel deel aan het Actiecentrum Veiligheid en Zorg.
1.2.2 - Continueren van inzet van straatcoaches, mediation en buurtbemiddeling bij conflicten tussen burens (met name bij koopwoningen).	De straatcoaches worden structureel ingezet in overleg met de politie en handhavers. Bij specifieke gevallen wordt er incidenteel extra ingezet.
1.2.3 - Stimuleren van bewonersinitiatieven (project Samen Veilig).	Er hebben zich geen bewonersinitiatieven voorgedaan.
1.2.4 - Inzetten openbare ordemaatregelen door burgemeester (bijv. Alcoholverbod, sluiting panden en tijdelijk huisverbod).	Er zijn in 2022 16 openbare orde maatregelen opgelegd. Waaronder 8 huisverboden, 2 sluitingen en 3 waarschuwingen op grond van de Opiumwet, 1 alcoholverbod en 1 bestuurlijke maatregel illegale feesten.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.3 - Verhoogd gevoel van veiligheid in de eigen leefomgeving	
1.3.1 - Uitvoering geven aan de acties zoals opgenomen in het veiligheidsjaarplan.	Er is uitvoering gegeven aan de diverse actiepunten in het veiligheidsjaarplan
1.3.2 - Beperken gevolgen crisissituaties of calamiteiten.	Vanaf 9 maart 2022 zijn er 91 ontheemden opgevangen in de gemeentelijke opvang. Daarnaast zijn er nog circa 120 ontheemden opgevangen bij particulieren. In de periode 1 augustus 2022 tot 9 oktober 2022 hebben we nog crisissnoodopvang geboden voor 50 vluchtelingen in de Sporthal aan de Prins Bernhardlaan. Verder zijn er in september 2022 oefeningen met de crisisstaf uitgevoerd
1.3.3 - Jaarlijks laten uitvoeren van de Veiligheidsmonitor/Veiligheidsindex (in plaats van tweejaarlijks als gevolg van bezuinigingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid).	Deze wordt jaarlijks afgenomen
1.3.4 - Voorzetting beveiliging Bergwijkpark en Campus Diemen Zuid op het reguliere niveau.	De beveiliging is aanbesteed tot en met maart 2028
1.3.5 - Aandacht voor een veilige, goed verlichte inrichting van de openbare ruimte.	Bij de uitvoering van infrastructurele werken en onderhoud daaraan wordt dit meegenomen

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
1.1.1 - Aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoner van 12 -17 jaar (verplicht)	5	NB	⁹ N.n.b.
1.1.2 - Aantal winkeldiefstallen per 10.000 inwoners (verplicht)	17,87	NB	10,37
1.1.3 - Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (verplicht) (berekend)	4,45	NB	5,78
1.1.4 -Diefstal en inbraak uit woning per 10.000 inwoners (verplicht) ¹⁰	13,08	NB	14,46
1.1.5 -Vernielingen en beschadigingen (in openbare ruimte) per 10.000 inwoners (verplicht) ¹⁰	40,53	NB	33,31
1.1.6 - % bibobtoetsen over totaal aan aangevraagde vergunningen (drank/horecawet, exploitatievergunning, vergunning sexinrichting)	100%	100%	100%
1.1.8 - Aantal integrale adrescontroles (binnen project Scheerlicht) ¹¹	117	100	200
1.2.1 - Aantal bemiddelingen bij conflicten tussen burens	18	8	21
1.2.2 - Aantal openbare ordemaatregelen	53 ¹²	20	15
1.3.1 - Aantal harde kern jongeren per 10.000 inwoners ¹³	NB	NB	NB
1.3.2 - % aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	NB	NB	NB
1.3.3 - % dat in enige mate overlast heeft van buurtbewoners	NB	NB	NB

⁹ Cijfers via Waarstaatjegemeente.nl zijn voor 2022 nog niet bekend.

¹⁰ Betreft een aanpassing van "per 1.000 inwoners" naar "per 10.000 inwoners".

¹¹ Betreft individuele adressen, die soms meermalen worden gecontroleerd.

¹² Excl. IBS maatregelen (bij enkele incidenten worden meerdere bestuurlijke maatregelen opgelegd, aan verschillende personen)

¹³ Indicatoren zijn vervallen als verplichte indicatoren en niet meer inzichtelijk via "waarstaatjegemeente.nl".

2. Verhoogde zelfredzaamheid

2. Verhoogde zelfredzaamheid
Subdoelen
2.1 - Meer burgers nemen verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid
2.2 - Bedrijven en instellingen nemen meer verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Burgers nemen meer verantwoordelijkheid voor eigen veiligheid	
2.1.1 - Integrale veiligheidsvoorlichting aan inwoners en doelgroepgericht (bijvoorbeeld aan ouderen), o.a. via veiligheidsmarkt en gemeentedag.	Op 22 mei 2022 en 10 september 2022 zijn er veiligheidsdagen georganiseerd. Daarnaast hebben er diverse voorlichtingsrondes plaatsgevonden door met name de politie over babbeltrucs
2.1.2 - Bewust maken van inwoners en stimuleren van bewonersinitiatieven (o.a. via groepapps en deelname aan burgernet).	Het gebruik van Burgernet en buurtapps wordt tijdens de voorlichtingsacties gestimuleerd
2.1.3 - Werven van vrijwilligers en inzet van vrijwilligers (bewonersparticipatie).	Het werven van vrijwilligers is erg lastig gebleken in verband met onvoldoende animo. Voor de continuïteit is er daarom voor gekozen om ROC studenten in te zetten die worden begeleid (Samen Veilig)
Subdoel 2.2 - Bedrijven en instellingen nemen meer verantwoordelijkheid voor eigen veiligheid	
2.2.1 - Stimuleren van initiatieven door bedrijven en instellingen voor de vergroting van eigen veiligheid van bedrijven, personeel en cliënten.	Via de (veiligheids-)overleggen per winkel- en bedrijfsgebied wordt een en ander gestimuleerd en vindt regelmatig voorlichting plaats. Ook via het Platform Veilig Ondernemen

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
2.1.1 - Aantal geworven en ingezette vrijwilligers die in het kader van het project Samen Veilig politie en/of brandweer ondersteunen.	0	8	0 (nu via ROC Stagiaires)

3. Naleving van wet-en regelgeving m.b.t. leefomgeving

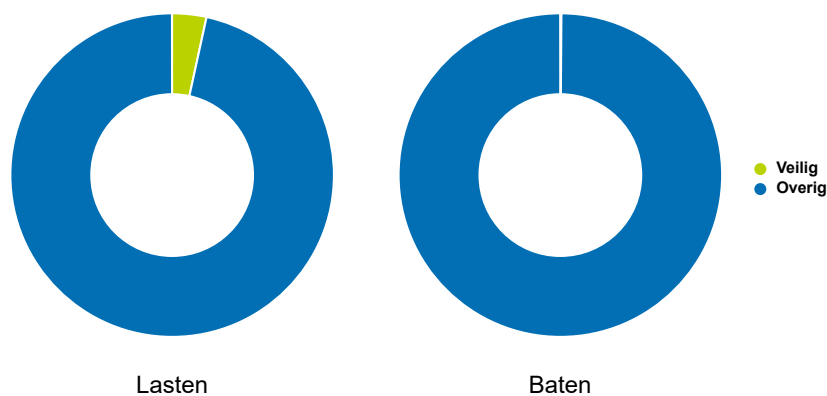
3. Naleving van wet- en regelgeving m.b.t. leefomgeving
Subdoelen
3.1 - Naleving van wet- en regelgeving overeenkomstig jaarlijks handavingsprogramma.
3.2 - Goede kwaliteit milieuhandhaving.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Naleving van wet- en regelgeving overeenkomstig jaarlijks handavingsprogramma	
3.1.1 - Jaarlijks wordt een handavingsprogramma vastgesteld waarbij een duidelijke relatie wordt gelegd tussen beleidsdoelstellingen en de daarop gerichte handhaving.	Het college heeft een handavingsprogramma vastgesteld en ter informatie aan de raad toegezonden
3.1.2 - Heldere communicatie over handavingsbeleid en het jaarlijkse handavingsprogramma.	Het handavingsbeleid is in 2019 voor het laatst geactualiseerd. In 2022 is gestart met de actualisatie van dit beleid. Dit nieuwe beleid wordt in 2023 door het college vastgesteld. Verder wordt op diverse momenten in het jaar aandacht geschonken aan de projecten en taken uit het jaarlijkse handavingsprogramma
3.1.3 - Handhavers zichtbaar en vaak op straat door beperking administratieve binnen-taken.	De handhavers zijn zichtbaar op straat geweest. Zo mogelijk worden er nog stappen gezet om de taken binnen te verlichten. We zijn bijna wel op het maximaal haalbare niveau in de buiten en binnen taken
Subdoel 3.2 - Goede kwaliteit milieuhandhaving	
3.2.1 - Integraal toezicht door gemeente en Omgevingsdienst op inrichtingen op het gebied van milieuwetgeving, energiegebruik en drank- en horecaregelgeving.	We hebben voor zover als mogelijk integraal toezicht toegepast. De samenwerking met de Omgevingsdienst behoeft nog meer inspanning om daadwerkelijk effect te bereiken
3.2.2 - Regionale samenwerking toezichts- en handhavingstaken onderbrengen in de VTH samenwerking in regionaal verband.	In 2022 zijn op diverse gebieden op het VTH gebied in projectvormen gewerkt aan de samenwerking. Eén van de grootste projecten is de harmonisatie van de werkprocessen in het kader van de Omgevingswet

Wat heeft het gekost?

Veilig	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-3.220	-3.139	-3.157	-3.293	-135
Structurele baten	78	50	50	79	29
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo Structureel	-3.142	-3.089	-3.107	-3.213	-106
Incidentele lasten	-157	-15	-50	-15	35
Incidentele baten	67	-	40	35	-5
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo Incidenteel	-90	-15	-10	20	30
Saldo van de baten en lasten	-3.232	-3.104	-3.117	-3.193	-76

Lasten en baten

Toelichting Wat heeft het gekost?

Door de extra inzet op het gebied van opvang Ontheemden en Vluchtelingen in 2022 zijn er veel incidentele kosten gemaakt die deels via facturering (COA opvang) en deels via specifieke bekostiging worden vergoed door het Rijk (opvang ontheemden Oekraïne).

Voorgestelde overhevelingen

Bluswatervoorziening Overdiemerweg

Voor de locatie Overdiemerweg is in de vierde kwartaalbrief 2022 een budget gevraagd van € 35.000. Hiervoor zouden 2 geboorde bluswaterputten moeten worden aangelegd. Door een vertraging in het overleg met Waternet over de locaties is de uitvoering uitgesteld tot begin 2023, en stellen voor dit budget over te hevelen naar 2023. In de eerste kwartaalbrief 2023 is hiertoe een voorstel gedaan.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
710203 Tweede voertuig Handhaving en Toezicht	70	-	70	D

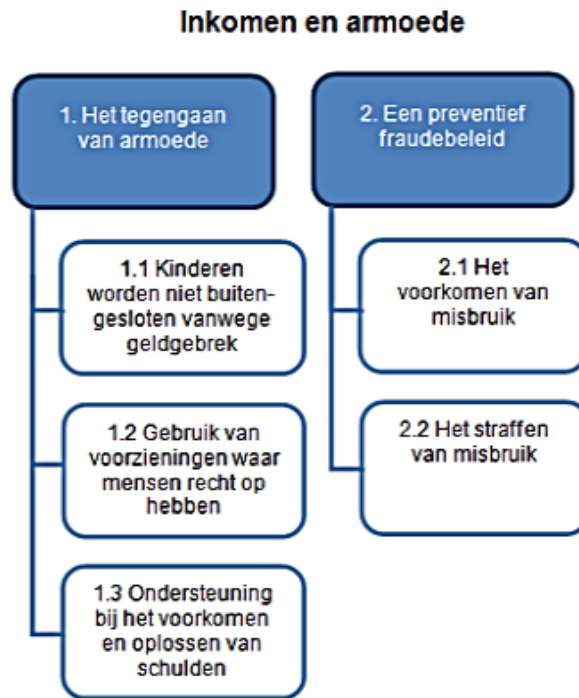
Toelichting investeringen:

- 710203: Levering in 2022 is uitgebleven. Verwachting levering auto is medio 2023.

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder: M. Everhardt

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Participatiewet en re-integratie

In de nota Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Diemen Samen" is gesteld dat het voorzieningenniveau wordt gehandhaafd. We behouden wat er is.

Mede door de coronacrisis is de arbeidsmarkt flink veranderd, net als de groep werkzoekenden. Vooral jongeren, flexwerkers en zelfstandigen hebben met inkomensterugval en/of werkloosheid te maken (gehad), terwijl in sommige sectoren grote personeelstekorten zijn. Het bijstandsbestand kent (vergeleken met andere gemeenten) een relatief hoge instroom, maar ook een hoge duurzame uitstroom. Inwoners die langer in de bijstand zitten, zijn vooral mensen met een arbeidsbeperking. Naar aanleiding van de veranderende omstandigheden is in het coalitieakkoord afgesproken dat wordt getoetst of het re-integratiebeleid nog passend is voor de huidige bijstandsgerechtigden.

Hoofdzaak Werk

In januari 2022 heeft de gemeente Diemen het convenant 'Hoofdzaak Werk' ondertekend. Dit biedt de gemeente de kans om mensen met een psychische beperking duurzamer en/of sneller naar werk te begeleiden. Samenwerking met de geestelijke gezondheidszorg is versterkt en kennisuitwisseling bevorderd, zodat meer mensen de stap naar werk kunnen zetten.

Aanpak jeugdwerkloosheid

In 2022 is een regionale coördinator aanpak jeugdwerkloosheid aangesteld. Als regionaal verbinder heeft zij ervaringen van omliggende gemeenten meegenomen naar de gemeente Diemen. Daarmee zijn onder meer de werkprocessen rond voortijdig schoolverlaters en jongeren in een kwetsbare positie verbeterd. Voor de gemeente Diemen heeft zij de verbinding tussen Team Sociale Zaken en Leerplicht versterkt, waardoor meer jongeren zonder startkwalificatie in beeld zijn en ondersteuning kunnen krijgen bij het vinden van een passende opleiding of werk.

Bemiddeling naar arbeid voor ontheemden uit Oekraïne

Sinds mei 2022 is op Stadsloket Zuid in Amsterdam de werkdesk Oekraïne geopend. Hier worden mensen uit Oekraïne ondersteund die in de regio Groot-Amsterdam verblijven en aan het werk willen. Bij de werkdesk worden mensen te woord gestaan met uitgebreide informatie over hun arbeidskansen en hun rechten, manieren om naar een baan te zoeken, een cv op te stellen, te solliciteren in Nederland etc. Mensen worden ook verwezen naar geschikte vacatures.

Bemiddeling naar kinderopvang

Om re-integratie naar arbeid mogelijk te maken, biedt de gemeente Diemen ouders met jonge kinderen bemiddeling aan naar kinderopvang via Chikuba, een bemiddelingsbureau. In de zomer 2022 bleek dat Chikuba de werkzaamheden eind van het jaar zou beëindigen. Het is de gemeente Diemen gelukt om een overeenkomst te sluiten met één van de ex-werknemers van Chikuba, zodat de bemiddeling naar kinderopvang kan worden voortgezet.

Kostendelerscompensatie

Sinds 1 januari 2023 heeft het Rijk de leeftijdsgrens voor kostendelers verhoogd van 21 naar 27 jaar. Personen jonger dan 27 jaar zijn volgens de Participatiewet geen kostendelende medebewoner meer. In het coalitieakkoord is afgesproken dat de gemeente Diemen, vooruitlopend op nieuwe wetgeving, de kostendelersnorm niet meer toepast voor jongeren tot 27 jaar. Het college heeft daarom de huishoudens die dit betreft over de periode 1 juli tot en met 31 december 2022 gecompenseerd met een nabetaling.

Gebundelde uitkering P-wet, IOAW, IOAZ en Bbz

Voor het betalen van de bijstandsuitkeringen ontvangt de gemeente Diemen jaarlijks een uitkering van het Rijk.

Er is voor 2022 een overschot op dit budget. Onder andere door het wegvallen van de steunmaatregelen in verband met de coronacrisis werd verwacht dat er meer mensen zouden instromen in de bijstand. Dit is lager uitgevallen dan verwacht. Dit wordt veroorzaakt doordat de economie zich beter heeft ontwikkeld dan was voorspeld.

Ook wordt dit bevestigd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS 19 januari 2023). Deze meldt dat veel mensen van werk naar werk doorgestroomd zijn door de krapte op de arbeidsmarkt.

Door het inzetten van diverse re-integratie instrumenten en de poortwachtersfunctie consequent toe te passen, is de uitstroom toegenomen.

Bijzondere bijstand

In 2022 is er een overschrijding geweest op het budget voor bijzondere bijstand. Dat komt vooral doordat veel statushouders gehuisvest zijn die vanuit de bijzondere bijstand inrichtingskosten hebben ontvangen.

Verder is bijzondere bijstand ingezet voor onder meer:

- Energietoeslag
- Kosten budgetbeheer / bewindvoering
- Verhoging alleenstaande oudernorm
- Studietoeslag
- Individuele inkomenstoeslag
- Aanvullende bijstand jongmeerderjarigen (18 tot 21-jarigen)
- Woonkostentoeslag
- Doe mee regeling

Uitbreiding capaciteit/formatie

Senior medewerker team Sociale Zaken

In de loop van 2020 is gebleken dat er door verschillende ontwikkelingen te weinig formatie is om de bestaande taken uit te voeren. Daarom is de formatie uitgebreid met 1 fte. Deze vacature is sinds 1 juni 2022 ingevuld. Daaraan voorafgaand is tijdelijke ondersteuning ingehuurd.

Planning & Control ondersteuner team Administratie Sociaal Domein (TASD)

Bij de cluster Planning & Control binnen het team TASD is een toename van de werkzaamheden zichtbaar, vooral op het gebied van de jeugdadministratie. De wens van het bestuur en de directie om frequenter te rapporteren over de financiële en niet-financiële ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein voedt deze toename. Naast het rapporteren neemt ook het prognosticeren en adviseren meer tijd in beslag.

Om hieraan tegemoet te komen, is een uitbreiding van de cluster P&C noodzakelijk geweest van 0,5 fte. Vanuit deze uitbreiding is inhuur bekostigd. Deze inhuur zal medio 2023 stoppen en overgaan naar een vast dienstverband bij de gemeente.

Consulent Sociaal Team

Een te lange wachtlijst is niet wenselijk en zelfs schadelijk voor huishoudens. Veel aanmeldingen komen van Veilig Thuis. Dit zijn zaken die (vanwege de veiligheid van vaak kinderen) niet te lang kunnen blijven liggen.

De wachtlijst bestond eind 2021 uit 6 gezinnen en was groeiende. Rekening houdend met de groei van Diemen en de coronasituatie was een uitbreiding noodzakelijk. Om deze reden is er een uitbreiding gevraagd van 24 uur per week (€ 65.000). Binnen deze uren kan een generalist/casusregisseur gemiddeld 10 casussen tegelijkertijd oppakken. De uitbreiding van 24 uur per week is in 2022 gerealiseerd.

Consulent ondersteuning - Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De gemiddelde doorlooptijd voor een aanvraag in behandeling werd genomen eind 2021 was 4 tot 6 weken. Dit fluctueerde echter sterk. Het streven is twee weken. Inhuur voor het team Wmo wordt de laatste jaren ten laste gebracht van het Wmo-budget. Voor 2022 is voorgesteld om de formatie uit te breiden met 1,0 fte (€ 70.000) in de functie van consulentondersteuner. Dit voorstel is intussen gerealiseerd. Twee contracten zijn opgehoogd en er is een consulentondersteuner voor 24 uur per week bijgekomen.

Sociale werkvoorziening

Pantar, de uitvoerder van de Sociale Werkvoorziening, ontvangt een subsidie van de gemeente Diemen. De subsidiebijdrage is gebaseerd op een schatting van de sociale werkpopulatie en het is een bijdrage aan de loonkosten. De sociale werkpopulatie loopt af (sterfhuiscapaciteit), de afloop ervan is moeilijk in te schatten.

In 2022 heeft Pantar een bijdrage voor de transitievergoeding van € 38.000 ontvangen. Het bedrag is doorgestort naar Diemen.

Stadspas Amsterdam

In de coronajaren 2020 en 2021 hadden veel aanbieders van stadspasaanbiedingen te maken met lockdowns waardoor de uitgaven laag bleven.

Na de versoepelingen in 2022 heeft Stadspas Amsterdam veel extra aanbod mogelijk gemaakt, waar ook veel Diemenaren gebruik van hebben gemaakt.

Stadspas is onder meer ingezet voor:

- Seniorensport;
- Ouderbijdrage basisscholen;
- Vakantiekampen;
- Korting op bioscoop en theater;
- Korting op openbaar vervoer;
- Gratis abonnement Openbare Bibliotheek Amsterdam;
- Witgoed.

Schuldhulpverlening

In de begroting van 2022 zijn extra middelen voor schuldhulpverlening opgenomen om te kunnen anticiperen op verwachte ontwikkelingen: de gevolgen van wetswijzigingen in het schuldendomein en de financiële gevolgen voor inwoners van de coronapandemie en bijbehorende maatregelen. Tot nu toe blijken de gevolgen mee te vallen, al is een nieuwe financiële crisis ontstaan door de prijsstijgingen, met name die van energie en voedsel. Van het budget is € 70.000 overgebleven.

Nederlandse Schuldhulproute

In 2022 is de gemeente Diemen aangesloten bij de Nederlandse Schuldhulp Route. Inwoners en ondernemers van de gemeente Diemen kunnen nu gebruik maken van de

online test op Geldfit.nl. Door een aantal korte vragen krijgen zij inzicht in hun financiële situatie. De uitslag van de test bevat een persoonlijk advies en een overzicht van de hulp die beschikbaar is in de gemeente Diemen. Mensen die liever bellen, kunnen gebruikmaken van een gratis telefoonnummer.

Vroegsignalering betalingsachterstanden

In 2022 is extra geïnvesteerd in vroegsignalering van betalingsachterstanden, zoals achterstanden bij energieleveranciers. Binnen de begroting was voldoende ruimte om dit te realiseren. Bij de vaststelling van de subsidie in 2023 wordt dit verrekend. Hiervoor wordt € 6.500 alsnog te betalen meegenomen.

Plangroep

Een factuur van ongeveer € 5.000 wordt meegenomen naar 2023 als nog te betalen.

In 2023 zullen ook extra investeringen in schuldhulpverlening nodig zijn:

- vroegsignalering bij energiemaatschappijen;
- vrijblijvende budgetadviesgesprekken;
- per 1 januari 2023 is een samenwerking met Kredietbank Amsterdam tot stand gekomen om ook schuldsaneringskredieten te kunnen verstrekken aan Diemense schuldenaren;
- het Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind gaat invulling krijgen door samenwerking met bewindvoerders.

Brede ondersteuning (mogelijk) gedupeerden toeslagenaffaire (Sisa B2)

In 2022 heeft MaDi Diemen (mogelijk) gedupeerden van de toeslagenaffaire ondersteund op de leefgebieden gezin, financiën, wonen, gezondheid en werk. Het bleek voor MaDi een moeilijk uit te voeren opdracht naast hun reguliere werkzaamheden in Diemen. Vooral qua capaciteit en de benodigde specifieke kennis. Niet alle beschikbare financiële middelen zijn ingezet. Na ruim 1,5 jaar uitvoering door MaDi Diemen, heeft de gemeente Diemen besloten om het hulpaanbod zelf te gaan uitvoeren.

Sinds 1 januari 2023 is een Casusregisseur Toeslagenaffaire vanuit het Sociaal Team Diemen het gemeentelijk hulpaanbod aan (mogelijk) gedupeerden van de toeslagenaffaire gaan uitvoeren. Dit betekent een extra taak voor de ambtelijke organisatie. De verwachting is dat deze inwoners vooral zullen merken dat er meer tijd wordt besteed aan de verwerking van hun problematiek en het zoeken naar oplossingen voor herstel.

Alle kosten worden verantwoord aan het Rijk en vergoed via een specifieke uitkering. Per saldo gaat het om een bedrag van € 55.740.

Zelftesten en mondneusmaskers

Begin 2022 zijn gratis zelftesten en mondneusmaskers verspreid op plaatsen waar mensen komen met een laag inkomen.

Ook zijn er huis-aan-huis pakketten verspreid in wijken waar veel mensen met een laag inkomen wonen.

Jeugd en armoede

In de nota Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Diemen Samen" is gesteld dat het verbinden van het armoedebeleid aan het jeugdzorgbeleid nodig is om gelijke kansen voor jeugdigen te bevorderen. Het huidige minimabeleid voorziet in mogelijkheden, maar de gevolgen van de coronacrisis en de stijgende energieprijzen laten zien dat gezinnen in armoede extra hard getroffen worden en ook dat er nieuwe gezinnen in armoede terechtkomen.

In de Beleidsregels Jeugdhulp Diemen 2022 is de samenhang opgenomen tussen jeugdhulp, Participatiewet, schuldhulpverlening en armoedebeleid. Afgesproken is dat binnen de jeugdhulp hierover informatie wordt verstrekt, hulpverlening geboden of doorverwezen naar meer passende hulpverlening.

Vanwege de gevolgen van de prijsstijgingen heeft de raad in november 2022 een steunimpuls aangenomen waarin onder meer maatregelen worden genomen om gelijke kansen voor kinderen te bevorderen. De uitwerking en uitvoering van deze maatregelen is al in 2022 gestart.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Het tegengaan van armoede

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek
1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van
1.3 - Ondersteuning bij het voorkomen en oplossen van schulden
1.4 - We garanderen iedereen die het nodig heeft tijdig een bestaansminimum

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek	
1.1.1 - Stimuleren van het gebruik van de participatieregeling door actieve voorlichting via onder andere het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website.	De participatieregeling voor kinderen ("Doe mee" regeling) wordt ambtshalve toegekend aan ouders met een bijstandsuitkering. Daarnaast wordt de regeling bij andere minima onder de aandacht gebracht door de participatiecoaches en het maatschappelijk middenveld. Ook is er in de lokale media aandacht aan besteed. Ook wordt deelname aan sportieve of culturele activiteiten via Jeugdfonds Sport en Cultuur gestimuleerd door daar voorlichting over te geven.
Subdoel 1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van	
1.2.1 - Stimuleren van het gebruik van de minima regelingen door actieve voorlichting via o.a. het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website.	Via de gemeentepagina in de krant en de sociale media van de gemeente zijn de minimaregelingen onder de aandacht gebracht. In verband met de prijsstijgingen is sinds het najaar extra aandacht besteed aan de eenmalige energietoeslag, Geldfit, Startpunt Geldzaken en budgetgesprekken.
Subdoel 1.3 - Voorkomen en oplossen van schulden	
1.3.1 - Organiseren van workshops "ondersteuning thuisadministratie" ter preventie van schulden.	Maandelijks wordt door de MaDi de post sorteergroep georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten worden inwoners van Diemen die daar behoefte aan hebben geleerd hun (financiële) administratie te ordenen. Daarnaast geeft Humanitas ondersteuning bij de thuisadministratie.
1.3.2 - Inzetten van budgetbeheer.	In 2022 hebben 34 inwoners gebruik gemaakt van budgetbeheer. Het gaat om financieel kwetsbare inwoners. Door de inzet van budgetbeheer worden schulden voorkomen (preventie) of ontstaat een stabiele financiële situatie waardoor schuldhulpverlening mogelijk wordt.
Subdoel 1.4 - Wij garanderen iedereen die er recht op heeft tijdig een bestaansminimum	
1.4.1 - Uitkeringsgerechtigde ontvangt zijn uitkering of voorschot binnen vier weken na zijn aanvraag.	Als de termijn van vier weken wordt overschreden en het aannemelijk is dat er recht op bijstand bestaat wordt op verzoek van een uitkeringsgerechtigde een voorschot betaald. Dit komt slechts enkele keren per jaar voor.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
1.1.1 - % van de huishoudens met kinderen in de bijstand maakt gebruik van de "Doe mee" regeling.	70%	90%	55%
1.2.1 - % van de huishoudens in de bijstand maakt gebruik van voorzieningen bijzondere bijstand.	78%	80%	76% ¹⁴
1.4.1 - Maximale doorlooptijd van de aanvraag levensonderhoud in dagen.	20	28	29

¹⁴ Exclusief (ambtshalve) energietoeslag

2. Een preventief en straffend fraudebeleid

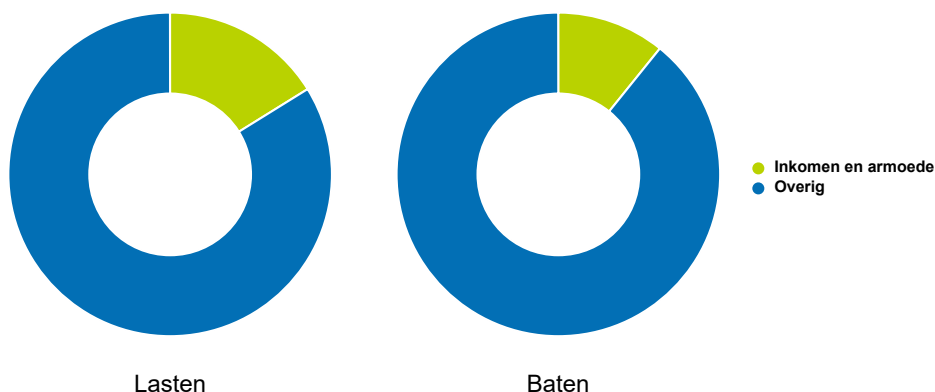
Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Het voorkomen van misbruik van bijstandsuitkeringen
2.2 - Het straffen van misbruik van bijstandsuitkeringen

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Het voorkomen van misbruik	
2.1.1 - Voorlichting bij de intake door middel van het uitreiken van een handboek met rechten en plichten.	Aan iedereen die een bijstandsuitkering krijgt, wordt het handboek met rechten, plichten en informatie verstrekt. Dit handboek wordt in een persoonlijk intakegesprek toegelicht
2.1.2 - Geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor uitkeringsgerechtigden over de rechten en plichten.	Er worden uitsluitend individuele gesprekken gevoerd om mensen te informeren over rechten en plichten. Bij het geven van groepsvoorlichting is de privacy van uitkeringsgerechtigden in het geding. De praktijk laat ook zien dat de situaties van mensen te veel verschillen om groepsgewijze informatie te verstrekken
Subdoel 2.2 - Het straffen van misbruik	
2.2.1 - Controleren op de rechtmatigheid van de uitkering door middel van onder andere een huisbezoek.	Er vindt zorgvuldige screening plaats tijdens het aanvraagproces. De rechtmatigheid en de naleving van verplichtingen wordt daarnaast gecontroleerd door middel van periodieke en signaalgestuurde onderzoeken. Bij twijfel of onduidelijkheid over de woonsituatie wordt een huisbezoek afgelegd
2.2.3 - Opleggen van boetes wanneer fraude wordt geconstateerd.	Bij schending van de inlichtingenplicht wordt een boeteonderzoek gedaan. Bij de beoordeling van de boete wordt rekening gehouden met de mate van verwijtbaarheid, de hoogte van de benadeling, en de financiële draagkracht. Er wordt terughoudend omgegaan met het opleggen van boetes. Het moet voldoende duidelijk zijn dat het gaat om fraude en niet om een vergissing of onwetendheid van de betrokkene

Wat heeft het gekost?

Inkomen en armoede	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-10.687	-10.751	-10.358	-10.571	-213
Structurele baten	10.945	8.449	7.473	7.708	235
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo structureel	258	-2.302	-2.885	-2.863	22
Incidentele lasten	-3.603	-	-5.220	-5.050	170
Incidentele baten	1.133	-	3.619	3.619	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-2.470	-	-1.601	-1.431	170
Saldo van de baten en lasten	-2.212	-2.302	-4.486	-4.294	192

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Eenmalige energietoeslag 2022

Inwoners met een laag inkomen worden ondersteund bij het voldoen van de energierekening. Hiervoor is onder andere de eenmalige energietoeslag 2022 van € 1.300 per huishouden tot stand gekomen.

Inwoners van wie de inkomensgegevens bekend zijn bij de gemeente Diemen, hebben de energietoeslag ambtshalve uitgekeerd gekregen. De aanvraagprocedure voor de overige doelgroep is 1 mei 2022 gestart en loopt door tot en met 31 mei 2023.

De energietoeslag wordt uitgekeerd als bijzondere bijstand. Het bestaande budget is hiervoor niet toereikend en is opgehoogd met middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar heeft gesteld, in totaal € 1.925.000. Deze middelen zijn voor de uit te keren energietoeslag en de uitvoeringskosten.

In 2022 is € 1.696.000 besteed aan uitkeringen en € 59.000 aan extra ondersteuning voor de uitvoering. Voor de nog af te handelen aanvragen in 2023 vragen we het restantbudget € 170.000 over te hevelen. Deze budgetaanvraag is in de eerste kwartaalbrief 2023 meegenomen.

Investerings

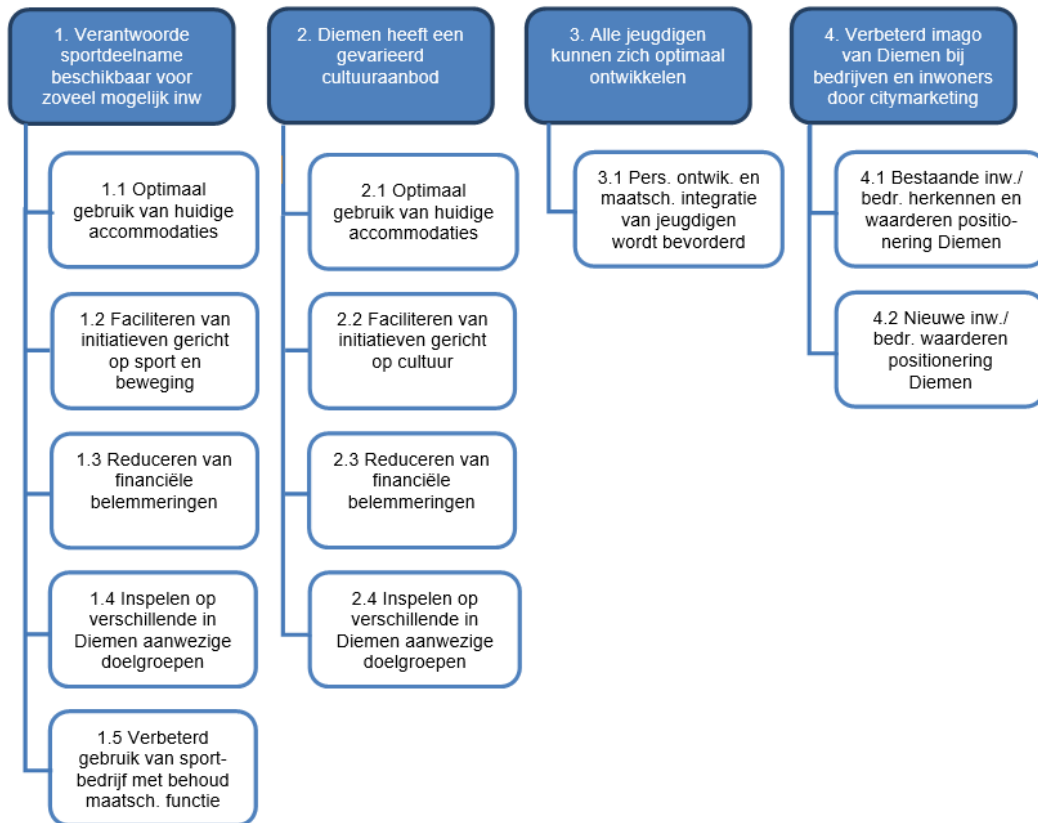
Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
Geen investeringen binnen dit programma				

Vrije tijd

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse

Doelstellingen in één oogopslag

Vrije tijd

Belangrijke ontwikkelingen

Lokaal Sportakkoord

In 2020 is het Sportakkoord Diemen ondertekend. Bij dit Sportakkoord zijn het onderwijs, de welzijnsstichting, de sportverenigingen en de gemeente Diemen betrokken.

Het doel van het Sportakkoord is een sportief en actief leven voor alle Diemenaren.

De landelijke overheid stelt jaarlijks budget ter beschikking voor de uitvoering van onderdelen van het Sportakkoord. In het akkoord zijn de ambities en de wijze van uitvoering aangegeven. De ambities zijn:

- Een leven lang sporten en bewegen voor iedereen;
- Een duurzame sportinfrastructuur;
- Vitale sport- en beweegaanbieders.

In 2021 is gestart met de uitwerking van deze ambities. In het kader van de ambitie "Een duurzame sportinfrastructuur" is de notitie "Vitaal Sportpark de Diemen" opgesteld. In deze notitie zijn vijf ambities voor het sportpark uitgewerkt:

1. Gastvrij;
2. Autoluw;
3. Diemen beachcourt;
4. Sportief verbonden;
5. Toekomstgericht.

Alle op het sportpark gevestigde verenigingen, de welzijnsstichting en basisschool de Kersenboom zijn bij deze notitie betrokken.

In het kader van de ambitie "Vitale sport- en beweegaanbieders" hebben Diemense verenigingen in 2022 een beroep gedaan op het Lokaal Sportakkoord budget voor cursussen en trainingen. Daarnaast is er budget beschikbaar gesteld voor bewegingsles voor kinderen met een motorische beperking en voor aanleg van waterpunten op het sportpark en bij speelplaatsen.

Sporthal

De nieuwe sporthal is eind 2021 opgeleverd. Sportverenigingen, de welzijnstichting en het onderwijs maken gebruik van de nieuwe sporthal. De renovatie van de oude sporthal was medio 2022 afgerond. Vanaf december 2022 waren beide sporthallen beschikbaar voor volledig gebruik. Bijna alle trainingen en wedstrijden van de Diemense zaalsportverenigingen vinden nu plaats in de sporthallen. Ook hebben alle zaalsportverenigingen nu vaste verenigingsavonden. De uitvoering van de werkzaamheden in het openbaar gebied rond de sporthallen worden medio maart 2023 afgerond.

Sportpark

De herinrichting van het Sportpark is in 2022 afgerond. In september 2022 vond de officiële opening plaats van de twee nieuwe hockeyvelden, een nieuw handbalveld, een nieuw kunstgras-voetbalveld en een beachbalveld. Daarnaast is er een QR-fit beweegroute met fitness-toestellen aangelegd. Ook zijn de velden van de tennisvereniging gerenoveerd. In het najaar van 2022 hebben we met de welzijnstichting en de sportverenigingen gesprekken gevoerd over de aanstelling van een sportparkmanager. Deze functie kan worden gefinancierd uit het budget van het Lokaal Sportakkoord. In 2023 wordt deze sportparkmanager aangesteld.

Theater de Omval

Theater de Omval heeft ook in 2022 als gevolg van de coronamaatregelen haar deuren moeten sluiten. Mede dankzij financiële steun van het Rijk en de provincie Noord-Holland is voor de Omval evenals in 2021 financiële steun mogelijk gemaakt. Andere lokale culturele instellingen in Diemen hebben geen verdere verzoeken voor (financiële) steun ingediend. Naast de effecten van de coronapandemie is de Omval geconfronteerd met een vertraging van de verbouwing en heeft zij minder inkomsten door beperkte mogelijkheden in de programmering. Over het financieel gevolg is de gemeente in gesprek met de Omval.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Verantwoorde sportdeelname beschikbaar voor zoveel mogelijk inwoners

1. Verantwoorde sportdeelname beschikbaar voor zoveel mogelijk inwoners			
Subdoelen			
1.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties			
1.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op sport en beweging			
1.3 - Reduceren van financiële belemmeringen			
1.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen			
1.5 - Verbeterd gebruik van het sportbedrijf met behoud van de maatschappelijke functie			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
1.5 - Aantal bezoekers Sportcentrum	150.000	200.000	220.000

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties	
1.1.1 - Verhuren van sportaccommodaties en opstellen van gebruiksrooster.	Afgelopen jaar werden de binnensportaccommodaties goed verhuurd, bijna 17.000 uur. Een record. De nieuwe sporthal is in deze berekening niet opgenomen. De nieuwe hallen zijn vanaf 2023 volledig bruikbaar. De accommodaties worden overdag verhuurd aan het onderwijs, in de namiddag aan welzijnorganisaties en vervolgens aan de sportverenigingen. In overleg met de grootgebruikers wordt ieder jaar een gebruiksrooster opgesteld
1.1.2 - Schoonmaken, onderhoud en beheer van de sportaccommodaties.	De vijf sportaccommodaties worden beheerd door drie sporthalbeheerders. Met de gebruikers wordt regelmatig overlegd over kwaliteit van het beheer. Indien nodig, wordt extern extra beheer ingehuurd
1.1.3 - Faciliteren van online verhuur van accommodatie.	Er zijn steeds meer incidentele huurders die online een sportaccommodatie in Diemen huren. Er waren in 2022 ruim 180 online reserveringen
Subdoel 1.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op sport en beweging	
1.2.1 - Subsidie beschikbaar stellen.	Jaarlijks subsidieert de gemeente de kwaliteit van het bewegingsonderwijs, schoolspordagen, schoolzwemmen en de kindersomerspelen. Ook wordt de aanschaf van materialen voor de gymlokaties financieel ondersteund
1.2.2 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven.	De gemeente ondersteunt nieuwe initiatieven niet alleen door het verstrekken van financiële bijdrages maar stelt ook haar kennis en netwerk beschikbaar. Bijvoorbeeld met de organisatie van de kindersomerspelen, de vakleerkrachten gymnastiekonderwijs en de buurtsportcoaches is er periodiek overleg om initiatieven in het kader van sportstimulering te bespreken
Subdoel 1.3 - Reduceren van financiële belemmeringen	
1.3.1 - Subsidie beschikbaar stellen.	Niet commerciële gebruikers betalen een niet-kostendekkend tarief. Daarnaast kunnen organisatoren van sportevenementen (bijvoorbeeld de Avond4-daagse, de DiemerCross en toernooien van verenigingen) een eenmalige subsidie ontvangen
1.3.2 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen.	De Diemense verenigingen betalen voor het gebruik van de accommodaties een lager tarief dan de overige gebruikers
1.3.3 - Bijzondere bijstand voor jongeren uit gezinnen met lage inkomens die financiële belemmeringen ondervinden om te sporten en muziek te maken ¹⁵ .	In 2022 is door de doelgroep van het armoedebeleid gebruik gemaakt van de participatieregeling. Zij ontvangen een vergoeding o.a. voor sport, waarmee het kind in staat gesteld wordt zich te ontwikkelen en maatschappelijk mee te kunnen doen. Voor overige minima met een inkomen tussen 100% en 140% van de bijstandsnorm is vanaf 2017 het "Jeugd, Sport en Cultuurfonds" succesvol ingevoerd. Bij het leszwemmen in het Duranbad heeft in 2022 een recordaantal kinderen gebruik gemaakt van dit fonds

¹⁵ De prestatie indicator voor dit subdoel is opgenomen in het programma Inkomen en armoedebeleid onder 1.1.1.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen	
1.4.1 - Specifieke doelgroepenbeleid formuleren als onderdeel van de Sportnota.	In de laatste sportnota is een aantal speerpunten opgenomen: meer senioren fit en actief, betere gezondheid door sport en bewegen en goede voorzieningen voor sport, bewegen en een actieve levensstijl. In 2022 zijn, ter realisatie van deze doelen, onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd: het opstarten van een naschools sportaanbod voor kinderen die niet zijn aangesloten bij de sportvereniging, nordic-walken en wandelen voor senioren, wandel voetbal en wandelhockey en het programma "fittest" een beweegprogramma gericht op een gezonde levensstijl
Subdoel 1.5 - Verbeterd gebruik van het sportbedrijf met behoud van de maatschappelijke functie	
1.5.1 - Optimaliseren van de bedrijfsvoering.	In het laatste bedrijfsplan voor het sportbedrijf zijn operationele doelen opgenomen voor verdere optimalisatie van de exploitatie met aandacht voor kwaliteit, verbreding van de maatschappelijke functie en versterking van de sociale verbondenheid. 2022 was een oogstjaar met een record bezetting, aantal gebruikers en omzet binnen het Sportbedrijf
1.5.2 - Continue ontwikkelen van het activiteitenaanbod door in te spelen op trends.	De activiteiten van het Sportbedrijf worden continue gemonitord. Met sportverenigingen, welzijnstichting, vakleerkrachten gymnastiek en andere gebruikers en medewerkers van het Sportbedrijf wordt periodiek gesproken over aanpassing van het activiteitenaanbod

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
1.1.1 - Aantal uren verhuur	11.000	14.000	17.000
1.3.1 - % niet sporters (verplicht)	43,3 ¹⁶	45%	45%
1.5.1 - % actieve deelname verenigingsleven afgelopen 12 maanden ¹⁷	NB	50%	50%-

¹⁶ Meest recente cijfer Gezondheidsmonitor: 2020

¹⁷ Deze indicator is komen te vervallen als "verplichte indicator".

2. Diemen heeft een gevarieerd cultuuraanbod

2. Diemen heeft een gevarieerd cultuuraanbod
Subdoelen
2.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties
2.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op cultuur
2.3 - Reduceren van financiële belemmeringen
2.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties	
2.1.1 - Onder voorwaarden beschikbaar stellen van accommodaties aan derden ten behoeve van verhuur en exploitatie.	Het gebouw de Omval is aan stichting de Omval verhuurd. Vanwege een verbouwing aan de Omval en de sluiting als gevolg van coronamaatregelen zijn er beperkingen geweest bij de verhuur
2.1.2 - Beschikbaar stellen van middelen om exploitatie mede mogelijk te maken.	Reguliere subsidies zijn beschikbaar gesteld. Door coronamaatregelen hebben een aantal activiteiten geen doorgang kunnen vinden. Bij de vaststelling van deze subsidies wordt hier aandacht aan besteed
Subdoel 2.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op cultuur	
2.2.1 - Subsidie beschikbaar stellen.	Diverse reguliere subsidies zijn verstrekt voor muziek, cultuureducatie en kunst
2.2.2 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven.	Evenals in 2021 zijn partijen aangemoedigd initiatieven te ontplooiën en is het Diemen veert op fonds hiervoor beschikbaar gebleven. Hier is enigszins gebruik gemaakt
Subdoel 2.3 - Reduceren van financiële belemmeringen	
2.3.1 - Subsidie beschikbaar stellen.	Er is vanwege de coronacrisis coulant omgegaan met prestatieafspraken en vaststelling van subsidies, zodat partijen niet financieel in de knel komen
2.3.2 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen/instellingen	De Omval hanteert voor Diemense verenigingen/instellingen gereduceerde huurtarieven
2.3.3 - Bijzondere bijstand voor jongeren uit gezinnen met lage inkomens die financiële belemmeringen ondervinden bij muzikale vorming.	In 2022 is door de doelgroep van het armoedebeleid gebruik gemaakt van de Participatieregeling. Zij ontvangen een vergoeding voor sport, cultuur, een fiets, schoolreisjes of andere kosten waarmee het kind in staat gesteld wordt zich te ontwikkelen en maatschappelijk mee te kunnen doen. Voor overige minima met een inkomen tussen 100% en 140% van de bijstandsnorm is vanaf 2017 het 'Jeugd, Sport en cultuurfonds' beschikbaar. Vanwege de Coronapandemie is er een beperkt beroep op het fonds gedaan
Subdoel 2.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen	
2.4.1 - Kinderen en jongeren kennis laten maken met het cultuuraanbod in Diemen.	De gemeente biedt de scholen de mogelijkheid om gebruik te maken van het programma Met de Klas naar de Omval te gaan. Ook kunnen scholen gebruik maken van een aanbod vanuit de Muziekschool

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
2.1.1 - Aantal betalende bezoekers van De Omval inclusief film.	7.002	7.500	11.578

3. Alle jeugdigen kunnen zich optimaal ontwikkelen

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
3.1 De persoonlijke ontwikkeling en de maatschappelijke integratie van jeugdigen tot 23 jaar wordt bevorderd

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - De persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke integratie van jeugdigen tot 23 jaar wordt bevorderd	
3.1.1 - Samen met de jongeren onderzoeken waar hun competenties en behoeften liggen.	Met de kinderraad, jongerenraad en via het kinder- en jongerenwerk van Welzijn Diemen wordt besproken wat jeugdigen leuk vinden en goed kunnen. Onder begeleiding van de gemeente of Welzijn Diemen komen hier nieuwe activiteiten of projecten uit voort. Hieruit zijn onder andere het project Block RXL en huiswerkbegeleiding voor jeugdigen van 12+ gekomen
3.1.2 - Binnen het jongerenwerk outreachend werken gericht op het leggen van contacten, het winnen van vertrouwen en het ondersteunen van jongeren.	Het jongerenwerk werkt voor, door en met jongeren. In 2022 zijn meerdere jongeren gecoacht door de jongerenwerkers. De coaching is laagdrempelig en is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en eigen kracht van jongeren. De jongerenwerkers zijn actief in de wijk en zoeken de jongeren op op de plekken waar zij zich bevinden. Ook zijn er verschillende projecten gestart voor en door jongeren, zoals een fotoproject, kookworkshop en bezoek aan Tropenmuseum
3.1.3 - Organiseren van activiteiten die zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de jeugdigen versterken.	In 2022 heeft Welzijn Diemen het project Block RXL doorgezet en een bijdrage geleverd aan het doorontwikkelen van het project Jongeren in beeld. In deze projecten staat jongerenparticipatie centraal. Jongeren hebben een actieve inbreng en helpen mee met het organiseren van activiteiten. Daarmee wordt de zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van jeugdigen versterkt
3.1.4 - Organiseren van activiteiten met een sociale functie "door jongeren".	De buurtsportcoaches en jongerenwerkers benutten zoveel mogelijk het organiserende vermogen en de capaciteiten van de doelgroep zelf bij het organiseren van diverse activiteiten

4. Verbeterd imago van Diemen bij bedrijven en inwoners door citymarketing

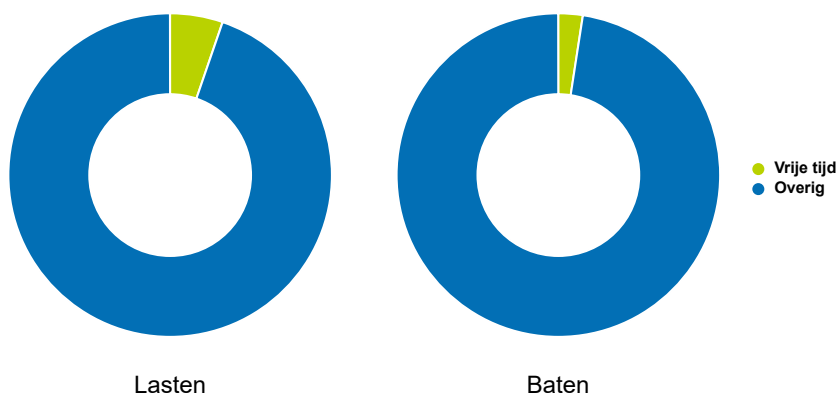
Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
4.1 - Bestaande bedrijven en inwoners herkennen en waarderen de positionering van Diemen
4.2 - Nieuwe bedrijven en inwoners waarderen de positionering van Diemen

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 4.1 - Bestaande bedrijven en inwoners herkennen en waarderen de positionering van Diemen	
4.1.1 - Doorontwikkeling citymarketingnetwerk binnen Diemen.	In 2022 is het netwerk verder gegroeid. Er zijn nieuwe contacten tot stand gekomen waaruit samenwerkingen bij activiteiten zijn ontstaan of met financiële ondersteuning zijn gerealiseerd. Gekeken is naar mogelijke versterking van elkaar
4.1.2 - Stimuleren van het organiseren van bij de positionering passende evenementen.	Afgelopen jaar is in samenwerking met scouting Diemen en de Vrienden van het Diemberbos een Lichtjeswandeling georganiseerd om ontmoeting en verbinding tussen bewoners te bevorderen, de Pink Diemen filmreeks mogelijk gemaakt en Wereldmuziekvoorstellingen in de Omval financieel ondersteund als tegenhanger van het bestaande muziek aanbod
4.1.3 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering.	Er is verder aan productontwikkeling gewerkt om het merk Daarom Diemen meer bekendheid te geven waaronder uitbreiding van Diemo merchandise voor kinderevenementen, Daarom Diemen magazine, onderwijscanon vanuit erfgoed educatie, bewegwijzering twee wandel/fietsroutes vernieuwd
4.1.4 - Opstarten van overleg met evenementenorganisatoren en horeca-ondernemers.	Bij alle evenementen waarbij Daarom Diemen betrokken is, wordt een koppeling gemaakt met horeca-ondernemers. In overleg wordt bepaald of het evenement en de ondernemer elkaar kunnen versterken
Subdoel 4.2 - Nieuwe bedrijven en inwoners waarderen de positionering van Diemen	
4.2.1 - Aandacht voor werving nieuwe bedrijven en bewoners.	Op verschillende momenten aandacht besteed aan Diemen als vestigings-, ondernemings-, en werklocatie. Wegens de lage leegstandscijfers op zowel de bedrijventerreinen als kantorenlocatie is een gepaste hoeveelheid geld en energie gestoken in deze activiteit In 2022 hebben we geen actieve campagne gedraaid om nieuwe bewoners aan te trekken. Met onze facebook, Instagram en website proberen we wel bewoners van buiten de gemeente te betrekken en interesseren voor hetgeen Diemen te bieden heeft
4.2.2 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering.	In 2022 hebben we ervoor gekozen om speciale aandacht te schenken aan zeven ondernemers. De inhoud van de welkomstenvelop voor nieuwe bewoners Plantage de Sniep en Holland Park nodigt uit tot bijvoorbeeld een bezoek aan het zwembad en theater

Wat heeft het gekost?

Vrije tijd	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-4.326	-5.139	-4.257	-4.454	-196
Structurele baten	1.862	1.750	1.741	1.970	230
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	130	130
Saldo structureel	-2.464	-3.389	-2.517	-2.353	163
Incidentele lasten	-1.809	-	-700	-629	71
Incidentele baten	1.971	-	577	518	-59
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	118	-65	-183
Saldo incidenteel	162	-	-6	-177	-171
Saldo van de baten en lasten	-2.302	-3.389	-2.522	-2.530	-8

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Er zijn op dit programma geen voorstellen om budgetten over te hevelen.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
750240 verv toplaag kunstgras tennisbanen velden 1 t-m 3	140	143	-3	A
750243 Realisatie nieuwe sporthal	7.989	7.880	109	A
750245 Aanpassingen Sportpark de Diemen	2.635	2.622	12	A
750249 verv pompen Duran	27	-	27	D
750253 Elektr install en LED. onderk. terreinmeester	17	-	17	I
750254 Verv. div filters, compressoren, ect. Duran	55	56	-1	A
750203 verv toplaag kunstgras tennisbanen	130	129	1	A
750252 Openbare ruimte (sporthal)	946	706	240	I
740260 verv parketvloer benedenzaal gymzaal Schoolstraat	60	-	60	I
740261 Vloer isoleren benedenzaal gymzaal Schoolstraat	15	-	15	I
750241 Nieuwe verlichting TVDZ	60	60	0	A
750244 verv noodverlichting in LED sportcentrum Duran	40	-	40	D
760115 verv lichtstraten en dakbedek grijze blok de Omval	110	60	50	I
760116 Plaatsen zonnepanelen grijze blok de Omval	25	-	25	I
760121 verv en verduurzamen ventilatie 't Kruidvat	35	-	35	V
760122 verv en verduurzamen ventilatie 't Noorderlicht	125	61	64	I
760117 Huisvesting bibliotheek in de Omval	7.400	6.726	674	I
760203 Klimaatbeheersing Brede Hoed	135	129	6	I
760204 Herinrichting Brede HOED	90	71	19	I

Toelichting investeringen:

- 750243 Realisatie nieuwe sporthal - De sporthal aan de Pr. Bernardlaan is in 2022 opgeleverd, het krediet is afgesloten. De onbenutte vrije ruimte kan vrijvallen.
- 750245 Aanpassingen Sportpark de Diemen - Het sportpark De Diemen is heringericht en in 2022 opgeleverd, het krediet is afgesloten. De onbenutte vrije ruimte kan vrijvallen.
- 750249 Vervangen pompen sportcentrum Duran - Door de onzekerheid over de toekomst van sportcentrum Duran wordt dit krediet doorgeschoven tot er een definitieve beslissing is. Het krediet vangt noodzakelijke vervanging op.
- 750244 Vervangen noodverlichting in LED sportcentrum Duran - Door de onzekerheid over de toekomst van sportcentrum Duran wordt dit krediet doorgeschoven tot er een definitieve beslissing is.

Onderwijs

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse en M. Everhardt

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

OAB-Middelen:

Als gevolg van de gewijzigde verdelingssystematiek voor de middelen van het onderwijsachterstandenbeleid heeft de gemeente Diemen voor de OAB-periode tot en met 2022 meer middelen ontvangen dan eerder verwacht. De extra middelen zijn onder andere ingezet voor de verplichte urenuitbreiding van het VVE-aanbod en de inzet van een HBO'er in de voorschoolse educatie. Daarnaast is het bestaande aanbod van activiteiten in de voor- en vroegschoolse periode uitgebreid met zowel structurele activiteiten (o.a. extra spelinloop, preventieve logopedie) als incidentele activiteiten (o.a. zomerschool en projecten in het kader van ouderbetrokkenheid). Ondanks de aanvullende activiteiten en gestegen subsidielasten zijn niet alle OAB-middelen besteed. Maximaal de helft van het totaal ontvangen budget voor 2022 mag worden meegenomen naar 2023. Voor de gemeente Diemen betreft dit maximaal € 435.000.

Nieuwe OAB-periode:

Vanaf 2023 begint de nieuwe OAB-periode. Ook voor de komende vier jaar is de verwachting dat de gemeente Diemen meer middelen zal ontvangen. Voor deze nieuwe OAB-periode stellen we een bestedingsplan op.

Uitbreiding formatie leerplicht

De werkwijze van leerplicht is in 2017 ingrijpend veranderd; van Strafrechtelijke Aanpak Schoolverzuim naar Methodische Aanpak Schoolverzuim. De taakstelling van leerplicht is verschoven van strafrechtelijk optreden naar preventief samenwerken met ketenpartners om schoolverzuim effectief aan te pakken. De consequentie is dat de leerplichtambtenaren gemiddeld meer tijd besteden aan een casus.

Het streven was om de capaciteit van de leerplichtambtenaren te verhogen van 1.5fte naar 2.1fte (exclusief leerplichtondersteuner). Het afgelopen schooljaar (2021-2022) is de capaciteit van het team Leerplicht Diemen naar wens verhoogd. Naar verwachting zien we de meerwaarde hiervan het komende jaar terug. De afgelopen periode is ingezet op het inwerken van de nieuwe leerplichtambtenaar en leerplichtondersteuner en het creëren van een goede basis binnen het team.

Onderwijshuisvesting

Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting (IHP) en Verordening

Voorziening Onderwijs:

De strategische visie onderwijshuisvesting (ook wel integraal huisvestingsplan of IHP) legt de basis voor de te maken keuzes in onderwijshuisvesting voor de komende jaren. De huidige strategische visie gaan we vernieuwen om de komende jaren de ontwikkelingen in het onderwijs op te kunnen vangen. In 2020 heeft een actualisatie plaatsgevonden om de ruimtebehoefte in kaart te brengen en zo de groei van de leerlingpopulatie tijdig te kunnen ondervangen. Voor de komende jaren is een volledige vernieuwing van het integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting nodig om keuzes met betrekking tot verduurzaming, renovatie, uitbreiding en nieuwbouw van onze schoolgebouwen te kunnen maken. Het vernieuwde IHP zal in 2023 worden voorgelegd ter besluitvorming.

In 2022 is ervoor gekozen om ook de onderliggende Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting voor de gemeente Diemen te actualiseren. De vernieuwde verordening ligt in 2023 ter besluitvorming voor.

Tussenvoorziening Oekraïense nieuwkomersleerlingen

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne heeft de gemeente Diemen een grotere instroom van nieuwkomerskinderen gehad in 2022. Voor de Oekraïense kinderen is een tijdelijke tussenvoorziening gestart in samenwerking met UniKidz en de Diemense schoolbesturen. In deze tussenvoorziening zijn gedurende 9 weken (periode tussen 11 april en 15 juli) activiteiten aangeboden op het gebied van onderwijs, sport en cultuur. Kinderen zijn vanuit de tussenvoorziening ingestroomd in het nieuwkomersonderwijs of doorgestroomd naar andere gemeenten. De kosten voor deze tijdelijke voorziening zijn gedekt vanuit het onderwijsachterstandenbeleid.

Nationaal Programma Onderwijs

Gemeenten en schoolbesturen ontvangen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) middelen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om kinderen na de coronacrisis te ondersteunen bij het verminderen van onderwijsachterstanden en het verbeteren van de onderwijskansen. De gemeente Diemen heeft hiervoor middels een specifieke uitkering € 314.800 ontvangen voor drie schooljaren, namelijk 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025.

Een deel van deze middelen is al ingezet om de Flex Vloot binnen onze scholen mogelijk te maken. In 2022 heeft de gemeente samen met adviesbureau Sardes en onze maatschappelijke partners een plan ontwikkeld voor de besteding van de nog resterende middelen en de invulling van het NPO in Diemen. Besluitvorming over dit plan, evenals het starten van de activiteiten na positieve besluitvorming, zal in 2023 plaatsvinden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Voldoende kans op brede ontwikkeling

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse-, onderwijs- en naschoolse voorzieningen
1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut
1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen
1.4 - Zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse, onderwijs- en naschoolse voorzieningen	
1.1.1 - Geschikt maken van onderwijsgebouwen voor gecombineerd aanbod van onderwijs, opvangvoorzieningen en naschoolse activiteiten (in combinatie met sport, cultuur en wijkactiviteiten).	Diemen groeit, daardoor is meer capaciteit in het onderwijs nodig. In 2022 is gewerkt aan de Brede School Holland Park, inclusief gymzaal en voorzieningenruimte
1.1.2 - Ondersteuning bij het ontwikkelen van (zorg)netwerken en samenwerking tussen de verschillende partners binnen de gemeente.	In 2022 hebben verschillende netwerksessies plaatsgevonden. Het gaat om onder andere de ambtelijke en bestuurlijke Lokale Educatieve Agenda (LEA) waar partners in verschillende samenstellingen bij elkaar komen. Tijdens de LEA's is in 2022 onder andere aandacht geweest voor de doorgaande lijn van kinderopvang naar onderwijs, diversiteit in voor- en vroegschool, het versterken van het leesonderwijs, ouderbetrokkenheid en nieuwkomersonderwijs
1.1.3 - Financieren van aanvullende (onderwijs)voorzieningen (zwemonderwijs, bewegingsonderwijs, buurtsportcoaches).	In 2022 zijn deze onderwijsvoorzieningen gesubsidieerd. Dit heeft ertoe geleid dat er onderwijsbegeleiding beschikbaar is voor kinderen en er kwalitatieve begeleiding en beweegaanbod is
1.1.4 - Handhaving van en toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang.	In 2022 zijn de werkzaamheden voor het toezicht (GGD) en de handhaving (gemeente) op de kwaliteit en veiligheid kinderopvang uitgevoerd. De gemeente Diemen heeft wederom in 2022 haar A-status behouden
Subdoel 1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut	
1.2.1 - Verbinden van onderwijs en opvang met het project buurtsportcoaches en met de SWD.	De buurtsportcoaches waren in 2022 op de basisscholen actief en hebben contacten met de opvang
Subdoel 1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen	
1.3.1 - Verder versterken van de voor- en vroegschoolse educatie en de doorgaande lijn.	Ook in 2022 is er ingezet op borging en verbetering van de kwaliteit van de voorschoolse educatie middels inzet van de oudercontactfunctionaris en de (LEA)overlegstructuren. Ook zijn er meer uren beschikbaar voor warme overdracht van voorschoolse voorziening naar onderwijs van kinderen met een VVE-indicatie of zorgvraag met de OK-coach 0-5 jaar
1.3.2 - Faciliteren overlegstructuren, afspraken maken met betrokken partners, ondersteunen van betrokken partners.	In 2022 heeft de gemeente gefaciliteerd terugkerend overleg geweest tussen de verschillende partners, ondermeer door de ambtelijke en bestuurlijke Lokale Educatieve Agenda (LEA). Tijdens deze overlegstructuren worden signalen en knelpunten besproken, ook worden afspraken gemaakt tussen partners en gemeente. Daarnaast is er een zorg en signalenoverleg en jeugdoverleg waar met partners afspraken worden gemaakt over zorgen over jeugdigen
1.3.3 - Subsidiëren voorschoolse VVE-instellingen.	In totaal zijn er in Diemen zeven peuteropvanggroepen op zes locaties. Per groep is er plaats voor zestien peuters
1.3.4 - Toeleiden doelgroepkinderen naar VVE-instelling.	Sinds 2019 heeft de oudercontactfunctionaris meer uren voor de toeleiding van doelgroepeuters naar de VVE-locaties. In 2022 zijn de huisbezoeken van de oudercontactfunctionaris weer opgestart na de coronacrisis. Daarbij heeft de gemeente periodiek overleg gehad met de GGD over de indicering en toeleiding van doelgroepeuters

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.4 - De zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd	
1.4.1 - Signaleren van zorgkinderen en doelgroepkinderen.	Ook in 2022 heeft het consultatiebureau samen met de oudercontactfunctionaris doelgroepkinderen zoveel mogelijk toegeleid naar VVE en/ of andere preventieve voorzieningen. In 2022 is ook de pilot Preventieve Logopedie van de GGD gestart om kinderen met mogelijke taalachterstanden of mogelijke spraak- of taalstoornissen zo vroeg mogelijk te signaleren en toe te leiden naar de juiste ondersteuning. Daarnaast hebben de ouder- en kindcoaches een actieve signalerende rol op de basisschool. De ouder- en kindcoach 0-5 jaar signaleert zorgkinderen op de peuteropvang en kinderdagverblijven
1.4.2 - Toezicht houden op naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht.	In 2022 hebben de leerplichtambtenaren zo goed als mogelijk toezicht en contact gehouden met scholen en kinderen en hun ouders. In het Jaarverslag Leerplicht en RMC 2021-2022 is verantwoording afgelegd over het schooljaar 2021 - 2022
1.4.3 - Verzorgen van leerlingenvervoer.	De aanvragen voor leerlingenvervoer worden behandeld door het team Wmo van de gemeente. Er zijn (landelijke) problemen bij de uitvoering van het Leerlingenvervoer. Sinds de start van het schooljaar 2022-2023 was de door de gemeente gecontracteerde vervoerder niet in staat alle leerlingritten (tijdig) te verzorgen als gevolg van een chauffeurstekort De gemeente heeft vanaf het moment dat de problemen zich voordeden intensief contact gehouden met de ouders om de situatie te bespreken en te zoeken naar oplossingen. Daarnaast zijn er kritische gesprekken gevoerd met de vervoerder en zijn er afspraken gemaakt over (verbeter)acties door de vervoerder. Eind 2022 heeft het college een tijdelijke noodmaatregel getroffen om bij te dragen aan het oplossen van het chauffeurstekort in het Leerlingenvervoer

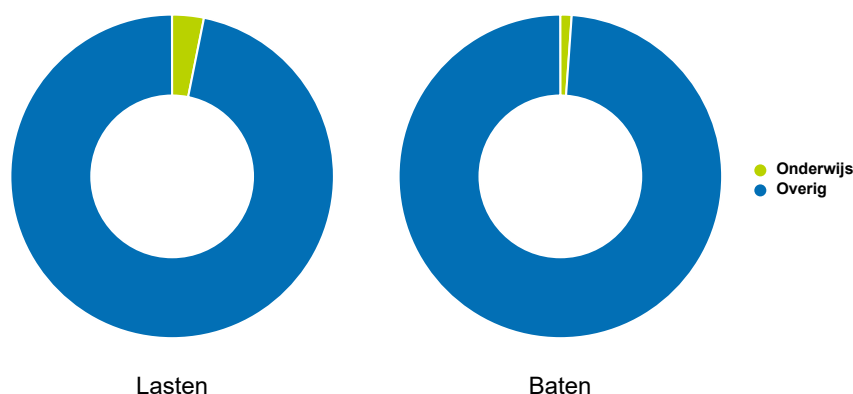
Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
1.4.1 - Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	0	0	0
1.4.2 - Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	117	117	31 ¹⁸
1.4.3 - % vroegtijdige schoolverlaters t.o.v. deelnemers aanVOenMBO (verplicht)	1,7%	1,7	2,3

Wat heeft het gekost?

Onderwijs	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-2.992	-3.918	-4.131	-3.012	1.119
Structurele baten	955	1.325	1.816	1.152	-663
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	25	25
Saldo Structureel	-2.037	-2.594	-2.315	-1.835	480
Incidentele lasten	-56	-34	-113	-42	71
Incidentele baten		-	315	-	-315
Toevoegingen aan reserves		-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves		-	37	-	-37
Saldo Incidenteel	-56	-34	239	-42	-281
Saldo van de baten en lasten	-2.093	-2.628	-2.076	-1.877	199

¹⁸ De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021-2022'

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Integraal huisvestingsplan

In 2022 is € 37.000 beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van het Integraal Huisvestingsplan voor het primair onderwijs. Van dit budget is € 12.000 niet besteed in 2022, de werkzaamheden zullen verder worden uitgevoerd in 2023.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
740200 1e inrichting van Brede School Holland Park	425	25	400	I
740202 Bredeschool Holland Park	13.232	11.961	1.271	I
740205 Nieuwbouw Middelbare School	150	108	42	D
740213 Huisvesting Het Atelier	30	22	8	A
740262 Gymzaal Holland Park	1.000	5	995	I
740304 Uitbreiding De Kersenboom (tijdelijke huisvesting)	65	70	-5	A
740306 Inrichting (tijdelijke huisvest. kersenboom)	85	70	13	I

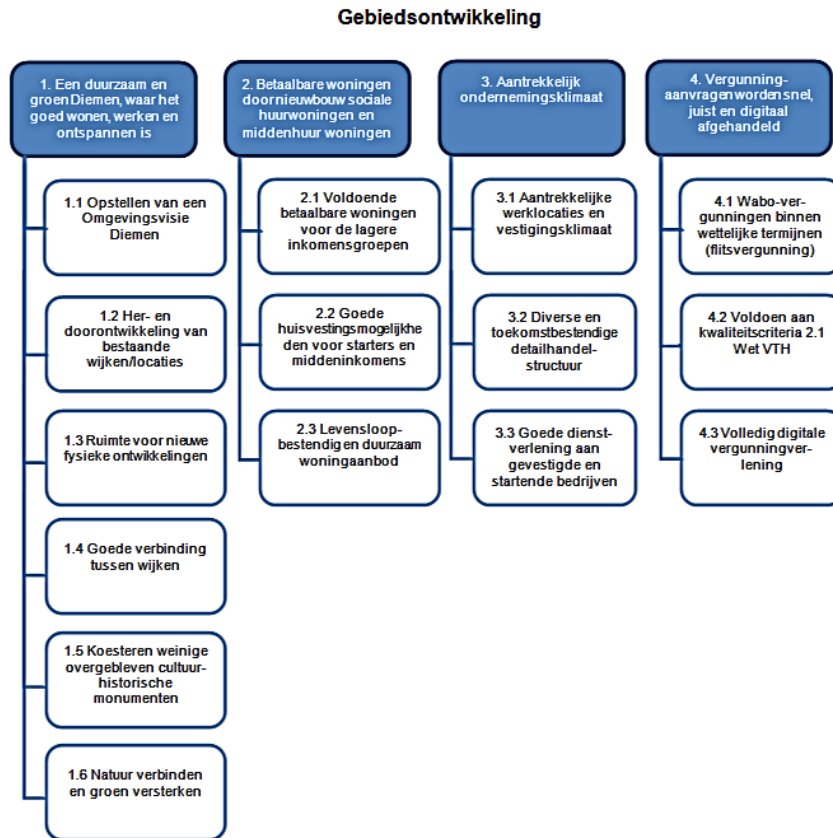
Toelichting investeringen:

- 740205 Nieuwbouw Middelbare School: Plannen nieuwbouw middelbare school worden nog verkend en worden betrokken van het integraal huisvestingsplan.

Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouder: H. Prins en M. Everhardt

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Structurele effecten Omgevingswet

Het gehele jaar 2022 zijn we bezig geweest met de implementatie van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Onder andere zijn de werkprocessen beschreven en geharmoniseerd met de andere DUO-emeenten en is gewerkt aan de implementatie van een vergunningen-, toezichts- en handhavingssysteem.

Door het uitstellen van de inwerkingtreding zijn er in 2022 nog geen structurele kosten gemaakt. Wel zijn (langerlopende) implementatiekosten gemaakt. Daarbij kan gedacht worden aan het verlengen van de opdracht van de programmamanager Omgevingswet, een verlenging van het opleidingstraject en het verlengen van de ondersteuner in het kader van de hernieuwde werkprocessen.

Capaciteit/formatie

Projectmanagers

De ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente Diemen vinden veelal plaats in een complex speelveld met meerdere partijen en belangen, politieke en maatschappelijke gevoeligheid, grote financiële consequenties en risico's en ingewikkelde vraagstukken. Dergelijke (gebieds)ontwikkelingen of herontwikkelopgaven vragen om een projectmatige aanpak met een projectmanager die vanuit het Team Projecten de regie voert over dergelijke projecten.

De Projectmatig Werken-aanpak van Diemen heeft zich dit jaar bewezen bij diverse projecten binnen het fysieke domein. De verwachting is dat het aantal projecten de komende jaren verder toeneemt en dat de projecten diverser en complexer van aard worden. De vacature voor een extra projectmanager is vorig jaar ingevuld door inhuur van een ervaren projectmanager voor 3 dagen per week. Op dit moment is de vacature extern geplaatst en wordt er actief gewerkt voor de aanneming van een vaste medewerker. Hiermee wordt gezorgd voor meer continuïteit, stabiliteit en behoud van kennis binnen het team. Daar waar nodig worden pieken dan wel projecten, waarvoor specifieke kennis benodigd is, opgevangen door de inhuur van een tijdelijke projectmanager.

De kosten van de projectmanagers worden toegerekend aan de desbetreffende grondexploitaties, facilitaire projecten en/ of investeringsprojecten.

Grondzaken

Op basis van de capaciteitsberekeningen is er een duidelijk tekort aan uren te zien voor de werkzaamheden op het gebied van planeconomie en grondzaken. Wegens het vertrek van een vaste planeconoom/ beleidsadviseur grondzaken in het vierde kwartaal van 2022 is er een vacature, die tijdelijk wordt ingevuld door externe inhuur (voor 3 dagen). De inhuur van een grondzaken-jurist voor 2 dagen per week wordt gecontinueerd. Na invulling van de vacature voor planeconoom / beleidsadviseur grondzaken wordt bekeken of de inhuur van de grondzaken-jurist op structurele wijze door middel van een interne functie wordt ingevuld of dat een flexibele functie op basis van inhuur wenselijk blijft.

Budget projecten ruimtelijke ordening (RO)

In 2022 was € 100.000 extra begroot om de benodigde extra capaciteit voor de ruimtelijke ordeningen projecten en procedures bij Team Ruimtelijk Beleid te blijven oppakken. De piekbelasting werd onder meer veroorzaakt door de voorbereiding op de Omgevingswet. Dit budget is in 2022 ingezet. We startten het jaar met drie interim-medewerkers, vanaf februari waren dit er nog twee en sinds oktober is er nog één extra RO adviseur werkzaam. In 2022 is ook een nieuwe vaste medewerker geworven als vervanging voor een collega die met pensioen is gegaan na een langdurige ziekteperiode.

Diemens beleid in de woonruimteverdeling geregeld in Woningnet

De verwachting was dat er, als gevolg van wijzigingen in de Huisvestingsverordening enkele aanpassingen nodig waren aan Woningnet. Bijvoorbeeld voor het invoeren van extra lokale voorrangsregels om in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning. Voor zover de regels afwijken van de regionale afspraken zijn hier kosten aan verbonden. Er zijn echter geen specifieke aanpassingen nodig voor de Diemense regels in de Huisvestingsverordening. Het toepassen van de voorrangsregels kan met behulp van door de corporaties nieuw ontwikkelde app, genaamd QII. De reservering van eenmalige kosten van € 10.000 vervalt. Voor woningzoekenden die geen gebruik kunnen of willen maken van de app dient er wel een loket te zijn bij de gemeente waar ze de documenten kunnen ophalen die nodig zijn om in aanmerking te komen voor lokale voorrang.

Communicatie en informatieverstrekking gebruik woonruimte

Het voornemen was om in 2022 een integrale voorlichtingscampagne op te starten over de Huisvestingsverordening en andere regelgeving over het gebruik van Woonruimte. Hiervoor was € 10.000 begroot. Deze voorlichtingscampagne is niet integraal gerealiseerd. Wel is er uitgebreid campagne gevoerd over de invoering van de opkoopbescherming en is aandacht besteed aan de opening van het Steunpunt Wonen Diemen. De overige activiteiten worden in 2023 uitgevoerd en het overgebleven wordt overgeheveld naar 2023.

Doorstroommaatregelen wonen 'Van Groot naar Beter'

De gemeente Diemen wil dat mensen zolang mogelijk zelfstandig in de eigen buurt kunnen blijven wonen. Voorwaarde is een woning die past bij de levensfase waar mensen in zitten. Als mensen er aan toe zijn, dan kunnen ze verhuizen van een grote woning naar een kleinere, gelijkvloerse woning. De gezinswoning die vrijkomt is weer geschikt voor al dan niet startende gezinnen.

Om huurders te stimuleren om te verhuizen naar een beter passende woning, is de regeling 'Van Groot naar Beter' ontwikkeld in de regio. In 2022 is deze regeling ook in Diemen ingevoerd. De corporaties zeggen toe dat er geen huurverhoging gevraagd gaat worden na verhuizing. De gemeente zal gevraagd worden om een tegemoetkoming in de verhuiskosten beschikbaar te stellen. Dat bedrag is afhankelijk van de grootte van de woning tussen de € 4.000 en € 5.000 per verhuizing. Er zijn vijf aanvragen voor Van groter naar beter toegekend. Het beschikbare budget van € 20.000 is met € 2.000 overschreden.

Met de gemeenten uit de AM-regio zijn geen afspraken gemaakt over de inzet van maatregelen die de doorstroming bevorderen.

Woonruimteverdeling

Het nieuwe voorstel voor regionale woonruimteverdeling is in april '21 door alle raden in de voormalige Stadsregio Amsterdam aangenomen. Daarmee zijn er een aantal extra kosten te verwachten. Bijvoorbeeld dient er getoetst te worden of mensen in aanmerking komen voor situatiepunten. De verwachte incidentele kosten voor 2022 waren € 5.000. Deze kosten zijn hoger uitgevallen en komen uit op € 9.612. Dit bedrag is deels hoger omdat er nieuwe kosten waren, bijvoorbeeld voor het inrichten van een centraal punt voor het afhandelen van bezwaar en beroep. En deels vielen kosten hoger uit bijvoorbeeld voor de communicatieadviseur en de jurist. De kosten worden afgerekend in 2023.

Regelgeving woonruimteverdeling

De nieuwe woonruimteverdeling treedt in 2023 in werking. De ontwikkelingen in 2022 zijn geschetst in de paragraaf woonruimteverdeling.

Huurinfopunt

Met de corporaties en de huurdersorganisatie HPD is afgesproken dat gemeente Diemen onderzoek doet naar de instelling van een Huurinfopunt in Diemen. In 2022 is besloten dat het Steunpunt Wonen Diemen van start gaat per 6 september 2022. Huurders in Diemen kunnen hier terecht met vragen en advies over huurdersaangelegenheden. Na 2 jaar zullen we evalueren of deze vorm van ondersteuning nog nodig is. De kosten voor de gemeente bedragen € 19.000 per jaar. Naar rato valt een deel van deze kosten in 2022.

Huisvestingsverordening vergunningverlening

Sinds 1 januari 2021 is de nieuwe Huisvestingsverordening Diemen in werking getreden. Bepaald is dat bij de urenraming 2021 van de teams bekeken zou worden of deze extra taken binnen de huidige capaciteit ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en de (juridische) handhaving capaciteit kunnen worden opgepakt c.q. uitgevoerd. Het gaat om:

- 0,5 fte juridische ondersteuning;
- 0,5 fte vergunningverlening;
- 0,5 fte toezicht.

Voor de juridische ondersteuning en voor toezicht met betrekking tot de Huisvestingsverordening is ervoor gekozen om dit binnen de bestaande formatie op te lossen door het stellen van andere prioriteiten binnen het gehele takenpakket van (juridische) handhaving.

Wat betreft vergunningverlening was dit evenwel niet mogelijk. Het aantal aanvragen om vergunningen is als gevolg van de Huisvestingsverordening toegenomen. Hiervoor is geraamd dat 0,5 fte capaciteit nodig (€ 40.000) was. Hiertoe is een vacature uitgezet. Deze hebben wij in 2022 helaas niet kunnen vervullen. Daarom is gekozen tot inhuur over te gaan.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Een duurzaam en groen Diemen, waar het goed wonen, werken en ontspannen is

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Het opstellen van een Omgevingsvisie Diemen met heldere uitspraken hoe met de schaarse ruimte wordt omgegaan, met het accent op doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties, het verbinden van natuur en versterken van groen
1.2 - Herontwikkeling/doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties
1.3 - Ruimte nodig voor nieuwe fysieke ontwikkelingen zoals die in het coalitieakkoord zijn opgenomen
1.4 - Goede verbindingen tussen wijken
1.5 - We koesteren onze weinige overgebleven cultuurhistorische monumenten
1.6 - Natuur verbinden en groen versterken

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Het opstellen van een Omgevingsvisie Diemen met heldere uitspraken hoe met de schaarse ruimte wordt omgegaan, met het accent op doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties, het verbinden van natuur en versterken van groen.	
1.1.1 - Er wordt in 2021 een Omgevingsvisie opgesteld: een integrale visie met strategische keuzes voor de fysieke leefomgeving op de (middel)lange termijn. Het gaat over onderwerpen zoals wonen, werken, een gezonde leefomgeving, duurzaamheid, bereikbaarheid, cultuur, recreatie en voorzieningen. Hoe willen we dat Diemen er in de toekomst uitziet? Iedereen krijgt de kans om mee te denken en mee te praten.	De Omgevingsvisie Diemen 2040 is in januari vastgesteld door de gemeenteraad. Door middel van diverse plannen, projecten en onderzoeken wordt invulling gegeven aan de omgevingsvisie. Een uitvoeringsagenda moet nog worden opgesteld. De Omgevingsvisie is daarnaast gebruikt als toetsingskader bij de beoordeling van initiatieven
1.1.2 - Het ontwikkelen van voorzieningen, woningen e.d. vindt hoofdzakelijk plaats binnen de bestaande bebouwde omgeving. De huidige groengebieden, buiten de bebouwde kom, houden een groenbestemming. Plannen voor het buitengebied worden getoetst aan het uitgangspunt dat het moet bijdragen aan een duurzame en bestendige verbetering van de recreatieve en/of landschappelijke waarde van het gebied.	Woningbouwplannen zijn in voorbereiding voor Buitenlust, Hof van Saan, Harmonielaan en de Rietschuurhof. In Holland Park zijn een school en woningen in aanbouw. In het centrumgebied wordt de Omval uitgebreid met de bibliotheek Op de hoek van de Diemerzeedijk en de derde Diem is een plan in voorbereiding voor horeca en verblijfsrecreatie
VoorSubdoel 1.2 - Herontwikkeling/doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties	
1.2.1 - Afronden van de woningbouw in Plantage de Sniep door realisatie van nieuwbouw bij de tramlus.	Deze twee appartementengebouwen bij de keerlus van de tram zijn opgeleverd
1.2.2 - Realisatie van woningbouwlocatie Holland Park, inclusief inrichting van de openbare buitenruimte, actieve gebiedsontwikkeling van woningbouwlocatie Holland Park West, onderzoeken beperkte uitbreiding/opwaardering Campus en planologisch faciliteren van woningbouw in Holland Park Zuid.	In Holland Park Oost is het één na laatste bouwplan in 2022 opgeleverd. Holland Park West fase 1 & de brede school hebben in 2022 het hoogste punt van de bouw bereikt, fase 2A is vergund en in de verkoop gebracht. Gesprekken worden gevoerd om verdere stagnatie (door marktomstandigheden) te voorkomen. Ontwikkelvoorwaarden (verkoop gronden onder Wvvg) voor derden t.b.v. Holland Park Zuid zijn vastgesteld. Een uitbreiding van de Campus wordt onderzocht in samenspraak met de initiatiefnemer
1.2.3 - Realisatie van woningbouw op het perceel Arent Krijtsstraat 1.	De start van de bouw van dit appartementencomplex is voorbereid
1.2.4 - Uitwerken en in procedure brengen van het woningbouwplan voor Buitenlust.	Het bestemmingsplan is in procedure gebracht
Subdoel 1.3 - Ruimte nodig voor nieuwe fysieke ontwikkelingen zoals die in het coalitieakkoord zijn opgenomen	
1.3.1 - Flexibel inspringen op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen/initiatieven, bijvoorbeeld woningbouw op huidige Saan-terrein in Diemen Zuid.	Voor het Hof van Saan is een woningbouwplan ontwikkeld en is de bestemmingsplanprocedure gestart. Voor de noordoostoever van de derde Diem is een particulier initiatief voor horeca en verblijfsrecreatie in voorbereiding
1.3.2 - Ruimte reserveren voor een middelbare school nabij het Sportcentrum FB Duran.	Deze reservering is gehandhaafd
1.3.3 - Herinrichting van het sportpark De Diemen ten behoeve van de inpassing van een hockeycomplex bestaande uit 2 velden hockey, handbalveld, voetbalveld en extra parkeerplaatsen.	De herinrichting van het sportpark is uitgevoerd in 2022

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
1.3.4 - Zoeklocaties voor sociale woningbouw (o.a. Buitenlust, Griend, Harmonielaan, vrijkomende locatie De Venser) beoordelen op haalbaarheid en via participatietraject met bewoners verder ontwikkelen.	Buitenlust is geen zoeklocatie meer, maar een actieve ontwikkellocatie. Voor de Harmonielaan is een projectopdracht opgesteld voor besluitvorming in 2023
1.4 - Goede verbindingen tussen wijken	
1.4.1 - Versterken Noord-Zuidas, o.a. aanleg spooronderdoorgang bij station Diemen.	De aanleg van de spooronderdoorgang is in 2022 grotendeels voltooid t.b.v. in gebruik name begin 2023. De herinrichting van de omgeving moet nog plaatsvinden. Voor Diemen Zuid zie 1.4.2
1.4.2 - Versterken verbindingen tussen Holland Park en Diemen Zuid/Diemen Centrum door het aanpassen van de verkeersstructuur in Diemen Zuid.	Voor het bestemmingsplan Verkeerstructuur Diemen Zuid is de beroepsprocedure bij de Raad van State doorlopen. De uitspraak volgt begin 2023. In 2022 hebben we ook het definitief ontwerp gemaakt voor de in verkeersstructuur Diemen Zuid. Daarnaast hebben we ook diverse onderzoeken verricht die nodig zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals een bodemonderzoek en asfaltonderzoek
1.5 - We koesteren onze weinige overgebleven cultuurhistorische monumenten	
1.5.1. Benutten van bestaande cultuurhistorische waarden in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. De Rietschuur is aangewezen als monument. De kenmerken van het gebouw en de beschermde muurschildering worden onderdeel van de herontwikkeling. In het nieuwe bouwplan Ouddiemerlaan 19 naast de Oude Smidse wordt ruimte gereserveerd waarin de historie van de Oude Smidse permanent wordt getoond. De instandhouding van de pastorie aan de Hartveldseweg wordt ter hand genomen door actief mee te werken aan een passende herontwikkeling door Stadsherstel Amsterdam.	Voor de herontwikkeling van de Rietschuur is de monumentale waarde opgenomen als belangrijk element voor het biedboek. Op basis waarvan een uiteindelijk ontwerp wordt geselecteerd De nieuwbouw naast Ouddiemerlaan 19 vangt bijna aan, waarbij het cultuurhistorisch venster als voorwaarde is opgenomen voor goedkeuring van dit plan De renovatie van de Pastorie aan de Hartveldseweg door Stadsherstel is gestart en het tweede deel, waarin het interieur wordt aangepakt, is procedureel vrijwel afgerond en zal medio 2023 starten
1.5.2. Gebruiken van kunst en cultuur, mede omvattende cultuurhistorisch erfgoed, als middel om mensen in Diemen met elkaar te verbinden.	Dit jaar hebben we actief meegedaan aan de Open Monumenten Dag, deels overlappend met de Gemeentedag. Bewoners konden na de coronajaren weer een aantal monumenten in, of zelf een route fietsen of wandelen langs de overige monumenten in Diemen
1.5.3. Aanwijzen van objecten als gemeentelijk monument ten einde deze met wettelijke bescherming beter in stand te kunnen houden (bijvoorbeeld Diemerdammersluis en individuele grafmonumenten op begraafplaats Rustoord)	We hebben in 2022 geen objecten aangewezen als gemeentelijk monument
1.6 - Natuur verbinden en groen versterken	
1.6.1 - Ontwikkelen van een Diemense "Hoofdgroenstructuur", mede door te investeren in de natuurwaarden, de verblijfskwaliteit en biodiversiteit. Bestaande natuur wordt optimaal verbonden. Daar waar buurtgroen aansluit op natuur wordt de ecologische verbinding versterkt.	De Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 en het Uitvoeringsprogramma Verbeteren Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022-2030 zijn in januari vastgesteld door de gemeenteraad. Diverse projecten vanuit het Uitvoeringsprogramma zijn in voorbereiding. Het project verbeteren ecologische verbinding langs Amsterdam-Rijnkanaal onder drie bruggen is geheel voorbereid (technische uitwerking, subsidieaanvraag en aanbesteding) en gereed voor uitvoering (welke begin 2023 plaatsvindt). Dit project is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Diemerscheg 1.0 en het programma Groene Uitweg
1.6.2 - Investeren in allerlei vormen van recreatie (mits dit de natuurwaarden niet aantast). Bijvoorbeeld door realisatie (indien mogelijk) van een strandje aan De Diem.	Het project Strandje aan De Diem is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Diemerscheg 1.0 en het programma Groene Uitweg, waardoor we hiervoor een subsidie kunnen aanvragen. Er is gestart met het haalbaarheidsonderzoek
1.6.3 - Versterken van de "ecologische hubfunctie" van groene plekken in de bebouwde kom, zoals park Spoorzicht.	Groen wordt steeds meer ecologisch beheerd en ontwikkeld. Het Plan van Aanpak voor park Spoorzicht is gemaakt, en het eerste ontwerp wordt opgesteld in overleg met onder andere de beleidsmedewerker ecologie

2. Betaalbare woningen door nieuwbouw sociale huurwoningen en middenhuur woningen.

Wat wilden we bereiken?			
Subdoelen			
2.1 - Voldoende betaalbare woningen voor de lagere inkomensgroepen			
2.2 - Goede huisvestingsmogelijkheden voor starters en middeninkomens			
2.3 - Levensloopbestendig en duurzaam woningaanbod			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
2.1 - Omvang voorraad sociale huurwoningen in beheer van woningcorporaties (excl. studentenwoningen)	3364	3410 ¹⁹	3410

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Voldoende betaalbare woningen voor de lagere inkomensgroepen	
2.1.1 - Uitvoering van de Prestatieafspraken met de woningcorporaties in de jaarschijf 2022, bewaken van het behoud van de voorraad sociale huurwoningen en het beperken van de liberalisatie van sociale huurwoningen.	De evaluatie van de uitvoering van de prestatieafspraken volgt in 2023. De uitvoering lijkt grotendeels volgens plan te verlopen. Er zijn geen sociale huurwoningen van corporaties geliberaliseerd en er zijn geen sociale huurwoningen van corporaties verkocht. De oplevering van 425 extra sociale huurwoningen in 2024, gerekend vanaf 2020, lijkt niet behaald te worden
2.1.2 - In 2022 worden 46 sociale huurwoningen bij de Tramlus opgeleverd.	De woningen zijn in 2022 opgeleverd
2.1.3 - Meewerken aan realisatie van het aandeel sociale huurwoningen in het woningbouwprogramma voor de ontwikkelingen in Holland Park West en Holland Park Zuid alsmede op andere te ontwikkelen locaties zoals Buitenlust, Rietschuur en het Saan-terrein.	Ontwikkellocaties Buitenlust en Harmonielaan bestaan geheel uit sociale huurwoningen. In Holland Park West en Zuid en Hof van Saan wordt het vastgestelde aandeel sociale en middeldure huur gerealiseerd door externe ontwikkelaars, waarvoor de afspraken zijn vastgelegd
Subdoel 2.2 - Goede huisvestingsmogelijkheden voor starters en middeninkomens	
2.2.1 - Het blijven promoten van het aanvragen van startersleningen.	Het Steunpunt Wonen Diemen is een extra mogelijkheid om de starterslening verder onder de aandacht te brengen. De realisatie van de communicatiecampagne over de regels van het wonen in Diemen is in 2022 niet gelukt en verschoven naar 2023. Daar is het promoten van de Starterslening een onderdeel van
2.2.2 - Het benutten van de wettelijke ruimte voor het met voorrang toewijzen van sociale huurwoningen aan inwoners van Diemen en andere doelgroepen.	Er zijn 23 sociale huurwoningen met lokale voorrang aangeboden
2.2.3 - Het bevorderen van de doorstroming middels het uitvoeren van de afspraken zoals genoemd in de Prestatieafspraken met woningcorporaties en het Huurders Platform Diemen, waaronder het invoeren van Van Groot naar Beter.	Het beleid van Groter naar Beter is geïmplementeerd. Er hebben vijf huishoudens gebruik gemaakt van de regeling om van een gezinswoning naar een meer passende woning te verhuizen
2.2.4 - Het invoeren van een geactualiseerd woonruimteverdeelsysteem op basis van het in 2021 vastgestelde regionale woonruimteverdeelbeleid, waaronder een uitgebreide voorlichtingscampagne.	De nieuwe woonruimteverdeling gaat van start op 16 januari 2023. In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen waaronder een communicatiecampagne
2.2.5 - Voorlichting over het gebruik van woonruimte n.a.v. Huisvestingsverordening 2021 en voorlichting voor huurders (en kopers) via een in te stellen Steunpunt Wonen (ook bekend als Huurinfopunt).	Het Steunpunt Wonen Diemen is gestart per 6 september 2022. Overigens worden kopers via de website van de gemeente Diemen geïnformeerd over het gebruik van woonruimte volgens de Huisvestingsverordening. Het Steunpunt Wonen Diemen is bedoeld voor vragen over het huren van een woning

¹⁹ Dit zijn alle zelfstandige sociale huurwoningen in bezit van woningcorporaties (conform afspraak gemaakt bij behandeling Jaarrekening 2020). Per 1 januari 2021 waren dit er 3.304. In 2021 zijn daar 106 woningen bijgekomen (Plantage de Sniep). Er zijn in 2021 ook 5 particuliere sociale huurwoningen opgeleverd. Die zijn, conform de definitie, niet mee geteld.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.3 - Levensloopbestendig en duurzaam woningaanbod	
2.3.1 - Bij nieuwbouw is de norm om levensloopbestendig te bouwen.	Nieuwbouw voldoet aan het Bouwbesluit en is daarmee tot op zekere hoogte levensloopbestendig. Gemeente Diemen neemt het Woonkeur als basis in geval woningen specifiek bedoeld zijn voor en toegewezen gaan worden aan senioren. Wij sturen daar -waar mogelijk- vooral op in het sociale en middeldure segment. Daarbij is het Woonkeur geen doel op zich. Afwijkingen zijn na goedkeuring van de gemeente mogelijk. Wij noemen dat "Woonkeur, tenzij"
2.3.2 - Onderzoek doen naar mogelijkheden en regelingen voor duurzaamheidsingrepen in de eigen woningen.	<ul style="list-style-type: none"> In 2022 is de warmteregisseur aangesteld (ingevuld als duobaan door 2 medewerkers) voor de uitvoering van de transitievisie warmte en de ondersteuning van inwoners om hun woning te verduurzamen en van het gas te gaan Het verstrekken van duurzaamheidsleningen is in 2022 voortgezet en het revolving-fund voor het verstrekken van duurzaamheidsleningen is eind 2022 verhoogd met 300.000 euro naar 500.000 euro Voor informatie over de concrete acties en activiteiten in 2022 om inwoners te helpen bij verduurzaming van hun woning wordt verwezen naar de paragraaf duurzaamheid onder 2.A Energie & Klimaat

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
2.2.1 - Aantal verstrekte startersleningen	1	5	1
2.2.2 - Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (verplicht)	39,1	25,0 ²⁰	27,6
2.2.3 - % Demografische druk (verplicht) ²¹	55,4	NB	56,4

²⁰ Het onbekende cijfer bij de programmabegroting 2022 is toegevoegd.

²¹ Dit betreft een verplichte BBV-indicator, die niet te begroten is. De gegevens zijn nog niet op te halen van de website van KING.

3. Aantrekkelijk ondernemersklimaat

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
3.1 - Aantrekkelijke werklocaties en vestigingsklimaat
3.2 - Diverse en toekomstbestendige detailhandelstructuur
3.3 - Goede kwaliteit van dienstverlening aan gevestigde en startende bedrijven

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Aantrekkelijke werklocaties en vestigingsklimaat	
3.1.1 - Continueren van periodieke overleggen met bedrijven en instellingen op Bergwijkpark/Holland Park, de bedrijventerreinen en met Ondernemend Diemen. De thema's veiligheid, duurzaamheid zijn integraal onderdeel van deze overleggen. Daarnaast wordt een maal per jaar een schouw gelopen op de bedrijventerreinen.	In 2022 zijn er verschillende overleggen met het Diemense bedrijfsleven gehouden, bijvoorbeeld: bedrijvenpanels, werkgroep Bergwijk Park, overleggen met de winkeliersvereniging en overleg met Ondernemend Diemen. Daarnaast zijn er vele bilaterale gesprekken geweest tussen bestuurders of ambtenaren met ondernemers
3.1.2 - Wij steunen initiatieven van ondernemers op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen.	Ondanks oproepen in de EZ Nieuwsbrief aan ondernemers om dergelijke initiatieven te melden, zijn er geen initiatieven op dit gebied gemeld
3.1.3 - In de Daarom Diemen campagnes aandacht besteden aan Diemen als vestigings-, ondernemings- en werklocatie.	Samen met Daarom Diemen is op verschillende momenten aandacht besteed aan Diemen als vestigings-, ondernemings-, en werklocatie. Bijvoorbeeld in de campagne rondom de Dag van de Ondernemer. Wegens de lage leegstandscijfers op zowel de bedrijventerreinen als kantoorlocatie is een gepaste hoeveelheid geld en energie gestoken in deze activiteit
3.1.4 - Om voor huidige en toekomstige werknemers en bedrijven aantrekkelijk te blijven gaan we door met het verhogen van de verblijfswaarde, het onderhouden van de openbare ruimte, instellen parkeerregulering (indien nodig) en dergelijke.	De openbare ruimte is op de reguliere manier onderhouden, er is in het voorjaar van 2022 een inspectie geweest van de openbare ruimte op de bedrijventerreinen (schouw). Daarnaast is bedrijven verzocht de makkelijk-melden-app te gebruiken voor meldingen in de openbare ruimte
3.1.5 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan (deel)regionaal beleid op het gebied van economische zaken.	Binnen de Amstelland Meerlanden deelregio wordt goed samengewerkt op economisch gebied. Zo is er een gezamenlijke analyse van de kantorenmarkt gemaakt en is er bijvoorbeeld een rapport innovatie ecosystemen & economisch DNA MRA-deelregio's opgesteld
Subdoel 3.2 - Diverse en toekomstbestendige detailhandelstructuur	
3.2.1 - Continueren van de periodieke en incidentele overleggen met winkeliersverenigingen (en waar mogelijk eigenaren/beheerders van winkelpanden en -centra).	In 2022 is twee maal een bestuurlijk overleg georganiseerd met het bestuur van de winkeliersvereniging. Daarnaast is een apart gesprek geweest met de eigenaar van winkelcentrum Diemerplein
3.2.2 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan het regionale beleid op het gebied van detailhandel.	Er zijn geen nieuwe regionale beleidsinitiatieven geweest in 2022 op het gebied van detailhandel

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.3 - Goede kwaliteit van dienstverlening aan gevestigde en startende bedrijven	
3.3.1 - Persoonlijke advisering aan in (financiële) moeilijke verkerende ondernemers.	Om ondernemers ook in 2022 te ondersteunen waren meerdere initiatieven beschikbaar, bijvoorbeeld 155-Help een bedrijf (IMK)
3.3.2 - Persoonlijke advisering aan ondernemers die ruimte zoeken	Meerdere ondernemers zijn geholpen bij hun zoektocht naar bedrijfsruimte in Diemen. Door de lage leegstandscijfers op de markt voor zakelijk vastgoed is het voor ondernemers in 2022 zeer lastig geweest om nieuwe of andere bedrijfsruimte te vinden in Diemen
3.3.3 - Organisatie jaarlijks netwerkevent (Vaart in Diemen) voor alle Diemense ondernemers in samenwerking met Ondernemend Diemen.	In juni 2022 is Vaart in Diemen georganiseerd in samenwerking met Ondernemend Diemen
3.3.4 - Opvolging geven aan het ZAAI-project voor starters, indien de situatie omtrent COVID-19 dit toelaat.	In 2022 is ZAAI Diemen 2022 georganiseerd en succesvol afgerond
3.3.5 - Opvolging geven aan netwerkplatform Open Coffee en daarmee faciliteren in de behoefte van ZZP'ers om met elkaar te kunnen (net)werken.	In 2022 is geen opvolging gegeven aan een netwerkplatform voor ZZP'ers

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
3.1.1 - Aantal vestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar (verplicht) ²²	188,4	NB	N.n.b. ²³
3.1.2 - Waardering vestigingsklimaat gemeente ²⁴	7,8	7,8	NB
3.1.3 - Waardering ondernemingsklimaat gemeente	7,0	7,2	NB

²² Dit betreft een verplichte BBV-indicator, deze indicator is niet te begroten. De gegevens zijn nog niet op te halen van de website van KING.

²³ Cijfers via Waarstaatjegemeente.nl zijn voor 2022 nog niet bekend.

²⁴ Dit betreft het onderzoek naar de MKB-vriendelijkheid van de gemeente Diemen, dit onderzoek wordt eens per twee jaar uitgevoerd, in 2022 is geen onderzoek uitgevoerd.

4. Vergunningaanvragen worden snel en juist afgehandeld

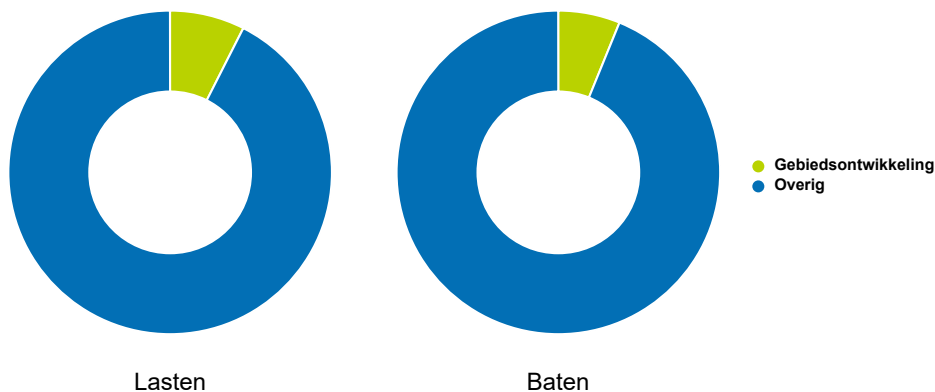
Wat wilden we bereiken?			
Subdoelen			
4.1 - Wabo-vergunningen binnen wettelijke termijnen (flitsvergunning)			
4.2 - Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 Wet VTH			
4.3 - Volledig digitale vergunningverlening			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
4.1 - % van de Wabo vergunningsaanvragen dat binnen 6 weken wordt afgehandeld (wettelijke termijn is 8 weken)	80%	80%	40%
4.3 - Wabo-aanvragen dat digitaal wordt ingediend (inclusief APV en drank & horeca)	<ul style="list-style-type: none"> Wabo 90% DH&APV 80% 	<ul style="list-style-type: none"> Omgevingswet 90% APV/DH 80% 	<ul style="list-style-type: none"> Wabo 99% DH&APV 100%

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 4.1 - Ruimschoots binnen wettelijke termijnen (flitsvergunning)	
4.1.1 - Er wordt gewerkt conform processen die lean en duidelijk beschreven zijn.	Dat gebeurt ten aanzien van de processen op basis van de huidige wetgeving (Wabo). Tegelijkertijd wordt gewerkt aan nieuwe processen die van toepassing zullen zijn onder de Omgevingswet
Subdoel 4.2 - Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 Wet VTH (proces- en massacriteria)	
4.2.1 - Uitvoering en afstemming van processen in samenwerking met andere gemeenten.	Dit is gebeurd in het kader van de gezamenlijke implementatie van de Omgevingswet in Duo+ verband. De nieuwe geharmoniseerde processen zijn inmiddels gerealiseerd
Subdoel 4.3 - Volledig digitale vergunningverlening	
4.3.1 - Gerichte kanaalsturing (website en klantcontacten) richting digitale aanvraag.	Voor de bestaande regelgeving (Wabo) gebeurt dit al zoveel mogelijk. Het nieuwe digitale stelsel Omgevingswet gaat hierin een stap verder, ervan uitgaande dat dit digitale stelsel daadwerkelijk (en op tijd) uitvoerbaar is. Dat is een verantwoordelijkheid van het Rijk. Het uitstel van de Omgevingswet betekent ook een vertraging ten aanzien van dit onderwerp
4.3.2 - Faciliteren van aanvragers die (nog) niet digitaal werken.	Dit gebeurt in het kader van het vooroverleg, waarbij in samenspraak met een aanvrager, een digitale aanvraag wordt opgesteld

Wat heeft het gekost?

Gebiedsontwikkeling	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-51.543	-16.840	-7.257	-5.428	1.829
Structurele baten	60.983	16.193	7.491	4.976	-2.515
Toevoegingen aan reserves	-10.429	375	-525	-1.255	-730
Onttrekkingen aan reserves	461	180	180	1.163	983
Saldo structureel	-528	-92	-111	-543	-432
Incidentele lasten	-1.334	-195	-681	-545	137
Incidentele baten	1.627	-	50	174	124
Toevoegingen aan reserves	-1.078	-375	-375	-	375
Onttrekkingen aan reserves	257	-	105	163	58
Saldo incidenteel	-528	-570	-901	-208	693
Saldo van de baten en lasten	-1.056	-662	-1.012	-751	261

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Wonen

Voor activiteiten rondom wonen en volkshuisvesting waren voor het verslagjaar verschillende budgetten gereserveerd. Doordat de formatie een groot deel van het jaar niet volledig ingevuld was zijn we niet aan alle voorgenomen activiteiten toegekomen. We willen de budgetten voor de volgende activiteiten overhevelen naar 2023:

- Diemens beleid woonruimteverdeling verwerken in Woningwet : € 10.000
- Communicatie en informatieverstrekking gebruik woonruimte : € 8.000
- Huurinfopunt: € 10.000

Het resterende budget € 28.000 is in de eerste kwartaalbrief 2023 aangevraagd om alsnog tot uitvoering te komen van deze activiteiten.

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging

Vanuit het gemeentefonds heeft het Rijk geld beschikbaar gesteld voor de transitiekosten die gemeenten maken als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. Dit geldt ook voor de noodzakelijke voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Diemen heeft in 2022 voor de Omgevingswet € 240.000 ontvangen en voor de Wkb € 40.000. ter compensatie van de invoeringskosten. In 2022 is dit budget nog niet uitgegeven. Door het opnieuw uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar 1 januari 2024 zal opnieuw sprake zijn van extra implementatiekosten en dubbele kosten ten aanzien van de software in 2023. Wij stellen voor het budget van € 280.000 over te hevelen naar 2023. In de eerste kwartaalbrief 2023 is een budgetvoorstel opgenomen om dit alsnog beschikbaar te stellen.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
720106 Geluidsschermbaan Sniep grondexploitatie	2.597	-	2.597	D
720146 Busbaan	2.160	576	1.584	I
781010 Pantar investering	550	402	148	A
783102 Investering Parkeerplaats groenstrook Rustoord	50	-	50	D

Toelichting investeringen:

- 783102 Investering parkeerplaats groenstrook Rustoord - De afgelopen jaren was de parkeerbehoefte beperkt in verband met Corona. In de tussentijd is ook het parkeerregime aangepast, waardoor niet duidelijk was of dit de behoefte had veranderd. Nu de Corona-maatregelen zijn opgeheven is de parkeerbehoefte weer toegenomen en blijkt dat de oude problemen zijn teruggekeerd in 2022. De parkeerbehoefte is in de loop van 2022 actueel gebleken en de voorbereidende werkzaamheden zijn opgestart. De investering wordt dan ook doorgeschoven zodat de realisatie kan plaatsvinden in 2023.
- 720106 Geluidsschermbaan Sniep grondexploitatie - Het geluidsschermbaan langs het spoor nabij de woonwijk Plantage de Sniep is zo goed als opgeleverd. In 2023 volgen nog wat verrekeringen met ProRail. De investering kan daardoor pas in 2023 worden afgewikkeld.
- 781010 Pantar investering - De parkeerplaats op het Pantarterrein is afgelopen jaren aangelegd en deels heringericht, om de Rietschuur en omringend terrein vrij te spelen. Inmiddels zijn alle kosten gemaakt en kan de resterende onbenutte investeringsruimte (door meevallers in de uitvoering) vrij vallen.

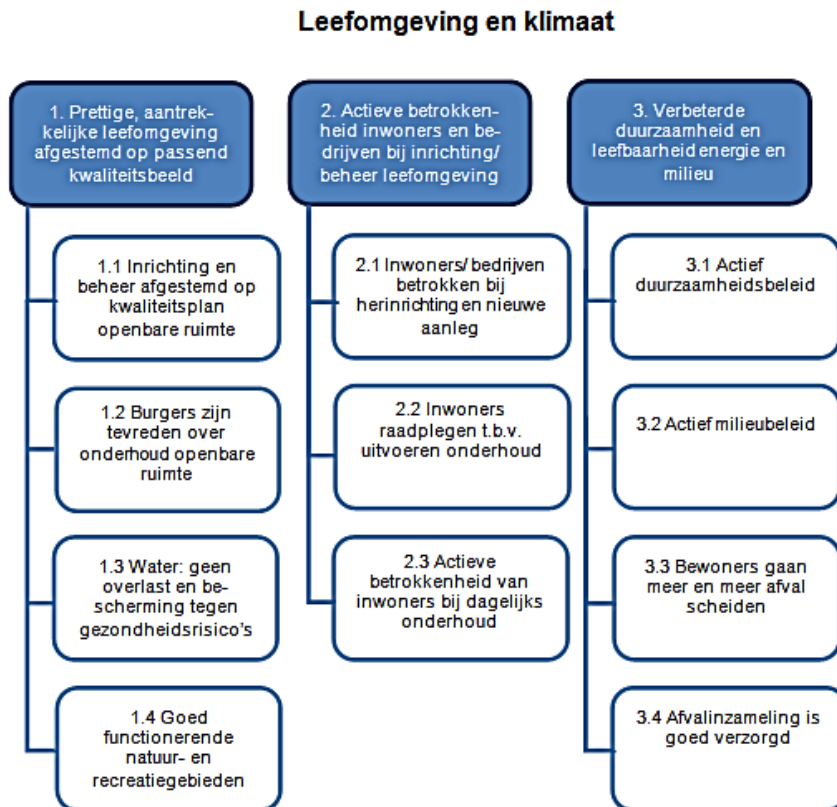

Leefomgeving en klimaat

Portefeuillehouder: M. Sikkes- Van den Berg

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Bijdrage Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)

De gemeente Diemen is deelnemer aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). De OD NZKG voert taken uit op het gebied van bouwen, bodem en milieu. Door o.a. nieuwe wetgeving waaronder de Omgevingswet en de Wet private kwaliteitsborging wordt een forse wijziging verwacht. In de loop van 2023 zal hierover meer duidelijkheid komen. In 2022 is in de meerjarenbegroting 2023-2026 van de OD NZKG vanwege deze wijzigingen voor de gemeente Diemen een verhoging van de bijdrage geraamd van € 326.000 in 2022 naar € 404.000 in 2023. De daadwerkelijke bijdrage over 2022 is inmiddels geraamd op € 319.466. De definitieve afrekening volgt nog.

Onderhoudsbudget groenbeheer

De afgelopen jaren is er steeds meer hoogwaardig groen geplant, en het onderhoudsareaal is vergroot, onder andere doordat het beheer van Holland Park is overgedragen aan de gemeente. Om het groenareaal op dezelfde manieren te kunnen blijven beheren, is het exploitatiebudget verhoogd met € 50.000. Daarnaast heeft Pantar begin vorig jaar aangegeven niet meer over het personeel en machines te beschikken waarmee zij voor de gemeente het gazon maaiden. We hebben dit daarom aanbesteed en laten uitvoeren door een aannemer. Dit zorgde voor een stijging in de kosten, omdat de werkzaamheden bij Pantar in een economisch zeer voordelige tijd waren gegund, en vanwege de huidige inflatie. Om de kostenverhoging voor deze werkzaamheden en de andere nieuwe onderhoudscontracten voor afgelopen jaar te dekken, is in de tweede kwartaalbrief 2022 om een verhoging van € 175.000 gevraagd voor deze groenwerkzaamheden.

Extra inzet op de energietransitie

Zoals in de begroting was aangegeven, heeft de gemeente Diemen in 2022 extra capaciteit ingezet op de energietransitie. Op 1 juli 2022 is de beleidsadviseur wijkgerichte aanpak/warmteregisseur gestart. Dit is een voltijdsfunctie die wordt ingevuld door 2 medewerkers. Daarnaast is inhuur van externe capaciteit voor de projecten ter ondersteuning van de transitievisie warmte en de regionale energiestrategie in 2022 voortgezet.

De financiering van deze extra inzet vond over 2022 incidenteel plaats vanuit de bestemmingsreserve duurzaamheid. In de kostenraming van de paragraaf duurzaamheid bij de begroting 2022 al reeds aangegeven dat de beschikbare middelen nog onvoldoende waren voor alle voorgenomen activiteiten. De in de begroting aangekondigde nader uitgewerkte aanvraag vanuit de bestemmingsreserve duurzaamheid was in de 4^e kwartaalbrief 2022 opgenomen. In de begroting 2023 is structureel budget opgenomen voor de uitvoering van de verhoogde ambities met betrekking tot de energietransitie en aanpak van energie-armoede uit het coalitieakkoord 2022-2026.

In 2019 kreeg de gemeente Diemen € 130.000 subsidie vanuit de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) gericht op (cadeaubonnen voor) energiebesparingsmaatregelen bij woningeigenaren. Het Rijk heeft op 2 december 2022 een definitieve goedkeuring van de inzet van de RRE middelen door Diemen afgegeven. In 2021 ontving de gemeente Diemen € 237.000 subsidie vanuit de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW). Deze vervolgregeling had een bredere scope dan de RRE en is in Diemen daarom ook voor huurders ingezet. De werkzaamheden hiervoor liepen van 2021 tot en met 2022.

In 2022 heeft de gemeente Diemen via 2 specifieke uitkeringen (SPUK) in totaal € 450.000 ontvangen voor de aanpak van energiearmoede via energiemaatregelen. Dit was naast de compensatieregeling lage inkomens die via Sociale Zaken liep. De € 450.000 zetten we in voor de uitvoering van het plan van aanpak energiearmoede. De uitvoering hiervan is in 2022 gestart en de middelen mogen tot uiterlijk eind 2024 worden ingezet.

Op 24 november heeft de raad ermee ingestemd om € 140.000 aanvullend budget vanuit de bestemmingsreserve duurzaamheid beschikbaar te stellen voor de inzet van een FixBrigade die beginnend in het vierde kwartaal 2022 en doorlopend in het eerste kwartaal 2023 bij in totaal 500 woningen energiebesparingsmaatregelen (LED-lampen, radiatorfolie, tochtstrips et cetera) aanbrengt. Dit als onderdeel van het pakket maatregelen steunimpuls inwoners.

In 2022 heeft de gemeente Diemen € 71.000 ontvangen vanuit het Nationale Isolatieprogramma (NIP). In 2022 is gestart met het maken van een actieplan voor versnelde aanpak slechte labels. De € 71.000 is hiervoor gereserveerd. Daarnaast zal het actieplan als basis dienen voor de aanvraag van additioneel budget in 2023 (maximaal € 104.000) en 2024 (maximaal € 42.000) vanuit het NIP. Op 9 december 2022 heeft de gemeente Diemen in totaal € 72.000 toegewezen gekregen van de provincie Noord-Holland voor de uitvoering van het plan van aanpak Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025. Deze subsidie is verstrekt op basis van 50% cofinanciering door de gemeente.

In zijn brief van 25 oktober 2022 over uitvoeringsmiddelen klimaat- en energiebeleid gaat de minister voor Klimaat en Energie in op de middelen die vanuit het Rijk van 2023 tot 2030 beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van het Klimaatakkoord door medeoverheden. Voor de gemeente Diemen is dat € 634.000 in 2023, € 640.000 in 2024 en € 645.000 in 2025. Daarnaast zijn er nog specifieke uitkeringen mogelijk op basis van plannen en activiteiten van gemeenten.

Zodra deze middelen ontvangen zijn, zal dat met een toelichting in de betreffende gemeentelijke begroting of kwartaalrapportage worden opgenomen. Voor de periode 2026-2030 geldt het bedrag van 2023 als basisbudget. In 2024 zal volgens de minister een herijking plaatsvinden waarbij taken middelen mede naar aanleiding van de opgedane ervaring in de uitvoering worden aangepast naar de meest actuele inzichten voor de periode 2026 – 2030.

De in de brief van de minister aangekondigde middelen zijn voor de uitvoering van het Klimaatakkoord dat als overkoepelende doelstelling 49% CO₂ reductie in 2030 heeft. Belangrijke onderdelen daarvan zijn de uitvoering van de regionale energiestrategie (RES) en de transitievisie warmte (TVW) door gemeenten. Met het landelijke coalitieakkoord 2021 - 2025 is de nationale CO₂ reductiedoelstelling voor 2030 verhoogd naar 55%. Het overleg of, en zo ja hoe gemeenten aan deze verhoogde doelstelling kunnen bijdragen en of hier extra financiën beschikbaar voor moeten komen loopt nog.

Versterking Daarom Duurzaam Diemen

Daarom Duurzaam Diemen is een inmiddels zelfstandige stichting die zich richt op een duurzamer Diemen. De stichting is voor en door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. In de duurzaamheidsagenda is als doelstelling opgenomen dat de gemeente Daarom Duurzaam Diemen ondersteunt bij het uitgroeien tot hét platform voor duurzaamheid in Diemen.

Er zitten grenzen aan doorgroeimogelijkheden voor een vrijwilligersorganisatie. In samenspraak met het bestuur is daarom als pilot onderzocht of deeltijd inhuur van een professionele coördinator kan helpen om als stichting verder door te groeien en duurzaamheid in Diemen nog beter op de kaart te zetten.

De coördinator is sinds december 2021 actief, ondersteunt het bestuur, zorgt voor content op de website en op Facebook en organiseert extra activiteiten. Dit heeft geleid tot nieuwe duurzaamheidsacties zoals: een oogst- en uitdeelactie van zaailingen, de oprichting van een plantenbieb en de organisatie van een knutseldag voor vogelvoederhuisjes en insectenhotels. Deze activiteiten resulteerden in meer interactie op facebook en website en nieuwe volgers.

Activiteiten en het jaarlijkse evenement zijn belangrijk voor de zichtbaarheid van Daarom Duurzaam Diemen. Dit is nodig voor het werven van nieuwe bestuursleden, initiatiefnemers en deelnemers voor acties. Wat dat betreft was Corona de afgelopen 2 jaar een beperkende factor. Zo kon het jaarlijkse evenement in 2020 en 2021 niet doorgaan. Ook het grote duurzaamheidsevenement dat eind 2022 in de Omval was gepland moest vanwege vertragingen bij de bouw worden uitgesteld tot 2023.

Met Daarom Duurzaam Diemen hebben we in 2022 afgesproken dat de proef met de betaalde coördinator in 2023 wordt voortgezet en ook wordt geëvalueerd. Met de gemeentelijke begroting 2023 is al wel voorzien in een structurele subsidie voor een betaalde coördinator.

Oplopende kosten dagelijks onderhoud openbare verlichting (OVL)

In de voorbije jaren zijn de kosten voor dagelijks onderhoud aan de openbare verlichting aanzienlijk gestegen. Dit komt onder andere door een andere werkwijze bij Liander. De gemeente krijgt sinds 2021 een rekening voor alle meldingen die niet onder de verantwoordelijkheid van Liander vallen. De kosten die daarmee gepaard gaan, liepen behoorlijk op.

Om deze meerkosten te financieren is in de programmabegroting van 2022 besloten om het onderhoudsbudget structureel met € 30.000 te verhogen. In 2022 bleek het aantal meldingen die voor rekening komen van de gemeente mee te vallen. De onderhoudskosten zijn hierdoor binnen budget gebleken.

Wel zijn de kosten voor het vervangen van verouderde verlichting voor LED-verlichting in 2022 behoorlijk gestegen. Er is sprake van leveringsproblemen en sterke prijsstijgingen. We hebben daarom in 2022 niet alles kunnen doen wat we hadden gewild.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Prettige, aantrekkelijke leefomgeving afgestemd op passend kwaliteitsbeeld

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Inrichting en beheer zijn afgestemd op de gestelde ambities uit het kwaliteitsplan openbare ruimte
1.2 - Burgers zijn tevreden over het onderhoud van de openbare ruimte
1.3 - Burgers en bedrijven ondervinden geen overlast van water en worden beschermd tegen gezondheidsrisico's a.g.v. afvalwater
1.4 - Natuur verbinden en beleven

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Inrichting en beheer zijn afgestemd op de gestelde ambities uit het kwaliteitsplan openbare ruimte	
1.1.1 - Bijdragen aan meer differentiatie in beheer, gebruik en inrichting door het toepassen handboek openbare ruimte	Bij het beheer wordt zorgvuldig gekeken welk beheertype waar mogelijk is conform het handboek openbare ruimte.
1.1.2 - Uitvoering beheer conform programma groot onderhoud openbare ruimte	Zie paragraaf 5 Onderhoud Kapitaalgoederen.
1.1.3 - Aanleggen van ontmoetingsplekken en verhogen van groene verblijfskwaliteit in de openbare ruimte (aanbrengen steigers, hondenspeelplaats, speelvoorzieningen, parkzitjes, ligweiden enz.)	Er zijn nieuwe speel- en ontmoetingsplekken gerealiseerd op plantage de Sniep Noord, op het Jaagpad en bij de Bottelarij. Ook is de speelplek bij het Julianaplantsoen opgeknapt, en het park bij Holland Park aangelegd met daarin drie verschillende speelplekken. Op de vlonders langs de Oost-West as zijn ligstoelen geplaatst.
1.1.4 - Bevordering van de biodiversiteit (aanpassen ecologisch maaibeheer en beplantingskeuze, aanbrengen insectenreservaten)	Het merendeel van de gazons wordt pas eind juni gemaaid, zodat onder andere insecten in het voorjaar extra planten hebben waar ze voedsel en beschutting kunnen vinden. Veel gebieden worden ecologisch gemaaid wat bevorderlijk is voor de biodiversiteit. Bij de aanplant van planten en bomen worden veelal inheemse soorten gebruikt wat ook bijdraagt aan de biodiversiteit. Het bestrijden van ziekten en plagen en onkruidbeheersing gebeurt zonder chemische middelen. De gemeente doet mee aan initiatieven zoals het NK tegelwippen en operatie Steenbreek om de openbare buitenruimte en particuliere tuinen groener en meer biodivers te maken.
Subdoel 1.2 - Burgers zijn tevreden over het onderhoud van de openbare ruimte	
1.2.1 - Uitvoeren geüpdate zwerfafvalplan	Zie paragraaf duurzaamheid onder punt 2.B Afval & Circulaire economie.
1.2.2 - Uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden conform onderhoudsprogramma wegen, openbare verlichting, water, groen, speelterreinen en kunstwerken	Zie paragraaf 5 Onderhoud Kapitaalgoederen.
Subdoel 1.3 - Burgers en bedrijven ondervinden geen overlast van water en worden beschermd tegen gezondheidsrisico's a.g.v. afvalwater	
1.3.1 - Uitvoeren van het stedelijk waterbeheer door te voldoen aan de zorgplicht afvalwater, hemelwater en grondwater	Klein en groot onderhoud is uitgevoerd om een goede staat van de riolering te handhaven, waarbij onder andere de straatkolken zijn gereinigd.
1.3.2 - Uitvoeren van het Gemeentelijk Riolerings Plan 2019-2023	Zie paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.
1.3.3 - Onderhouden van oevers met aandacht voor ontwikkelen van biodiversiteit in natuurvriendelijke oevers	De natuurvriendelijke oevers worden gefaseerd gemaaid waardoor er altijd stukken oever zijn waar de beplanting blijft staan en die dus goed zijn voor de biodiversiteit.
1.3.4 - Uitwerken en implementeren van klimaatadaptieve maatregelen openbare buitenruimte. Voeren van risicodialogen met bedrijven, burgers en vitale functies	Het implementeren van klimaatadaptieve maatregelen is onderdeel van de uitgevoerde reconstructie van Centrum West en rioolwerkzaamheden in de Schoolstraat.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.4 - Natuur verbinden en beleven	
1.4.1 - In stand houden en verbeteren van de ecologische verbindingen	De Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 is in januari vastgesteld door de gemeenteraad. Hiermee wordt met name het in stand houden beter mogelijk gemaakt. Zie voor verbeteren 1.4.3.
1.4.2 - Het verbinden van buurtgroen met de hoofdgroenstructuur/natuur	Dit is en wordt meegenomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de bij het project herinrichting wandellandschap Oosterringdijk. De voorbereiding hiervan loopt. Hierbij wordt zowel de hoofdgroenstructuur / natuur als het buurtgroen als totaal aangepakt, kwalitatief verbeterd en onderling verbonden.
1.4.3 - Ecologische kansenkaart ontwikkelen en uitvoeren op basis van de ecologische structuur van Diemen die eerder kwalitatief in kaart gebracht is	Op basis van een ecologische kansenkaart is het Uitvoeringsprogramma verbeteren lokale ecologische structuur Diemen 2022-2030 gemaakt. Deze is in januari vastgesteld door de gemeenteraad. Diverse projecten vanuit dit Uitvoeringsprogramma zijn in voorbereiding. Het project verbeteren ecologische verbinding langs Amsterdam-Rijnkanaal onder drie bruggen is geheel voorbereid (technische uitwerking, subsidieaanvraag en aanbesteding) en gereed voor uitvoering (welke begin 2023 plaatsvindt).

2. Actieve betrokkenheid inwoners en bedrijven bij inrichting/beheer leefomgeving

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Inwoners en bedrijven zijn betrokken bij herinrichting en nieuwe aanleg
2.2 - Inwoners raadplegen t.b.v. het uitvoeren van (dagelijks) onderhoud
2.3 - Actieve betrokkenheid van inwoners bij dagelijks onderhoud

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Inwoners en bedrijven zijn betrokken bij herinrichting en nieuwe aanleg	
2.1.1 - Overleg met belanghebbenden op basis van uitgangspunten en schetsontwerpen en voorlopig ontwerp voor herinrichtingsprojecten	Belanghebbenden worden veelal nog voor er schetsontwerpen e.d. gemaakt worden, gevraagd naar hun ideeën en ervaringen bij het huidige gebruik. Dit gebeurde dit jaar zowel digitaal als fysiek.
2.1.2 - Houden van voorlichtingsbijeenkomsten en inspraakmogelijkheden (soms als workshop) bij herinrichtingsprojecten	Zie 2.1.1 en 2.1.3
2.1.3 - Ideeën en verbeteringsvoorstellen van inwoners en bedrijven gebruiken bij herinrichting en nieuwe aanleg	De inspraakprocedure voor herinrichtingen en nieuwe aanleg geeft bewoners en bedrijven de gelegenheid om vanaf het eerste begin tot de uitvoering ideeën en voorstellen in te brengen.
Subdoel 2.2 - Inwoners raadplegen ten behoeve van het uitvoeren van (dagelijks) onderhoud	
2.2.1 - Burgers actief uitnodigen bij uitvoering van projecten en specifiek wijzen op participatiemogelijkheden.	Bij bewonerscontacten wordt waar dat relevant is altijd gewezen op de mogelijkheden tot participatie in het dagelijks beheer. Er worden doorlopen zelfbeheercontracten met bewoners of bewonersgroepen afgesloten.
2.2.2 - Verbeteren van communicatie over de afhandeling van door inwoners ingediende meldingen over openbare ruimte	In het kader van Diemen '22 wordt er organisatiebreed gekeken naar mogelijke verbeteringen van het proces rondom de communicatie bij meldingen openbare ruimte.
Subdoel 2.3 - Actieve betrokkenheid van inwoners bij dagelijks onderhoud	
2.3.1 - Inwoners stimuleren tot en ondersteunen bij participatieprojecten via medewerkers Ruimtelijk Beheer	Bewoners worden geholpen met hun ideeën over en de uitvoering van het dagelijks onderhoud. Indien gewenst wordt er regelmatig contact onderhouden.

3. Verbeterde duurzaamheid en leefbaarheid op het gebied van duurzaamheid en milieu

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
3.1 - Actief duurzaamheidsbeleid, inclusief energietransitie, door middel van een programmatische aanpak
3.2 - Actief milieubeleid
3.3 - Bewoners gaan meer en meer afval scheiden
3.4 - Afvalinzameling is goed verzorgd

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Actief Duurzaamheidsbeleid	
3.1.1 - Uitvoeren van het duurzaamheidsprogramma (zie verder paragraaf Duurzaamheid)	De verantwoording over de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma is opgenomen in de paragraaf duurzaamheid.
3.1.2 - Doorvoeren van maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie en biodiversiteit	Zie paragraaf duurzaamheid onder 3.A klimaatadaptatie en 2.C natuur & biodiversiteit.
Subdoel 3.2 - Actief milieubeleid	
3.2.1 - Uitvoeren en actualiseren van het actieplan omgevingslawaai gemeentelijke wegen 2018-2022	In 2022 zijn nieuwe geluidbelastingkaarten voor Diemen opgesteld en gepubliceerd. In vervolg hierop wordt een actieplan geluid opgesteld dat in 2024 gereed moet zijn.
3.2.2 - Inbrengen en toetsen van milieu-eisen bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten	Dit vindt plaats bij alle projecten zoals de plannen voor woningbouw in Holland Park, Buitenlust, Hof van Saan, Harmonielaan en de Rietschuurhof.
3.2.3 - Meten van de luchtkwaliteit samen met de GGD	In 2022 zijn opnieuw metingen verricht door de GGD op 15 meetpunten. Zie www.luchtmeetnet.nl .
Subdoel 3.3 - Bewoners gaan meer en meer afval scheiden	
3.3.1 - Uitvoeren aanpassing(en) in wijze van afvalinzameling	Zie paragraaf duurzaamheid onder punt 2.B afval & circulaire economie.
3.3.2 - Versterken van communicatie en voorlichting	Er wordt goed gebruikgemaakt van de in 2021 opgerichte website: afval.diemen.nl . Daarnaast is er regelmatig aandacht voor afval via de verschillende (social) mediakanalen.
3.3.3 - Inzetten op het verminderen van restafval conform Van Afval Naar Grondstof (VANG)-doelstellingen (100kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) en het coalitieakkoord (een significante stap zetten richting die doelstelling)	Zie paragraaf duurzaamheid onder punt 2.B afval & circulaire economie.
Subdoel 3.4 - Afvalinzameling is goed verzorgd	
3.4.1 - Toezien op de uitvoering van de overeenkomst afvalinzameling	Dit gebeurt doorlopend.
3.4.2 - Meldingen verzamelen en met Meerlanden zorgen voor structurele oplossingen	Dit gebeurt doorlopend.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
3.1.1 - % hernieuwbare elektriciteit (verplicht) Gevalideerde gegevens in de klimaatmonitor van Rijkswaterstaat lopen structureel 2 jaar achter	4,4% ²⁵	5%	N.n.b. ²⁵
3.4.1 - Omvang huishoudelijke restafval in kg per inwoner per jaar (verplicht). Om te voldoen aan de VANG-doelstellingen (100 kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) wordt er toegewerkt naar die 100 kg per inwoner per jaar.	202	180 ²⁶	186

²⁵ Meest recente gegevens: 2020.

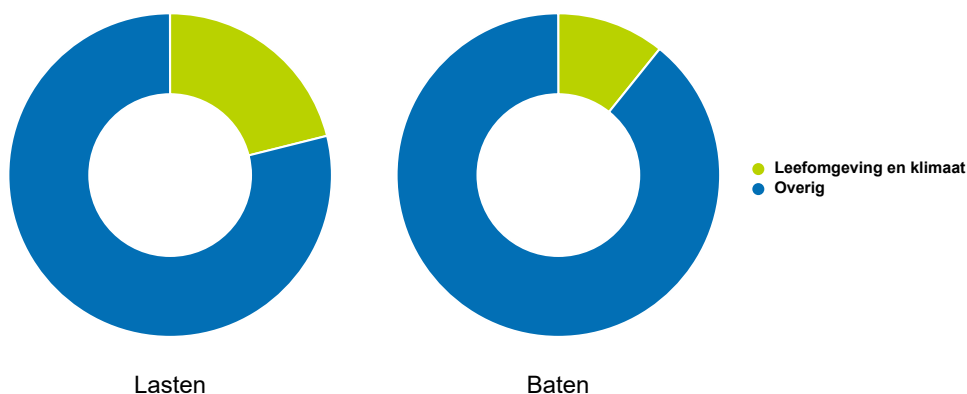
²⁶ Het verbeteren van de afvalscheiding in de hoogbouw is nog in volle gang. Hier is op dit moment dus nog niet direct een grote winst te verwachten. De daling van de hoeveelheid restafval is dus grotendeels toe te schrijven aan de laagbouw, waar met het uitdelen van grondstofcontainers en het verlagen van de service op restafval, grote stappen zijn gemaakt.

Wat heeft het gekost?

Leefomgeving en klimaat	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-19.525	-19.021	-16.258	-16.596	-338
Structurele baten	9.858	8.659	9.016	10.579	1.564
Toevoegingen aan reserves	-	-7	-7	-59	-52
Onttrekkingen aan reserves	49	203	203	815	612
Saldo structureel	-9.618	-10.166	-7.046	-5.260	1.786
Incidentele lasten	-782	-	-791	-296	495
Incidentele baten	-	-	275	161	-114
Toevoegingen aan reserves	-	-	-3.431	-3.431	-
Onttrekkingen aan reserves	767	-	851	-267	-1.118
Saldo incidenteel	-15	-	-3.096	-3.833	-737
Saldo van de baten en lasten	-9.633	-10.166	-10.142	-9.093	1.048

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Oost-West As

Omdat de infrastructuurle werkzaamheden van het project de Oost-West as zijn afgerond heeft in de 4e kwartaalbrief 2022 een voorschot op de financiële afsluiting plaatsgevonden. Van het batige resultaat is € 3.200.000 gestort in de Reserve Kwaliteitsplan Openbare Ruimte en is € 275.000 gedoteerd aan de Voorzieningen Groot Onderhoud Openbare Ruimte.

Het project had meerdere financieringsbronnen, waaronder diverse subsidieregelingen. De toegekende subsidies zijn inmiddels definitief vastgesteld en ontvangen. Dat is reden dat we het restantsaldo van het project Oost-West as (€ 1,24 miljoen) niet langer als balanspost mogen meenemen maar moeten laten vrijvallen aan het rekeningresultaat 2022. Dit terwijl er nog geluidwerende maatregelen nodig zijn. Voor deze geluidwerende maatregelen vragen we in 2023, via een kwartaalbrief alsnog budget aan.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
700439 Verv gevelkoz en garagedeur geb B-C en D gemeentew	375	317	58	I
700441 verv luchtbehandeling bestuursvleugel gemeentehuis	150	-	150	I
700442 Planmatige verv buitenruimte gemeentew en recyclep	55	-	55	I
700443 verv shovel wagen nr. 26 werf	75	-	75	D
700444 verv heftruck Toyota nr. 34 werf	25	24	1	A
700459 Oplaadpunten gemeentewerf Landlust	75	19	56	I
720135 verv voertuigen team Wijkbeheer, voertuig nr. 23	80	-	80	D
720136 verv voertuigen team Wijkbeheer veegmachine nr. 30	180	-	180	D
720137 verv voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 18	40	-	40	D
720138 verv voertuig team Wijkb, onkruidborstelmach nr 16	100	-	100	D
720139 verv voertuigen team Wijkbeheer veegmachine nr. 31	130	-	130	D
720140 verv voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 32	45	-	45	D
720143 verv civieltechnische kunstwerken 2019	250	206	44	I
720147 verv Iveco wagen nr. 19 plantsoenen	80	49	31	A
720151 verv civieltechnische kunstwerken 2020	75	47	28	I
720152 verv Iveco wagen nr. 21 straatreiniging	60	60	-	A
720153 Pickup straatveegauto nr. 20	75	-	75	D
720155 verv Fiat Doblo wagen nr. 15 opzichters	45	-	45	D
720156 verv Fiat Doblo wagen nr. 28 speelplaatsen	45	-	45	D
720157 Vervanging 2 strooiers gladheidsbestrijding	60	-	60	D
720161 Opzichtersauto	45	-	45	D
720164 Tunnelverlichting Weteringweg	40	-	40	D
721010 verv onderheide wegen centrum-west	8600	8.026	574	I
721111 kanter straatveegauto nr 22	76	-	76	D
721216 Activering nieuw bestratingmateriaal 2022	200	43	157	I
721414 verv.straatnaamborden d. reflectieborden	79	60	19	I
721515 verv VRI burg.bickerstr/hartveldseweg	200	-	200	A
750705 Speelplaats de Sniep-Noord Bottelarij	94	92	2	A
750711 Park Spoorzicht	470	7	463	I
750712 Strandje aan de Diem	285	4	281	I
750713 Vergroenen Holland Park	180	44	136	I

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
770203 onderheid riool centrum west	1756	1749	7	A
770213 drainage biesbosch	115	117	-2	A
770220 PVC riool Flats Tobias Asserlaan	70	-	70	D
770221 PVC riool Oranjeplantsoen	360	-	360	D
770222 PVC riool Scheepskwartier	1360	-	1360	D
770225 verv PVC riool Vlindertuin	1570	-	1570	D
770232 Vervanging PVC riolering schoolstraat-Noord	244	311	-67	I
770233 Verv. PVC riolering verkeersstructuur Diemen zuid	240	-	240	D
770234 Vervanging PVC riolering Bernhardlaan	110	108	2	I
770235 Relining betonriool Johan van Soestdijkstraat	40	-	40	D
770236 Verv. PVC riool kruidenhof winkelcentrum	160	-	160	I
770301 ondergronds brengen containers 2015	100	37	63	I
770504 Herstel van keldergraven Rustoord	60	-	60	D

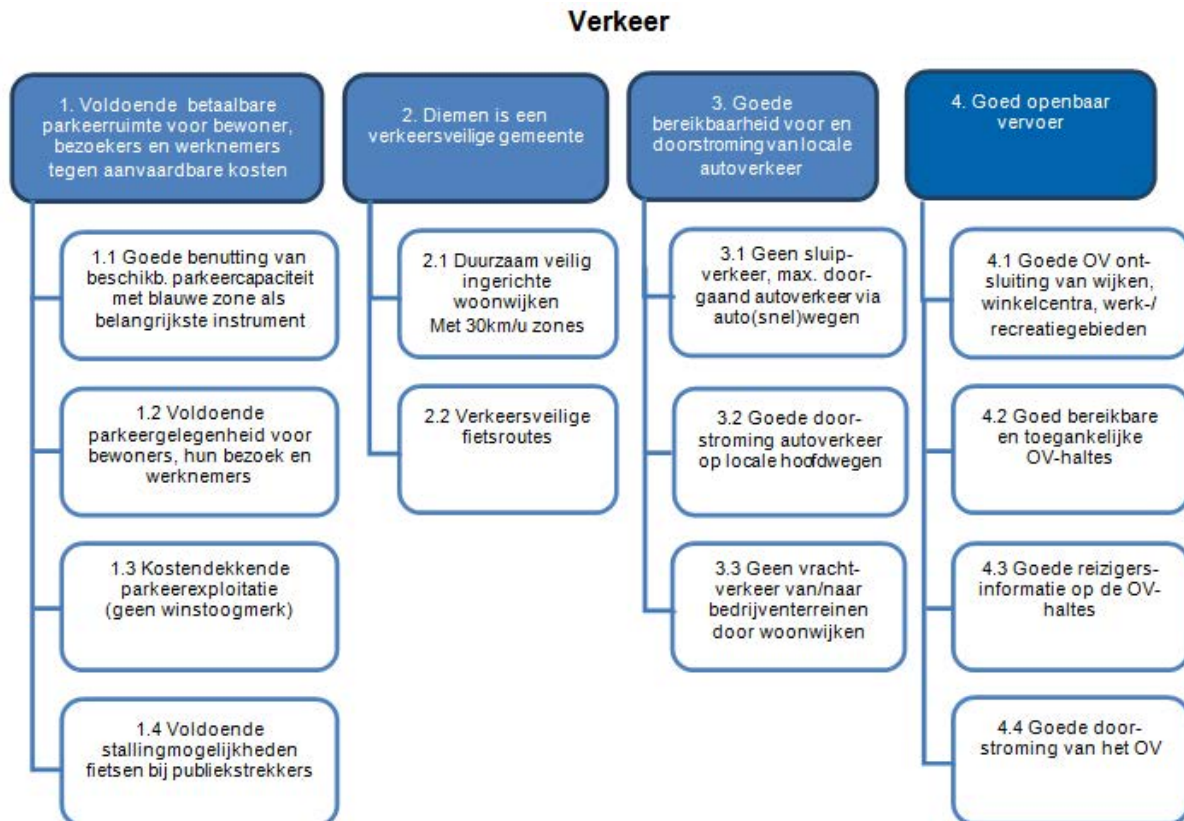
Toelichting investeringen:

- 721515 - Kosten zijn opgenomen in het project Oost-West as.
- 770213, 770221, 770222, 770225 - De voorbereiding van de herinrichtingsprojecten neemt meer tijd in beslag. Voor het Oranjeplantsoen (770221) is daarbij een extra participatiestap toegevoegd.
- Wagenpark Gemeentewerf: 700442, 720135, 720135, 720136, 720137, 720138, 720139, 720140, 720153, 720155, 720156, 720157, 720161, 721111 - Aanbesteding wordt opgestart, of voertuig is reeds in bestelling.
- 770504, 720164 - Doorzetten naar 2023, de uitvraag wordt opgestart en dit jaar uitgevoerd.
- 770232 - De grote overstortvoorziening is tijdens de voorbereiding te klein gedimensioneerd. De uitvoering is daardoor, en door de stijgende kosten in brede zin, duurder geworden dan vooraf ingeschat. De uiteindelijke meerkosten zijn eind 2022, na de uiterste datum voor de 4e kwartaalbrief, bekend geworden. De meerkosten worden in de tweede kwartaalbrief 2023 aangevraagd.

Verkeer

Portefeuillehouder: H. Prins

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Onderzoek fietsoversteek Weteringweg

Door verschillende ontwikkelingen is de fietsverbinding vanuit Diemen naar het Diemerbos een steeds drukkere en prominentere (regionale-)fietsverbinding geworden. De huidige fietsoversteek ter hoogte van de Weteringweg is echter niet optimaal veilig ingericht, zeker bij stijgende fietsintensiteiten. Daarom gaan we onderzoek doen naar het verbeteren van deze fietsoversteek en daarbij breder kijken naar de kwaliteit van deze fietsverbinding.

Dit onderzoek is in 2022 niet uitgevoerd en is doorgeschoven naar 2023.

Snelheidsremmers Weesperstraat

Op de Weesperstraat sluiten op twee locaties zijwegen vanuit bedrijventerrein Verrijn Stuart aan. Dit betreffen de Venserweg en Treubweg. Voor beide locaties geldt dat deze aansluitingen niet optimaal veilig zijn, met name het rechtdoorgaande fietsverkeer kan in de knel komen met afslaand verkeer. Om deze situatie te verbeteren willen we inritconstructies realiseren zodat de voorrang geregeld is en de snelheid van het afslaand verkeer wordt geremd.

Voor deze verbetering denken we een gemeentelijke investering nodig te hebben van € 10.000. Daarnaast zullen we met de Vervoerregio Amsterdam in overleg treden over de subsidiemogelijkheden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Voldoende betaalbare parkeerruimte voor bewoners, bezoekers en werknemers tegen aanvaardbare kosten

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Goede benutting van beschikbare parkeercapaciteit met "blauwe zone" als belangrijkste instrument
1.2 - Voldoende parkeergelegenheid voor bewoners, hun bezoekers en werknemers
1.3 - Kostendekkende parkeerexploitatie (geen winsttoogmerk)
1.4 - Voldoende stallingmogelijkheden voor fietsen bij publiekstrekkingen, ov-haltes en ruimtelijke ontwikkelingen

Activiteiten (wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Goede benutting van beschikbare parkeercapaciteit met "blauwe zone" als belangrijkste instrument	
1.1.1 - Uitbreiden en bijsturen parkeerregulering op basis van resultaten parkeermonitoring en klachten van bewoners en ondernemers en op basis van nieuwe ontwikkelingen (o.a. regelgeving en ICT)	Aan de hand van een ontvangen bewonerspetitie is er een verzoek ingediend om de blauwe zone in Diemen Noord uit te breiden. Dit gaat om de straten Gravenland, Houtbosch, Hofstedenweg en Oude Waelweg.
1.1.2 - Parkeermonitoring door middel van meting van de parkeerdruk en op basis van ontvangen parkeerklachten	De scanauto meet de parkeerdruk in de straten op het moment van controle. Zo wordt inzicht verkregen waar de parkeerdruk oploopt boven de grens van 85%. De controle in de blauwe zone is per november 2022 verdubbeld. In februari 2022 heeft een uitgebreid parkeeronderzoek plaatsgevonden naar de parkeerdruk in geheel Diemen.
1.1.3 - Uitvoering geven aan het geactualiseerde parkeerbeleidsplan 2021, waaronder het nadrukkelijker communiceren naar bewoners over de mogelijkheden die de bezoekersregeling biedt en de wijziging van het parkeergebied bij ontheffingsverlening	In 2022 is een wijziging doorgevoerd in de geldigheid van ontheffingen in de blauwe zone. Vanaf 1 december 2022 is de ontheffing alleen geldig in de buurt waar men woont. Overige acties uit het parkeerbeleidsplan 2021 zijn uitgevoerd, waaronder nadere informatie over de bezoekersregeling.
Subdoel 1.2 - Voldoende parkeergelegenheid voor bewoners, hun bezoekers en werknemers	
1.2.1 - Waar nodig bijsturen van parkeerregulering (maatwerk)	De metingen van de scanauto geeft enkel in Centrum West straten aan waar de parkeerdruk hoger dan 85% is. Dit is te wijten aan werkzaamheden in de openbare ruimte, grote klussen van overige bedrijven (zoals Liander en woningcorporaties). Er is gerichte handhavingssaandacht gevraagd hiervoor.
1.2.2 - Afspraken over parkeervoorzieningen bij nieuwbouwplannen, in beginsel worden deze op eigen terrein gerealiseerd	Nieuwe ontwikkelingen worden getoetst aan de nota parkeernormen en aan de in de bestemmingsplannen opgenomen parkeernormen. Parkeren op eigen terrein was hierbij het uitgangspunt, uitzonderingen vinden plaats op basis van maatwerkafspraken.
1.2.3 - Handhaven op de parkeerregulering incl. afhandelen parkeerklachten en overtredingen	Dit heeft plaatsgevonden in heel 2022, waarbij de opvolgscooter met BOA verbaliseert op basis van input van de scanauto. Vanaf november 2022 wordt gecontroleerd met dubbele inzet in de blauwe zone voor zowel de scanauto als de Boa op opvolgscooter.
Subdoel 1.3 - Kostendekkende parkeerexploitatie (geen winsttoogmerk)	
1.3.2 - Actueel houden van de parkeerexploitatie	Vindt maandelijks plaats.
1.3.3 - Parkeertarieven baseren op effectiviteit en een sluitende parkeerexploitatie	Vindt alleen plaats als hiervoor aanleiding is. In 2022 was hier geen reden toe.
Subdoel 1.4 - Voldoende stallingmogelijkheden voor fietsen bij publiekstrekkingen, ov-haltes en ruimtelijke ontwikkelingen	
1.4.1 - Bijplaatsen van fietsenstallingen indien nodig en mogelijk	We zorgen bij herinrichtingen en ruimtelijke ontwikkelingen voor voldoende parkeermogelijkheden voor fietsen. Ook op basis van meldingen kunnen fietsenstallingen worden bijgeplaatst, hier is in 2022 geen sprake van geweest.
1.4.2 - Het voorschrijven van fietsparkeernormen bij (ruimtelijke) ontwikkelingen	De Nota parkeernormen kent fietsparkeernormen die worden toegepast bij verschillende ontwikkelingen. Onder meer bij de ontwikkeling van Hof van Saan in Diemen Zuid en winkelcentrum Kruidenhof zijn fietsparkeernormen voorgeschreven.

2. Diemen is een verkeersveilige gemeente

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Duurzame veilige inrichting van gemeentelijke infrastructuur
2.2 - Nul verkeersdoden op gemeentelijke wegen

Activiteiten (wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1- Duurzame veilige inrichting van gemeentelijke infrastructuur	
2.1.1 - Toepassen duurzaam veilig maatregelen bij herinrichtingen	Het onderhoud in Centrum West is afgerond in 2022. Herinrichtingen in het Oranjeplantsoen, Scheepskwartier en Vlindertuin worden voorbereid om in 2023 te worden heringericht. Bij alle herinrichtingen is een duurzaam veilige inrichting het uitgangspunt.
2.1.2 - Verkeersveilige fietsroute aanleggen in spoorwegonderdoorgang aan westkant Ouddiemerlaan	De fietsroute wordt aangelegd als onderdeel van de spooronderdoorgang en begin 2023 opengesteld voor gebruik.
2.1.3 - Verkeersveilige fietsroutes meenemen bij de uitvoering van bouwplannen/wegwerkzaamheden (in BLVC-plannen)	Dit is gedaan voor bouw spooronderdoorgang Ouddiemerlaan, Holland Park West en woningbouw op de hoek Arent Krijtsstraat/ Johan van Soesdijkstraat.
2.1.4 - Aanleg snelheidsremmers op Landlust en bij de aansluitingen van de Treubweg en Venserweg op de Weesperstraat	De aanleg van de snelheidsremmers op de aansluiting van de Weesperstraat met de Treubweg en de Venserweg is voorbereid in 2022 en wordt uitgevoerd in 2023. De snelheidsremmer op Landlust wordt i.c.m. groot onderhoud afrit 1 (A1) door RWS op een nader te bepalen moment uitgevoerd.
Subdoel 2.2 - Nul verkeersdoden op gemeentelijke wegen	
2.2.1 - Deelname aan verkeersveiligheid campagnes	Wij nemen deel aan regionale verkeersveiligheidscampagnes via de Vervoerregio Amsterdam (programma Verkeer en Meer). Voorbeelden zijn de BOB, MONO en Met elkaar overweg campagne.
2.2.2 - Actief monitoren van de verkeersveiligheid op gemeentelijke wegen	We hebben de beschikking over actuele verkeersveiligheidscijfers.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Algemeen - % ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	NB	NB	NB ²⁷
Algemeen - % overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	NB	NB	NB ²⁷
Algemeen - % doden na verkeersongeval met een motorvoertuig	NB	NB	NB ²⁷

²⁷ Cijfers via Waarstaatjegemeente.nl zijn voor 2022 niet bekend

3. Een goede bereikbaarheid en doorstroming van de mobiliteit

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
3.1 - Geen regionaal sluipverkeer door Diemen, zoveel mogelijk doorgaand autoverkeer via auto(snel)wegen en gebiedsontsluitingswegen
3.2 - Goede doorstroming van het autoverkeer op lokale hoofdwegen
3.3 - Geen vrachtverkeer van en naar bedrijventerreinen door de woonwijken
3.4 - Voldoende (oplaad)mogelijkheden voor elektrische voertuigen
3.5 - Een dekkend (regionaal) netwerk voor fietsers en voetgangers

Activiteiten	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Geen regionaal sluipverkeer door Diemen, zoveel mogelijk doorgaand autoverkeer via auto(snel)wegen en gebiedsontsluitingswegen	
3.1.1 - Rijsnelheid op lokale hoofdwegen 50 km/uur (o.a. Oost West as, Bergwijkdreef)	Er zijn in 2022 geen hoofdwegen heringericht. Voor Diemen Zuid wordt een aanpassing van de hoofdverkeersstructuur voorbereid waarbij 50 km/uur wordt omgezet naar 30 km/uur.
3.1.2 - Afstemmen informatiesystemen (bewegwijzering/navigatie) op hoofdroutes	Dit loopt via de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) en wordt incidenteel gecheckt op juistheid. Tevens is er contact met de NBd (Nationale Bewegwijzeringdienst) voor het verbeteren en in stand houden van de bewegwijzering zowel voor motorvoertuigen als voor fietsers.
3.1.3 - Medewerking aan de nieuwe HOV-verbinding IJburg- Weesp en IJburg- Bijlmer-Arena met omzetten van de parallelweg van de A1 tussen knooppunt Diemen en de Maxis naar een busbaan zonder ontheffinghoudersregeling	De gemeente Amsterdam werkt aan een nieuwe HOV busverbinding tussen IJburg en Weesp/Amsterdam Bijlmer Arena. Deze busverbinding loopt voor een deel over grondgebied van de gemeente Diemen. In 2022 is gewerkt aan het ontwerp wat in 2023 wordt afgerond.
Subdoel 3.2 - Goede doorstroming van het autoverkeer op lokale hoofdwegen	
3.2.1 - Waarborgen ontsluitingsfunctie d.m.v. advisering bij herinrichtingen (o.a. spooronderdoorgang, Holland Park)	Dit gebeurt bij de advisering over alle herinrichtingsplannen (o.a. Diemen Noord) en nieuwbouwprojecten. (o.a. Holland Park West). De borging vindt plaats in een BLVC plan.
3.2.2 - Ongelijkvloers maken van spoorwegovergang op Ouddiemerlaan	De werkzaamheden om te komen tot een spooronderdoorgang waren in 2022 volop in uitvoering. Het inrichtingsplan voor de definitieve openbare ruimte is voorbereid.
3.2.3 - Aanpassen hoofdverkeersstructuur Diemen Zuid (o.a. openstellen busbaan, aanleg rotonde, invoering 30 km/uur)	Op basis van het voorlopig ontwerp en een ontwerp voor de openbare ruimte is een definitief ontwerp opgesteld en in de inspraak gebracht. Het bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad, in 2022 liep nog de beroepsprocedure bij de Raad van State.
Subdoel 3.3 - Geen vrachtverkeer van en naar bedrijventerreinen door de woonwijken	
3.3.1 - Zorgen voor behoud van goede rechtstreekse aansluiting van werkgebieden op hoofdwegennet	Dit gebeurt bij de advisering over herinrichtingsplannen en nieuwbouwprojecten.
3.3.2 - Begeleiden/beïnvloeden bedrijven bij vestigingsplaatskeuze en routekeuze	Dit vindt plaats bij overleg met kandidaat bedrijven die zich willen vestigen in Diemen
3.3.3 - Afremmen vrachtverkeer bij herinrichting van woongebieden	In de aanpassing van de verkeersstructuur voor Diemen Zuid wordt het snelheidsregime op de hoofdwegen omgezet van 50 km/uur naar 30 km/uur met bijbehorende inrichtingsmaatregelen waaronder een rotonde bij Beukenhorst. Bij herinrichten van woongebieden wordt per project gekeken of maatregelen nodig zijn om vrachtverkeer te weren.
3.3.4 - Voortzetten regionale samenwerking Green Deal Zero Emission stadslogistiek	Door de Vervoerregio Amsterdam is deze Green Deal verder uitgewerkt tot Regionale Uitvoeringsagenda Logistiek (RUAS). In 2022 zijn er geen ontwikkelingen in Diemen geweest.
Subdoel 3.4- Voldoende (oplaad)mogelijkheden voor elektrische voertuigen	
3.4.1 - Realiseren van een dekkend en vraag gestuurd netwerk van laadpalen voor elektrische auto's, in samenwerking met het projectbureau MRA-e	Op basis van de beleidsnotitie 'Opladen elektrische voertuigen' uit 2019 zijn in 2022 18 extra laadpalen met in totaal 36 laadpunten aan de openbare ruimte toegevoegd, deze laadpalen staat verspreid door de gehele kern van Diemen. Het totaal per 31 december 2022 komt daarmee op 89 laadpalen met 176 laadpunten. Daarnaast zijn er nog 27 laadpalen, met 54 laadpunten in voorbereiding. De plaatsing van laadpalen is in 2022 iets vertraagd door leveringsproblemen bij de leverancier.

Activiteiten	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
3.4.2 - In samenwerking met het projectbureau MRA-e onderzoeken van mogelijkheden voor plaatsing van laadvoorzieningen van alleen op aanvraag naar pro actief op basis van bezetting/gebruik en potentieel gebruik door deelmobiliteit	Het is mogelijk om vraaggestuurd (op basis van een aanvraag door een bewoner of bedrijf) en aanbodgestuurd (op basis van het gebruik van bestaande laadpalen) laadpalen te plaatsen. Hierdoor is het mogelijk om pro-actief te handelen. Daarnaast hebben we in 2022 een laadkaart ontwikkeld, waarin de locaties voor toekomstige laadpalen al technisch zijn voorbereid.
3.4.3 - Uitbreiden en monitoren van het aanbod van elektrische deelmobiliteit (o.a. auto's en scooters)	In 2022 zijn twee aanbieders van elektrische deelscooters (Felyx en Check) actief. Deze scooters worden goed gebruikt. Daarnaast is er één aanbieder van deelauto's actief (Greenwheels), is één aanbieder gestopt (Connectcar is overgenomen door MyWheels) en zijn we in gesprek met twee nieuwe aanbieders (ShareNow en MyWheels).
3.4.4 - Participeren in het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) als uitvoering van het klimaatakkoord	Er zijn geen ontwikkelingen geweest met betrekking tot het RMP.
Subdoel 3.5 - Een dekkend (regionaal) netwerk voor fietsers en voetgangers	
3.5.1 - Verbeteren van zwakke schakels in het fietsnetwerk; onder andere onderzoek naar het verbeteren van de fietsoversteek op de Weteringweg en het voorbereiden van de verbreding van het brugdek van de Diemerbrug ten behoeve van het fietsverkeer.	Waar nodig verbeteren we de zwakke schakels in het fietsnetwerk. O.a. In het project Hoofdverkeersstructuur Diemen Zuid is veel aandacht voor het behoud en versterken van de fietsstructuur, onder meer door een rotonde met veilige fietsoversteekpunten te plannen op het kruispunt Beukenhorst-Boven Rijkersloot. Het onderzoek naar de fietsoversteek in de Weteringsweg en de uitvoering van het verbreden van de Diemerbrug worden uitgevoerd in 2023.
3.5.2 - Voorstel voor de vervolgaanpak op basis van haalbaarheidsonderzoek naar een nieuwe fietsverbinding van Plantage De Sniep naar station Diemen-Zuid over de Weespertrekvaart	In 2022 is een aanvullende studie uitgevoerd naar een verkeersveilige aansluiting van de nieuwe fietsverbinding van Plantage de Sniep naar Diemen Zuid op de Weesperstraat.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
3.4 - Totaal aantal laadpalen voor elektrische motorvoertuigen	71	100	87

4. Goed openbaar vervoer

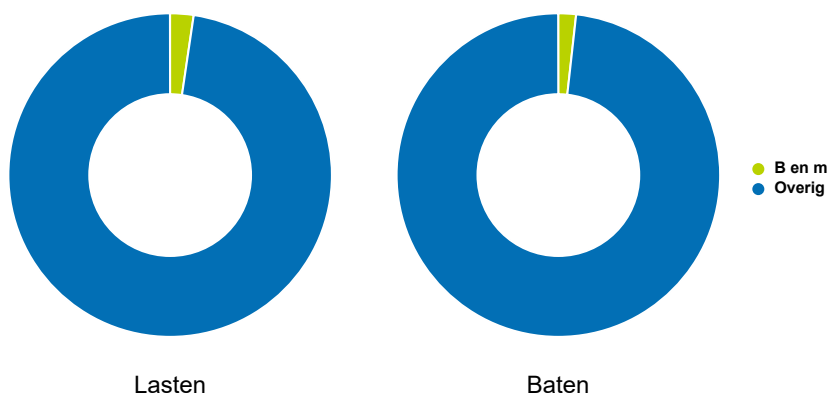
Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
4.1 - Goede OV ontsluiting van woonwijken, winkelcentra, werkgebieden en recreatiegebieden
4.2 - Goed bereikbare en toegankelijke OV-haltes
4.3 - Goede reizigersinformatie op de OV-haltes
4.4 - Goede doorstroming van het openbaar vervoer

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 4.1 - Goede openbaar vervoer ontsluiting van woonwijken, winkelcentra, werkgebieden en recreatiegebieden	
4.1.1 - Adviseren over concessieverlening door Vervoerregio Amsterdam en vervoerplannen GVB	Dit vindt elk jaar plaats op basis van voorstellen en vervoerplannen van GVB en Vervoerregio Amsterdam. Het openbaar vervoer in Diemen is in 2022 op peil gebleven. De voorbereidingen voor een nieuwe concessie Amsterdam zou starten in 2022. Door corona is dit doorgeschoven naar 2023.
4.1.2. Participeren in het onderzoek van de gemeente Amsterdam naar een nieuwe HOV-verbinding van IJburg via Diemen naar station Bijlmer-Arena en naar station Weesp.	Wij zijn in 2022 betrokken bij dit onderzoek (zie ook 3.1.3.).
4.1.3 - De belangen van Diemen inbrengen in regionale en nationale onderzoeken zoals onder andere OV Toekomstbeeld 2040, OV SAAL middellange termijn en het MIRT onderzoek Amsterdam Bay Area (o.a. IJmeerlijn)	Wij zijn betrokken bij deze onderzoeken. Belangrijk onderdeel van het MIRT onderzoek Amsterdam Bay Area is de IJmeerlijn als metroverbinding tussen Almere (o.a. Pampus), IJburg, Plantage de Sniep en station Diemen Zuid. In 2022 is nader onderzoek uitgevoerd naar de aansluiting op het bestaande metronet, de knelpunten op het regionale wegennet, de OV-ontsluiting van Almere Pampus en naar de financiering. Ook is een Toekomst Vast Investeringsplan (TVIP) opgesteld met no-regret maatregelen tot en met 2030. Onderdeel hiervan is het optimaliseren van aansluitingen op de A1. In het BO MIRT van november is geen besluit genomen over vervolgstappen voor de IJmeerlijn. Er is geen zicht op voldoende financiering om een MIRT-verkenning te kunnen starten.
4.1.4 - Het verbeteren van de overstapmogelijkheden bij het OV-knooppunt Diemen-Zuid	Voor OV-SAAL heeft de gemeente Diemen deelgenomen aan overleg tussen Rijk, regio en NS over de gevolgen van een nieuw basismodel voor de treindienstregeling die eind 2029 moet ingaan. In 2022 zijn er geen ontwikkelingen op dit dossier geweest.
Subdoel 4.2 - Goed bereikbare en toegankelijke OV-haltes	
4.2.1 - Aanpassen resterende haltes in Diemen-Noord bij groot onderhoud/herinrichting	Dit wordt meegenomen bij de uitvoering van groot onderhoud in Diemen Noord.
4.2.2 - OV-haltes zijn toegankelijk voor alle gebruikers	In de voorbereiding van de verkeersstructuur Diemen Zuid en bij het groot onderhoud van het Scheepskwartier en de Vlindertuin in Diemen Noord wordt rekening gehouden met het aanpassen van de bushaltes conform de actuele CROW normen. Dit wordt voorbereid in samenspraak met de Vervoerregio Amsterdam.
Subdoel 4.3 - Goede reizigersinformatie op de OV-haltes	
4.3.1 - Controleren reizigersinformatie op haltes	Dit vindt incidenteel plaats en n.a.v. reacties van reizigers en vervoerders.
4.3.2 - DRIS-panelen bij nieuwe haltes bij spooronderdoorgang	Dit is onderdeel van de aanleg van de spooronderdoorgang en de herinrichting van de stationsomgeving.
Subdoel 4.4 - Goede doorstroming van het openbaar vervoer	
4.4.1 - Verbeteren van de doorstroming van het openbaar vervoer bij herinrichtingen (o.a. aanleg spooronderdoorgang)	Wanneer van toepassing wordt rekening gehouden met de doorstroming van het OV bij herinrichtingen, en vindt hierover overleg plaats met het GVB en Vervoerregio Amsterdam.

Wat heeft het gekost?

Verkeer	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-1.939	-1.811	-1.856	-1.945	-88
Structurele baten	1.403	1.427	1.502	1.856	354
Toevoegingen aan reserves	-	-117	-117	-306	-189
Onttrekkingen aan reserves	137	58	58	-	-58
Saldo Structureel	-399	-443	-413	-395	18
Incidentele lasten	-40	-35	-35	-	35
Incidentele baten	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo Incidenteel	-40	-35	-35	-	35
Saldo van de baten en lasten	-439	-478	-448	-395	53

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Snelheidsremmers Weesperstraat en Landlust

De realisatie van snelheidsremmers op de Weesperstraat op de aansluiting met de Treubweg en de Venserweg en een snelheidsremmer op Landlust zijn in 2022 niet gerealiseerd. Dit project wordt voor een budget van € 20.000 overgezet naar 2023. In de eerste kwartaalbrief 2023 is een budgetvoorstel gedaan om het alsnog beschikbaar te stellen voor 2023.

Onderzoek fietsoversteek Weteringweg

In 2022 is dit onderzoek niet uitgevoerd, het is alsnog ingepland om uitgevoerd te worden in 2023. Het budget van € 15.000 wordt daarom doorgezet naar 2023. Een aanvraag hiervoor is in de eerste kwartaalbrief 2023 gedaan.

Investerings

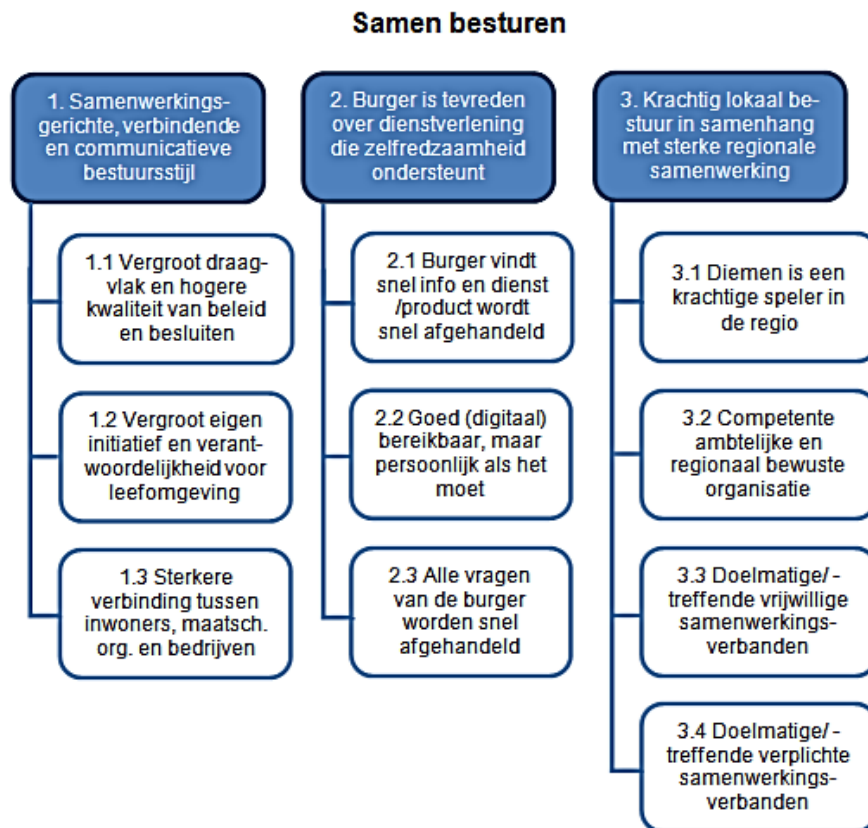
Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
Geen investeringen binnen dit programma				

Samen besturen

Portefeuillehouder: E. Boog en H. Prins

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Informatieveiligheid

De informatieveiligheid voor Diemen is ondergebracht bij Duo+. Duo+ organiseert en bewaakt de informatieveiligheid voor de vier DUO-organisaties. Hiertoe zijn verschillende medewerkers aangetrokken, te weten:

- de Chief Information Security Officer (CISO),
- de Functionaris Gegevensbescherming (FG)
- en de Privacy officer.

Deze veiligheidsfunctionarissen geven invulling aan de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de eisen van informatieveiligheid en privacy. Zowel richting de directie als het bestuur. Zij coördineren de onderzoeken (audits) over deze onderwerpen en rapporteren hierover naar de toezichhoudende instanties.

Datalekken en bewustzijn

In 2022 zijn er bij de gemeente Diemen 6 datalekken en 6 veiligheidsincidenten bij de FG en CISO gemeld. De impact van de datalekken was beperkt. Het vergroten van het bewustzijn bij medewerkers over phishing, het juist volgen van procedures en de aanscherping van toegang tot systemen helpt het aantal meldingen laag te houden.

Het bewustzijn richtte zich ook op 'maak samen informatieveiligheid en AVG zaken bespreekbaar en meld vreemde zaken'. In 2022 is er daarom wederom een themaweek georganiseerd; 'De week van de Informatieveiligheid'. Met diverse vormen van voorlichting aan alle medewerkers is hierin stilgestaan bij de Informatieveiligheid en AVG gerelateerde zaken. Ook zijn er PEN-testen uitgevoerd om na te gaan waar het mogelijk is om extra beveiligingsmaatregelen door te voeren. En werd er geoefend op mogelijke cyberweerbaarheid-scenario's.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

De jaarlijkse ENSIA-evaluatie (verantwoording vanuit het normenkader van de Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO)) is over het verantwoordingsjaar 2021 met goed gevolg afgerond. Ook de wettelijke verplichte audit welke voor gemeenten voortvloeit uit de Wet politiegegevens (Wpg) is uitgevoerd.

Duo+

Aansturen en doorontwikkeling organisatie

Na de vorming van het collegiale directiemodel hebben we met Duo+ ingezet op verdere professionalisering van de samenwerking. De positie van de opdrachtgever-opdrachtnemer (OGON) relatie is verder versterkt met meer aandacht voor de bestuurlijke afstemming. Het OGON-overleg heeft een meer prominente plek gekregen in de dienstverlening en de levering van de producten.

Voor de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) 2023-2027 werken we aan een verdere verfijning waarin projecten en grote klussen meerjarig zijn uitgewerkt. Hierbij worden tevens duidelijke afspraken gemaakt over de te verrichte prestaties en de benodigde middelen. De positie van de OGON's zijn verder versterkt door aan de voorkant voorstellen met betrekking tot specifiek maatwerk en/of afwijkingen m.b.t. bestaande DVO's te bespreken. Eventuele financiële effecten hieruit zijn financieel vertaald in deze voortgangsrapportage. De maatwerkopdrachten zijn verder geprofessionaliseerd en worden vastgelegd in opdrachten waar duidelijke afspraken worden gemaakt over de benodigde middelen en de te leveren prestaties. Waar mogelijk wordt structureel maatwerk omgezet naar vaste activiteiten die vertaald worden in de bijdrage.

Daarnaast worden een aantal grotere processen doorgelicht op mogelijke efficiencymaatregelen, voor 2022 waren dit:

1. Sociaal domein (datakwaliteit en sturing);
2. Financiën/P&O (werkkostenregeling, WKR);
3. Communicatie en Juridische zaken (positionering communicatie).

Diemen '22

Het jaar 2022, het laatste jaar van Diemen '22, stond in het teken van doorontwikkeling. Directie en teamleiders hebben afzonderlijk van elkaar een leiderschapstraject gevolgd.

De programmadirecteur is ingezet als een tijdelijke functie van twee jaar binnen de directie om programmatisch werken op te zetten en te borgen binnen de organisatie. De functie van programmadirecteur is vanaf december 2022 vacant. We hebben ervoor gekozen om door te gaan met de lopende programma's en deze te verdelen over de twee concerndirecteuren. Het gaat hierbij om het programma 'Grip op sociaal domein', programma 'Voor en met Diemen' en programma 'Samenlevingsopbouw Holland park'. Programma duurzaamheid is geborgd binnen de lijnorganisatie.

De belangrijkste succesfactor van de organisatie-ontwikkeling is de beschikbaarheid van voldoende goed gekwalificeerde medewerkers. Actief opleidingsbeleid is hierbij een belangrijke randvoorwaarde. Om de ontwikkelingen zoals die hiervoor zijn aangegeven succesvol te maken, wordt ingezet op competentie-ontwikkeling van alle medewerkers op het gebied van omgevingssensitiviteit, bestuurlijke sensitiviteit, communicatie en participatie, digitale vaardigheden en diversiteit. We beseffen dat het hierbij gaat om een meerjarig traject dat Diemen '22 overstijgt.

Programma Voor en met Diemen

Het programma Voor en met Diemen is in 2022 gestart. Doelstelling van het programma is: De gemeente Diemen als dienstbare, mensgerichte en verbindende organisatie. In het ambitiedocument Voor en met Diemen en de kaders op participatie en communicatie wordt uitgebreid ingegaan op de context, ambities en doelstellingen van het programma. Het Ambitiedocument, het Participatiekader en het Communicatiekader zijn vastgesteld door de raad op 27 januari 2022. Het programmaplan stelde de directie op 29 juni 2022 vast. Het programma is intern op 20 en 21 juni officieel gelanceerd met het Open Your Mind Festival. Het Dienstverleningskader wordt naar verwachting in juni 2023 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

In 2022 is er vanuit het programma gewerkt aan diverse doelstellingen en projecten. Vanuit de programmalijn Communicatie is onder andere gewerkt aan het project Begrijpelijke Taal, de nieuwskamer, de fotobank en een huisstijl voor animaties. Vanuit de programmalijn Participatie is in 2022 onder andere gewerkt aan een inwonerspanel en een interne werkwijze voor het participatieproces met onder andere een stappenplan. Voor de programmalijn Dienstverlening is een projectplan Dienstverleningskader opgesteld en gewerkt aan een concept Dienstverleningskader. Er is ondertussen ook al gewerkt aan acties zoals een feedbacktool op de website, voorbereidingen voor de invoering van de Omgevingswet en klantcontacttrainingen voor medewerkers van KCC/burgerzaken.

Het programma Voor en met Diemen is later gestart dan aanvankelijk beoogd (juni in plaats van januari). Daarnaast is de programmamanager in 2022 tijdelijk weggevallen en stond de capaciteit voor het programma onder druk van zowel het programmateam als de medewerking vanuit de organisatie, door vacatures en doordat de opvang van Oekraïners en de crisishulpverlening aandacht vroegen. Hierdoor is in 2022 € 91.000 van het beschikbaar gestelde budget á € 100.000 niet uitgegeven. Dit is in de eerste kwartaalbrief 2023 overgeheveld naar 2023 om (uitgestelde) acties en capaciteit in 2023 te realiseren.

Audits website

De website van Diemen is ge-audit op digitale toegankelijkheid. Daar is de beoordeling 'B' op een schaal van A tot E uitgekomen. 'A' is het hoogst haalbare niveau. Dat betekent dat de website gedeeltelijk voldoet aan het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid. Dit is voor het laatst herzien in juni 2022.

Wij hebben de volgende maatregelen genomen om naleving van de toegankelijkheidseisen te bevorderen:

- **Onderzoek:** Onafhankelijke deskundigen toetsen (onderdelen van) onze website op toegankelijkheid. Gevonden knelpunten lossen wij zo spoedig mogelijk op.
- **Training werknemers:** Onze redacteuren worden getraind op digitale toegankelijkheid.
- **Interne controle vóór publicatie:** Onze redactie toetst vóór publicatie alle content op toegankelijkheid.
- **Periode interne controle:** Onze redactie voert periodiek tussentijdse controles uit op de content.
- **Verminderen van pdf-documenten op de website.**

Er kunnen afwijkingen ontstaan door bijvoorbeeld PDF's die niet goed toegankelijk zijn. Er staan veel PDF's op onze website, en dat proberen we te minimaliseren. Daarnaast kunnen we technische toegankelijkheidsfouten zijn die onze leveranciers moeten oplossen. We geven dit door zodra we dergelijke fouten tegenkomen. Voor meer informatie, zie <https://www.diemen.nl/toegankelijkheidwebsite>.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Samenwerkingsgerichte, verbindende en communicatieve bestuursstijl

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Verhoogde kwaliteit van beleid en besluiten
1.2 - Vergroot draagvlak voor beleid en besluiten
1.3 - Vergroot eigen initiatief en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving door (groepen van) bewoners
1.4 - Sterkere verbinding tussen bewoners en maatschappelijke organisaties en bedrijven

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Verhoogde kwaliteit van beleid en besluiten	
1.1.1 - Bij projecten en nieuw beleid in het startdocument expliciet benoemen van participatie en de participatietrede aangeven	Voor verschillende projecten is een participatieplan opgesteld, met name bij een aantal ontwikkelingsprojecten en projecten in de openbare ruimte. Er zijn kaders voor participatie en communicatie opgesteld en er wordt gewerkt aan een structureerde werkwijze.
Subdoel 1.2 - Vergroot draagvlak voor beleid en besluiten	
1.2.1 - Zorgen dat burgers tijdig en helder worden geïnformeerd over besluiten die hen raken	Over besluiten en beleidskeuzes wordt zo veel mogelijk helder en transparant gecommuniceerd, zowel in algemene als in individuele zin.
Subdoel 1.3 - Vergroot eigen initiatief en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving door (groepen van) bewoners	
1.3.1 - Proactief communiceren over bewonersinitiatieven	Er waren (mede door de nasleep van corona) nog relatief weinig bewonersinitiatieven.
1.3.2 - Wijkcoördinatoren ondersteunen en faciliteren bewonersinitiatieven	Vooruitlopend op de interne verandering naar initiatieven-coördinator zijn twee van de vier wijkcoördinatoren niet vervangen. De overige twee wijkcoördinatoren hebben hun werkzaamheden in 2022 uitgevoerd en bewonersinitiatieven gefaciliteerd. Het aantal bewonersinitiatieven was in 2022 beperkt.
1.3.3 - Samenwerking met SWD versterken door ze te betrekken bij bewonersinitiatieven	Welzijn Diemen werkt altijd vraaggericht en betreft inwoners zo veel mogelijk bij het opstellen en aanpassen van hun aanbod. Onder andere via de community builder en het jongerenwerk is contact geweest over bewonersinitiatieven en zijn activiteiten voor en door inwoners uitgevoerd.
1.3.4 - Ruimer aanbieden van laagdrempelige digitale communicatiemiddelen (social media of specifieke project sites)	We hebben afgelopen jaar weer meer via social media en via digitale enquêtes gecommuniceerd en participatie gezocht. Projectsites zijn waar mogelijk onder de vlag van de gemeentelijke website gebracht: o.a. Over de energietransitie en diverse ruimtelijke projecten in Diemen.
Subdoel 1.4 - Sterkere verbinding tussen bewoners en maatschappelijke organisaties en bedrijven	
1.4.1 - Overzicht geven van bewonersinitiatieven, welke daarvan in samenwerking met SWD tot stand komen en bijbehorende bewonersgroepen	De SWD heeft met en voor bewoners in de wijken activiteiten uitgevoerd. Denk aan het project Block RXL, activiteiten van het jongerenwerk en activiteiten in de bewonersruimte Beukenhorst.
1.4.2 - Ondersteunen van wijkcoördinatoren en faciliteren van bewonersinitiatieven	Vooruitlopend op de interne verandering naar initiatievencoördinator zijn twee van de vier wijkcoördinatoren niet vervangen. De overige twee wijkcoördinatoren hebben hun werkzaamheden in 2022 uitgevoerd en bewonersinitiatieven gefaciliteerd. Het aantal bewonersinitiatieven was in 2022 beperkt.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
1.1.1 - % geground verklaarde bezwaarschriften n.a.v. formele behandeling	12,7%	15%	NB ²⁸
1.1.2 - % ingetrokken bezwaarschriften n.a.v. informele behandeling/mediation	72,4%	75%	NB ²⁸
1.3.1 - % vertrouwen in de manier waarop gemeente wordt bestuurd (verplicht)	Geen cijfers beschikbaar omdat er geen burgerpeiling is gehouden.	50%	48%

²⁸ Cijfers voor 2022 zijn tot op heden nog niet bekend.

2. Burger is tevreden over dienstverlening die zelfredzaamheid ondersteunt

Wat wilden we bereiken?			
Subdoelen			
2.1 - De burger wordt snel geholpen met zijn vraag ongeacht welk communicatiekanaal hij gebruikt			
2.2 - De gemeente is via diverse kanalen makkelijk bereikbaar met de nadruk op het digitale kanaal			
2.3 - Alle vragen van de burger worden snel afgehandeld			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
2.1 - Tevredenheid burger over de dienstverlening	De burgerpeiling wordt tweejaarlijks gedaan, dus voor 2021 zijn er geen cijfers beschikbaar.	7,0	6,9
2.2 - Aantal ontvankelijke klachten over gemeentelijke dienstverlening	NB	50	72

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - De burger vindt snel de informatie die hij zoekt en zijn product of dienst wordt snel afgehandeld	
2.1.1 - Samen met gebruikers de gebruikersvriendelijkheid van de e-diensten verbeteren	De e-dienst iOverlijden is samen met uitvaartondernemers geïmplementeerd. Hiermee kunnen lokale en landelijke uitvaartondernemers aangifte doen van overlijden en alle bijbehorende handelingen.
2.1.2 - Servicenormen over afhandeltijden vaststellen en hierop sturen met behulp van de nieuwe monitoringsystemen en actief communiceren	De servicenormen met afhandeltijden staan op diemen.nl. Er zal in 2023 in samenwerking met Duo+ gestart worden met datagericht werken. Naar aanleiding daarvan zal er gestuurd en gerapporteerd kunnen worden over afhandeltijden.
Subdoel 2.2 - De gemeente wil burgers meer gebruik laten maken van het digitale kanaal (op maat afgestemd op de situatie van de inwoners, digitaal als het kan en persoonlijk als het moet)	
2.2.1 - De mogelijkheden om een product digitaal aan te vragen nog eenvoudiger maken door nieuwe mogelijkheden	Dit jaar is onder andere mogelijk geworden: <ul style="list-style-type: none"> • Online aangifte vermissing reisdocument; • Online registratie toestemmingsverklaring Reisdocument; • Online aangifte van overlijden door uitvaartondernemers; • Online aanvragen Afschrift Burgerlijke stand, Uittreksel uit de Basisregistratie Personen, Bewijs van in leven zijn en het Bewijs van Nederlanderschap, en Verklaring Omtrent Gedrag; • Online aanvragen vervangende stempassen en volmachten.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
2.1.1 - % binnenkomende gesprekken KCC binnen 30 seconden beantwoord	68%	80%	71,4%
2.2.1 - E-mail binnen 5 werkdagen afgehandeld (via info@diemen.nl)	NB	70%	NB ²⁹

²⁹ Cijfers voor 2022 zijn nog niet bekend.

3. Krachtig lokaal bestuur in samenhang met sterke regionale samenwerking

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
3.1 - Diemen is een krachtige speler in de regio
3.2 - Competente ambtelijke en regionaal bewuste organisatie
3.3 - Doelmatige en doeltreffende vrijwillige samenwerkingsverbanden
3.4 - Doelmatige en doeltreffende verplichte samenwerkingsverbanden

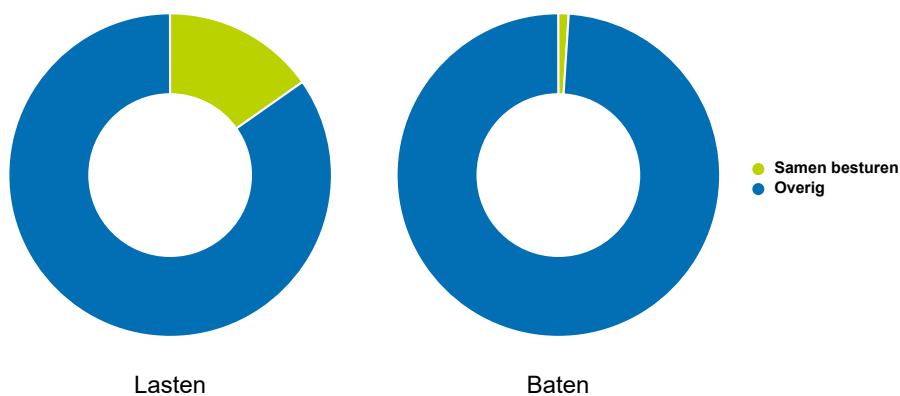
Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Diemen is een krachtige speler in de regio	
3.1.1 - Vertegenwoordiging in regionale besturen	Over het algemeen hebben bestuurders zitting in diverse regionale platforms. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 heeft Diemen ingezet op het verkrijgen van posities in belangrijke overleggen. Dat is deels in afstemming met de AM-partners gegaan en goed gelukt.
Subdoel 3.2 - Competente ambtelijke en regionaal bewuste organisatie	
3.2.1 - Uitvoeren van (strategisch) HRM-beleid met focus op competenties	Competentieprofielen bieden houvast bij de werving en selectie van medewerkers. Ook in 2022 is in het kader van Diemen '22 en de nieuwe kernwaarden volop aandacht geweest voor competentie-ontwikkeling. Het meer in de breedte te ontwikkelen strategisch HRM-beleid verdient met ondersteuning van Duo+ nog meer aandacht. Capaciteitsproblemen binnen Duo+ hebben parten gespeeld.
Subdoel 3.3 - Doelmatige en doeltreffende vrijwillige samenwerkingsverbanden	
3.3.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren (onder andere in Duo+ en AM-verband)	Wezenlijk onderdeel van onze bedrijfsvoering vormt de bezinning op een efficiënte uitvoering van taken. In 2022 is veel aandacht uitgegaan naar de verbetering van de Duo+ samenwerking door rollen, taken en verantwoordelijkheden scherper uit te lijnen. Ook is een start gemaakt met een verkenning van de mogelijkheden de (strategische) communicatietaken anders te beleggen. In het eerste kwartaal van 2023 wordt hierover duidelijkheid geboden.
3.3.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren	Zoals vaker benoemd, dient (regionale) samenwerking de belangen van de gemeente Diemen en haar inwoners. Het is daarom evident om een vinger aan de pols te houden m.b.t. de realisatie van de doelen. Bij de totstandkoming van het huidige coalitieakkoord heeft de focus op voor Diemen relevante samenwerkingsthema's nadrukkelijk aandacht gekregen en is afgesproken e.e.a. periodiek als college te evalueren.
Subdoel 3.4 - Doelmatige en doeltreffende verplichte samenwerkingsverbanden	
3.4.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren	Zie 3.3.1.
3.4.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren	Zie 3.3.2.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Algemeen - Waardering inwoners algemene gemeentelijke dienstverlening	Geen cijfers beschikbaar omdat er geen burgerpeiling is gehouden.	7,0	6,9
Algemeen - Waardering ondernemers gehele gemeentelijke dienstverlening	Geen cijfers beschikbaar omdat er geen ondernemerspeiling is gehouden	7,0	.NB
Algemeen - Apparaatskosten per inwoner (verplicht)	€ 698	€ 900	€ 890
Algemeen - Kosten externe inhuur per inwoner (verplicht)	€ 116	€ 80	€ 111
Algemeen - % overhead (verplicht)	87%	82%	85%

Wat heeft het gekost?

Samen besturen	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-13.811	-14.135	-14.728	-13.935	793
Structurele baten	775	461	488	722	234
Toevoegingen aan reserves	-90	-90	-90	-90	-
Onttrekkingen aan reserves	106	15	15	713	698
Saldo Structureel	-13.021	-13.749	-14.315	-12.590	1.725
Incidentele lasten	-504	-525	-1.090	-704	387
Incidentele baten		-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves		-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	204	210	380	-350	-730
Saldo Incidenteel	-300	-315	-710	-1.054	-344
Saldo van de baten en lasten	-13.321	-14.064	-15.025	-13.644	1.381

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Programma Voor en met Diemen

Het programma Voor en met Diemen is later gestart dan aanvankelijk beoogd (juni in plaats van januari). Daarnaast is de programmamanager in 2022 tijdelijk weggevallen en stond de capaciteit voor het programma onder druk van zowel het programmateam als de medewerking vanuit de organisatie, door vacatures en doordat de opvang van Oekraïners en de crisisnoodopvang aandacht vroegen. Hierdoor is in 2022 € 91.000 van het beschikbaar gestelde budget á € 100.000 niet uitgegeven. Dit is middels de eerste kwartaalbrief 2023 overgeheveld naar 2023 om (uitgestelde) acties en capaciteit in 2023 te realiseren.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
700102 verv dakbedekking ambtswoning Venserkade	45	-	45	D
700103 Beveiliging Burgemeesterswoning	20	12	8	I
700445 Verbouwing gemeentewerf	90	44	46	I
700450 Verv. koelmachine & regeling gemeentehuis	200	-	200	I
700459 Oplaadpunten gemeentewerf Landlust	75	-	75	I
700451 Vervangen brandmeldcentrale gemeentehuis	90	-	90	I
700449 Aanpassing hal gemeentehuis (balie)	180	-	180	D

Toelichting investeringen:

- 700102 Vervanging dakbedekking ambtswoning Venserkade - Uitvoering is afhankelijk van de urgentie en de beslissing over de ontwikkeling van het gebied Diemen Zuid.
- 700449 Aanpassing hal gemeentehuis (balie) - Dit krediet wordt meegenomen in de huisvestingsvisie.

Financiën

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse

Voorschriften BBV

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) omvat het overzicht algemene dekkingsmiddelen tenminste:

- Algemene uitkering;
- Lokale heffingen (ongebonden);
- Dividend;
- Saldo financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

De algemene dekkingsmiddelen nemen we niet in de programma's, omdat het geen geormerkte financiële middelen zijn. Ze kunnen worden ingezet voor dekking van alle programma's. Hierna geven we een overzicht met de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Algemene uitkering	47.578	48.643	55.475	56.826	1.351
Lokale heffingen (ongebonden)	7.880	-	-	-	-
Dividend	105	104	169	172	3
Saldo financieringsfunctie	-509	-515	-455	-501	-46
Onvoorzien	-	-60	-	-	-
Totaal	55.053	48.172	55.189	56.497	1.308

Belangrijke ontwikkelingen

Energiecrisis

In 2022 zijn de tarieven voor het leveren van energie (gas en elektriciteit) enorm gestegen door met name de oorlog in Oekraïne. Er is een schaarste aan aardgas en omdat de prijs van elektriciteit gekoppeld is aan de gasprijs zijn beide tarieven gestegen. Dit heeft grote gevolgen voor de burgers en bedrijven maar ook wij als gemeente merken dat de prijzen voor energie stijgen.

Op dit moment is niet exact inzichtelijk wat de gevolgen zijn. Wij zijn hierin afhankelijk van gegevens van de energieleverancier. We verwachten hierover eind maart 2023 duidelijkheid te krijgen van onze leverancier. Zodra we de definitieve gegevens hebben, maken we de balans op. Naast de energieprijzen kijken we uiteraard ook naar het verbruik. De laatste jaren is veel geïnvesteerd in het verduurzamen van onze gebouwen. Dit zal naar verwachting zijn weerslag vinden in het verbruik van energie.

Op dit moment is de grove inschatting dat wij over alle aansluitingen minimaal twee keer zoveel kwijt zijn dan is begroot. In 2022 is voor de uitgaven aan gas € 225.000 begroot en voor elektra € 430.000. Totaal dus € 650.000 aan meerkosten.

Voor de eindrekening nemen we ook de compensatiemaatregelen vanuit het Rijk mee. Ook deze zijn nog niet geheel inzichtelijk. Verwachting is dat er voor zwembaden een aanvullende regeling komt. Daarnaast is het afwachten of het Rijk ook via de algemene uitkering de kosten voor energie deels compenseert.

Inflatie

Mede als gevolg van de energiecrisis zijn de prijzen en lonen flink gestegen. Waar we normaal rekenen met prijs- en loonstijgingen tussen de één en drie procent is er nu sprake van prijsstijgingen tussen de vijf en vijftien procent. Dit heeft z'n weerslag op de koopkracht van de burgers maar ook op de financiële positie van de gemeente. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn niet afdoende om de loon- en prijsstijgingen te compenseren. In 2022 was het effect nog beperkt. Vooral omdat we door de beperkte capaciteit (vluchtelingenopvang, hoog ziekteverzuim, krappe arbeidsmarkt) niet toekwamen aan alle ambities die we voor ogen hadden. Eind 2022 kwam hier geleidelijk herstel in en verwachting is dat het effect zich in 2023 meer gaat openbaren.

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is werkelijk een € 1,3 miljoen hoger dan geraamd en veroorzaakt daarmee een positief verschil op het jaarrekeningsaldo. Het verschil wordt veroorzaakt door de Decemercirculaire. Er was geen bestuurlijk moment meer om de effecten van de Decemercirculaire te verwerken in de begroting 2022.

De effecten uit de Decemercirculaire hebben vooral betrekking op aanvullende middelen voor de maatregelen omtrent de energiecrisis (€ 1,1 miljoen). Daarnaast hebben we nog compensatiegelden ontvangen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen en afrekeningen uit voorgaande jaren.

Onderstaand een gedetailleerd overzicht van alle mutaties op de algemene uitkering.

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2022 primitief	Wijzigingen 2022	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Beginstand	48.643	-	48.643	48.643	-
Uitkeringsfactor					
Accres-ontwikkeling		925	925	925	-
Schrappen opschalingskorting		429	429	429	-
BTW-compensatiefonds		696	696	696	-
Uitkeringsfactor bijstelling		1.829	1.829	1.829	-
Bevolkingsdaling		-19	-19	-19	-
Ontwikkeling uitkeringsbasis					
Hoeveelheidsverschillen		10	10	59	49
Ontwikkeling uitkeringsbasis		-248	-248	-248	-
Taakmutaties					
Extra inkomsten jeugd definitief		1.894	1.894	1.894	-
Reeds verwerkte stelpost jeugd		-1.800	-1.800	-1.800	-
Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz		-16	-16	-16	-
Landelijke structuur interventieteams		3	3	3	-
Toezicht en handhaving gastouderschap		12	12	12	-
Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen		5	5	5	-
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp		-10	-10	-10	-
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Wmo 2015		-23	-23	-23	-
Salarislasten zorgdomein (wmo)		48	48	48	-

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2022 primitief	Wijzigingen 2022	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Salarislasten zorgdomein (jeugd)		60	60	60	-
Robuust rechtsbeschermingssysteem		47	47	47	-
Versterking ondersteuning wijkteams		93	93	93	-
Impuls integraal werken		12	12	12	-
Systeemleren		10	10	10	-
Energietoeslag		2.297	2.297	3.015	718
Energietoeslag (correctie meicirculaire 2022)		-372	-372	-372	-
Jeugdhulp: subsidieregeling continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg		-13	-13	-13	-
Asiel (inburgering)		37	37	37	-
Landelijke Vreemdelingen Voorziening		-8	-8	-8	-
Jeugdhulp (correctie meicirculaire 2022)		1	1	1	-
Prenataal huisbezoek (correctie meicirculaire 2022)		-1	-1	-1	-
BRP en BSN naheffing 2021 en bijdrage 2022		-3	-3	-3	-
Bijzondere bijstand		-	-	50	50
Compensatieregeling Voogdij 18+		-	-	42	42
Breed offensief		-	-	11	11
Uitvoeringskosten Bijzondere Bijstand Zelfstandigen		-	-	5	5
Jeugdzorg (restant hervormingsagenda)		-	-	4	4
Toegankelijkheid verkiezingen & Aanpassing software burgerlijke stand		-	-	6	6
Decentralisatie-uitkeringen					
Gezond in de stad (DU)		9	9	24	15
Inburgering (IU)		12	12	12	-
Einde lening inburgeringsplicht		6	6	6	-
Uitvoeringskosten klimaatakkoord		231	231	231	-
Extra capaciteit BOA's		34	34	34	-
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)		76	76	76	-
Invoeringskosten Omgevingswet		243	243	243	-
Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)		40	40	40	-
Leerlingenvervoer Oekraïne		21	21	41	20
Bijzondere bijstand studenten		-	-	257	257
Meerkosten Oekraïne sociaal domein		-	-	63	63
Versterken sociale basis		-	-	16	16
WOZ					
WOZ-waarden		150	150	150	-
Corona compensatie					
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden		8	8	8	-
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden		23	23	23	-
Gemeentelijk schuldenbeleid		42	42	42	-
Bijzondere bijstand (compensatie corona)		21	21	21	-
Gemeenteraadsverkiezingen (DU)		40	40	40	-
Continuïteit van zorg		-	-	24	24

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2022 primitief	Wijzigingen 2022	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Integratie-uitkeringen					
Gezond in de Stad		62	62	62	-
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein		-38	-38	-38	-
3 D's in het sociaal domein					
Participatie (IU)		-72	-72	-72	-
Voogdij/18+ (IU)		29	29	29	-
Voorgaande jaren					
Afrekening 2020		-	-	41	41
Afrekening 2021		-	-	30	30
Totaal	48.643	6.832	55.475	56.826	1.351

Ongebonden belastingen

Wanneer de opbrengst van een belasting niet gebonden is aan een doel (zoals bijvoorbeeld rioolbelasting) dan is er sprake van 'ongebonden belastingen'. Onderstaande 'ongebonden belastingen' worden als algemeen dekkingsmiddel gezien:

Belastingen	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Onroerende-zaakbelastingen:					
- woningen (eigenaren)	4.071	4.475	4.225	4.236	11
- niet-woningen (eigenaren)	1.780	1.620	1.895	2.063	168
- niet-woningen (gebruikers)	1.479	1.370	1.545	1.722	177
Precariobelasting	501	25	25	13	-12
Toeristenbelasting	49	515	315	458	143
Totaal	7.880	-	-	-	-

In 2022 zijn de opbrengsten onroerend zaakbelastingen voor niet-woningen € 345.000 hoger dan geraamd. Een deel hiervan, € 140.000 is het gevolg van aanslagopleggingen over eerdere jaren. De overige meeropbrengsten zijn het gevolg van areaaluitbreidingen en een hogere waardeontwikkeling dan begroot.

De maatregelen voor de coronacrisis zijn in 2022 afgenomen. Als gevolg daarvan is de bezetting van de hotels weer toegenomen. Gemiddeld genomen hebben we voor de opvang van vluchtelingen 80 bedden afgenomen bij hotel Via. Voor de huisvesting van vluchtelingen hoeft geen toeristenbelasting te worden afgedragen vandaar dat in de vierde kwartaalbrief de opbrengst toeristenbelasting met € 2 ton is afgeraamd.

Uiteindelijk bedraagt de verwachte opbrengst toeristenbelasting over 2022 € 458.000. Hiervan is € 438.000 de verwachte afrekening over 2022 en € 20.000 betreft de werkelijke afrekening 2021.

Dividend en rentebaten van leningen

Het ontvangen dividend in 2022 bedraagt € 171.634. We ontvangen dividend vanuit De Meerlanden N.V. € 128.883 en de BNG € 20.007. Daarnaast ontvangen we € 22.744 aan dividendbelasting terug. Deze ontvangsten sluiten aan op de (bijgestelde) begroting.

In 2022 is de rente gaan stijgen. Waar voorheen de lage (zelfs negatieve) rentestand interessant was om kortlopend geld te lenen stijgt de rente nu in rap tempo. Kort geld lenen doen we alleen als het noodzakelijk is voor de overbrugging van kortdurende financieringstekorten.

Ook de rente voor langlopende leningen loopt op. In december 2022 hebben we een langlopende lening van € 7,5 miljoen geherfinancierd. De rente voor deze 20 jarige lening bedraagt 2,08%. In februari 2023 bedraagt de rente voor een soortgelijke lening inmiddels 3,11%.

De rente van langlopende leningen bedraagt in 2022 € 624.340. Begroot was € 550.000. In de raming was geen rekening gehouden dat de lening geherfinancierd hoefde te worden. Echter door de toename en de hogere kosten van lopende investeringen was extra financiering nodig.

Het totale saldo aan uitstaande langlopende leningen is in 2022 toegenomen tot € 44,5 miljoen.

Er is € 104.365 rente ontvangen aan uitstaande geldleningen. Dit bestaat voor het grootste deel uit rente die we ontvangen van het SVn. Bij het SVn staat een banksaldo vanwege de verstrekking van starters- en duurzaamheidsleningen.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Ieder jaar laat de gemeente Diemen door een externe fiscalist de Vennootschapsbelasting (Vpb) toetsen. Met name binnen grondexploitaties kan de Vpb een belangrijke rol spelen. In de meerjarenprognose grondexploitatie wordt jaarlijks een quick scan opgenomen om de Vpb-positie van de grondexploitaties in beeld te krijgen. Deze scan wordt door de fiscale adviseur getoetst en vindt u terug in de 'Meerjarenprognose grondexploitaties 2022'. Doordat in het verleden veel kosten zijn gemaakt voor de bodemsanering binnen grondexploitatie Plantage De Sniep leidt dat tot een forse tekort op de grondexploitatie. Positief effect hiervan is dat nu binnen alle grondexploitaties geen 'winst' wordt gemaakt en dus tot op heden geen Vpb-afdracht noodzakelijk is.

In 2018 heeft de Belastingdienst een brief gestuurd waarin zij aangeven dat ze een aangiftebiljet wenst te ontvangen voor de aangifte vennootschapsbelasting. De Belastingdienst concludeert in zijn algemeenheid dat ten aanzien van gemeenten redelijke vermoedens bestaan dat sprake is van belastingplicht en dat dat ook geldt voor de gemeente Diemen.

Onze fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht welke activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant is. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn met de aanslagoplegging hebben we over 2022 een voorlopige aangifte van € 6.000 ingediend. Dit om een naheffingsrente (8%) uit te sluiten.

Over 2020 en 2021 hebben we een beschikking ontvangen. Over 2020 is de aanslag met € 12.997 verlaagd en over 2021 met € 10.776.

Per saldo hebben we € 17.774 terug ontvangen als gevolg van de definitieve beschikkingen 2020 en 2021. Geraamd was een uitgave van € 25.000. Per saldo dus een voordeel van € 42.774.

Na de definitieve aanslagbeschikking van de Belastingdienst maken we bezwaar. Zodoende lopen we mee in de bezwaarschriftenprocedures die meerdere gemeenten uit het land hebben ingezet.

Als gevolg van eerdere uitspraken is over 2021 een aanvullende aanslag van € 30.000 ingediend. Bij de definitieve beschikking tekenen we hier bezwaar en beroep tegen. Zo voorkomen we de naheffingsrente van 8%.

Saldo financieringsfunctie

Voor het overzicht van het verloop van het saldo van de financieringsfunctie verwijzen we naar paragraaf Financiering.

Onvoorzien

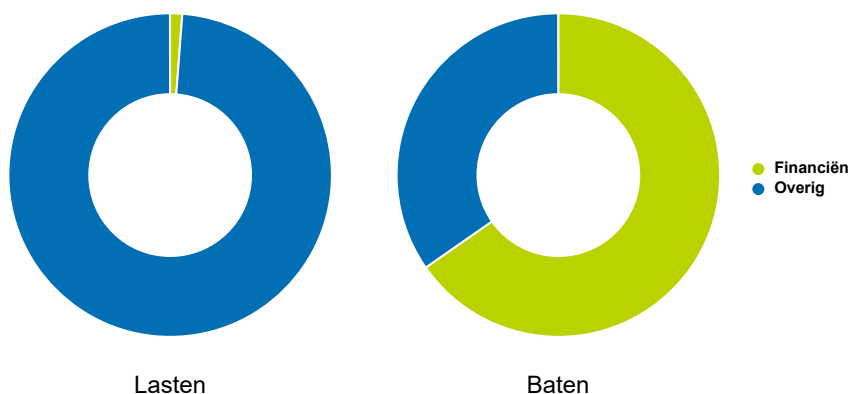
De gemeente is verplicht een budget voor onvoorziene gebeurtenissen te ramen, de zogenoemde 'Stelpost onvoorzien'. In Diemen is deze geraamd op € 60.000 (€ 2 per inwoner). Deze norm is zelf door de gemeente te bepalen. Hoewel zich er in 2022 onvoorziene gebeurtenissen hebben voorgedaan is in 2022 geen beroep gedaan op deze stelpost. Veelal konden we in de kwartaalbrief de aanvragen om incidenteel budget opvangen binnen bestaande budgetten danwel vanuit het verwachte positieve rekeningsaldo.

In de vierde kwartaalbrief is het budget onvoorzien afgeraamd en ten gunste van het rekeningsaldo gebracht.

Wat heeft het gekost?

Financiën	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Structurele lasten	-1.612	-1.049	-1.082	-1.172	-90
Structurele baten	59.249	59.929	65.925	68.490	2.565
Toevoegingen aan reserves	-400	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo structureel	57.237	58.880	64.844	67.318	2.475
Incidentele lasten		-	-	-	-
Incidentele baten		60	60	-	-60
Toevoegingen aan reserves		-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	350	-	-	-	-
Saldo incidenteel	350	60	60	-	-60
Saldo van de baten en lasten	57.587	58.940	64.904	67.318	2.415

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Binnen dit programma zijn er geen over te hevelen budgetten.

Specifieke middelen beschikbaar gesteld in de Decemercirculaire 2022

Op basis van de Decemercirculaire 2022 hebben we in 2022 extra middelen ontvangen van het Rijk. Totaal ontvangen we bijna € 1,3 miljoen meer aan extra middelen dan begroot. Een groot deel van deze middelen (€ 1,1 miljoen) kunnen we pas in 2023 inzetten. Dat betreffen extra gelden voor ondersteunende maatregelen tegen de energiecrisis. Het resterende deel van de middelen is onder andere bedoeld voor de extra kosten die we gemaakt hebben als gevolg van de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Hoewel de middelen voor een specifiek doel zijn toegevoegd aan het Gemeentefonds is de gemeente vrij om te bepalen voor welk doel de middelen ingezet worden. Voorstel is onderstaande middelen over te hevelen naar 2023. In de eerste kwartaalbrief 2023 zijn de budgetaanvragen vastgesteld.

- *Energietoeslag € 718.000*

Het Rijk heeft de regeling ook in 2023 doorgezet. Om gemeenten de gelegenheid te geven in 2023 voortvarend aan de slag te gaan en gemeenten niet met liquiditeitsproblemen te confronteren, zijn de middelen voor 2023 in de Decemercirculaire opgenomen

- *Vroegsignalering schulden energiecrisis € 50.000*

Energieleveranciers en gemeenten hebben samen geconcludeerd dat er nog veel winst te behalen is bij het sturen en verwerken van signalen bij schuldhelpverlening om zo afsluiting van energie te voorkomen. Energieleveranciers gaan vaker en informatierijkere signalen sturen en gemeenten gaan gericht interventies plegen. Gemeenten ontvangen in 2022 in totaal € 35 miljoen aan incidentele middelen om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden.

- *Bijzonder Bijstand Studenten € 257.000*

Studenten konden geen beroep doen op de energietoeslag. Om deze reden maken studenten gebruik van de mogelijkheid tot het aanvragen van Individuele bijzondere bijstand. Afsproken is dat gemeenten met relatief veel uitwonende studenten gecompenseerd worden, waarbij een drempelbedrag van € 100.000 is gehanteerd.

- *Compensatieregeling Voogdij 18+ € 42.000*

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de jeugdhulp en krijgen hiervoor een budget. Een deel van dit budget bestaat uit geld voor kinderen met een voogdijmaatregel en voor 18+ ers. Om de verschillende soorten problemen met de verdeling van het (historisch verdeelde) budget voor kinderen met een voogdijmaatregel en voor 18+ers op te lossen, is de compensatieregeling voogdij/18+ ingericht.

- *Breed offensief € 11.000*

Het wetsontwerp Breed offensief heeft als doel om processen te stroomlijnen en te harmoniseren om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. In de Decemercirculaire is er € 9,1 miljoen extra beschikbaar gesteld.

- *Gezond in de Stad € 15.000*

Gemeenten krijgen geld om een lokale coalitie te vormen, versterken en behouden rondom de eerste 1.000 dagen van kinderen, opdat gemeenten erkende interventies rondom een Kansrijke Start kunnen inzetten.

- *Versterken Social basis € 16.000*

Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen werkt het ministerie van VWS samen met partijen in het veld aan een samenleving waar (toekomstige) ouderen waardig oud kunnen worden, zelf de regie hebben en met hun netwerk hun leven kunnen leiden. De norm van deze beweging is 'zelf als het kan; thuis als het kan; digitaal als het kan'. Een belangrijk onderdeel hiervan is dat ouderen een beroep kunnen doen op een sterke sociale basis. Dit bevordert de vitaliteit en gezondheid van ouderen, waardoor zij beter, langer en meer kunnen participeren in de samenleving. Gemeenten spelen hier een belangrijke rol in. Zo kunnen gemeenten het 'omzien naar elkaar in de wijk' faciliteren door een breed, laagdrempelig en vindbaar aanbod van activiteiten en ondersteuning in de eigen buurt of wijk. Middels de decentralisatie-uitkering versterken sociale basis kunnen gemeenten (extra) inzetten op het versterken van de sociale basis.

Investeringsen

Er zijn geen investeringen binnen dit programma.

Duurzaamheid	125
Risico's en weerstandsvermogen	139
Bedrijfsvoering	157
Lokale Heffingen	165
Onderhoud kapitaalgoederen	175
Verbonden Partijen	185
Financiering	205
Grondbeleid	211
Grootschalige projecten	214

Duurzaamheid

Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Programmatische aanpak duurzaamheid

Coalitie-akkoord 2022-2026

In de coalitieperiode 2022-2026 wordt de uitvoering van de duurzaamheidsagenda 2020-2025 voortgezet. In het coalitie-akkoord *groen, open, inclusief en sociaal* zijn aanvullende nieuwe plannen en acties opgenomen. Deze sluiten goed aan op de thema's en de opzet van de duurzaamheidsagenda 2020-2025 en versterken daarmee de impact van de met de duurzaamheidsagenda ingezette aanpak. Met de begroting 2023 is extra budget voor de uitvoering van de aanvullende plannen en acties vrijgemaakt. Eind 2022 is al gestart met de uitvoering van het in het coalitie-akkoord genoemde actieplan energie-armoede.

Duurzaamheidsagenda 2020-2025

Op 2 juli 2020 heeft de gemeenteraad de duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 vastgesteld. Met de duurzaamheidsagenda wil de gemeente Diemen de omschakeling gaan maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen. De duurzaamheidsagenda geeft de kaders voor de programmatische aanpak (blauwe blok in onderstaand schema) voor de komende jaren.

De duurzaamheidsagenda heeft twee pijlers met ieder 6 thema's (gele blok in onderstaand schema). Met de eerste pijler duurzame samenleving wordt het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegengegaan. Tot de pijler duurzame samenleving behoren de volgende drie thema's: energie & klimaat, afval & circulaire economie, natuur & biodiversiteit. Met de tweede pijler gezonde leefomgeving worden de problemen in de leefomgeving aangepakt waar we hier en nu last van hebben. Tot de pijler gezonde leefomgeving behoren de volgende drie thema's: klimaatadaptatie, luchtkwaliteit & geluid en schone mobiliteit

De gemeente moet natuurlijk zelf het goede voorbeeld geven (eerste rode blok in onderstaand schema). Daarvoor wordt de interne samenwerking nog verder versterkt. De gemeente kan het realiseren van een duurzame samenleving en een gezonde leefomgeving echter niet alleen. Ook de samenwerking met de samenleving en de stichting Daarom Duurzaam Diemen zal worden geïntensiveerd (tweede rode blok in onderstaand schema).

Schematisch ziet de opzet van de duurzaamheidsagenda 2020-2025 er als volgt uit:

PROGRAMMA	
<ul style="list-style-type: none"> • Programmering, monitoring en rapportage • Doorwerking duurzaamheid in beleid (APV, Omgevingsvisie, handboek openbare ruimte, etc.) • Financiële regelingen voor duurzaamheid (leningen, subsidies, etc.) • Communicatie 	
I) DUURZAME SAMENLEVING	II) GEZONDE LEEFOMGEVING
Energie & klimaat <ul style="list-style-type: none"> • Energie besparen. • Duurzame energie opwekken. • Aardgasvrij maken gebouwde omgeving. • Stimuleren en faciliteren lokale energie-initiatieven. • Aanpak overige broeikasgassen. 	Klimaatadaptatie Inspelen op: <ul style="list-style-type: none"> • Opwarming gebouwde omgeving (hittestress) • Intensere regenbuien • Langere periodes van droogte
Afval & Circulaire Economie <ul style="list-style-type: none"> • Preventie van afval • Verbeteren afvalscheiding • Uitbannen giftige en milieuschadelijke stoffen • Stimuleren (lokale) circulaire producten en diensten • Circulaire aanpak grondstoffenstromen en strategische grondstoffen • Stimuleren duurzame gezonde voeding en minder voedselverspilling • Slim benutten organische reststromen • Stimuleren duurzaam bouwen en slopen • Stimuleren duurzame omgang met spullen 	Luchtkwaliteit & geluid <ul style="list-style-type: none"> • Aanpak bronnen van luchtverontreiniging • Geluidmaatregelen bij bron, overdracht en ontvanger
Natuur & biodiversiteit <ul style="list-style-type: none"> • Versterken natuurwaarde • Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur 	Schone mobiliteit <ul style="list-style-type: none"> • Dekkend netwerk laadpalen e-mobiliteit • Smart mobility • Schone mobiliteit bevoorrading • Deelmobiliteit • Groen OV • Parkeerbeleid • Aantrekkelijke fiets en wandelroutes
A) SAMENWERKING gemeentelijke organisatie en activiteiten <ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam\maatschappelijk verantwoord inkopen. • Duurzaamheid bedrijfsvoering, gemeentelijke gebouwen, terreinen en voertuigen. • Duurzaam ontwikkelen van de openbare ruimte. • Duurzaam beheren van de openbare ruimte. 	
B) SAMENWERKING met de samenleving <ul style="list-style-type: none"> • Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen. • Faciliteren en ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven vanuit de samenleving. • Duurzaamheidspacten met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.). • Stimuleren start-ups met oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken. • Steunen van initiatieven op het gebied van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. 	

Jaarprogramma duurzaamheid 2022

In het schema (zie inleiding) zijn de 5 hoofddoelen\onderdelen van de duurzaamheidsagenda weergegeven:

1. Een programmatische aanpak
2. Naar een duurzame samenleving
3. Naar een gezonde leefomgeving
4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie
5. Samenwerking aan duurzaamheid met de samenleving

In onderstaande tekst wordt per hoofddoel\onderdeel ingegaan op:

- langetermijndoelen (*wat willen we bereiken*)
- de geplande activiteiten voor 2022 (*wat wilden we ervoor doen*)
- De realisatie (*wat hebben we ervoor gedaan in 2022*)
- monitoring (*indicatoren uit de duurzaamheidsagenda voor zover al te bepalen*)

1. Een programmatische aanpak

Wat willen we bereiken?

- Via een programmatische aanpak op duurzaamheid willen we binnen Diemen de komende jaren de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 te realiseren

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Uitvoeren jaarprogramma duurzaamheid 2022 (dit zijn de acties uit de paragraaf duurzaamheid van de begroting 2022) op basis van de duurzaamheidsagenda
- Voortzetten interne en externe communicatiecampagnes duurzaamheid
- Voortzetten van het verstrekken van duurzaamheidsleningen en duurzaamheidssubsidies
- Opname van duurzaamheid bij ontwikkeling van nieuw gemeentelijke beleid

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan) ?

- In voorliggende paragraaf duurzaamheid van het jaarverslag 2022 wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de voorgenomen acties het jaarprogramma duurzaamheid 2022 op basis van de duurzaamheidsagenda
- Activiteiten vanuit de duurzaamheidsagenda zijn gecommuniceerd via de gemeentelijke social media en op Intercomm (intranet). In de klimaatweek van 2022 is de gemeente Diemen gestart met de 'Iedereen Doet Wat' campagne. De in 2020 gestarte energietransitie nieuwsbrief is voortgezet en vanuit duurzaamheid zijn berichten en artikelen ingebracht voor Diemer Info en de EZ nieuwsbrief.
- Het budget in het revolverende fonds voor het verstrekken van gemeentelijke duurzaamheidsleningen is in december 2022 verhoogd van € 200.000 naar € 500.000. In 2022 zijn 17 duurzaamheidsleningen verstrekt. Gemiddeld is per aanvraag € 4.958 uitgeleend.
- Bij het opstellen van het coalitie-akkoord 2022 - 2026 is geadviseerd over benodigde middelen voor de verhoogde ambities op het gebied van duurzaamheid. In de door de gemeenteraad vastgestelde begroting voor 2023 zijn de daarvoor benodigde budgetten opgenomen.

Monitoring

Wat	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
Aantal verstrekte duurzaamheidsleningen	13	6	25	17

2. Naar een duurzame samenleving

Met de pijler duurzame samenleving uit de duurzaamheidsagenda gaan we het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegen. Tot de pijler duurzame samenleving behoren de volgende drie thema's: Energie & Klimaat, Afval & Circulaire economie, Natuur & Biodiversiteit

2.A THEMA ENERGIE & KLIMAAT

Wat willen we bereiken?

- 2040 fossiel onafhankelijke gemeente
- 49% CO₂ reductie in 2030 en 90% in 2050 (klimaatakkoord)
- Minimaliseren emissie overige broeikasgassen
- 2030 20,8 GWh opwek zonne-energie/25 hectare zonnepanelen op grote daken (nieuwe doelstelling vanuit actieplan zon op grote daken 2022)

Wat wilden regionale energie strategie we gaan doen in 2022?

- Start opstellen wijkuitvoeringsprogramma's naar een aardgasvrij Diemen
- Uitwerking regionale energie strategie (RES) 1.0: concretiseren zoekgebieden zonne- en windenergie, aanpak zon op grote daken en langs de A1 en RES regio samenwerking hernieuwbare warmte
- Voortzetten MRA-samenwerking voor onderzoek naar de ontwikkeling van aardwarmte (in 2021 gestart)
- Voortzetten energie-advies woningeigenaren via regionaal energieloket
- Voortzetten jaarlijkse collectieve inkoopactie energiemaatregelen woningeigenaren
- Voortzetten (start 4e kwartaal 2021) gebiedsgerichte buurtactie energiezuinig wonen met voorbeeldwoningen voor woningeigenaren met overeenkomstige woningtypes
- Voortzetten ondersteuning VvE's energiebesparing en opwek duurzame energie
- Voortzetten toezicht en handhaving energie- en klimaatregelgeving Wet milieubeheer
- Voortzetten verstrekken van vouchers voor energiebesparingsmaatregelen aan woningeigenaren en huurders (september 2021 tot en met juli 2022). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de aan de gemeente Diemen toegekende subsidie vanuit de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW);

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan)?

- Sinds juni 2022 is een warmteregisseur aangesteld voor de uitvoering van de transitievisie warmte, het ondersteunen van energie-initiatieven en het maken van wijkuitvoeringsplannen. De functie is ingevuld met 2 medewerkers.
- In 2022 is begonnen met de nadere uitwerking van de zoekgebieden voor grootschalige opwek van wind en en zon uit de Regionale Energiestrategie (RES) en de bijbehorende m.e.r. (milieueffectrapportage) procedure. De m.e.r.-procedure is gestart met een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de windlocaties en de ontwikkeling van een zonneladder met voorkeursvolgorde voor plaatsing van zonnepanelen. De NRD heeft van 23 september 2022 tot 5 november 2022 ter inzage gelegen en er zijn 46 zienswijzen ingediend.

- Omdat de gemeente Diemen op een landelijk energieknooppunt ligt en voldoende netcapaciteit van groot belang is voor de energietransitie en energievoorziening volgt de gemeente de landelijke ontwikkelingen. Dit betreft o.a. het Landelijk Actieprogramma Netcongestie, het Programma Energie Hoofdstructuur, het Programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee en de Verkenning voor een nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens. Gezien het gevraagde ruimtebeslag scoort Diemen tot nu toe als niet kansrijk als aansluitlocatie voor zowel waterstof als elektriciteit vanuit zee.
- Daarnaast neemt de gemeente deel aan de provinciale Taskforce Energie-infrastructuur Noord-Holland en de Energieregio Noord-Holland Zuid. Ook is de gemeente Diemen betrokken bij het opstellen van een Energie Systeem Actieplan (ESAP) voor de deelregio Amstelland. Van hieruit wordt de gemeente Diemen betrokken bij concrete projecten in en om Diemen met betrekking tot uitbreiding en verzwaring van het energienetwerk.
- De gemeente Diemen volgt de MRA werkgroep versnelling aardwarmte. Het Rijk wil een aantal proefboringen gaan doen in de MRA regio. Gezien de bijbehorende ruimtevraag gebeurt dat niet in de gemeente Diemen. De voorgenomen proefboring in Ouder-Amstel kan informatie geven over de geschiktheid van de ondergrond in Diemen.
- In 2019 is gestart met het verzorgen van sessies van 3 cursusavonden voor Verenigingen van Eigenaren (VvE's). In juni/juli 2022 is de vijfde sessie georganiseerd. Er waren daarbij 28 deelnemers uit 19 VvE's. Op 10 november 2022 is er een terugkomdag georganiseerd voor alle deelnemers aan de vijf cursussessies VvE's met energie. De terugkomdag is bezocht door 7 deelnemers van 4 VvE's.
- Het in 2021 gestarte verstrekken van vouchers voor energiemaatregelen vanuit de regeling reductie energiegebruik woningen (RREW) is in 2022 voortgezet. In totaal hebben 2606 inwoners gebruik gemaakt van de cadeaubonnen. Daarvan zijn 1456 bonnen aangevraagd en verzilverd door huurders en 1103 door woningeigenaren. Daarnaast zijn 47 bonnen via energiecoaches verstrekt en verzilverd.
- Eind 2022 zijn de jaarlijkse rondes collectieve inkoopacties gestart met deze keer zonnepanelen, isolatie en isolerend glas. De resultaten van de eind 2021 gestarte collectieve inkoop acties waren als volgt:
  - isolatie: 36 aanwezigen voor de infoavond, 231 offerteaanvragen en 51 geaccepteerde offertes;
  - Zonnepanelen: 25 aanwezigen bij de infoavond, 185 offerteaanvragen en 37 geaccepteerde offertes.
- In het 2e kwartaal is de buurtactie Energiezuinig Wonen in Diemen Centrum uitgevoerd, waarbij adviesrapporten met stappenplan voor een aantal voorbeeldwoningen zijn gemaakt. Aan het webinar hebben 20 inwoners deelgenomen. De adviesrapporten zijn 77 keer gedownload.
- Op 12 juli 2022 is het actieplan Zon op grote daken 2022 vastgesteld door het college. Voor de ondersteuning en ontzorging van dakeigenaren is eind 2022 een samenwerking aangegaan met Ecostrroom. Deze organisatie maakt ook deel uit van de Diemense energiecoöperatie Diemen Ecostrroom.
- In december 2022 is het Fixteam gestart om snel te realiseren energiemaatregelen aan te brengen bij inwoners die recht hadden op een energietoeslag. In totaal zijn in 2022 bij 135 woningen energiebesparende maatregelen (LED lampen, anti tochtbanden, radiatorfolie, spaardouche, etcetera) aangebracht.

- Op 27 januari 2022 heeft de gemeente Diemen het energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025 medeondertekend. Vanuit dit akkoord gaan de gemeente Diemen en de Omgevingsdienst alle bedrijven benaderen en controleren op uitvoering van de energiebesparingsregels vanuit bouw- en milieuregelgeving. De gemeente heeft op 28 oktober 2022 een plan van aanpak voor de uitvoering van dit akkoord bij de provincie ingediend om gebruik te maken van de provinciale subsidie van in totaal € 72.000 voor 4 jaar op basis van 50% cofinanciering.
- De website van het Regionaal Energieloket (REL) is in 2022 door 7726 unieke bezoekers uit Diemen bezocht. Dit is aanzienlijk meer dan in voorgaande jaren en wordt veroorzaakt door het ontsluiten van de gemeentelijke energieacties via het energieloket en toegenomen belangstelling voor energiebesparing ten gevolge van de sterk gestegen energieprijzen door de oorlog in de Oekraïne.
- In september 2022 heeft de gemeente Diemen de samenwerking met het REL uitgebreid. Het REL biedt nu ook een digitaal loket en een helpdesk voor Diemense bedrijven met energievragen. Via de gemeentelijke Economische Zaken nieuwsbrief en in het bestuurlijke overleg met ondernemend Diemen zijn bedrijven hiervan op de hoogte gesteld.

Monitoring

Wat	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
CO ₂ uitstoot (excl. Autowegen)	106.500 ton	n.n.b.	n.n.b.	110.000 ton	n.n.b.
Energiegebruik (excl. autowegen)	1.474 TJ	n.n.b.	n.n.b.	1.490 TJ	n.n.b.
Elektriciteit uit hernieuwbare bronnen	2,6%	4,4%	n.n.b.	5,0%	n.n.b.

Bron: regionale klimaatmonitor Rijksoverheid

2.B THEMA AFVAL & CIRCULAIRE ECONOMIE

Wat willen we bereiken?

- Het significant terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kg per inwoner;
- Een volledig circulaire economie in 2050 (landelijke doelstelling)

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Deelname aan de landelijke opschoondag zwerfafval van Nederland Schoon
- Uitvoeren afvalplan 2020 gemeente Diemen
- Voortzetten van op aanvraag verstrekken van minicontainer oud papier en karton bij laagbouw
- Voortzetten van op aanvraag verstrekken van minicontainer PMD bij laagbouw
- Jaarlijkse uitdeeldag compost op gemeentewerf
- Beoordeling aansluiting bij MRA aanpak grondstofstromen (via Meerlanden)
- In gesprek met ondernemers om hoeveelheid reclamemateriaal te verminderen (n.a.v. raadsnotie)

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan)?

- Faciliteren en meedoen aan Landelijke Opschoondag en World Cleanup Day (samen met Rotary en Kinderraad).
- Vanuit de uitvoering van het Afvalplan zijn in 2022:
  - de voorzieningen bij de hoogbouw om afval gescheiden aan te bieden uitgebreid. Op enkele plekken restafvalcontainers omgebouwd tot grondstoffencontainers en op andere plekken zijn grondstofcontainers toegevoegd;
  - op centrale plekken bij flats en appartementen gft-containers geplaatst
  - de laatste wijk van Diemen (Centrum-West) voorzien van rolcontainers aan huis voor restafval en gft-afval.
- Vanwege Corona kon het uitdelen van compost op de gemeentewerf tijdens de Landelijke compostdag op 25 maart niet doorgaan. Wel heeft Meerlanden op verzoek bij moestuinders en scholen compost afgeleverd.
- De in 2021 gestarte gescheiden inzameling bij scholen is in 2022 voortgezet.
- De gemeente Diemen neemt voor de MRA aanpak grondstofstromen sinds eind 2022 zelf deel aan de ambtelijke MRA projectgroep circulaire economie. Daarvoor werd gebruik gemaakt van aanwezigheid en advies door medewerkers van afvalinzamelaar Meerlanden.
- Gelet op de moeilijke situatie van bedrijven vanuit de Coronatijd en de hoge energiekosten door de Oekraïne-crisis is de raadsmotie tot vermindering van reclamemateriaal nog niet opgepakt in 2022. In 2023 zal worden beoordeeld of de omstandigheden bij ondernemers voldoende zijn verbeterd om de motie op te pakken.

Monitoring

Wat	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
Hoeveelheid restafval (kg) per inwoner per jaar	232	214	180	186

2.C THEMA NATUUR & BIODIVERSITEIT

Wat willen we bereiken?

- Versterken natuurwaarde
- Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur
- evenveel bomen in de openbare ruimte als in 2011 (intentie college bij raadsbesluit update groenplan 2018 d.d. 29-11-2018)

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Voortzetten inhuur ecologisch specialist voor advisering bij projecten en verbeterde omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden
- Uitwerken nieuwe acties vanuit de kansenkaart verbeteren ecologische verbindingen
- Uitvoering verbetering ecologische verbinding voor 2 locaties (verbinding Spoorzicht met Oosterringdijk en verbinding langs Amsterdam-Rijnkanaal onder drie bruggen)
- Doorontwikkeling (start 4e kwartaal 2021) en communicatie verbeterde aanpak voor omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden
- Voortzetten aanleg en onderhoud van natuurvriendelijke oevers en verbinden van waterpartijen
- Voortzetten verhogen van belevings- en natuurwaarde bij groot onderhoud van perken en borders
- Voortzetten grasmaaien met oog voor ecologie
- Voortzetten aanplanten waar mogelijk van Tiny forests/Diemense bossies
- Voortzetten voorlichting problemen plaagdieren en waterkwaliteit door voedsel in de openbare ruimte

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan)?

- De ingehuurd ecoloog heeft ecologisch advies gegeven bij diverse projecten in de openbare ruimte en bij bouwprojecten.
- Het Uitvoeringsprogramma verbeteren lokale ecologische structuur Diemen 2022-2030 is in januari vastgesteld door de gemeenteraad.
- Diverse projecten vanuit dit Uitvoeringsprogramma zijn in voorbereiding. Het project verbeteren ecologische verbinding langs Amsterdam-Rijnkanaal onder drie bruggen is geheel voorbereid (technische uitwerking, subsidieaanvraag en aanbesteding) en gereed voor uitvoering (welke begin 2023 zal plaatsvinden). Dit project maakt ook onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma Diemerscheg 1.0 en het programma Groene Uitweg.
- Waar mogelijk zijn in Diemen natuurvriendelijke oevers aangelegd volgens het MJWP Waterlopen en oevers 2012-2018. Bij nieuwe ontwikkelingen worden, het beleid volgend, indien mogelijk nieuwe natuurvriendelijke oevers aangelegd of uitgebreid.
- Verhoging van de belevings- en natuurwaarde maakt deel uit van de lopende herinrichting van het Scheepskwartier en de Vlinderbuurt. In het kader van de actie Steenbreek en Tegelwippen heeft de gemeente in 2022 op diverse plaatsen extra stenen weggehaald en hoogwaardig groen aangebracht.
- Het verminderd en met beleid voor ecologie maaien is in 2022 voortgezet.
- In 2022 zijn geen nieuwe Tiny forests\Diemense bossies ontwikkeld. Mede in het kader van Steenbreek heeft de gemeente op diverse plaatsen wel solitaire bomen of groepen van bomen aan de openbare ruimte toegevoegd.
- In Diemer Info en via social media heeft de gemeente gevraagd geen voedsel in de openbare ruimte achter te laten om problemen met plaagdieren en waterkwaliteit te voorkomen.

Monitoring

Wat	Realisatie 2018	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
Hoeveelheid bomen in de openbare ruimte	10.774 ¹	11.693	12.000	11.693 ²

¹ Bron: Update Groenplan 2018.

² Sinds eind 2022 is er een opschoningsactie en actualisatie gaande op het bomenbestand in het beheerpakket, onder andere aan de hand van luchtfoto's. We zijn bezig om ter plekke te bepalen hoeveel solitaire bomen zich onder de gefotografeerde kronen bevinden, en niet (meer) bestaande bomen uit het beheersysteem te verwijderen. Gelijktijdig zijn we bezig met het aanschaffen van een nieuw beheersysteem, waarin deze actuele situatie wordt opgenomen

3. Naar een gezonde leefomgeving

Met de pijler gezonde leefomgeving pakken we de problemen in de leefomgeving aan waar we hier en nu last van hebben. Tot de pijler gezonde leefomgeving behoren de volgende drie thema's: Klimaatadaptatie, Luchtkwaliteit & Geluid en Schone Mobiliteit

3.A THEMA KLIMAATADAPTATIE

Wat willen we bereiken?

- voorbereid zijn op opwarming gebouwde omgeving (hittestress), Intensere regenbuien, Langere periodes van droogte

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Voortzetten operatie Steenbreek gericht op het stimuleren van ontsteden en vergroenen van privéterreinen
- Uitvoeren gemeentelijk rioleringsplan
- Voortzetten uitwerken en uitvoeren maatregelen op basis van de risico- en kansenkaart hittestress
- Volledig klimaatadaptief inrichten Scheepskwartier en Vlinderbuurt, waarbij de resultaten worden gemonitord ter lering voor toekomstige projecten
- Volledig klimaatadaptief inrichten Oranjeplantsoen bij reconstructie
- Voortzetten met scholen in gesprek over vergroenen van hun schoolpleinen
- Ontwikkelen GIS kaart monitoring voortgang klimaatadaptiviteit openbare ruimte als onderdeel van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte
- Begeleiding onderzoek naar de mogelijkheden om Diemen Centrum volledig klimaatadaptief in te richten door studenten van de minorstudie Klimaatadaptieve Stad van de Hogeschool van Amsterdam.

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- In 2022 heeft de gemeente Diemen meegedaan aan het door Steenbreek georganiseerde Nederlands Kampioenschap tegelwippen. Diemen (45^e plaats van in totaal 80 deelnemende kleine gemeenten met 1.980 verwijderde tegels, oftewel 64 verwijderde tegels per 1.000 inwoners) verloor daarbij van uitdagende stad Zaanstad (20^e plaats van in totaal 21 deelnemende grote gemeenten met 11.165 verwijderde tegels, oftewel 71 verwijderde tegels per 1.000 inwoners).
- Er zijn in 2022 verkennende gesprekken gestart met basisschool De Ark en kinderdagverblijf Pino over de vergroening van hun pleinen. De vervolgesprekken zullen in 2023 plaatsvinden.
- De herinrichtingen uit het Programma groot onderhoud zijn uitgevoerd volgens het beleid uit het Gemeentelijk Rioleringsplan. Onder andere de grootschalige werkzaamheden in in Centrum west zijn uitgevoerd, het Jaagpad is vergroend en de werkzaamheden in de Schoolstraat zijn afgerond.
- Het opstellen van het Programma Klimaatadaptatie is opgestart, welke het Gemeentelijk Rioleringsplan zal vervangen. Het beperken van wateroverlast bij hevige neerslag, het terugdringen van droogte en het beperken van hittestress zijn onderdeel van het Programma.
- De voorbereiding van de herinrichting Scheepskwartier en Vlinderbuurt en de herinrichting Oranjeplantsoen zijn in 2022 vervolgd. Het proces in het Scheepskwartier en de Vlindertuin is hierbij gemonitord en de benodigde hitemetingen zijn uitgevoerd.
- Het Watergebiedsplan Diemerpolder, opgesteld in samenwerking met het waterschap, is in 2022 afgerond. Het verlagen van het waterpeil in de Oosterringvaart is vastgelegd in het Watergebiedsplan.

Monitoring

Wat	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
GIS kaart voortgang klimaatadaptiviteit openbare ruimte				Ontwikkelen GIS kaart staat gepland voor 2023. Mogelijk als onderdeel van het Programma Klimaatadaptatie.

3.B) THEMA LUCHTKWALITEIT & GELUID

Wat willen we bereiken?

- Een gezonde leefomgeving met een schone luchtkwaliteit en lage geluidbelasting

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Voortzetten lobby verlagen maximumsnelheid Rijkswegen
- Voortzetten bewustwordingscampagne nadelen stoken en beperken overlast
- Uitvoering actieplan geluid bij gemeentelijke wegen en onderhoud
- Opstellen nieuw actieplan geluid (5 jaarlijks; actualisatie in 2022)
- Voortzetten jaarlijkse meting luchtkwaliteit in samenwerking met de GGD (in 2021 gestart)
- Oriënteren op deelname aan Schone Lucht Akkoord
- In samenwerking met de GGD uitzoeken of fijnstofvangsters in openbare gebouwen (scholen) effectief kan zijn.

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- Op 4 maart 2022 hebben de gemeenten Diemen, Amstelveen en Ouder-Amstel een brief gestuurd naar de minister van Verkeer & Waterstaat met een oproep om de maximumsnelheid op de autosnelwegen in rijksbeheer in en rond de gemeenten Diemen, Amstelveen en Ouder-Amstel (A1, A2, A9, A10) te verlagen van 100 naar 80 kilometer per uur. Op 7 juni 2022 heeft de minister een reactiebrief gestuurd waarin hij aangeeft niet voornemens te zijn de maximumsnelheid op deze wegen te verlagen.
- In het najaar van 2022 heeft de gemeente weer een bewustwordingscampagne over de nadelen van stoken en het beperken van overlast gevoerd via social media.
- Conform het Actieplan omgevingslawaaai zijn de stenen bij de herbestrating van Centrum West en de Vogelweide in geluidreducerend keeperverband gelegd. De hoofdwegen Rietzangerweg en Tureluurweg van de Vogelweide zijn daarbij tevens voorzien van fluisterstille stenen.
- In opdracht van de gemeente is de GGD in 2021 gestart met het jaarlijks meten van de luchtkwaliteit in Diemen. Ook in 2022 zijn metingen uitgevoerd. De GGD publiceert de resultaten van de metingen elke twee maanden op de website van Luchtmeetnet en op deze kaart van gemeente Amsterdam
- In 2022 is de nieuwe Geluidbelastingskaart voor Diemen opgesteld en gepubliceerd (dit moet 5 jaarlijks gebeuren vanuit Europese regelgeving). In vervolg daarop wordt in 2023 gestart met het maken van een nieuw actieplan geluid. Deze moet uiterlijk medio 2024 gereed zijn.
- De gemeente Diemen heeft zich in juli 2022 aangesloten bij het nationale Schone Luchtakkoord. In aansluiting daarop wordt momenteel gewerkt aan een actieplan.

Monitoring

Wat	Wanneer
meting luchtkwaliteit	Jaarlijks (ingegaande 2021)
5 jaarlijkse opstellen geluidbelastingskaarten	Geluidsbelastingskaart is in 2022 geactualiseerd; volgende actualisatie is in 2026

3.C) THEMA SCHONE MOBILITEIT

Wat willen we bereiken?

- Uitstootvrij regionaal OV-systeem in 2030
- Overige regionale mobiliteitssystemen uitstootvrij in 2050
- Aantrekkelijke fiets- en wandelroutes

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Bijplaatsen laadpalen in Diemen (conform beleidsnotitie opladen elektrische voertuigen)
- Uitbreiden aantal zero emissie bussen door GVB
- Verbeteren zwakke schakels in (regionaal) fietsnetwerk: maatregelen basis van de uitkomsten van de onderzoeken voor plantage de Sniep en station Diemen Zuid
- Hanteren lage parkeernormen en aanleg voldoende fietsparkeerplaatsen conform parkeernormnota
- Voortzetten regionale samenwerking Green Deal zero Emission stadslogistiek
- Deelname aan regionaal mobiliteitsprogramma (onderdeel nationaal klimaatakkoord)
- In samenwerking met MRA-e programma onderzoeken van mogelijkheden plaatsing laadvoorzieningen van alleen op aanvraag naar pro actief op basis van geografische gegevens bezetting/gebruik en deelmobiliteit
- Uitbreiden en monitoren van het aanbod van elektrische deelmobiliteit

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- op basis van de Beleidsnotitie opladen elektrische voertuigen uit 2019 zijn in 2022 18 extra laadpalen met in totaal 36 laadpunten aan de openbare ruimte toegevoegd, deze laadpalen staat verspreid door de gehele kern van Diemen. Het totaal per 31 december 2022 komt daarmee op 89 laadpalen met 176 laadpunten en 140 gereserveerde parkeerplaatsen. Daarnaast zijn er nog 27 laadpalen, met 54 laadpunten in voorbereiding.
- Op dit moment is ongeveer 50% van het busvervoer in de Vervoerregio emissievrij. Dit moet in 2025 naar 95% en uiteindelijk naar 100% in 2030. Het behalen van deze doelen staat momenteel onder druk als gevolg van de negatieve ontwikkelingen door Corona. De Vervoerregio gaat daarom extra investeren in zero emissiebusen en de bijbehorende laadinfrastructuur
- In samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam is gewerkt aan het opstellen van een Uitvoeringsprogramma MRA Doorfietsroutes, hierin zitten ook diverse projecten voor de gemeente Diemen (zoals langs de Provincialeweg naar het Diemberbos en langs het Amsterdam Rijnkanaal).
- Ter verbetering van het fietsnetwerk is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar een nieuwe fietsverbinding tussen Plantage de Sniep en station Diemen Zuid.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden de (fiets)parkeernormen uit de Nota parkeernormen gehanteerd.
- De Vervoerregio is trekker van de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek. Door de Vervoerregio Amsterdam is deze Green Deal in 2022 verder uitgewerkt tot Regionale Uitvoeringsagenda Logistiek (RUAS). Vanuit deze Green Deal zijn er in 2022 geen ontwikkelingen in Diemen geweest.
- De regioraad van de Vervoersregio heeft het Regionaal Mobiliteitsprogramma in juli 2021 vastgesteld. In 2022 waren er geen ontwikkelingen vanuit het Regionale Mobiliteitsprogramma in de gemeente Diemen.

Monitoring

Wat	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
Aantal laadpalen	47 laadpalen	71 laadpalen	100 laadpalen	89 laadpalen
	93 laadpunten	140 laadpunten	200 laadpunten	176 laadpunten

4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie

Wat willen we bereiken?

- Duurzaam/maatschappelijk verantwoord inkopen
- Duurzaamheid in de bedrijfsvoering: gemeentelijke gebouwen, terreinen en voertuigen
- Duurzaam ontwikkelen van de openbare ruimte
- Duurzaam beheren van de openbare ruimte
- 2030 klimaatneutrale gemeentelijke organisatie
- Doelstellingen circulair inkopen: 2022 >10%; 2025 >50% en indien haalbaar 100% in 2030

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Voortzetten begeleiding Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) door MVI- regisseur
- Opstellen jaarplan MVI 2022 mede op basis van inkoopjaarplan 2022
- Beoordeling voortzetting deelname Manifest MVI voor de periode 2022 - 2025
- Aansluiting bij relevante regionale inkooppakketten vanuit MRA programma circulaire economie
- Uitvoering gemeentelijke meerjarenonderhoudsplannen gericht op energiebesparing, opwek van duurzame energie en aardgasloze gemeentelijke gebouwen (zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen - gebouwen Diemen)
- voortzetten gescheiden afvalinzameling gemeentelijke organisatie
- Voortzetten inkoop duurzame elektriciteit en CO₂ gecompenseerd gas
- Advies duurzaamheid (energie, circulair, natuurinclusief en klimaatadaptatief) bij alle relevante ruimtelijke (her)ontwikkeling
- Advies natuur, milieu (geluid, lucht, veiligheid, bodem) en verkeer\mobiliteit waar van toepassing bij ruimtelijke (her)ontwikkelingen
- Alleen inkopen van gecertificeerd duurzaam hout en papier
- toepassen energiezuinige led-verlichting bij vervanging lichtmasten en armaturen
- voortzetten beheer openbare ruimte zonder chemische bestrijdingsmiddelen

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan ?)

- Sinds 2020 geeft de MVI regisseur advies bij relevante gemeentelijke inkooptrajecten.
- Eind 2022 is gestart met voorbereidingen voor deelname aan het vervolgmanifest MVI 2022-2025.
- In 2022 heeft de gemeente Diemen voor 23% circulair ingekocht. Dit is berekend conform de Roadmap bij het MRA Convenant circulair inkopen en opdrachtgeverschap en valt in de categorie zilver (20-49% circulair ingekocht).
- De MVI regisseur heeft een jaarplan MVI 2022 opgesteld, gebruik makend van het inkoopjaarplan 2022.
- De MVI regisseur zoekt bij advisering aansluiting bij relevante inkooptrajecten in de regio en maakt gebruik van de handreikingen voor inkooppakketten vanuit het MRA programma Circulaire economie en het expertisecentrum Pianoo van het ministerie van Economische Zaken.
- Op de gemeentewerf zijn de niet geïsoleerde kozijnen van gebouw B,C en D vervangen door geïsoleerde kozijnen. Daarnaast zijn ook de garagedeuren vervangen. Hiermee zijn de gevels beter geïsoleerd. In het gebouw dat als onderkomen voor de terreinmeester dient is LED verlichting aangebracht
- Bij gemeentelijke (ver)nieuwbouwprojecten wordt veel aandacht besteed aan duurzaamheid (energiebesparing, opwek van duurzame energie, circulariteit, klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit). In 2022 is de tweede sporthal naast de gerenoveerde bestaande sporthal opgeleverd. De aanbouw van de Omval en de duurzaam ontwikkelde nieuwe brede school inclusief gymzaal in Holland Park worden in 2023 opgeleverd. De sporthallen (nieuw en gerenoveerd) en de brede school inclusief gymzaal zijn volledig aardgasloos.

- Ook in 2022 is het afval in de gemeentelijke gebouwen gescheiden ingezameld.
- Bij relevante gemeentelijke (her)ontwikkelingen en projecten wordt standaard duurzaamheidsadvies gegeven.
- Bij relevante gemeentelijke (her)ontwikkelingen en projecten wordt standaard advies milieu, natuur en verkeer en mobiliteit gegeven. Sinds 2021 vindt vraaggestuurd inhuur van een ecooloog plaats.
- De in 2022 gebruikte elektriciteit is met Garanties van oorsprong (Gvo's) van in Nederland opgewekte windenergie ingekocht. Voor het gemeentelijke aardgasgebruik is gecompenseerd met inkoop van Carbon Credit certificaten.
- Het door de gemeentelijke organisatie gebruikte papier heeft FSC-keur. Bij aanbestedingen voor gemeentelijke projecten wordt FSC-keur hout (of vergelijkbaar) uitgevraagd.
- In 2022 zijn er op diverse plaatsen in Diemen gepland lichtmasten en armaturen vervangen, waardoor het percentage LED-verlichting in 2022 (zie monitoring) verder is toegenomen naar 30%. De geplande 33% is niet gehaald. Dit komt omdat de werkzaamheden in Diemen Noord moesten worden uitgesteld vanwege problemen met de aanbesteding.
- In 2022 heeft de gemeente opdracht gegeven om de verlichting in de lichtmasten bij de voetbalclub en de korfbalvereniging te vervangen door energiezuinige LED-verlichting. De werkzaamheden zijn grotendeels in 2022 uitgevoerd.
- Bij het beheer van de openbare ruimte zijn geen bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
Energieverbruik gemeentelijke organisatie: kWh m3	2.709.324 248.919	2.351.841 272.619	2.200.000 185.000	3.320.000 230.000 ³
Opgewekte duurzame energie gemeentelijke organisatie (KWh)	223.675	219.124	240.000	185.000 ⁴
% LED openbare verlichting	26%	26%	33%	30% ⁵

5. Samenwerking duurzaamheid met de samenleving

Wat willen we bereiken?

- In samenwerking met de samenleving de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen van een duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 te realiseren
- Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen
- Sluiten van duurzaamheidspacten met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.)

Monitoring

Wat	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
Verstrekte subsidies	1	2	3	1

³ Ten gevolge van energiebesparingsmaatregelen en de maatregelen om van het gas af te gaan via elektrificatie neemt het gebruik van gas voor de gemeentelijke organisatie af. Het gebruik van elektriciteit is wel toegenomen. Dit ten gevolge van: de in gebruikname van de volledig elektrische aardgasloze sporthallen aan de Prins Bernhardlaan, het na Corona volledig heropenen van gemeentelijke openbare gebouwen, nieuwe openbare voorzieningen (verlichting, pompen etcetera) in de wijk Holland Park en het gebruik van krachtstroom in plaats van dieselaggregaten op de evenementenlocaties.

⁴ Dit is de opbrengst van de zonnecellen van de gymzaal Schoolstraat, gymzaal Diemen Noord, gemeentewerf en 't Kruidvat. De opbrengst valt lager uit dan voorgaande jaren ten gevolge van een storing op de gemeentewerf. De installatie op de sporthal is in 2022 geplaatst. De opbrengst van zonnepanelen op de aanbouw van de Omval is hierin niet meegenomen, omdat de opbrengsten voor de Omval zelf zijn.

⁵ De geplande 33% is niet gehaald. Dit komt omdat de werkzaamheden in Diemen Noord moesten worden uitgesteld vanwege problemen met de aanbesteding.

Wat wilden we gaan doen in 2022?

- Voortzetten van het natuur- en milieu-educatie aanbod voor scholen via de AM regio en Natuurwijs
- Ondersteuning bij het uitbouwen van Daarom Duurzaam Diemen
- Voortzetten in 2021 gestarte programma met energiecoaches (met focus op huurders)
- Verkennen van mogelijkheden en aanpakken, het betrekken en de deelname van inwoners bij energietransitie en wijkuitvoeringsplannen aardgasloze wijken.
- Jaarlijkse adviesvraag duurzaamheid aan kinderraad: initiatief dat kinderraad wil oppakken en/of initiatief voor gemeentelijke duurzaamheidsprogramma
- Ondersteuning inwonerinitiatieven duurzaamheid
- Stimuleren ambassadeurschap duurzaamheid

Realisatie 2022 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- Via Natuur- en Milieueducatie (NME) Amstelland-Meerlanden hebben scholen in Diemen over het lesjaar 2021-2022 12 natuuruitjes naar het Diemberbos, 5 workshops/activiteiten en 48 lespakketten en andere lesmaterialen besteld. Voor het lesjaar 2022-2023 zijn 14 natuuruitjes naar het Diemberbos, 16 workshops/activiteiten en 23 lespakketten en andere lesmaterialen besteld.
- In 2022 zijn de halfjaarlijkse gesprekken tussen de wethouder en het bestuur van Daarom Duurzaam Diemen gevoerd over de uitvoering, het programma voor 2023 en de proef met inhuur van een coördinator door Daarom Duurzaam Diemen. Deze proef wordt met een jaar verlengd naar 2023. Ten gevolge van de verlate oplevering van de Omval schuift Daarom Duurzaam Diemen het daar geplande duurzaamheidsfestival door naar 2023. Twee bestuursleden van het eerste uur hebben in 2022 afscheid genomen en er zijn 3 nieuwe bestuursleden geworven.
- In de gemeente Diemen is in 2022 gestart met energiecoachgesprekken op aanvraag. Eind 2021 waren 10 energiecoaches opgeleid waarvan er nog 7 actief zijn. Eind 2022 zijn er 13 extra coaches geworven en opgeleid waarvan er 12 gesprekken voeren. Het aantal actieve coaches is momenteel dus 19. In 2022 zijn er in Diemen 159 energiecoach gesprekken geweest. De coaches krijgen een vrijwilligersvergoeding van 10 euro per gesprek.
- Op donderdagavond 27 oktober 2022 is een koplopersbijeenkomst georganiseerd om kennis te maken met inwoners en (wijk)initiatieven die erop gericht zijn om snel van het gas af te gaan.
- De kinderraad werkgroep klimaatverandering heeft tijdens een uitzending van Radio Diemen aandacht gevraagd voor het opwekken van duurzame energie met zonnepanelen. De kinderraad werkgroep natuur heeft voorlichting en een excursie over bijen gekregen door een deskundige van natuurorganisatie IVN. Met deze kennis heeft de kinderraad een poster bijen helpen gemaakt die aan het welkomstpakket voor nieuwe inwoners van Diemen wordt toegevoegd.
- Op 10 oktober 2022 (dag van de duurzaamheid in het onderwijs) heeft de wethouder duurzaamheid voorgelezen uit het lesboek 'de wereld van plastic' op basisschool de Kersenboom.
- In 2022 is nog niet gestart met een aanpak op duurzaamheidspacten. Mede door de sterk gestegen energieprijzen door de oorlog in de Oekraïne en meerdere Rijksuitkeringen voor energiemaatregelen is veel aandacht is uitgegaan naar het werven van extra energiecoaches, de uitvoering van het actieplan energiearmoede en de uitvoering van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW).
- In 2022 heeft de gemeente Diemen subsidie verstrekt aan inwoners van Diemen die deelnamen aan klimaatgesprekken (9 deelnemers kregen hiervoor 45 euro vergoed).

Risico's en weerstandsvermogen

Financieel strategisch adviseur: K. Deutekom

Omschrijving

Sinds 1 januari 2004 verplicht het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten tot het maken van een paragraaf weerstandsvermogen in de programmabegroting en de jaarrekening. Deze paragraaf moet tenminste bevatten:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de risico's.

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij vanaf 1 januari 2016 ook de volgende zes kengetallen verplicht opnemen in paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:

1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte;
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Beleid omtrent weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat het bestaande beleid moet worden gewijzigd. Het geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente.

Bij het weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt in structureel en incidenteel weerstandsvermogen.

Inschatting risico's

Voor een goede bedrijfsvoering moeten we weten welke risico's (en kansen) wij hebben en hoe wij deze risico's kunnen beheersen. Ter bepaling van het benodigde weerstandsvermogen hebben we inzicht in het risicoprofiel nodig.

Middels een inventarisatie zijn de risico's verzameld. Belangrijk daarbij is te onderzoeken welke beheersmaatregelen zijn genomen of alsnog genomen moeten worden.

Ook bij de inventarisatie van de risico's maken we onderscheid in structurele en incidentele risico's. Daarbij wordt aangegeven wat het (maximaal) verwachte risicobedrag is en maakt de vakafdeling een inschatting over de kans van voordoen. We houden daarbij onderstaande inschattingspercentages aan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. Laag	0% - 20%	10%
2. Matig	20% - 40%	30%
3. Gemiddeld	40% - 60%	50%
4. Hoog	60% - 80%	70%
5. Zeer Hoog	80% - 100%	90%

Omdat de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet slechts globaal is aan te geven wordt met een variatiebreedte van 20% gerekend.

Het verwachte (maximale) risicobedrag en de kans op voordoen leiden tot een gewogen risicobedrag.

Weerstandscapaciteit

Om het weerstandsvermogen te bepalen wordt het totaal van de gewogen risicobedragen afgezet tegen de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van de gemeente om niet begrote kosten te dekken. Ook hier weer wordt onderscheid gemaakt in structurele en incidentele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

- Algemene reserve;
  - Voor de berekening van het weerstandsvermogen hebben we de stand van de Algemene reserve op 1 januari 2021 aangepast met de onttrekkingen en dotaties die in 2021 hebben plaats gevonden.
- Risicoreserve;
  - De gemeente Diemen heeft een deel van de Algemene reserve, € 5 miljoen, apart gezet voor het opvangen van incidentele risico's.
- Reserve grondzaken;
  - Bij de vaststelling van de Jaarrekening 2016 is de 'Reserve grondzaken' gevormd. Uit deze reserve kunnen, in eerste instantie, de risico's uit grondexploitaties verrekend worden.
- Begrotingssaldo incidenteel;
  - Ook het incidenteel verwachte begrotingssaldo telt mee bij de bepaling van het incidentele weerstandsvermogen.

Structurele weerstandscapaciteit

- Onbenutte belastingcapaciteit;
  - De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging Onroerendezaakbelasting (OZB) alvorens men toe kan treden als artikel 12 gemeenten. Men wordt artikel 12 gemeente wanneer een gemeente de eigen financiële huishouding niet meer rond krijgt en een beroep moet doen op extra gelden. Een gemeente wordt als het ware onder curatele gesteld.
- Stelpost onvoorzien;
  - Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Deze stelpost is structureel in de begroting opgenomen en dient ter dekking van onvoorzien uitgaven.
- Begrotingssaldo structureel;
  - Het structureel verwachte begrotingssaldo telt mee bij de bepaling van het structurele weerstandsvermogen.

Weerstandratio

Het totaal aan gewogen risico's wordt afgezet tegen de weerstandscapaciteit. Dit leidt tot de bepaling van een weerstandratio. Met behulp van de hierna volgende tabel beoordelen we de ratio van de gemeente Diemen. Deze normtabel is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR).

Norm	Weerstandratio	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Resultaten risico-analyse jaarstukken 2022

Onderstaand een overzicht van de geïdentificeerde risico's. Ten eerste wordt de status aangegeven van de risico's die waren opgenomen in de Programmabegroting 2022. De risico's zijn aangevuld met nieuwe risico's. In de laatste kolom staat deze status aangegeven.

Verderop in de paragraaf worden de risico's en de genomen beheersmaatregelen per risico toegelicht.

Volgnr	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaa) risicobedrag	Kans op voordoen	Status
Incidentele risico's				
1.	Holland Park	1.200	Matig	Bestaand
2.	Plantage De Sniep	390	Matig	Bestaand
3.	Buitenlust	100	Hoog	Nieuw
Totaal incidentele risico's		1.690		
Structurele risico's				
4.	Herijking verdeling Gemeentefonds	2.900	Hoog	Bestaand
5.	Kosten Jeugdzorg	1.500	Zeer hoog	Bestaand
6.	Energiecrisis	650	Zeer hoog	Nieuw
7.	Leerlingengroei Diemen	350	Hoog	Bestaand
8.	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	550	Matig	Bestaand
9.	Urentoerekening naar projecten	480	Laag	Bestaand
Totaal Structurele risico's		6.430		
Niet te kwantificeren risico's				
10.	Coronacrisis / Economische recessie		Gemiddeld	Vervallen
11.	Inflatie		Zeer hoog	Nieuw
12.	Rente		Zeer hoog	Nieuw
13.	Marktontwikkeling aanbestedingen investeringen		Zeer hoog	Bestaand
14.	Fiscale wijzigingen		Gemiddeld	Bestaand

Incidentele risico's

1. Holland Park

Risicobedrag € 1.200.000

Nadere omschrijving risico:

Het voornaamste risico betreft hier de gemaakte plankosten en de overige voorbereidingskosten die in het kader van de faciliterende planvoorbereiding Holland Park Oost en Holland Park Zuid zijn gemaakt en nog moeten worden verhaald op huidige en toekomstige ontwikkelende partijen.

Beheersmaatregelen:

Door externe partijen te faciliteren en de verbindende schakel te zijn, stimuleren we het particulier initiatief in de gebiedsontwikkeling. We hebben inmiddels meerdere overeenkomsten gesloten met meerdere projectontwikkelaars die een groot gedeelte van het gebied herontwikkelt (namelijk Diemervijver en Holland Park). Deze overeenkomsten regelen een exploitatiebijdrage, waarin impliciet ook de reeds gemaakte en te maken gemeentelijke voorbereidingskosten en incidentele investeringskosten zijn betrokken. Een deel van de bijdrage is inmiddels in rekening gebracht. In de komende jaren moet het overige deel ontvangen worden. Toekomstige particulieren van nog te ontwikkelen locaties in Holland Park Zuid zullen op vergelijkbare wijze moeten bijdragen in de gemeentelijke kosten.

2. Plantage De Sniep

Risicobedrag € 390.000

Nadere omschrijving risico:

Bij de meest recente actualisatie van de grondexploitatie van Plantage de Sniep (zie daarvoor het MPG bij de Jaarrekening 2022), is een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geactualiseerde grondexploitatie is tevens ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die mogelijk kunnen optreden. Hierbij is het streven om eventuele risico's met een negatieve financiële impact zoveel mogelijk te voorkomen en of te beheersen.

In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheersmaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen in Plantage de Sniep.

Beheersmaatregelen

De afgelopen tijd is nadrukkelijker op kosten gestuurd en zijn diverse maatregelen genomen om 'zuinig' te werken. Deze werkwijze zal worden vervolgd. Tegenvallers zijn, bij langerlopende projecten, echter nooit helemaal te vermijden.

Door het toevoegen van de locatie Rietschuur, voorheen deelgebied R, is het risico van deze grondexploitatie groter geworden.

De resterende werkzaamheden in het openbaar gebied van de Plantage de Sniep zijn grotendeels afgerond en kennen slechts kleine risico's en kansen.

3. Buitenlust

Risicobedrag € 100.000

Nadere omschrijving risico

De grondexploitatie sociale woningbouw Buitenlust is 16 december 2021 vastgesteld en bij de actualisatie van de grondexploitatie (zie daarvoor het MPG bij deze Jaarrekening 2022), is een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de grondexploitatie is tevens ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die mogelijk kunnen optreden. Hierbij is het streven om eventuele risico's met een negatieve financiële impact zoveel mogelijk te voorkomen of te beheersen.

In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheermaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen in Buitenlust.

Beheersmaatregelen

Er zal nadrukkelijker op kosten worden gestuurd en kansen die zich kunnen voordoen in het project worden nader onderzocht en voorbereid. Tegenvallers zijn, bij langerlopende projecten, echter nooit helemaal te vermijden.

In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheermaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen in Buitenlust.

Structurele risico's

4. Herijking verdeling Gemeentefonds

Risicobedrag € 2.900.000

Nadere omschrijving risico:

In de Meicirculaire 2022 van het Gemeentefonds is de herijking van de verdeling van het Gemeentefonds verwerkt. De herijking van het gemeentefonds is een omvangrijke operatie geweest en is nog niet afgerond. Nog niet alle bezwaren, welke er vanuit de koepelorganisaties en diverse rapporten zijn benoemd, zijn weggenomen. Toch is er besloten de invoering door te laten gaan per 1 januari 2023.

In de Meicirculaire 2022 is de laatste voorlopige berekening gemaakt. Conclusie is dat Diemen vanaf 2026 een structureel nadelig effect van € 2,9 miljoen heeft. Doordat de omvang van het Gemeentefonds (extra taken) en de effecten van de herverdeling gelijktijdig zijn verwerkt is een analyse op dit moment nog niet te maken. Dit is afhankelijk van informatie die we van het Rijk ontvangen.

Voor de herverdeeleffecten is een ingroeipad van 3 jaar afgesproken. Voor gemeenten met een beperkte financiële draagkracht en een lage economische status is een afwijkend en gunstiger ingroeipad ingevoerd. Diemen valt onder dit gunstiger ingroeipad. Hiermee wordt voor de jaren 2023 t/m 2025 respectievelijk € 5, € 12,50 en € 22,50 per inwoner als maximaal effect negatief meegenomen. Dit is geregeld middels een suppletie-uitkering. Het Rijk neemt vooralsnog de suppletie-uitkering structureel mee voor gemeenten, in afwachting van de gesprekken met de koepelorganisaties. Het is de vraag of dit realistisch is, aangezien het de verwachting is dat het nieuwe verdeelmodel (al dan niet in aangepaste vorm) uiteindelijk toch volledig wordt doorgevoerd. Het is onduidelijk hoelang we deze suppletie-uitkering zullen ontvangen.

Beheersmaatregelen:

We houden nauwlettend de ontwikkelingen op het gebied van de herijking bij door deel te nemen aan bijeenkomsten van het Ministerie en de VNG. De beïnvloeding is beperkt omdat de afweging van dergelijke besluiten op macro-niveau plaatsvindt. Uiteraard is er aandacht voor de effecten van individuele gemeenten.

Aangezien het effect zich pas in 2026 of later gaat voordoen is er nog enige tijd om op de ontwikkeling te anticiperen. Hopelijk kunnen we in de Kadernota 2024 een actueel beeld schetsen.

5. Kosten jeugdzorg

Risicobedrag € 1.500.000

Nadere omschrijving risico:

Landelijke ontwikkelingen

Om het jeugdhulpstelsel beter te laten werken en te zorgen voor meer financiële houdbaarheid werken het Rijk, de VNG en de gemeenten aan een hervormingsagenda. De gesprekken over de hervormingsagenda verlopen moeizaam. Het gezamenlijke streven is om in dit voorjaar tot besluitvorming te komen. De Hervormingsagenda is een belangrijk koersdocument voor de noodzakelijke aanpassingen in de jeugdzorg voor de middellange termijn. Amsterdam DUO zijn intussen druk doende met het treffen van maatregelen zoals het af- en ombouwen van gesloten jeugdhulp accommodaties naar kleinschalige voorzieningen, taakgericht financieren, minder bureaucratie en ruimte voor de professional.

Intensieve ambulante jeugdhulp (veiligheid en zorg)

Sinds 2016 koopt de gemeente Diemen diverse trajecten in op het gebied van jeugd en veiligheid en seksespecifieke hulpverlening. Het aanbod gaat niet om geïndiceerde specialistische jeugdhulp, maar de zwaarte van de problematiek is vergelijkbaar. Het gaat bijvoorbeeld om jongeren die een beroep (moeten) doen op intensieve begeleiding rondom thema's zoals grensoverschrijdend seksueel gedrag en/of seksueel misbruik. Daarnaast gaat het om jeugd- en veiligheidstrajecten. Het normbedrag uit 2016 voor het aanbod van trajecten op het gebied van jeugd en veiligheid en seksespecifieke hulpverlening (€ 60.060) wordt de afgelopen jaren structureel overschreden. Daarnaast zijn er een aantal relevante te verwachten ontwikkelingen in 2022, waardoor naar verwachting een groter beroep wordt gedaan op de trajecten, met name de seksespecifieke hulpverlening:

- Openen van gesprek en meer bewustwording rondom het onderwerp grensoverschrijdend gedrag;
- Een toename van aanmeldingen bij het centrum seksueel geweld als gevolg;
- De groei van de gemeente Diemen.

Complexiteit kosten

Ondanks getroffen maatregelen blijven de uitgaven specialistische jeugdhulp een financieel risico vormen, mede als gevolg van de open einde regeling, een stijging in de aantallen jeugdigen en de almaar toenemende complexe problematiek. Daarbij vormen de brede wettelijke taken en de verwijzers die niet onder onze aansturing functioneren zijn complicerende factoren.

Lumpsum financiering

Vanaf januari 2022 is het stelsel voor de (hoog) specialistische jeugdhulp gewijzigd, en daarmee ook de bekostigingssystematiek. Vanaf 2022 werken we met een lumpsum (taakgerichte financiering) richting kernpartners voor hoog-specialistische jeugdhulp (HSJH). In DUO-verband trekken wij hier samen met Amsterdam in op, zij zijn in 2021 al overgegaan op deze nieuwe manier van bekostigen. We zijn deelnemend in werkgroepen waarin de kernpartners ook deelnemen. Het integrale samenwerken kost tijd, aangezien de tien

kernpartners steeds meer als één collectief moeten gaan optreden. Veel aandacht gaat uit naar het proces van het herijken c.q. vaststellen van de lumpsumbedragen.

Indexering

Het kabinet stelt vanaf 2022 structureel € 94 miljoen beschikbaar aan gemeenten, opdat zij de financiële middelen hebben om de stijging van de zorgsalarissen in het sociaal domein mogelijk te kunnen maken. Het door het Rijk beschikbare gestelde bedrag van € 60.000 (1% van de begroting voor specialistische jeugdzorg) is echter onvoldoende om onderdelen binnen de jeugdzorg te indexeren.

Beheersmaatregelen:

Er is en wordt veel in gang gezet met als doel kosten voor de jeugdhulp te beheersen, zoals een taakgerichte manier van bekostigen van de hoog-specialistische jeugdhulp per 2022, uitbreiding contractmanagement, bevorderen van meer (specialistische) hulp dichtbij om dure trajecten te voorkomen, onderzoeken naar (kosten)effectiviteit van preventieve en algemene voorzieningen en bestandsanalyses. De financiële beheersbaarheid op het terrein van jeugdhulp wordt is ook onderdeel van het programma 'grip en controle binnen het sociaal domein'.

We zijn als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, maar hebben niet alles in de hand. De brede wettelijke taken, de open einde regeling en de verwijzers die niet onder onze aansturing functioneren zijn complicerende factoren. De uitgaven blijven daarom een financieel risico vormen, mede als gevolg van een stijging in de aantallen jeugdigen en de complexe problematiek.

In 2023 zal bovenop wat al plaatsvindt worden ingezet op:

1. Meer capaciteit inzetten op het onderdeel contractmanagement om het berichtenverkeer meer bij te laten zijn en dit ook periodiek te toetsen via ervaringscijfers. Mogelijk maandelijks of per kwartaal.
2. Het sturen op contractuele bepalingen dat een zorgaanbieder bijvoorbeeld max. 5 procent aan achtergestelde instroom mag verwerken op het oude jaar - tenzij er echt in de laatste maand een flink instroom is geweest aan cliënten. Dit dient ook juridisch te worden onderzocht of hetgeen haalbaar is.
3. Contractmanagement uitbreiden / intensiveren ook op segment B. Er zijn circa 144 zorgaanbieders in DUO-verband. Hierbij hoort is ook het terugdringen van stapeling via contractuele bepalingen is een vereiste.

6. Energiecrisis

Risicobedrag € 650.000

Nadere omschrijving risico:

In 2022 zijn de tarieven voor het leveren van energie (gas en elektriciteit) enorm gestegen door met name de oorlog in Oekraïne. Er is een schaarste aan aardgas en omdat de prijs van elektriciteit gekoppeld is aan de gasprijs zijn beide tarieven gestegen. Dit heeft grote gevolgen voor de burgers en bedrijven maar ook wij als gemeente merken dat de prijzen voor energie stijgen.

Een eerste voorlopige en grove inschatting is dat wij over aan energiekosten minimaal twee keer zoveel kwijt zijn dan nu is begroot (en verwerkt in deze jaarstukken). In 2022 is voor de uitgaven aan gas € 225.000 begroot en voor elektra € 430.000. Totaal dus € 650.000 aan meerkosten.

Beheersmaatregelen:

Voor de afrekening over 2022 zijn wij afhankelijk van gegevens van de energieleverancier. We verwachten deze afrekeningen eind maart 2023, vervolgens zullen wij de effecten van

de prijsstijging analyseren. Naast de energieprijzen kijken we uiteraard ook naar het verbruik. De laatste jaren is veel geïnvesteerd in het verduurzamen van onze gebouwen. Dit zou naar verwachting zijn weerslag moeten vinden in het verbruik van energie.

Bij de analyse en het opstellen van de eindrekening nemen we ook de compensatiemaatregelen vanuit het Rijk mee. Het is nog niet geheel inzichtelijk hoeveel het Rijk compenseert. Verwachting is dat er voor zwembaden een aanvullende regeling komt. Daarnaast is het afwachten welk bedrag het Rijk via de algemene uitkering voor de stijgende energiekosten compenseert.

7. Leerlingengroei Diemen

Risicobedrag € 350.000

Nadere omschrijving risico:

Op basis van de leerlingenprognoses is een aanzienlijke toename van het aantal leerlingen in het basisonderwijs verwacht. Deze toename in het aantal leerlingen hangt samen met de bevolkingsgroei van Diemen. Uitgaande van de gegevens in de prognose lijkt de huidige leerlingencapaciteit van de scholen in Diemen niet voldoende om deze groei op te vangen. Ondanks de maatregelen als gevolg van Covid en de noodopvang op de scholen is in 2020 een onderzoek uitgevoerd door M3V en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor Diemen geactualiseerd. Een lange termijn visie op onderwijshuisvesting in Diemen is in 2021 voorbereid in gezamenlijkheid met de schoolbesturen. De resultaten van de nieuwe leerlingenprognose worden in 2022 verwacht. Daaruit zal blijken welke behoefte aan onderwijshuisvesting er is. Het risicobedrag is gebaseerd op de afschrijvingskosten van een nieuwe school ter waarde van € 14 miljoen.

Planning was dat dit jaar het integraal huisvestingsplan zou worden opgeleverd. Dit schuift door naar 2023. Op dat moment hebben we beter inzicht in de behoefte en gaan we dit uitwerken in de huisvestingsplannen. De eerste signalen zijn dat er meer behoefte is aan onderwijshuisvesting dan nu voorzien in de begroting.

Beheersmaatregelen:

De actualisering IHP betekent uitbreiding van de onderwijscapaciteit. Door het opschalen van de capaciteit van de nieuwe Brede School in Holland Park, de tijdelijke huisvesting bij Brede School De Kersenboom in Plantage de Sniep en door de onderwijscapaciteit op de huidige locatie van het Atelier te behouden is extra ruimte gecreëerd. De prognose zal uitwijzen of dit afdoende is. Zo niet, dan zijn er extra investeringen nodig voor onderwijshuisvesting.

8. Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzienigen Gemeenten (BUIG)

Risicobedrag € 550.000

Nadere omschrijving risico:

Via de Participatiewet (BUIG) verstrekt de gemeente een uitkering om in het levensonderhoud te voorzien. Het macro budget voor deze uitkering wordt vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en via verdeelstaven jaarlijks in september tijdens het desbetreffende uitvoeringsjaar toegewezen aan gemeenten. Gemeenten die geld overhouden mogen dit houden.

Beheersmaatregelen:

De gemeente kan, bij een omvangrijk tekort van meer dan 7,5% van het definitieve vastgestelde BUIG budget, onder voorwaarden in aanmerking komen voor een aanvullend budget, de zogenaamde "vangnetuitkering".

9. Urentoerekening naar projecten

Risicobedrag € 480.000

Nadere omschrijving risico:

In de begroting worden de uren van de ambtelijke organisatie toegerekend naar de producten waarvoor ze werken. Zo ook naar de werkzaamheden voor grondexploitaties en grote investeringen. Met name de toerekening van uren naar investeringen is nieuw in deze begroting. De kosten als gevolg van deze urentoerekening worden meegenomen bij de ramingen van de grondexploitaties en de investeringsbudgetten. Wanneer er geen grondexploitaties meer zouden zijn en alle grote investeringen zijn gerealiseerd, zou de behoefte verdwijnen aan deze uren, terwijl de desbetreffende medewerkers nog steeds in dienst zijn. Dit brengt een theoretisch risico met zich mee.

Beheersmaatregelen:

Dit risico doet zich natuurlijk al langere tijd voor, maar wordt als laag ingeschat. Enerzijds is voorzien dat de groei en investeringsprojecten nog voor langere tijd aanhouden, anderzijds zullen er zich komende tientallen jaren ook herstructurering- en transformatie-opgaven aandienen, welke een projectmatige aanpak vragen.

Tot slot zal het probleem, áls het zich al voordoet, vanzelf oplossen; gekwalificeerd personeel zal waarschijnlijk bij een gebrek aan uitdagende projecten uit eigen beweging elders aan de slag gaan. Desalniettemin heeft de directie / het management oog voor dit risico en kan voortijdig anticiperen.

Niet te kwantificeren risico's

10. Coronacrisis / economische recessie

Nadere omschrijving risico:

In februari 2020 is de coronapandemie uitgebroken. Inmiddels zijn we drie jaar verder en is er geen sprake meer van een pandemie. Er is steeds minder spraken van aanvullende maatregelen en ook de compensatie vanuit het Rijk wordt afgebouwd. De coronacrisis heeft grote invloed gehad op de wereldeconomie. Ook de oorlog in Oekraïne heeft groot effect op de wereldeconomie. Het heeft geleid tot een energiecrisis, stijgende prijzen van grondstoffen, een hoge inflatie en een oplopende rente. In het vervolg zullen we deze risico's apart benoemen waarmee dit risico komt te vervallen.

Overigens ondervonden we in 2022 nog wel naijleffecten van de coronacrisis. Met name op het gebied van capaciteit. De medewerkers waren nog niet zo vitaal als voor de coronacrisis. Dit heeft onder andere ook in 2022 tot een hoog ziekteverzuim.

Beheersmaatregelen:

In de voorbije jaren hebben we tal van maatregelen genomen om de coronacrisis draagbaar te maken/houden. Niet alleen op financieel gebied maar juist ook op maatschappelijk gebied. Wanneer nodig zijn hier extra budgetten en capaciteit voor vrijgemaakt.

Met de tussentijdse rapportages specifiek over de coronacrisis zijn we in 2022 gestopt. Dit is onderdeel geworden van de reguliere planning- en controlstukken.

We zijn gestart met het uitwerken van een visie op hybride werken. Tevens denken we na welke maatregelen we kunnen nemen om de medewerkers weer vitaler te krijgen.

11. Inflatie

Nadere omschrijving risico:

Mede als gevolg van de energiecrisis zijn de prijzen en lonen flink gestegen. Waar we normaal rekenen met prijs- en loonstijgingen tussen de één en drie procent is er nu sprake van prijsstijgingen tussen de vijf en vijftien procent. Dit heeft z'n weerslag op de koopkracht van de burgers maar ook op de financiële positie van de gemeente. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn niet afdoende om de loon- en prijsstijgingen te compenseren. In 2022 was het effect nog beperkt. Vooral omdat we door de beperkte capaciteit (vluchtelingenopvang, hoog ziekteverzuim, krappe arbeidsmarkt) niet toekwamen aan alle ambities die we voor ogen hadden. Eind 2022 kwam hier geleidelijk herstel in en verwachting is dat het effect zich in 2023 meer gaat openbaren.

Beheersmaatregelen:

Voor een integrale afweging verzamelen we alle effecten die gerelateerd zijn aan de loon- en prijsstijgingen. Eerst brengen we per programma en per kostensoort in beeld wat de effecten zijn en wat daar de oorzaak van is. Planning is dat we de raad in de 2e kwartaalbrief 2023 en de Kadernota 2024 informeren over de resultaten. Tevens geven we aan hoe we verder met de gevolgen van de inflatie omgaan.

Bij deze analyse nemen we ook de compensatiemaatregelen vanuit het Rijk mee. Toezegging is dat het Rijk in de Meicirculaire 2023 meer inzicht geeft in de compensatie die in algemene uitkering verwerkt wordt.

12. Rente

Nadere omschrijving risico:

In 2022 is de rente gaan stijgen. Waar voorheen de lage (zelfs negatieve) rentestand interessant was om kortlopend geld te lenen stijgt de rente nu in rap tempo. Dit geldt zowel voor het lenen van kortlopende en langlopende leningen. Dit heeft niet alleen tot effect dat onze rentekosten van deze leningen oplopen. Ook heeft dit een nadelig effect op interne verrekenrente. Deze rente gebruiken voornamelijk bij het doorrekenen van de grondexploitaties.

Beheersmaatregelen:

We kunnen niet sturen op het rentepercentage. Dat is het gevolg van wereldwijde ontwikkelingen. De Nederlandse Bank stuurt de rente-ontwikkeling voor Nederland aan.

Bij de financiering van de gemeente zijn er beheersmaatregelen om het risico te verspreiden. Er zijn verplichte maatregelen die zorgen dat de effecten van de rente geleidelijk in de begroting terecht komen. Dit wordt geregeld via de zogenoemde 'risiconorm'. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak. De maatregel komt er op neer dat in een bepaald jaar niet meer dan een genormeerd bedrag mag worden geherfinancierd.

Daarnaast is sturing op rente mogelijk door te sturen op investeringen. Simpel gezegd hoeven we minder te financieren wanneer we minder investeren. Oftewel door investeringen uit te stellen zijn de rentekosten te beïnvloeden. In de praktijk werkt dit complexer omdat de vraag naar voorzieningen veelal voortkomt uit de groei van de gemeente. Evident is dat het sowieso duurder wordt om de toekomstige investeringen te financieren.

13. Marktontwikkeling aanbestedingen investeringen

Nadere omschrijving risico:

Door de coronacrisis was dit risico afgenomen. Gedurende de coronaperiode nam het aantal aanbestedingen af en kon er daardoor vaak gunstig worden aanbesteed. Nu de economie weer meer opgang komt, wordt er ook meer aanbesteed.

In het vervolg wordt dit risico niet meer apart genoemd maar nemen we de effecten mee bij het inflatie- en renterisico.

Beheersmaatregelen:

Op basis van de aanbestedingsprocedure maken veelal de financieel voordelige aanbieders de meeste kans maken, al telt de weging van kwaliteit en duurzaamheid natuurlijk ook steeds meer mee. Wanneer blijkt dat de aanbestedingen prijstechnisch gezien blijven tegenvallen dan vindt een heroverweging plaats. In de kadernota worden de ramingen van de investeringsbudgetten bijgesteld.

14. Fiscale wijzigingen

Nadere omschrijving risico:

Op het gebied van de fiscale wetgeving zijn er ieder jaar wel nieuwe ontwikkelingen.

- Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen van kracht geworden. Als gevolg hiervan zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig indien en voor zover een onderneming wordt gedreven. Met name 'winstgevende' grondexploitaties vormen hierbij een financieel risico. De gemeente Diemen heeft in 2016 al haar activiteiten voor de vennootschapsbelasting beoordeeld op basis van de relevante ondernemerscriteria. Op basis van deze beoordeling heeft de gemeente Diemen het standpunt ingenomen dat er geen sprake is van vennootschapsbelastingplichtige activiteiten. De Belastingdienst heeft inmiddels een

standpunt ingenomen en aangegeven waar het vermoeden bestaat van belastingplichtige activiteiten. Dit zijn de volgende activiteiten:

- het ophalen van bedrijfsafval;
- de verkoop van reststoffen voortkomend uit de activiteit inzameling van huishoudelijk afval (hierover loopt overleg met de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten). De impact van de tussenkomst van een tussenschakel, zoals bijvoorbeeld Rova, is eveneens onderwerp van gesprek;
- het geven van gelegenheid van reclame-uitingen voortvloeiend uit privaatrechtelijke (concessie) overeenkomsten;
- de uitgifte van leningen.

Beheersmaatregelen:

Onze (externe) fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht of bovenstaande activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant is. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn met de aanslagoplegging doen we vanaf 2016 wel aangifte. Dit om naheffingsrente (8%) uit te sluiten. De gemeente volgt de landelijke ontwikkeling nauwkeurig om te kunnen anticiperen op eventuele relevante ontwikkelingen. In de meerjarenprognose grondexploitaties wordt jaarlijks de vpb-positie van de grondexploitaties vastgelegd.

- Btw vrijstelling sport

In 2019 is het btw-regime voor sportaccommodaties gewijzigd. Vanaf 1 januari 2023 gemeenten geen btw meer in rekening brengen over het gebruik van sportaccommodaties. Omdat er geen btw in rekening wordt gebracht bij de verhuur hebben gemeenten en sportstichtingen ook geen recht meer op teruggaaf van btw op de kosten. De budgetten zijn verhoogd met btw.

Beheersmaatregelen:

Al vanaf de begroting 2019 hebben we voor de jaarschijf 2022 deze nieuwe btw-regeling verwerkt in de budgetten. Ter gewenning was er de eerste jaren een aparte regeling waarmee gemeenten alsnog een btw-vergoeding konden aanvragen. Vanaf 2023 is deze regeling niet meer van kracht. We hebben grote investeringen op het gebied van sport zoals de nieuw- en verbouw van de sporthal en de renovatie van het sportpark vóór 2023 uitgevoerd.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen betreft de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Ook hierbij is net als bij de risico's, onderscheid te maken in incidenteel en structureel weerstandsvermogen.

Incidentele weerstandsvermogen

- Algemene reserve;
- Risicoreserve;
- Reserve Grondzaken;
- Voorziening Grondzaken;
- Begrotings- / rekeningresultaat.

Algemene reserve

Voor de berekening van het weerstandsvermogen hebben we de stand van de Algemene reserve op 31 december 2022 aangehouden.

Risicoreserve

De gemeente Diemen heeft een deel van de Algemene Reserve, € 5 miljoen, apart gezet voor het opvangen van incidentele risico's.

Reserve en Voorziening Grondzaken

Bij vaststelling van de Jaarrekening 2016 zijn de Reserve en Voorziening Grondzaken geïntroduceerd. Met de Reserve worden de opbrengsten en afwaardering van gronden verrekend. Ook wordt de Reserve Grondzaken in eerste instantie gebruikt om de Voorziening Grondzaken op peil te brengen. In de voorziening wordt het verwachte tekort van grondexploitaties gestort.

Begrotings- / rekeningresultaat

Bij de berekening van het weerstandsvermogen wordt het verwachte begrotingssaldo dan wel het werkelijke rekeningssaldo meegenomen.

Structureel weerstandsvermogen

- Onbenutte belasting capaciteit (OZB, precario);
- Stelpost onvoorzien.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging OZB alvorens men toe kan treden als artikel 12 gemeenten. Men wordt artikel 12 gemeente wanneer een gemeente de eigen financiële huishouding niet meer rond krijgt en een beroep moet doen op extra gelden. Een gemeente wordt als het ware onder curatele gesteld. Op basis van het landelijke gemiddelde OZB-percentages van de WOZ-waarde is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor het jaar 2020 vastgesteld op 0,1800%.

Onbenutte belastingcapaciteit	WOZ-waarde 2022	Tarief Diemen 2022	Tarief Art. 12	Verschil tarieven	Onbenut
Woningen - eigenaren	5.828.587.000	0,0720%	0,1800%	0,1080%	6.294.874
Niet-woningen - eigenaar	821.436.000	0,2625%	0,1800%	-0,0825%	-677.685
Niet-woningen - gebruiker	698.220.600	0,2494%	0,1800%	-0,0694%	-484.565
Totaal onbenutte belastingcapaciteit					5.132.624

Stelpost onvoorzien

Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Per saldo houden we in de begroting rekening met € 2,- per inwoner. In de begroting 2022 was € 60.000 geraamd. De stelpost is niet ingezet dus in de 4e kwartaalbrief 2022 afgeraamd naar € 0.

Berekening weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen		
Weerstandsvermogen incidenteel	31-12-2021	31-12-2022
Algemene reserve, algemene dekkingsmiddelen	13.080	14.902
Risicoreserve	4.615	4.615
Reserve grondzaken	9.954	9.147
Verwacht resultaat	1.983	8.253
Totaal Weerstandsvermogen incidenteel	29.632	36.917
Weerstandsvermogen structureel	31-12-2021	31-12-2022
Onbenutte belastingcapaciteit	4.757	5.133
Stelpost onvoorzien	-	-
Totaal Weerstandsvermogen Structureel	4.757	5.133

Ratio weerstandsvermogen

Bij de ratio weerstandsvermogen worden de geïventariseerde risico's afgezet tegen het aanwezige weerstandsvermogen. In onderstaande tabel de gewogen risico's.

Risicoprofiel rekening 2022				
Volgnr	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaa) risicobedrag	Kanspercentage	Gewogen risicobedrag
Incidentele risico's				
1.	Holland Park	1.200	30%	360
2.	Plantage De Sniep	390	30%	117
3.	Buitenlust	100	70%	70
Totaal risicoprofiel Incidenteel		1.690		547
Structurele risico's				
4.	Herijking verdeling Gemeentefonds	2.900	70%	2.030
5.	Kosten Jeugdzorg	1.500	90%	1.350
6.	Energiecrisis	650	90%	585
7.	Leerlingengroei Diemen	350	70%	245
8.	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	550	30%	165
9.	Urentoerekening naar projecten	480	10%	48
Totaal risicoprofiel Structureel		6.430		4.423
Niet te kwantificeren risico's				
10.	Coronacrisis / Economische recessie	N.v.t.	50%	N.v.t.
11.	Inflatie	N.v.t.	90%	N.v.t.
12.	Rente	N.v.t.	90%	N.v.t.
13.	Marktontwikkeling aanbestedingen investeringen	N.v.t.	90%	N.v.t.
14.	Fiscale wijzigingen	N.v.t.	50%	N.v.t.

Berekening weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend voor de incidentele en structurele risico's. Aan de hand van de eerder genoemde waarderingstabel wordt bepaald hoe Diemen er voor staat.

Incidentele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
36.917	547	67,5

Structurele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
5.133	4.423	1,2

Conclusie

De ratio voor het incidentele weerstandsvermogen is 'Uitstekend'.

De algemene reserve is in 2022 verder toegenomen waardoor de weerstandscapaciteit is vergroot. Voor de lopende grondexploitaties waar verliezen verwacht worden is de 'Voorziening grondzaken' aangevuld.

Het woningtekort is groot en de ambitie voor meer sociale woningen leveren in samenhang met de beperkte grond die aanwezig is, risico's op voor nieuwe grondexploitaties.

We leven in economische onzekere tijden. De inflatie is hoog, de prijzen voor grondstoffen zijn enorm gestegen en ook de rente stijgt. Al deze ontwikkelingen hebben een negatieve invloed op onze grondexploitaties. Vooralsnog is de Reserve grondzaken goed gevuld en kunnen we deze ontwikkelingen opvangen.

De ratio voor het structurele weerstandsvermogen is 'Voldoende'.

De structurele risico's zijn dit jaar toegenomen. De herverdeling van het Gemeentefonds heeft voor Diemen grote negatieve gevolgen. Dit nadeel is op basis van de informatie uit de Meicirculaire 2022 voorlopig becijferd op € 2,9 miljoen structureel. Het is nog niet duidelijk welke compensatie en ingroeiregeling het Rijk hier tegenover zet. Het nadeel zal zich vanaf 2026 voordoen.

De kosten voor jeugdzorg blijven toenemen. Vooral complexe zorg neemt in aantal toe en brengt hoge kosten met zich mee. Nog steeds zetten we volop in op de beheersing van de kosten binnen de specialistische jeugdhulp, dit blijkt weerbarstige materie. Binnen het programma 'Grip en controle sociaal domein' is vooral ingezet op contractmanagement. Samen met de andere DUO-organisaties hebben we het project 'Datagedreven sturing' gestart. Doel is op basis van de bestaande data beter te kunnen prognosticeren. Ook voor het structurele begrotingsevenwicht brengen de inflatie, energiecrisis en stijgende rente grote risico's met zich mee. Het is lastig deze risico's goed te kwantificeren. We zijn in 2023 gestart met het verzamelen van de gevolgen van deze risico's. In de 2e kwartaalbrief 2023 en de Kadernota 2024 nemen wij u mee in onze bevindingen. Voor 2022 zijn deze risico's nog beperkt gebleven.

Kengetallen

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij in het jaarverslag 2020 ook de volgende vijf kengetallen verplicht opnemen in de paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:

1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte en
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht, zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Kengetallen	Norm	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
1. Netto Schuldquote	<100%: groen >130%: rood	20%	86%	33%
2. Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<70%: groen >100%: rood	19%	84%	32%
3. Solvabiliteitsrisico	>50%: groen <30%: rood	28%	15%	34%
4. Grondexploitatie	N.v.t.	-11%	-17%	-16%
5. Structurele exploitatieruimte	>0,6%: groen <0%: rood	3,45%	1,83%	15,10%
6. Belastingcapaciteit	Landelijk gemiddelde 100%	108%	105%	105%

In bovengenoemde tabel valt op dat de solvabiliteitsratio 'rood' gekleurd is. Oorzaak hiervan is de hoge leningenportefeuille van de gemeente. Deze is destijds ontstaan bij de bodemsanering van grondexploitatie Plantage De Sniep. De afgelopen jaren is de leningenportefeuille van € 85 miljoen in 2015 teruggebracht tot € 37 miljoen eind 2021. Nieuwe ambities vergen investeringen en daarmee zal de leningenportefeuille in de komende jaren weer toenemen. Dat zal een negatief effect hebben op de solvabiliteitsratio. Alternatief is de norm bij te stellen. Nu sluiten we aan bij de normering van de VNG. De raad kan besluiten een afwijkende norm te hanteren. Advies is dit niet te doen zodat inzichtelijk blijft dat we aan de hoge kant zitten qua solvabiliteitsratio.

1+2. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een beeld van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven.

3. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft een beeld van de mate waarin een gemeente zijn bezittingen financiert met eigen of vreemd vermogen. Voor het vergelijk met andere gemeenten heeft deze maatstaf beperkingen. Het kan zijn dat een gemeente activa huurt, terwijl een andere gemeente activa in eigen bezit heeft. Daardoor verschillen de balansen van gemeenten aanzienlijk, terwijl de risico's van beide instellingen elkaar weinig ontlopen.

4. Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten van de gemeente. Het is belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen (en dus ook tot een lagere solvabiliteitsratio).

5. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Dit kengetal geeft aan welke ruimte de gemeente heeft om eigen lasten te dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

6. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in Diemen zich verhoudt ten opzichte het landelijke gemiddelde. De belastingcapaciteit is gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing).

Bedrijfsvoering

Gemeentesecretaris: G.T. Wildeman

Diemen '22

In 2020 is de organisatie gestart met ontwikkeltraject Diemen '22. De bestuurlijke ambities met betrekking tot thema's zoals sociale woningbouw, veiligheid, duurzaamheid, leefbaarheid en participatie vragen om een heldere en strategische aanpak van de organisatie. Ook de omgeving waarin al deze projecten en ambities moeten landen is sterk aan het veranderen. Niet alleen door de toename van het inwonertal, maar ook door de verwachtingen die burgers, bedrijven en instellingen hebben ten aanzien van de wijze waarop over deze ontwikkelingen wordt gecommuniceerd en op wie hierbij betrokken worden. Om de organisatie hierop toekomstbestendig te maken is het organisatie ontwikkeltraject Diemen '22 ontworpen. Dit is niet alleen gericht op een nieuwe structuur met directeuren en teamleiders maar vraagt ook aandacht voor strategische oriëntatie.

Het jaar 2022, het laatste jaar van Diemen '22. Stond in het teken van doorontwikkeling. Directie en teamleiders hebben afzonderlijk van elkaar een leiderschapstraject gevolgd. De teamplannen zijn in 2022 vastgesteld door de directie en gebruikt om te sturen op resultaten.

De programmadirecteur is ingezet als een tijdelijke functie van twee jaar om programmatisch werken op te zetten en te borgen binnen de organisatie. De functie van programmadirecteur is sinds december 2022 vacant. We hebben ervoor gekozen om door te gaan met de lopende programma's en deze te verdelen over de twee concerndirecteuren. Het gaat hierbij om het programma 'Grip op sociaal domein', programma 'Voor en met Diemen' en programma 'Samenlevingsopbouw Holland park'. Programma duurzaamheid is geborgd binnen de lijnorganisatie.

De belangrijkste succesfactor van de organisatie-ontwikkeling is de beschikbaarheid van voldoende goed gekwalificeerde medewerkers. Actief opleidingsbeleid is hierbij een belangrijke randvoorwaarde. Om de ontwikkelingen zoals die hiervoor zijn aangegeven succesvol te maken wordt ingezet op competentie-ontwikkeling van alle medewerkers op het gebied van omgevingssensitiviteit, bestuurlijke sensitiviteit, communicatie en participatie, digitale vaardigheden en diversiteit. We beseffen dat het hierbij gaat om een meerjarig traject wat Diemen '22 overstijgt. In de begroting 2020 is bij de start van Diemen '22 een budget van € 150.000 beschikbaar gesteld. Dit budget is nog niet volledig besteed.

In 2023 wordt Diemen '22 geëvalueerd. We bekijken dan of Diemen '22 het gewenste effect heeft gehad op de gemeentelijke organisatie. Het afronden van Diemen '22 betekent niet dat de organisatie niet verder doorontwikkeld. We werken per slot van rekening in een dynamische omgeving met elk jaar nieuwe uitdagingen. We blijven daarom inzetten op het uitleven van de organisatievisie en kernwaarden: Leergierig, Bewust doen, Met lef, Verbindend en Open houding.

Samenwerking Duo+

Duo+ voert voor Diemen de ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering uit. In 2022 is er voor de volgende ontwikkelingen extra aandacht geweest.

Informatieveiligheid

Al eerder berichtte we in de eerste voorgangrapportage over de moeilijk in te vullen vacature van een privacy Officer. Ook in de rest van het jaar is hier helaas geen verbetering in gekomen. Desalniettemin heeft het huidige team de afgelopen periode zich gezamenlijk ingezet voor de kerntaken, voorlichting, advies en bewaken. Ze doen dit bij alle teams en afdelingen van de DUO-organisaties.

Speciaal dient te worden vermeld dat door de wisseling van nieuwe raden bij de DUO-gemeenten het team van informatieveiligheid ook actief heeft deelgenomen in het kennismakingsprogramma van nieuwe raadsleden. Zo was er voor de raadsleden van Uithoorn en Diemen een speciaal interactief avondprogramma georganiseerd met een AVG kennisquiz en vragen rond informatiebeveiliging. Voor nieuwe raadsleden in de gemeente Ouder-Amstel werd deze informatie meegenomen in een meer algemene speciale avondsetting.

Ook dit jaar hebben we weer de week van de informatieveiligheid georganiseerd. Naast presentaties zijn er kennisquizen gehouden en zijn via Intercomm voorlichtingsfilmpjes vertoond.

Belangrijkste doel van alle activiteiten is het vergroten van het bewustzijn rondom informatieveiligheid bij medewerkers en bestuurders. Daarin hebben we in 2022 een goed slag geslagen. Het blijft belangrijk dit bewustzijn vast te houden!

Verbijzonderde interne controle (VIC)

Het proces voor het in de lijn brengen van de interne controle heeft in 2022 vertraging opgelopen. Er was binnen het VIC-team een vacature ontstaan en deze vacature kon niet snel ingevuld worden, wegens krapte op de arbeidsmarkt. In verband hiermee heeft het team alle zeilen bij moeten zetten om de controles tijdig en voorzien van de juiste kwaliteit af te ronden. Dit jaar zijn er voor Duo+, de gemeente Ouder-Amstel en de gemeente Uithoorn presentaties gehouden waarom het in de lijn beleggen gewenst is en wat dat voor de proceseigenaren (veelal de teamleiders) betekent. Er zijn tot op heden een aantal processen in de lijn belegd, bijvoorbeeld bij het sociaal domein en het team Financiën.

Inkoopfunctie

De thema's in het kader van maatschappelijk verantwoord inkopen liggen bij de gemeenten. Duo+ is hierin volgend. In het kader van de samenwerking op het gebied van inkoop wordt hier wel de nadruk opgelegd.

Het contractbeheersysteem is nog niet verder vorm gegeven. De intentie was om binnen het zaakstelsel een module aan te schaffen waarbinnen het mogelijk is om een contractbeheersysteem te vormen. Die module is nog niet beschikbaar. Vooralsnog blijven we werken met verschillende systemen waarin de contracten zijn vastgelegd.

In gezamenlijkheid werken we verder aan de vorming van een inkoopfunctie en -organisatie die past binnen de ambities van de DUO-organisaties. Omdat de werving van een inkoopadviseur nog niet is gelukt hebben we in 2022 nieuwe externe invulling gegeven aan deze functie. Inmiddels is de spendanalyse over 2021 opgeleverd en zijn de inkooptrajecten voor 2023 opgehaald. Ook is een projectgroep gestart voor de inhuur van derden. Tenslotte is nieuw leven geblazen in de inkoopcontactroepen Buurt, Burgers en Bedrijfsvoering.

Informatisering en automatisering

Belangrijkste mijlpaal voor 2022 was het opstellen van het Informatiebeleidsplan (IBP).

De fundamentele uitgangspunten van het informatiebeleid zijn opgenomen in het IBP.

De passende strategische richting voor de komende jaren wordt in het IBP uitgezet en vervolgens werken we deze uit tot een concrete uitvoeringsagenda.

Beleidsmakers en leidinggevenden vanuit de vier DUO-organisaties hebben input geleverd voor het IBP. Dit heeft geresulteerd in een document waarin het gewenste informatiebeleid wordt beschreven aan de hand van zeven thema's met elk drie speerpunten, uitgewerkt in werkafspraken met bijbehorende consequenties.

In december 2022 is het eindconcept ter beoordeling aan de Provincie Noord-Holland aangeboden. In 2023 zal het Informatiebeleidsplan ter besluitvorming worden voorgelegd.

Medio 2022 is een nieuwe versie van het centrale zaak- en archiefsysteem Rx.Enterprise (voorheen InProces) geïmplementeerd. Deze heeft een verbeterde gebruikersinterface die het zaakgericht werken toegankelijker maakt. Deze vervanging is onderdeel van het programma 'Informatiehuishouding op orde'. Dit programma heeft tot doel de kwaliteit van onze informatiehuishouding te verbeteren. Hierbij dienen alle medewerkers een bijdrage te leveren. Het programma is ook gekoppeld aan de invoering van de Wet openbaarheid overheid (Woo) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).

In 2022 werken we aan de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, welke onlangs is uitgesteld tot 1 januari 2024. Momenteel worden er een aantal nieuwe informatiesystemen geïmplementeerd.

Op het gebied van informatiebeveiliging zijn in 2022 diverse maatregelen ingevoerd, die deels als aanbevelingen naar voren kwamen uit een zogeheten penetratietest (PEN-test). Dit omvat onder meer de implementatie van de beveiliging van het e-mailverkeer, monitoring van het netwerkverkeer en het gebruik van multi-factor authenticatie (wachtwoord + controle Authenticator app).

Er is een uitwijktest gedaan voor bedrijfskritische informatiesystemen, waarbij een grote calamiteit wordt nagespeeld om te kijken of de informatievoorziening binnen een bepaalde tijd vanaf een alternatieve locatie kan worden hervat. Dit heeft enkele nuttige inzichten opgeleverd. Om de informatieveiligheidsorganisatie te testen heeft tevens een simulatie plaatsgevonden van een majeur beveiligingsincident (bijvoorbeeld een hack).

Voor wat betreft de ICT-apparatuur zijn in 2022 multi functionele printers (printen, kopiëren, scannen) vervangen. De nieuwe raadsleden van de DUO-gemeenten (circa 90 personen) zijn voorzien van een laptop. Vanuit de reguliere vervangingscyclus zijn circa 400 mobiele telefoons.

Personeel en organisatie

In 2020 is gestart met de transitie van het team Personeel & Organisatie. Er is overeenstemming over het einddoel, in de praktijk moeten nog enkele belangrijke aanpassingen worden doorgezet. Vooral is er meer strategische en beleidsmatige adviescapaciteit nodig.

P&O werkt enerzijds aan het optimaliseren van de going concern taken. De opdrachtgevers hebben nadrukkelijk aangegeven dat de basis op orde moet zijn. Hiervoor moeten ook in 2023 nog verbeteringen worden doorgevoerd.

Anderzijds gaat de aandacht uit naar het ontwikkelen van nieuw instrumentarium (de P&O kalender en de strategische P&O agenda). Dit op basis van de wensen van de opdrachtgevers. Het vormgeven en implementeren van het hybride werken is één van die (extra) wensen.

Overhead

Bij de vernieuwing van de Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is de transparantie van de bedrijfsvoeringskosten een belangrijk punt. Het is verplicht voorgeschreven dat de gemeenten inzichtelijk maken wat de overheadkosten zijn. De BBV schrijft voor welke kosten tot de overhead gerekend moeten worden. Onderstaand een gesaldeerd overzicht van de overheadkosten.

Soort kosten	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Diemen 2022	-103	-170	-140	30
Bijdrage Duo+ (gemeenschappelijke regeling)	-6.610	-6.829	-6.844	-15
Bijdrage Inkoopbureau Stichting Rijk	-150	-150	-113	37
Directie en bestuursadvisering/-ondersteuning	-2.025	-2.132	-1.689	443
Afdelingsmanagers	-897	-862	-863	-1
Ondernemingsraad	-63	-51	-23	27
Communicatie + participatie	-179	-189	-196	-7
Financiën	-50	-50	-53	-3
Juridische zaken	-278	-301	-290	11
Personeel & Organisatie	-104	-169	-98	71
Informatisering & Automatisering	-34	-34	-15	19
Interne dienstverlening	-182	-182	-188	-6
Facilitair	-500	-503	-556	-53
Vervoermiddelen	-188	-186	-266	-81
Huisvesting	-1.434	-1.359	-1.387	-28
Overige kosten bedrijfsvoering	-489	-732	-550	182
Verrekening overhead met grondexploitaties en tarieven	324	253	270	17
Totaal overhead	-12.962	-13.645	-13.002	643

De bijdrage aan Duo+ is met ruim € 6,8 miljoen goed voor de helft van de totale overheadkosten. Oorzaak hiervan is dat alle bedrijfsvoeringstaken zijn ondergebracht bij Duo+.

Soort kosten	Specificatie	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Team Administratie Sociaal Domein	Salariskosten	-830	-759	-818	59
Team Sociaal Team Diemen	Salariskosten	-709	-712	-743	31
Team Infra	Salariskosten	-1.615	-1.511	-1.495	-17
Team Projecten	Salariskosten	-661	-619	-611	-8
Team Ruimtelijke beleid	Salariskosten	-1.594	-1.461	-1.440	-21
Team Beleid Samenleving	Salariskosten	-1.300	-1.364	-1.365	2
Team Sportbedrijf	Salariskosten	-981	-948	-983	35
Team Sociale Zaken	Salariskosten	-1.383	-1.267	-1.308	41
Team Wijkbeheer	Salariskosten	-1.330	-1.363	-1.499	136
Team Wmo	Salariskosten	-870	-836	-839	3
Team Gebouwen en Facilitaire zaken	Salariskosten	-852	-831	-843	12
Team Openbare orde en Veiligheid & Vergunningen	Salariskosten	-1.300	-1.148	-1.178	31
Team Handhaving	Salariskosten	-1.018	-939	-965	25
Team Burgerzaken en KCC	Salariskosten	-1.300	-1.208	-1.207	-1
Totaal salariskosten vakafdelingen		-15.743	-14.965	-15.294	329

Voor de sturing worden de kosten van de overhead afgezet tegen de salariskosten van de vakafdelingen. Verhoging van dit percentage heeft een positief effect op het begrotingsaldo en een negatief effect op de kostendeekkende tarieven en saldi van de grondexploitaties.

Soort kosten	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022
Overhead uitgedrukt in percentage van salariskosten vakafdelingen	82%	91%	85%

Ondanks dat het berekende overheadpercentage ongeveer 85% is, rekenen we bij de vaststelling van de kostendeekkende tarieven en grondexploitaties 60% aan overheadkosten toe. Dit is besloten bij vaststelling van de Begroting 2022. Het lagere percentage ligt in lijn met de toegerekende overhead zoals het voor de BBV-aanpassing (2016) plaatsvond. Aanpassing van dit percentage heeft consequenties voor de tarieven en het resultaat van grondexploitaties.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de toegerekende overheadkosten.

Doorbelasting naar kostendeekkende tarieven en grondexploitatie	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022
Parkeren	-271	-280	-281
Omgevingsvergunningen	-326	-321	-309
Overige leges (waaronder burgerzaken)	-379	-369	-382
Afvalstoffenheffing	-158	-160	-149
Rioolheffing	-331	-331	-346
Begraven	-9	-9	-9
Grondexploitaties	-324	-253	-270
Totaal doorbelasting kostendeekkende tarieven en grondexploitaties	-1.799	-1.722	-1.746

Indicatoren

Indicator	Bron	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Arbeidsverzuim	HRM-administratie	5,4%	5,0%	8,5%
Personeelsverloop	HRM-administratie	16%	15%	27,92
Aantal vacatures	HRM-administratie	33	35	57
% betaling facturen binnen 30 dagen	Financiële administratie	82%	95%	86%
Aantal fte formatie per 1.000 inwoners	HRM-administratie	6,978	7,394	7,430
Aantal fte bezetting per 1.000 inwoners	HRM-administratie	6,657	7,024	7,055

Investeringsen

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2021	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
700446 Bouwkundige en interieur aanpassingen gemeentehuis	500	-	-	K ⁶
700447 Vervangen meubilair gemeentehuis	500	-	-	K ⁶
700449 Aanpassing hal gemeentehuis (balie)	180	-	-	K ⁶
700450 Verv. koelmachine &. regeling gemeentehuis	200	-	-	I
700451 Vervangen brandmeldcentrale gemeentehuis	90	-	90	I

⁶ Van deze investeringen volgt nog een aparte raadsvoordracht voor de verstrekking van het krediet/investeringsbudget

Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden.

Doel van de wet

De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Met dit doel kan het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter worden gediend. De Woo kent daarom de verplichting voor overheden om bepaalde categorieën informatie uit eigen beweging openbaar te maken. Om actieve openbaarmaking structureel en duurzaam te kunnen organiseren is het tevens van belang dat de informatiehuishouding van overheden op orde is. De Woo bevat een algemene zorgplicht om documenten in goede, geordende en toegankelijke staat te houden en schrijft maatregelen voor om digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken

Wat betekent dit?

Dat betekent onder andere dat sinds 1 mei 2022:

- er één of meer contactpersonen zijn aangewezen bij wie burgers terecht kunnen met vragen over de beschikbaarheid van overheidsinformatie. De allround juridisch adviseurs van team JZ zijn aangewezen als contactpersoon Woo. De bedoeling is daarnaast dat er een contactpersoon Woo wordt aangewezen waarlangs bewoners, bezoekers en bedrijven het contact hebben met de gemeenten.
- er kortere beslistermijnen gelden voor het afhandelen van Woo-verzoeken (4 weken, met verlenging van 2 weken);
- Wob-verzoeken die vóór 1 mei zijn ingediend en waar nog geen besluit op is genomen, afgehandeld dienen te worden volgens de Woo;

Daarnaast geldt een inspanningsverplichting om informatie over beleid actief openbaar te maken (actieve openbaarmakingsverplichting). Deze laatste verplichting geldt nu nog niet maar wordt stapsgewijs ingevoerd. Hier worden momenteel de voorbereidingen voor getroffen.

Verantwoording over uitvoering van de Woo - Openbaarheidsparagraaf

De Woo bepaalt in artikel 3.5 dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de verantwoording verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Bestuursorganen gaan in de openbaarheidsparagraaf in op de beleidsvoornemens (c.q. behaalde resultaten) met betrekking tot de actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding. Modellen voor de openbaarheidsparagraaf voor de rijksoverheid zijn inmiddels opgenomen in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV). In de loop van 2022 zal ook in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten een bepaling over de openbaarheidsparagraaf worden opgenomen.

Dit betekent dat voortaan een paragraaf openbaarheid in de jaarrekening en in de begroting worden opgenomen. Met de informatie in deze paragraaf is alvast een eerste aanzet gegeven voor de paragraaf openbaarheid. Deze wordt de komende jaren verder doorontwikkeld.

Lokale Heffingen

Financieel strategisch adviseur: K. Deutekom

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen bevat de volgende onderwerpen:

- de inkomsten, met een toelichting op het verschil tussen de begrote en werkelijke opbrengsten;
- inzicht in het aantal kwijtscheldingen met bijbehorende budgettaire consequenties.

In de raadsvergadering van 13 oktober 2016 is de 'Nota Lokale Heffingen 2016' vastgesteld. In deze nota staan alle lokale heffingen opgesomd en is aangegeven welke sturingsinstrumenten de raad heeft op de lokale lastendruk. Deze sturingsinstrumenten kunnen ingezet worden bij de vaststelling van de kadernota, de begroting en de belastingverordeningen.

Om de kostendekking transparanter te maken zijn ook de toegerekende kosten inzichtelijk gemaakt van de kostendekkende tarieven.

Opbrengsten 2022

Onderstaand een overzicht met de opbrengsten van de verschillende soorten belastingen en retributies in 2022:

Opbrengsten	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 na wijzigingen	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Ongebonden belastingen					
Onroerende zaakbelastingen					
- woningen (eigenaren)	4.071	4.475	4.225	4.236	11
- niet-woningen (eigenaren)	1.780	1.620	1.895	2.063	168
- niet-woningen (gebruikers)	1.479	1.370	1.545	1.722	177
Precariobelasting	501	25	25	13	-12
Toeristenbelasting	49	515	315	458	143
Kostendekkende tarieven					
Parkeerbelasting	1.065	1.128	1.203	1.473	270
Afvalstoffenheffing	4.352	4.170	4.563	4.568	5
Rioolheffing	3.517	3.420	3.549	3.763	213
Marktgeden	20	54	54	50	-4
Lijkbezorging	97	96	96	140	45
Burgerzaken	613	356	356	554	197
Omgevingsvergunningen	1.416	981	1.598	1.789	190
Overige leges	37	15	15	24	9
Totaal	18.995	18.226	19.441	20.852	1.411

Onderstaand is een toelichting gegeven van de verschillen groter dan € 25.000. De kostendekkende tarieven worden apart toegelicht.

Belastingopbrengsten Onroerende zaak belastingen niet-woningen

- niet woningen (eigenaren) € 168.000
- niet woningen (gebruikers) € 177.000

Het voordeel ontstaat door het alsnog opleggen van belastingaangiften over eerdere jaren. Daarnaast is er areaaluitbreiding en zijn de WOZ-waarden van niet-woningen harder gestegen dan verwacht.

Toeristenbelasting

Verwachting was dat de opbrengst toeristenbelasting in 2023 vanwege de coronacrisis nog lager zou zijn. Bovendien wordt voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen geen toeristenbelasting afgedragen. Uit de laatste informatie blijkt de bezetting uiteindelijk toch mee te vallen en ontvangen we meer toeristenbelasting dan verwacht.

Kostendekkende tarieven

Afvalstoffenheffing

In 2022 bedroeg het tarief voor éénpersoonshuishoudens € 300,25 en het tarief voor meerpersoonshuishoudens € 378,60.

Totaal werd in 2022 een opbrengst afvalstoffenheffing van € 4.563.360 verwacht. Werkelijk is € 4.755 (0,1%) meer ontvangen. Dit betreft een minimale afwijking die niet verder is geanalyseerd.

Ondanks de hogere opbrengsten afvalstoffenheffing is er een tekort ontstaan in de exploitatie van het ophalen en verwerken van afval. Deels wordt dit veroorzaakt door een afrekening uit 2021 (, deels omdat de verwachte afvalvermindering na de coronacrisis is uitgebleven en deels door de invoering van maatregelen in het afvalplan die pas in de toekomst gaan renderen.

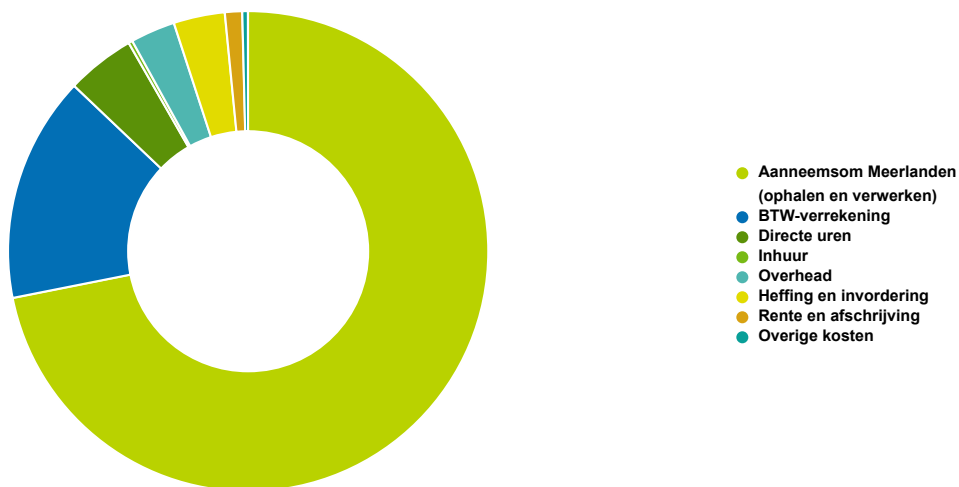
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Voor de egalisatie van het tarief afvalstoffenheffing is een egalisatievoorziening in het leven geroepen. Per 1 januari 2022 was deze voorziening leeg. Dit is de afgelopen jaren al het geval. Uitgangspunt was dat dit zou worden hersteld door de hogere inkomsten vanuit de afvalstoffenheffing. Echter door verschillende oorzaken bleven de uitgaven de laatste jaren stijgen. Het negatieve verschil over 2019, 2020 en 2021 is ten laste van de algemene middelen gebracht. In totaal bedraagt dat € 507.000 .

In de begroting 2022 hielden we rekening met een dotatie aan de egalisatievoorziening. De werkelijk lasten zijn ook in 2022 zo hoog dat de dotatie niet kon plaatsvinden en dat er alsnog een tekort van € 207.000 is ontstaan. Het exploitatietekort op afval is ten laste van het rekeningsaldo gebracht.

Bij de tariefbepaling voor 2023 is rekening gehouden met een dotatie aan de voorziening. Ook deze dotatie komt onder druk te staan doordat een deel van de hogere kosten in 2022 een structureel effect heeft. Dit nemen we mee bij de tariefstelling 2024.

Soort kosten	2022	Soort opbrengsten	2022
Anneemsom Meerlanden (ophalen en verwerken)	-3.562	Afvalstoffenheffing	4.568
BTW-verrekening	-754	Overige bijdrage	180
Directe uren	-229		
Inhuur	-13		
Overhead	-149		
Heffing en invordering	-171		
Rente en afschrijving	-58		
Overige kosten	-19		
Totaal toegerekende kosten	-4.955	Totaal opbrengsten	4.748
Bijdrage uit algemene middelen			-207

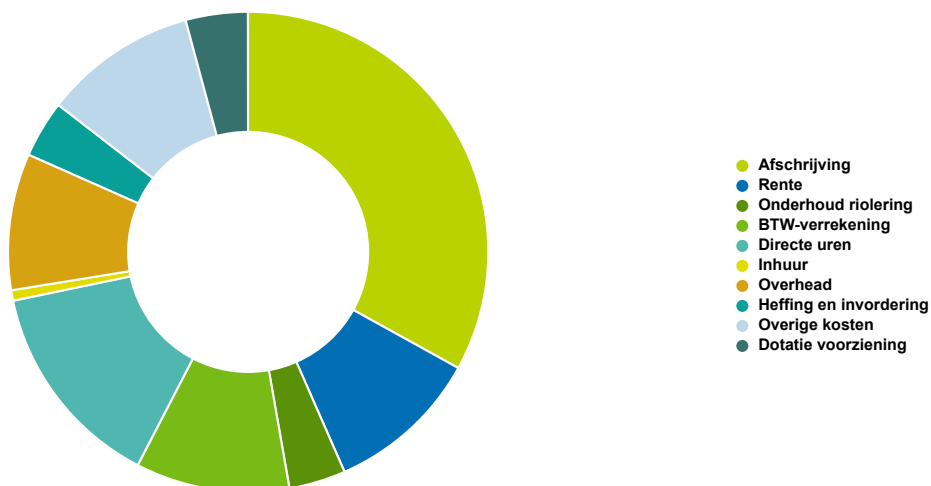
Rioolheffing

Het tarief rioolbelasting bedraagt voor huiseigenaren € 215,85 per huishouden. In 2021 was een totaalopbrengst van € 3.549.340 geraamd. Werkelijk is er € 3.738.662 ontvangen. Dit is een voordelig verschil van € 189.322 (5%). Oorzaak hiervan is dat er veel meerverbruik is geweest in 2022.

De kosten voor het onderhoud van de riolering zijn redelijk in de pas gebleven. Totaal een verschil van minder dan € 5.000.

Het hiervoor genoemde voordeel bij de opbrengsten verrekend met de hogere kosten leidt ertoe dat uiteindelijk geen onttrekking van € 28.000 heeft plaatsgevonden maar een dotatie van € 158.000. Hiermee komt de 'Egalisatievoorziening Riolering' per 31 december 2022 op € 3,3 miljoen.

Soort kosten	2022	Soort opbrengsten	2022
Afschrijving	-1.243	Rioolheffing	3.359
Rente	-391	Rioolheffing - bedrijven	380
Onderhoud riolering	-144	Diverse heffingen	24
BTW-verrekening	-390		
Directe uren	-532		
Inhuur	-26		
Overhead	-346		
Heffing en invordering	-145		
Overige kosten	-388		
Dotatie voorziening	-158		
Totaal toegerekende kosten	-3.763	Totaal opbrengsten	3.763
Bijdrage uit algemene middelen			-

Parkeren

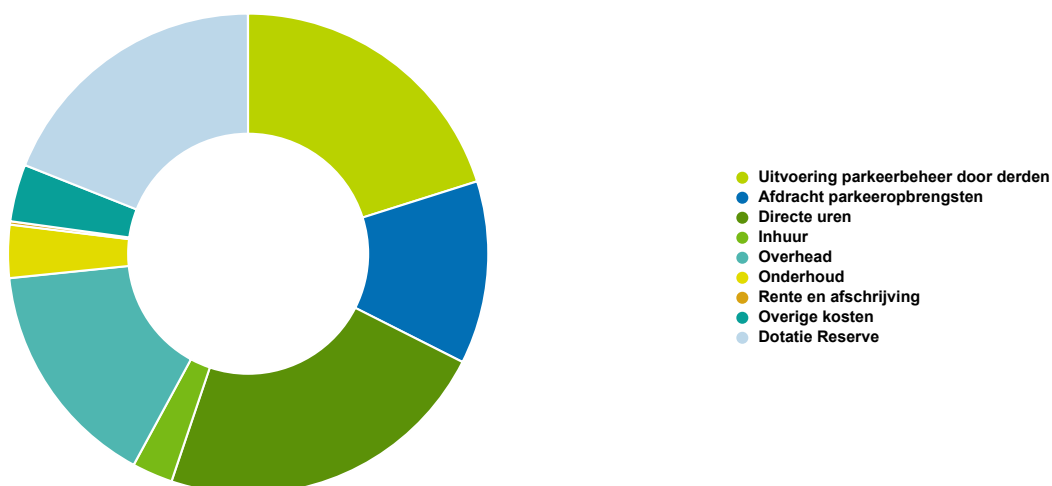
De opbrengsten voor parkeren zijn in 2022 behoorlijk hoger dan begroot. In de begroting werd € 1.498.000 aan opbrengsten begroot, uiteindelijk is er € 1.811.000 gerealiseerd. De hogere opbrengst is ontstaan door de hogere opbrengsten van naheffingsaanslagen door de inzet van de scanauto(€ 408.000). De opbrengsten vanuit de parkeertarieven zijn daarentegen € 95.000 lager.

De lasten bij parkeren waren hoger dan begroot. Door uitbreiding van de parkeerregulering zijn de kosten voor inhuur en onderhoud hoger. Ook zijn er 25 nieuwe parkeerautomaten aangeschaft.

Vanwege de verrekening van tweejaarlijkse vergunningen stond er oorspronkelijk een onttrekking van € 295.800 begroot. Gezien de meeropbrengsten is dit een onttrekking van € 137.500 geworden.

De 'Egalisatiereserve Parkeren' bedraagt per 31 december 2021 € 473.000. Bij de bepaling van de nieuwe parkeertarieven wordt rekening gehouden met deze ontwikkelingen.

Soort kosten	2022	Soort opbrengsten	2022
Uitvoering parkeerbeheer door derden	-366	Parkeervergunningen en naheffingsaanslagen	567
Afdracht parkeeropbrengsten	-224	Belparkeren	62
Directe uren	-413	Parkeerautomaten	459
Inhuur	-50	Bijdrage uitvoering parkeerbeheer	648
Overhead	-281	Overige inkomsten	82
Onderhoud	-65		
Rente en afschrijving	-4		
Overige kosten	-70		
Dotatie Reserve	-345		
Totaal toegerekende kosten	-1.818	Totaal opbrengsten	1.818
Saldo bijdrage algemene middelen			-

Begraven

In de 'Nota lokale heffingen 2014' is vastgelegd dat er jaarlijks € 50.000 vanuit de eigen middelen wordt toegekend aan de exploitatie van de begraafplaats. In 2022 zijn er meer mensen begraven dan verwacht. Dit leidt tot € 68.000 hogere opbrengsten. Hierdoor kon er meer aan in de 'Egalisatiereserve Begraven' gestort worden dan begroot. We hieken rekening met een storting van € 7.000, dit is een storting van € 58.571 geworden.

Aangezien de voorziening per 1 januari 2022 leeg was is € 58.571 ook de eindstand per 31 december 2022.

Soort kosten	2022	Soort opbrengsten	2022
Overige diensten derden	-86	Vergoeding onderhoud	137
Onderhoud	-63	Pachten	54
Rente	-6	Huuropbrengsten	8
Afschrijving	-5	Leges	4
Directe uren	-14		
Inhuur	-1		
Overhead	-9		
Overige kosten	-10		
Dotatie Reserve	-59		
Totaal toegerekende kosten	-252	Totaal opbrengsten	202
Saldo bijdrage algemene middelen			-50

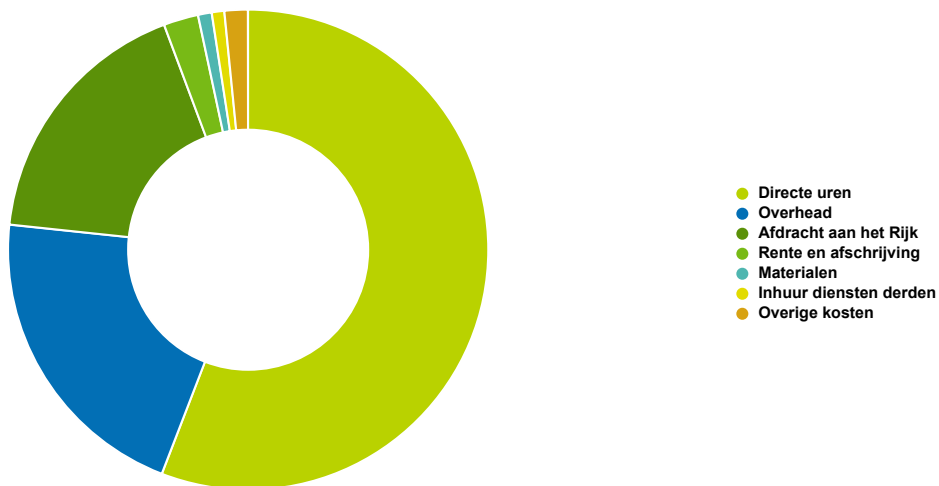

Leges

Leges Burgerzaken

De legeskosten voor rijbewijzen, paspoorten en identiteitsbewijzen worden bepaald door het Rijk. Zodoende bestaan er onderling tussen gemeenten geen verschillen. De door het Rijk aangegeven tarieven zijn niet toereikend om de werkelijke materiaal, arbeids en overheadkosten te dekken die nodig zijn voor het vervaardigen van dergelijke documenten. Dat maakt het lastig om een kostendekkende exploitatie te voeren voor de leges van Burgerzaken. Dat blijkt ook uit onderstaand overzicht.

Soort kosten	2022	Soort opbrengsten	2022
Directe uren	-668	Leges	554
Overhead	-249	Opbrengst overige diensten	6
Afdracht aan het Rijk	-211		
Rente en afschrijving	-28		
Materialen	-11		
Inhuur diensten derden	-10		
Overige kosten	-19		
Totaal toegerekende kosten	-1.196	Totaal opbrengsten	560
Bijdrage uit algemene middelen			-637

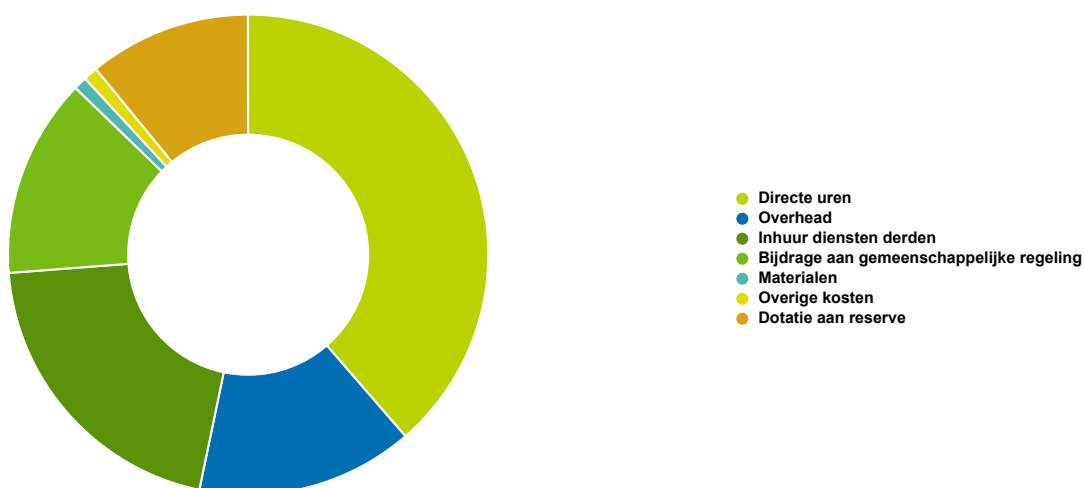

Leges Omgevingsvergunningen

Voor de Omgevingsvergunningen maken we wel gebruik van een 'gesloten' exploitatie. In de Nota Lokale Heffingen 2014 is bepaald dat we jaarlijks € 325.000 aan eigen middelen toevoegen aan deze exploitatie. Eventuele voor- of nadelen worden verrekend met de 'Egalisatiereserve omgevingsvergunningen'.

In 2022 is € 231.000 toegevoegd aan de egalisatiereserve. Hiermee komt de reserve per 31 december 2022 op een stand van € 1.468.000.

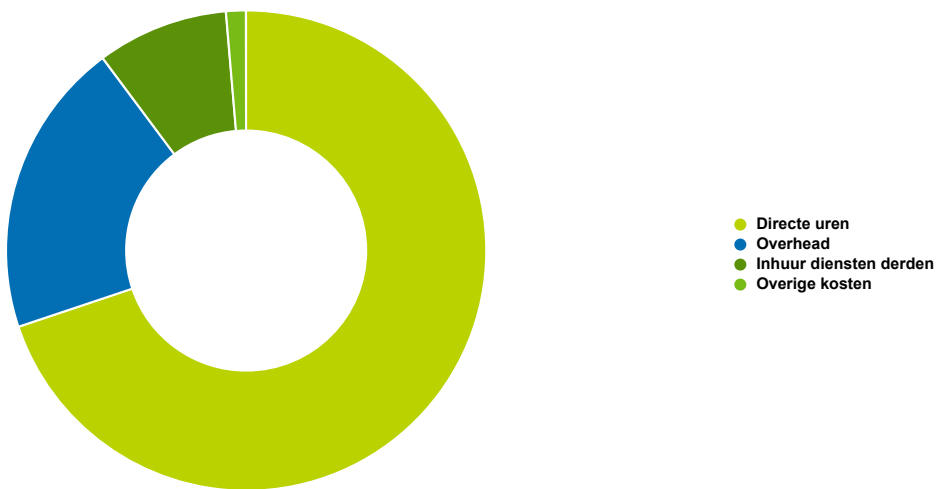
Soort kosten	2022	Soort opbrengsten	2022
Directe uren	-817	Leges	1.789
Overhead	-309		
Inhuur diensten derden	-434		
Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling	-284		
Materialen	-19		
Overige kosten	-20		
Dotatie aan reserve	-231		
Totaal toegerekende kosten	-2.114	Totaal opbrengsten	1.789
Bijdrage uit algemene middelen			-325

Overige Leges

Dit betreffen overige leges zoals uit de Drank en Horecawet en de Algemene plaatselijke verordening. Ook hier is geen sprake van een kostendeekkende exploitatie. De leges voor een terrasvergunning of evenement zouden daardoor te hoog worden. Zie ook onderstaand overzicht.

Soort kosten	2022	Soort opbrengsten	2022
Directe uren	-466	Leges	41
Overhead	-133		
Inhuur diensten derden	-59		
Overige kosten	-9		
Totaal toegerekende kosten	-666	Totaal opbrengsten	41
Bijdrage uit algemene middelen			-625

Kwijtschelding

Als het inkomen van een belastingschuldige zo laag is dat het niet mogelijk is (ook niet na het treffen van een betalingsregeling) de aanslag te betalen, is het onder strikte voorwaarden mogelijk kwijtschelding te verlenen. Er kan alleen kwijtschelding voor de aanslag afvalstoffenheffing worden aangevraagd.

Kwijtscheldingen	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 na wijzigingen	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Afvalstoffenheffing	232	250	250	234	16
Totaal	232	250	250	234	16

Totaal zijn 740 kwijtscheldingsverzoeken ontvangen. Hiervan zijn 580 aanvragen automatisch verstrekt (meerjarige kwijtschelding voor huishoudens onder de bijstandsnorm). Er zijn 160 niet-automatische kwijtscheldingsaanvragen ingediend. Hiervan zijn er 88 toegekend en 58 afgewezen. 14 verzoeken zijn nog in behandeling.

Afhandelingssnelheid

- 68% is binnen 3 maanden afgehandeld;
- 86% is binnen 6 maanden afgehandeld;
- bij de overige 14% is de afhandelingstermijn langer dan 6 maanden.

Sinds 2019 handelt Gemeentebelastingen Amstelland ook de kwijtscheldingsverzoeken van Waternet af. Hierdoor hoeven burgers niet meer apart kwijtschelding aan te vragen voor waterschapsbelasting.

Onderhoud kapitaalgoederen

Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Riolering en stedelijk water

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het beheren en het goed laten functioneren van het riolsysteem binnen haar grenzen. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in de wet Milieubeheer. Daarin staat dat de gemeente de zorgplicht heeft voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater en hemelwater. Daarnaast stelt de Waterwet dat de gemeente een zorgplicht heeft voor (gevolgen van) hemelwater en grondwater. Het verbrede Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) is een verplichting vanuit de Wet Milieubeheer, de verbreding volgt uit de Waterwet.

In 2018 werd het vGRP 2019-2023 van kracht. De rioolheffing is in dit vGRP niet gewijzigd en loopt daarmee in de pas met de ambities uit het vigerende (landelijk) Bestuursakkoord Water. Dit vGRP bevat tevens (voor het eerst) uitgangspunten en randvoorwaarden voor de klimaatbestendigheid van de openbare buitenruimte. In 2022 is het opstellen van het Programma Klimaatadaptatie opgestart. Dit Programma zal naar verwachting in de loop van 2023 het vGRP vervangen.

Werkzaamheden

Er is een sterke relatie tussen herbestratingwerkzaamheden en de renovatie van de riolering. De verzakte riolering wordt op het oorspronkelijke niveau teruggebracht voordat de ophoging van de openbare ruimte en herbestrating plaatsvinden. Daarbij worden verbeteringen aan het rioolstelsel uitgevoerd, waaronder maatregelen in relatie tot de klimaatwijziging. Het voorbereiden en engineeren van deze renovaties is een doorlopend proces. De betreffende herbestratingen zijn vermeld in het Programma groot onderhoud openbare ruimte. De raad heeft in 2022 het programma 2022-2026 vastgesteld.

In 2022 is de aanleg van een groot geperforeerd hemelwaterriool in de Schoolstraat afgerond. Dankzij dit riool kan het hemelwater in Centrum west worden afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Klimaatadaptatie

Studenten van de HvA hebben in 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om de buurt Julianaplantsoen en de Prinses Beatrixlaan klimaatadaptief in te richten.

Wegen

Het beleidsplan Wegen van 2013 vormt de basis voor het beleidsveld Wegen. In het beleidsplan wordt een planningsstelsel voor het onderhoud van de wegen op basis van wegininspecties en uit satellietdata verkregen zettingsprognose gehanteerd. Op basis van het *Programma groot onderhoud openbare ruimte* is het onderhoud voor de aankomende jaren bepaald. Het geplande groot onderhoud aan de wegverhardingen past binnen de meerjarenbegroting en het beschikbare budget. Dit heeft voor 2022 geresulteerd in de volgende projecten:

- Groot onderhoud Centrum West (volledig afgerond);
- Jaagpad (volledig afgerond);
- Spooronderdoorgang en Ouddiemerlaan-Noord (80% afgerond);
- Parkeerplaats Kruidenhof (80% afgerond);
- Buitenruimte Sporthal Prins Bernhardlaan (70% afgerond).

Verloop voorziening groot onderhoud verhardingen

Verloop voorziening groot onderhoud verhardingen					
Jaar	Stand per 31-12-2021	Toevoegingen	Bestedingen	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2022
2022	-4.958	-1.901	892	-	-5.967

Regulier onderhoud

In 2022 is er ook kleinschalig onderhoud aan de bestrating uitgevoerd. Dit werd gedaan door de eigen dienst en door derden. Het onderhoud bestond met name uit:

- Herbestrating van kleine oppervlakken (elementen en/of asfalt) naar aanleiding van de (veiligheid)inspectie van het wegareaal;
- Oneffenheden in de bestrating door wortelgroei van de bomen;
- Geconstateerde gebreken tijdens het wijkgericht werken;
- Reparaties naar aanleiding van klachten/meldingen van bewoners.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

De kwaliteit van het areaal wegen voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen, zoals beschreven in het beleidsplan Wegen 2013.

Beheer-beleidsplan

Het beleidsplan Wegen is nog actueel en in 2022 is het *Programma groot onderhoud openbare ruimte* geactualiseerd voor de periode 2022-2026.

Onderhoud kunstwerken (viaducten, bruggen en dergelijke)

In 2022 is op basis van het uitvoeringsplan 2018-2022 onderhoud verricht aan diverse kunstwerken. De fluctuaties in de jaarlijkse kosten worden opgevangen met een voorziening.

In 2022 bestonden de werkzaamheden voor klein onderhoud uit:

- Vervangen van enkele dekken en leuning van (houten)bruggen;
- Herstelwerkzaamheden aan hekwerken, leuning en vangrails als gevolg van schade;
- Dagelijks onderhoud/herstelwerkzaamheden aan diverse objecten.

Naast het klein onderhoud zijn er ook grotere werkzaamheden uitgevoerd:

- Voorbereiding groot onderhoud Diemer- en Venserbrug;
- Vervanging brug B310 Ouderkerkerlaan.

Sinds september 2020 is de contractpartner voor klein onderhoudswerk Griekspoor. In 2022 is het onderhoudscontract verlengd met een jaar tot 2023.

Verloop voorziening Kunstwerken

Verloop voorziening Kunstwerken					
Jaar	Stand per 31-12-2021	Toevoegingen	Bestedingen	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2022
2022	-539	-120	116	-	-544

Kwaliteit en onderhoudsniveau

Uit inspectieresultaten blijkt dat de kwaliteit van de kunstwerken voldoende is. Het onderhoudsniveau is functioneel en veilig.

Beheer-/beleidsplan

Het vigerende beleidsplan is het beheer- en onderhoudsplan kunstwerken uit 2010. Aanvullend is in maart 2016 het uitvoeringsplan civieltechnische kunstwerken voor 2016-2020 vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma is in 2018 aan de hand van de inspecties geactualiseerd.

Het plan en de meerjarenbegroting zijn op elkaar afgestemd. De gekozen variant twee, 'functioneel onderhoud', maken we mogelijk door de kosten voor het bestaande incidenteel onderhoud aan te vullen met extra dotaties vanuit het coalitieakkoord.

Diemerbrug

Bureau Westenberg heeft in het najaar van 2019 opdracht gekregen om een bestek voor de conserveringswerkzaamheden aan de Diemerbrug te schrijven. In het voorjaar van 2020 zijn raadvragen gesteld over de verbredingsmogelijkheden van de Diemerbrug. In 2021 is besloten de brug te verbreden. Om dit mogelijk te maken, heeft de Vervoerregio Amsterdam subsidie toegezegd.

Openbare verlichting

Voorziening en herinrichting

In het *Programma groot onderhoud openbare ruimte* is voor de wegverharding, openbare verlichting, plantsoenen, speelterreinen en kwaliteitsplan een integrale planning van het onderhoud opgesteld. Het groot onderhoud aan de wegverharding is daarbij leidend voor het onderhoud aan de openbare verlichting. Tevens worden periodiek lichtmasten en armaturen vervangen.

De werkzaamheden in 2022 bestonden uit:

- Het ophalen (vanwege de zetting) en verplaatsen van de lichtmasten tijdens reconstructieprojecten;
- Vervangen van lichtmasten en armaturen op basis van leeftijd;
- Vervangen van conventionele verlichting voor LED-verlichting.

Door de langere levensduur van de armaturen (vanwege LED-lampen) is er periodiek minder onderhoud nodig. Waar voorheen het onderhoud werd ingegeven vanuit het vervangen van lampen (waarbij direct de armatuur werd gereinigd), verschuift de aandacht nu meer naar de reiniging. In het beleid voor het beheer van de openbare verlichting wordt hier nu niet in voorzien. Om hier invulling aan te geven, is het voorstel om de armaturen en masten periodiek te reinigen. Dit voorstel wordt meegenomen in de actualisatie van het beleidsplan. De actualisatie vindt plaats in 2023.

Verloop voorziening Openbare Verlichting

Verloop voorziening groot openbare verlichting					
Jaar	Stand per 31-12-2021	Toevoegingen	Bestedingen	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2022
2022	-535	-220	111	-	-644

Regulier onderhoud

Het regulier onderhoud aan de openbare verlichting bestaat uit de volgende werkzaamheden:

- Periodiek vervangen van de lampen;
- Reparaties/vervanging van lichtmasten of armaturen;
- Verhelpen schaden door aanrijdingen of vandalisme;
- Geconstateerde gebreken tijdens het wijkgericht werken;
- Reparaties naar aanleiding van klachten/meldingen van bewoners.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

De functionele kwaliteit van de openbare verlichting is voldoende. Op enkele plaatsen hebben we te maken met veroudering in de voedingskabels van Liander. Dit leidt met enige regelmaat tot meer langdurige storingen.

Beheer-/beleidsplan

Het vigerende beleidsplan openbare verlichting uit 2014 wordt in 2023 geactualiseerd. Het geactualiseerde beleidsplan zal gericht zijn op duurzaamheid (behalen van energiedoelstellingen), update regelgeving en onderzoeken van onderwerpen zoals Internet of Things (armaturen uitgevoerd met sensoren, software en ander technologieën), verschil tussen wattage PLL& LED en verschillende scenario's van dimmen/schakelen.

Groen

Regulier onderhoud

Pantar voert het dagelijks onderhoud uit in het openbaar groen in de gemeente. Specialistisch onderhoud en in hoofdzaak machinaal werk, wordt aan het reguliere bedrijfsleven uitbesteed. Daarnaast wordt een deel van het specialistisch en bewonersgericht werk uitgevoerd door Team Wijkbeheer.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

Op basis van het *Groenplan* en *Kwaliteitsplan openbare ruimte* worden keuzes gemaakt voor het regulier groenonderhoud. Deze keuzes zijn verwerkt in de onderhoudsopdrachten.

Beheer bomen

Buiten het reguliere onderhoud was afgelopen jaar een actie nodig in het boombeheer om de buitenruimte veilig te houden. Er is onderzoek en een risicoanalyse gedaan bij bomen die daarvoor in aanmerking kwamen. Waar het nodig was, zijn de bomen gekapt. Het beleid is om elke gekapte boom minstens een op een te vervangen. Op enkele plekken is dat al uitgevoerd, de rest gebeurt het komende jaar. Dit heeft te maken met het plantseizoen.

Voorziening en herinrichting plantsoenen

Plantsoenrenovaties voeren we over het algemeen gelijktijdig uit met renovaties van wegen of buurten. De herinrichting van de plantsoenen is ook in 2022 integraal uitgevoerd met de geplande wijkrenovaties, zoals gepland in het *Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte* (zie vermeld onder Wegen). Locaties die als versteend worden ervaren en voorlopig nog niet worden heringericht vanuit het *Programma Groot Onderhoud* zijn eerder aangepakt. Voorbeelden hiervan zijn de vergroening van de parkeerplaats bij de burgemeester Bickerstraat en de aanleg van groenvakken op het voorplein bij het gemeentehuis. De groenstrook langs het Jaagpad is verbreed en opnieuw ingericht met verschillende soorten bomen, planten en kruidenvegetaties die ook goed zijn voor de biodiversiteit. Kleinere projecten die hebben plaatsgevonden zijn de aanleg van een vlinderidylle bij de let van Feggelenlaan, het planten van groen en bomen bij de speelplek in het Julianaplantsoen en de aanleg van de buurtuin bij de Burgemeester van Tienenweg.

Voorziening en herinrichting in voorbereiding

Meerdere projecten waarin groen een rol speelt, zijn dit jaar in voorbereiding geweest. Het gaat hier om de herinrichtingen van het Van Gemertplein, Oosterringdijk, Spoorzicht, Scheepskwartier en Vlindertuin.

Voorziening Groen

Verloop voorziening groen					
Jaar	Stand per 31-12-2021	Toevoegingen	Bestedingen	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2022
2022	-2.124	-606	280	-	-2.450

Beheer-/beleidsplannen

Gewerkt wordt met het Groenplan 2011. Hierin zijn visie, beleid, structuur en beheer van het openbaar groen beschreven inclusief een uitvoeringsprogramma. In 2018 heeft het Groenplan een update gehad. Daarbij zijn het beleid en beheer geactualiseerd naar de huidige behoeften en inzichten.

Begraafplaatsen

Regulier onderhoud

Het regulier groenonderhoud is ook in 2022 door Pantar uitgevoerd. Boombeheer en bijzonder groenonderhoud is in eigen beheer door het Team Wijkbeheer uitgevoerd. In 2022 zijn meerdere bomen vervangen op Rustoord.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

De kwaliteit van het onderhoud en het uitvoeren van groot onderhoud is beschreven in het rapport *Groot onderhoud begraafplaats Rustoord*. Het onderhoudsniveau wordt conform dit rapport gehandhaafd.

Egalisatiereserve onderhoud

Vanaf 2016 is er voor de begraafplaats Rustoord een egalisatiereserve geopend, waar de meer- en minder kosten in worden verrekend. Hiermee kan het dagelijks- en groot onderhoud aan de begraafplaats de komende jaren uitgevoerd worden. In 2018 is een aanvullende investering toegekend om de restauratie van keldergraven af te ronden.

Beheer-/beleidsplannen

Voor begraafplaats Rustoord is het rapport *Groot onderhoud begraafplaats Rustoord* uit 2016 leidend.

Onderhoud sportvelden

Regulier onderhoud

Zie programma Vrije tijd.

Bespeelbaarheid en onderhoudsniveau

Zie programma Vrije tijd.

Beheerplan

We hebben beheervoorschriften opgesteld voor alle onderhoudsaspecten en deze in 2012 geactualiseerd in een beheerplan.

Onderhoudsramingen

In 2022 zijn ook de tennisvelden aangelegd. Alle verlichting van de sportvelden is omgezet naar LED-verlichting. Dit zorgt voor een duurzamer en lager energieverbruik.

Spelen, bewegen en ontmoeten

Regulier onderhoud

Eigen personeel en derden repareren speeltoestellen uit het normale onderhoudsbudget. Ook vervangen zij de kleinere toestellen.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

Met het huidige onderhoudsniveau streven we een veilige, schone en functionele speelomgeving na.

Voorziening en herinrichting

Er zijn meerdere ontmoetings- en speelplekken gerealiseerd. Plantage de Sniep Noord is twee verblijfsplekken rijker. Langs het Jaagpad is een groenstrook aangelegd met verschillende soorten bomen en planten met daarin drie speelplekken. Door de groenstrook lopen wandelpaden met zitmogelijkheden. Ook is de natuurspeelplek tegenover de Bottelarij afgerond. Dit is een mooie plek geworden waar kinderen via een uitdagende route en een kabelbaan kunnen spelen in het groen. Bij het Julianaplantsoen is de speelplek door een burgerinitiatief opnieuw ingericht. Samen met de bewoners is er een nieuw ontwerp gemaakt en op die manier uitgevoerd, omringd met bijpassende bomen en planten. Verder is de speelplek voor de nieuwe sporthal afgerond, en ook het Thérèse Schwartzepark in Holland Park is aangelegd. Hierin zijn drie verschillende speelplekken te vinden, samen met een voetbalveld. Hierdoor is dit een mooi park geworden geschikt voor elke leeftijd.

Bewegen en ontmoeten

Vlak boven de natuurspeelplek bij de Bottelarij, langs het wandelpad rondom de sportvelden, zijn fitnessstoestellen geplaatst. Gebruikers kunnen nu hun hardloopronkje combineren met sportoefeningen. Op de twee vlonders langs de Oost-West as zijn ligstoelen geplaatst, en voor kinderen is er een elfstratenspeurtocht gemaakt over de geschiedenis van Centrum West.

Vorbereiding (her)inrichtingen speel- en ontmoetingsplekken

Voor een aantal plekken wordt de herinrichting/aanleg voorbereid. Dit geldt voor de speel- en ontmoetingsplekken in het wandellandschap Oosterringdijk en de aanliggende flats (Tobias Asserlaan), in de buurten Vlindertuin en Scheepskwartier, bij de Schakel en de Schoolstraat, het Van Gemertplein en park Spoorzicht.

Voorziening speeltoestellen

Verloop voorziening speelterreinen					
Jaar	Stand per 31-12-2021	Toevoegingen	Bestedingen	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2022
2022	-294	-160	70	-	-384

Beheerprogramma/beleidsplan

Het beleidsplan *Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden* met uitvoeringsprogramma is in 2019 vastgesteld en wordt nu uitgevoerd.

Het beheer van de speeltoestellen is vastgelegd in het speeltoestellen beheerssysteem. Dit systeem geeft tevens het operationeel plan voor beheer en onderhoud aan.

Onderhoud waterpartijen

Onderhoud

Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht is verantwoordelijk voor het verwijderen van overtollige beplanting en het op diepte houden van de waterpartijen (schouw en baggeren). De geplande baggeronde 2016 is in 2017 door Waternet voor een periode van vijf jaar uitgesteld. Er is op korte termijn geen zicht wanneer er wel gebaggerd gaat worden. De vrijkomende ruimte in de voorziening wordt gebruikt voor uitbreiding watercapaciteit, ecologische verbeteringen en het aanbrengen van steigers. In het niet-stedelijk water en bij overdimensionering voeren we het baggeren en het schouwwerk zelf uit. Hierbij is sprake van een cyclus van tien jaar. Voor het uitvoeren van deze baggerwerkzaamheden hebben we een voorziening opgenomen in de begroting. Met het vaststellen van het *Meerjaren Werkplan Oevers*, hebben we ook het groot onderhoud van oevers in de voorziening opgenomen.

Verloop voorziening waterpartijen

Verloop voorziening waterpartijen					
Jaar	Stand per 31-12-2021	Toevoegingen	Bestedingen	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2022
2022	-251	-31	26	-	-255

Kleine reparaties aan de beschoeiingen betalen we uit de meerjarenbegroting.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

Op basis van het *Meerjaren werkplan onderhouden van oevers en beschoeiingen gemeente Diemen* vernieuwen of veranderen we oeverbeschermingen. Nieuw is de doelstelling dat duurzame oeverbeschermingen een bijdrage leveren aan een betere waterkwaliteit en deel kunnen uitmaken van ecologische routes.

Gebouwen

Naast de 'normale onderhoudswerkzaamheden' (regulier en incidenteel onderhoud, contractwerkzaamheden, schilderwerken en dergelijke) zijn in 2022 enkele grote werken uitgevoerd. Mede door een hoog ziekteverzuim en het niet succesvol in kunnen vullen van een vacature is er een achterstand ontstaan in de uitvoering van de grote werken conform de MJOP. Wel hebben wij dusdanig het voortraject doorlopen dat deze werken uitgevoerd kunnen worden in 2023. Daarnaast hebben we vanuit ons bouwkundig en installatietechnisch specialisme als adviseur geparticipeerd bij nieuwbouwprojecten zoals Brede School inclusief gymzaal Holland Park, de tweede sporthal, uitbreiding theater de Omval. De bouw van deze projecten zijn in 2021 van start gegaan en liepen door in 2022. Deze werken hebben ook een behoorlijk effect gehad op de planning van andere geplande werken. De uitgevoerde werkzaamheden die in 2022 zijn gestart, voorbereid om in 2023 uit te voeren of zijn uitgevoerd staan in onderstaande tabel vermeld:

Locatie	Soort
Gemeentehuis	Vervangen koeling inclusief regeling
Gemeentehuis	Onderhoud luchtbehandeling bestuursvleugel
Gemeentehuis	Vervangen brandmeldcentrale
Gymzaal Schoolstraat	Vervangen parketvloer benedenzaal
Onderkomen terreinmeester	Vervangen verdeelkast, aanbrengen LED en plaatsen zonnepanelen
Sportcentrum Duran	Vervangen filters, compressoren, etc.
Gemeentewerf	Vervangen kozijnen garagegebouwen
Gemeentewerf	Realiseren onderkomen BOA's
Gemeentewerf	Vervangen garagedeuren
Onderkomen terreinmeester	LED verlichting toepassen

Beheerplannen

In 2020 is het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) geactualiseerd. Dit heeft geresulteerd in een meerjarenonderhoudsplan 2021-2029. Binnen het team wordt duurzaamheid steeds belangrijker. Dit wordt vertaald door het actief sturen om duurzaamheid zoveel als mogelijk toe te passen in- en aan de gemeentelijke gebouwen. Vooralsnog zijn de budgetten als de beschikbare Investerings en de jaarlijkse dotaties via de Voorzieningen toereikend om de geplande werken de komende jaren conform de MJOP 2021-2029 uit te voeren. De contracten en de jaarlijkse onderhoudswerken worden vanuit het jaarlijkse onderhoudsbudget gefinancierd.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

De gemeentelijke gebouwen worden als altijd sober en doelmatig onderhouden. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. De gebouwen die voor de langere termijn behouden blijven, zijn door het uitvoeren van preventief onderhoud, kwalitatief op orde. Corona heeft dit niet veranderd. Continu wordt bekeken om de gebouwen toekomstgericht en duurzaam te verbeteren.

Verloop voorziening onderhoud gebouwen

De voorziening is geactualiseerd. Naast de voorzieningen zijn jaarlijks diverse investeringen opgevoerd.

Verloop voorziening onderhoud gebouwen					
Jaar	Stand per 31-12-2021	Toevoegingen	Bestedingen	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2022
2022	-713	-320	169	-	-864

Uitbesteding beheer en onderhoud

Het uitgangspunt voor diverse gebouwen is dat het dagelijks beheer en een groot deel van het binnen onderhoud, aan derden wordt uitbesteed. Het onderhoud aan de buitenzijde van de gebouwen en een deel van het onderhoud van de W-installaties wordt in eigen beheer uitgevoerd. Door dit beleid wordt een duidelijk onderscheid gemaakt in verantwoordelijkheden tussen huurder/gebruiker/beheerder en de gemeente. De betreffende beheerders ontvangen van de gemeente jaarlijks een vergoeding voor de exploitatie van het gebouw.

Energiebesparende maatregelen

Bij de drie nieuwbouwprojecten (uitbreiding Omval, realisatie van tweede sporthal en de Brede School inclusief gymzaal in Holland Park) wordt duurzaamheid toegepast. Daarin heeft team Gebouwen en facilitaire zaken een adviserende rol. Op deze werken worden o.a. zonnepanelen geplaatst en wordt er conform de duurzaamheidsnormen gebouwd. Specifiek zal dit elders beschreven worden. Verder zijn de kozijnen en garagedeuren van de garagegebouwen op de gemeentewerf vervangen en is de voorbereiding gereed voor warmte terugwinnende en CO2 gestuurde ventilatie in het Noorderlicht en gymzaal Diemen Noord. Daarnaast is LED verlichting aangebracht bij het onderkomen van de terreinmeester. Alle projecten zullen een reducering opbrengen van energie.

Verbonden Partijen

Gemeentesecretaris: G.T. Wildeman

Inleiding

Onze gemeente vervult op een aantal manieren de haar in wet- en regelgeving opgedragen taken. Veel van die taken pakt Diemen zelf op. Ook voeren we publieke taken tezamen met derde partijen uit. Dat doen we zowel met andere overheden als met particuliere ondernemingen.

Deze paragraaf gaat in op een bijzondere vorm van samenwerking namelijk met partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en waarin zij tevens een financieel belang heeft: de verbonden partijen.

Van een bestuurlijke relatie is sprake wanneer zeggenschap kan worden uitgeoefend door vertegenwoordiging in het bestuur van de verbonden partij en/of door stemrecht in die partij.

Van financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of wanneer financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft, nemen we op in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Partijen waarmee alleen een bestuurlijk belang is gediend, maken onderdeel uit van één van de programma's.

Deze paragraaf is om twee redenen van belang voor de raad:

1. Deelname aan een verbonden partij is een manier, een instrument, om een gemeentelijk doel te bereiken. Dat betekent in het duale stelsel dat de beslissing tot deelname aan een verbonden partij en ook de aansturing daarvan primair de taak is van het college. De raad heeft daarbij een kaderstellende en controlerende taak. Kernvragen voor de raad zijn bijvoorbeeld of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen zijn gerealiseerd.
2. Het budgettaire beslag en het hiermee gepaard gaande financiële risico dat de gemeente met verbonden partijen loopt en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen is hierbij van belang.

Conform artikel 15 van het BBV dient deze paragraaf tenminste te bevatten:

1. De visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
2. De lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
  - Gemeenschappelijke regelingen;
  - Vennootschappen en coöperaties;
  - Stichtingen en verenigingen;
  - Overige verbonden partijen.
3. De lijst van verbonden partijen met ten minste de volgende informatie opgenomen:
  - de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
  - het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;

- de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- de eventuele risico's van de verbonden partij voor de financiële positie van de gemeente.

Visie en beleid

Onze gemeente neemt deel in verbonden partijen vanuit een wettelijke opdracht, vanuit het streven naar schaalvergroting en/of ter ondersteuning van beleidsdoelstellingen zoals we deze in de begrotingsprogramma's hebben vastgelegd.

Verbonden partijen voeren in de regel beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partij. De gemeente blijft eindverantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De samenwerking met andere overheden en particuliere ondernemingen is erop gericht de belangen van de inwoners van onze gemeente zo goed mogelijk te dienen. Dat kan bijvoorbeeld doordat als gevolg van schaalvergroting meer kwaliteit geboden kan worden en/of de kosten voor de gemeente (en daarmee voor de burger) lager kunnen uitvallen.

De verbonden partijen

De gemeente kent vier soorten verbonden partijen, namelijk:

- Gemeenschappelijke regelingen;
- Vennootschappen en coöperaties;
- Stichtingen en verenigingen;
- Overige verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

Ingevolge artikel 13 van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen zijn de gemeenteraden bevoegd om voor de gemeenschappelijke regelingen die door de raden zijn ingesteld de leden voor het algemeen bestuur aan te wijzen. De samenstelling van de afvaardiging in de Algemene Besturen varieert per gemeenschappelijke regeling. Dit kunnen zowel portefeuillehouders als raadsleden zijn. Het is gebruikelijk dat de portefeuillehouders de raadsleden regelmatig informeren over zaken die de gemeenschappelijke regelingen betreffen. De gemeente is deelnemer in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

Deelneming in Gemeenschappelijke regelingen	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Gemeenschappelijke regelingen			
1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	-1.312	-1.321	-1.331
1.02 Vervoerregio Amsterdam	-	-	-
1.03 Groengebied Amstelland	-128	-155	35
1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	-304	-365	-201
1.05 Amstelland-Meerlandenoverleg	-21	-22	-22
1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam	-16	-8	-3
1.07 Gemeentebelastingen Amstelland	-651	-680	-684
1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland OGZ	-1.230	-1.263	-1.320
1.09 Gemeenschappelijke regeling GGD (Veilig thuis)	-31	-152	-88
1.10 Duo+	-6.404	-6.874	-6.887
Vennootschappen en coöperaties			
2.01 Bank Nederlandse gemeente nv (BNG)	-	-	-
2.02 Meerlanden nv	-	-	-
Stichtingen en verbonden partijen			
3.01 Stichting RIJK	-145	-150	-113
Overige verbonden partijen			
4.01 Metropoolregio Amsterdam	-47	-49	-49
4.02 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek	-40	-48	-55
Totaal gemeenschappelijke regelingen	-10.329	-11.087	-10.718

Omvang eigen vermogen/vreemd vermogen en het financiële resultaat in de verbonden partij:

Gemeenschappelijke regelingen	Bron	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd Vermogen 31-12-2021	Eigen Vermogen 31-12-2022	Vreemd Vermogen 31-12-2022	Resultaat lopend jaar
Gemeenschappelijke regelingen						
1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	Jaarverslag 2022	24.235	62.920	24.140	82.036	1.737
1.02 Vervoerregio Amsterdam	Jaarverslag 2021	1.160	255.499	222	303.104	-938
1.03 Groengebied Amstelland	Jaarstukken 2022	1.721	3.231	1.997	3.124	276
1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Jaarrekening 2021	4.276	17.651	4.010	17.171	832
1.05 Amstelland-Meerlandenoverleg	Concept jaarrekening 2022	60	-	66	-	6
1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam						
1.07 Gemeentebelastingen Amstelland	MARAP IV 2022	170	-	221	-	51
1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland OGZ	Jaarrekening 2022	4.561	-	7.496	-	2.947
1.09 Gemeenschappelijke regeling GGD (Veilig thuis)	Voorlopige jaarstukken 2022	1.031	155	1.120	159	49
1.10 Duo+	Jaarstukken 2022 (concept)	876	5.795	1.122	5.269	771
Vennootschappen en coöperaties						
2.01 Bank Nederlandse gemeente nv (BNG)	Jaarrekening 2022	5.097	155.262	5.062	143.995	236
2.02 Meerlanden nv	Jaarstukken 2021	29.464	27.729	31.265	29.976	3.300
Stichtingen en verbonden partijen						
3.01 Stichting RIJK	Jaarrekening 2021	1.308	399	1.084	897	-
Overige verbonden partijen						
4.01 Metropoolregio Amsterdam	-	N.v.t.	N.v.t.			-
4.02 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	-
Gemeenschappelijke regelingen						9.267

Hierna wordt de belangrijkste informatie per gemeenschappelijke regeling weergegeven.

1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland			
Vestigingsplaats:	Amsterdam		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Burgemeester in het Algemeen Bestuur		
Mate van sturing:	Uitgebreide sturing + punt h.		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De Veiligheidsregio is belast met de volgende taken: <ul style="list-style-type: none"> • Het voorbereiden van de coördinatie bij de bestrijding van crises, rampen en zware ongevallen; • De zorg voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; • Het beperken van brandgevaar; • Het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en de zorg voor het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; • De opvang en zorg voor gewonden; • De collectieve opvang van slachtoffers direct na de ramp in opvangcentra en het verlenen van psychosociale hulp; • De bescherming van de volksgezondheid bij ongevallen en rampen met gevaar voor mens en milieu, om zo (extra) gewonden of verergering van letsel te voorkomen; • Het voorzien in de Centrale Post Ambulancevervoer en de Gemeenschappelijke Meldkamer. 			
Relatie met het programma:	Veiligheid en openbare orde		
Ontwikkelingen 2022:			
<ul style="list-style-type: none"> • In 2022 heeft de Veiligheidsregio op verzoek van het ministerie van J & V een deel van de coördinatie op zich genomen van de opvang van de ontheemden uit Oekraïne en later voor de (crisis) noodopvang van vluchtelingen die niet meer in Ter Apel bij het COA geplaatst konden worden. 			
Maatschappelijke risico's:			
-			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bron financiële gegevens:	Jaarverslag 2022		
Bijdrage 2021:	€ 1.312.		
Bijdrage 2022:	€ 1.331.		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	€ 24.235	€ 62.920	
31 december	€ 24.140	€ 82.036	€ 1.737

1.02 Vervoerregio Amsterdam

1.02 Vervoerregio Amsterdam			
Vestigingsplaats:	Amsterdam		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	De heren Portegijs en Jägers (gemeenteraadsleden) zijn lid van de Regioraad.		
Mate van sturing:	Uitgebreide sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De Vervoerregio Amsterdam behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van verkeer en vervoer (openbaar vervoer, verkeersveiligheid, infrastructuur en duurzame mobiliteit). De Vervoerregio in concessieverlener voor het metro-, tram- en busvervoer in Diemen.			
Relatie met het programma:	Verkeer		
Ontwikkelingen 2022:			
<ul style="list-style-type: none"> De ontwikkelingen rond corona hebben nog effect gehad op het openbaar vervoer in 2022. Het openbaar vervoer is desondanks in 2022 op peil gebleven in Diemen. Er hebben zich forse prijsstijgingen voorgedaan in 2022. Hogere prijzen voor energie en materialen hebben invloed op de uitvoering van projecten en in de concessies. Voor de concessies houden we rekening met een hogere afrekening van de concessievergoedingen voor het jaar 2022. Die wordt bepaald door de landelijke afspraken waarbij de indexcijfers van december 2022 leidend zijn. Er zijn voldoende middelen om uitvoering te geven aan het uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2022. Een aantal budgetten voor 2022 worden niet helemaal opgemaakt. Een deel van deze geplande projecten of projectfasen worden naar 2023 doorgeschoven. 			
Maatschappelijke risico's:			
De Vervoerregio speelt een cruciale rol in de financiering, verduurzaming en de aansturing van het openbaar vervoer en daarnaast in de verbetering van de infrastructuur door middel van susidiëring van een groot aantal projecten.			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bron financiële gegevens:	Jaarverslag 2021		
Bijdrage 2021:	-		
Bijdrage 2022:	-		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	€ 1.160	€ 255.499	
31 december	€ 222	€ 303.104	€ -938

1.03 Groengebied Amstelland

1.03 Groengebied Amstelland			
Vestigingsplaats:	Amstelveen		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Wethouder Sikkes-van den Berg vertegenwoordigt onze gemeente in het Algemeen Bestuur (AB) van het Groengebied.		
Mate van sturing:	Reguliere sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De doelstelling van het Groengebied Amstelland kan worden samengevat als: het duurzaam in stand houden van natuur en openluchtrecreatiegebieden in het landelijk gebied tussen Amstelveen en het Amsterdam-Rijnkanaal met een omvang en kwaliteit die voldoet aan de wensen van de inwoners van de omliggende gemeenten en de wijdere regio.			
Relatie met het programma:	Leefomgeving en milieu		
Ontwikkelingen 2022:			
<ul style="list-style-type: none"> In 2022 is hard gewerkt aan het opstellen van het Ambitiedocument Groengebied Amstelland (besluitvorming in 2023); Voor verbetering van de governance en beheerstructuur van de recreatieschappen is met ingang van 2022 een gezamenlijk Bestuursbureau opgericht. 			
Maatschappelijke risico's:			
<ul style="list-style-type: none"> Het niet kunnen realiseren van extra inkomsten vanwege bouwbeperking door de provinciale omgevingsverordening; Het niet doorgaan van grootschalige evenementen (minder inkomsten); Optreden extreem weer, flora en fauna ziektes en plagen en dumpingen (meer uitgaven). 			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bron financiële gegevens:	Jaarstukken 2022		
Bijdrage 2021:	€ 128		
Bijdrage 2022:	€ 35		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	€ 1.721	€ 3.231	
31 december	€ 1.997	€ 3.124	€ 276

1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied			
Vestigingsplaats:	Zaandam		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Diemen heeft, samen met andere A-M gemeenten, één vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur. Burgemeester Boog vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur.		
Mate van sturing:	Uitgebreide sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Op Rijksniveau is bepaald dat de vergunningverlening, toezicht en handhaving aangaande bedrijven met een bepaald milieurisico een kwaliteitsimpuls diende te krijgen door verplichte samenwerking bij uitvoering van deze taak.			
Relatie met het programma:	Gebiedsontwikkeling en Leefomgeving en klimaat		
Ontwikkelingen 2022:			
In 2022 heeft de Omgevingsdienst adviezen uitgebracht over diverse ruimtelijke plannen. Ook heeft adviserig plaats-gevonden over de gevolgen van de nieuwe Omgevingswet op het gebied van externe veiligheid en geluid. Een actualisatie heeft plaatsgevonden van het bedrijvenbestand op de bedrijventerreinen in het kader van de geluidzonerings rond deze terreinen. In overleg met de Omgevingsdienst is een plan van aanpak energiebesparing bedrijven 2022-2025 opgesteld. Een inventarisatie heeft plaatsgevonden van beleidsopgaven voor diverse milieuthema's.			
Maatschappelijke risico's:			
Een goed functionerende Omgevingsdienst is van groot belang voor een gezonde, schone en veilige woon-, werk, en leefomgeving.			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bron financiële gegevens:	Eindafrekening 2021, raming in uitvoeringsovereenkomst 2022		
Bijdrage 2021:	€ 304		
Bijdrage 2022:	€ 201		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	€ 4.276	€ 17.651	
31 december	€ 4.010	€ 17.171	€ 832

1.05 Amstelland-Meerlanden Overleg

1.05 Amstelland-Meerlanden Overleg			
Vestigingsplaats:		Haarlemmermeer	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Diemen wordt in de regiegroep (Dagelijks Bestuur) vertegenwoordigd door burgemeester Boog. Daarnaast vindt tweemaal per jaar een plenair overleg plaats, waaraan alle collegeleden deelnemen. Tevens zijn er domeinoverleggen voor de wethouders en een secretarissenoverleg.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De AM-partners zetten zich middels het Amstelland-Meerlanden Overleg in voor een krachtig ontwikkelende regio en het bundelen van onze belangen. Zij blijven zich profileren als hét platform voor de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Het is voor de toekomst van de MRA en voor een krachtig bestuur nodig, dat een balans bestaat tussen Amsterdam en de flanken van de metropoolregio. Ook ziet Diemen hen als brug naar de burens. Het platform wordt benut om onze gezamenlijke belangen te behartigen in de MRA en de vervoersregio.			
Relatie met het programma:		Samen besturen	
Ontwikkelingen 2022:			
In 2022 is op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau in AM-verband nauw samengewerkt op de relevante inhoudelijke dossiers (vooral RO, economische zaken en duurzaamheid). De noodzaak hiertoe wordt mede onderkend om als subregio binnen de MRA de deelregionale belangen beter over het voetlicht te krijgen. O.a. m.b.t. de invoering van de nieuwe Governance samenwerkingsafspraken en de bestuurlijke inbreng en vertegenwoordiging is eensgezind opgetrokken. In 2022 is verder de afspraak gemaakt om het aantal plenaire bijeenkomsten terug te brengen tot 1x per jaar. Dit omdat de bestuurders elkaar regelmatig in andere overleggen ontmoeten en men overbodige "bestuurlijke drukte" wil voorkomen.			
Maatschappelijke risico's:			
Het niet-functioneren van de deelregionale samenwerking heeft onmiskenbaar consequenties voor de belangenbehartiging op MRA-niveau. Daarmee zou onvoldoende recht worden gedaan aan de belangen van Diemen.			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bron financiële gegevens:		Concept Jaarrekening 2022	
Bijdrage 2021:		€ 21	
Bijdrage 2022:		€ 22	
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	€ 60	-	
31 december	€ 66	-	€ 6

1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam

1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam			
Vestigingsplaats:	Amsterdam		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Op basis van de gemeenschappelijke regeling (GR) is aan de Raad van de gemeente Amsterdam mandaat verleend om jaarlijks de begroting van de ombudsman voor het volgende kalenderjaar vast te stellen.		
Mate van sturing:	Reguliere sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
<p>Als gemeente willen wij de dienstverlening zo goed mogelijk afstemmen op de wensen van onze burgers. Eventuele klachten van burgers over de manier waarop een medewerker of bestuurder hem/haar te woord heeft gestaan of over de wijze van dienstverlening, nemen wij serieus. Op grond van de klachtenregeling kunnen burgers een officiële klacht over een gedraging van de gemeente indienen. Daarnaast fungeert de Ombudsman als externe klachtinstantie voor de gemeente Diemen. Burgers kunnen daar terecht als ze ontevreden zijn over de wijze waarop hun klacht is afgehandeld.</p>			
Relatie met het programma:	Samen besturen		
Ontwikkelingen 2022:			
<p>Evenals voorgaande jaren is er bij de Ombudsman een grote mate van tevredenheid over de wijze waarop in Diemen de dienstverlening in algemene zin en de klachtenbehandeling in het bijzonder vorm krijgen. Recentelijk is door Ombudsman Munish Ramlal in een column in het landelijke vakblad Binnenlands Bestuur de gemeente Diemen onder de titel "Het geheim van Diemen" zelfs al voorbeeld ten tonele gevoerd. Het aantal klachten is in 2022 niet gestegen en evenmin geldt dat voor de tweedelijnsklachten die worden behandeld door de Ombudsman. In die gevallen dat er door de Ombudsman een oordeel werd gegeven over het handelen van de gemeente Diemen, werden zaken adequaat opgepakt.</p>			
Maatschappelijke risico's:			
<p>Een problematische klachtenbehandeling in termen van grote aantallen gegronde klachten en veelvuldige interventies van de Ombudsman schaden het imago van de gemeentelijke dienstverlening. Dat is in een tijdperk waarin alles op alles moet worden gezet om het het vertrouwen in de overheid (i.c. de gemeente Diemen) te voorzien van een positieve impuls, uitermate ongewenst. Kortom, betrouwbare dienstverlening (en de gemeente Diemen slaagt daar gemiddeld genomen goed in) draagt bij aan het herwinnen van vertrouwen.</p>			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bron financiële gegevens:			
Bijdrage 2021:	€ 16		
Bijdrage 2022:	€ 3		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	N.v.t.		
31 december	N.v.t.		

1.07 Gemeentebelastingen Amstelland

1.07 Gemeentebelastingen Amstelland			
Vestigingsplaats:	Amstelveen		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Geen		
Mate van sturing:	Reguliere sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Door de krachten van een aantal gemeenten te bundelen in het samenwerkingsverband ontstaat een belastingorganisatie met meer kennis, kunde en personeelsformatie om het hoofd te bieden aan de ingewikkelde belastingwetten en -regels. Het uitgangspunt bij de samenwerking is dat elke gemeenteraad zelf het eigen belastingbeleid en de plaatselijke belastingtarieven blijft bepalen. Het samenwerkingsverband verzorgt de uitvoering hiervan.			
Relatie met het programma:	Leefomgeving en milieu & Algemene dekkingsmiddelen		
Ontwikkelingen 2022:			
In de begroting van Amstelland stond aangekondigd dat de waardering van de woningen als gevolg van de gewijzigde wet Waardering Onroerende Zaken opgenomen omgezet moest worden van kubieke meters naar vierkante meters. Deze omzetting is zo goed als afgerond in 2022. Verwacht was dat dit tot veel bezwaarschriften zou leiden. Dit is meegevallen. Wel stijgt het aantal bezwaarschriften vanuit commerciële bureaus. Door de coronacrisis is een achterstand ontstaan in de herwaardering. Deze achterstand is in 2022 ingelopen. In 2022 is de dwanginvordering voor een groot deel in eigen beheer nemen. Slechts voor een beperkt aantal gevallen is een deurwaarder nodig. Op deze wijze kan Gemeentebelasting efficiënter en effectiever invorderen.			
Maatschappelijke risico's:			
Wanneer belastingaanslagen onjuist of onterecht zijn opgelegd, dan heeft dit een afbreukrisico op het imago van de gemeente.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:	Managementrapportage 4e kwartaal 2022		
Bijdrage 2021:	€ 651.300		
Bijdrage 2022:	€ 683.600		
Datum	Eigen vermogen ⁷	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	€ 169.723	Niet van toepassing	
31 december	€ 220.877	Niet van toepassing	€ 51.154

⁷ Als eigen vermogen wordt de stand van het Bedrijfsvoeringsfonds aangehouden, met dit fonds worden tekorten en overschotten verrekend.

1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ)

1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ)			
Vestigingsplaats:	Amstelveen		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Wethouder M. Everhardt vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur		
Mate van sturing:	Uitgebreide sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De gemeente Diemen neemt gezamenlijk met de Amstelland gemeenten middels de gemeenschappelijke regeling (GR) Openbare Gezondheidszorg (OGZ) Amstelland het takenpakket voor de uitvoering van de Wpg (wet publieke gezondheid) af bij de GGD Amsterdam. Hieronder vallen:			
<ul style="list-style-type: none"> • de bevorderingstaken, • medische milieukunde, • technische hygiënezorg, • een deel van de openbare gezondheidszorg, • infectieziektebestrijding, • jeugdgezondheidszorg.			
Relatie met het programma:	Sociaal		
Ontwikkelingen 2022:			
In 2022 was de coronapandemie over haar hoogtepunt heen. De GGD Amsterdam kon daardoor hun capaciteit voor coronabestrijding geleidelijk afbouwen. Toch bleef corona bestrijding een grote opgave. Corona heeft wel sporen achtergelaten onder de inwoners van Amstelland. Zo zien we een toename van mentale klachten, vooral onder jongeren, zijn de vaccinatiegraden gedaald en de gezondheidsverschillen tussen groepen inwoners vergroot door de pandemie. Daarnaast kregen we te maken met een andere infectieziekten; het mpox virus (apenpokken) en in het najaar een uitbraak van scabiës (schurft), vooral onder studenten.			
Maatschappelijke risico's:			
De activiteiten van de GR OGZ Amstelland en daarmee van de GGD Amsterdam zijn gericht op het bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van o.a. Diemen			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:	Jaarrekening 2022		
Bijdrage 2021:	€ 1.230		
Bijdrage 2022:	€ 1.320		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	4.561	-	
31 december	7.496	-	2.947

1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Veilig Thuis Amsterdam - Amstelland

1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)			
Vestigingsplaats:	Amsterdam		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Wethouder J. Klaasse vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur		
Mate van sturing:	Uitgebreide sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
<p>Gemeenten zijn op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 verplicht om een Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK, genaamd Veilig Thuis) in stand te houden. Eind 2016 hebben het bestuur en de raad ingestemd om de taken, die ten uitvoering worden gebracht door Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld, onder te brengen in de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam GGD Amsterdam-Amstelland. Dit openbaar lichaam bestaat uit zes leden, te weten de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het Openbaar Lichaam GGD Amsterdam-Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam.</p> <p>In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken aangaande het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis) alsmede het Centrum voor Seksueel Geweld opgedragen aan de GGD Amsterdam:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het stoppen en voorkomen van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het duurzaam borgen van veiligheid voor alle betrokkenen, van jong tot oud. • Zowel burgers als professionals kunnen 24/7 terecht bij Veilig Thuis. 			
Relatie met het programma:	Sociaal		
Ontwikkelingen 2022:			
De financiële werkafspraken behorend bij de Gemeenschappelijke Regeling Amsterdam-Amstelland zijn gewijzigd vanaf 2022. Amsterdam ontvangt als centrumgemeente de DUVO (decentralisatie uitkering vrouwenopvang) middelen. De DUVO is een financiële bijdrage en niet bedoeld om kostendekkend te zijn. De DUVO wordt in Amsterdam-Amstelland ingezet voor de gezamenlijke regionale activiteiten: vrouwenopvang, uitvoering Regioaanpak, Veilig Thuis en Centrum Seksueel Geweld. Het resterende bedrag betreft de bijdrage aan de gemeenschappelijk regeling en wordt verdeeld op basis van inwonersaantal.			
Maatschappelijke risico's:			
-			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:	Voorlopige Jaarstukken 2022		
Bijdrage 2021:	€ 30.676		
Bijdrage 2022:	€ 87.530		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	1031	155	
31 december	1.120	159	-49

1.10 Duo+

1.10 Duo+			
Vestigingsplaats:	Ouderkerk aan de Amstel		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Burgemeester Boog vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur		
Mate van sturing:	Uitgebreide sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De GR Duo+ voert derhalve per 1 januari 2016 de bedrijfsvoering uit voor de drie deelnemers en tevens de uitvoeringstaken rondom buurt en burger voor twee van de deelnemers (Uithoorn en Ouder-Amstel).			
Relatie met het programma:	Bestuur en dienstverlening		
Ontwikkelingen 2022:			
<p>Na de vorming van het collegiale directiemodel hebben we met Duo+ ingezet op verdere professionalisering van de samenwerking. De positie van de opdrachtgever-opdrachtnemer (OGON) relatie is verder versterkt met meer aandacht voor de bestuurlijke afstemming. Het OGON-overleg heeft een meer prominente plek gekregen in de dienstverlening en de levering van de producten.</p> <p>Voor de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) 2023-2027 werken we aan een verdere verfijning waarin projecten en grote klussen meerjarig zijn uitgewerkt. Hierbij worden tevens duidelijke afspraken gemaakt over de te verrichte prestaties en de benodigde middelen. De positie van de OGON's zijn verder versterkt door aan de voorkant voorstellen met betrekking tot specifiek maatwerk en/of afwijkingen m.b.t. bestaande DVO's te bespreken. Eventuele financiële effecten hieruit zijn financieel vertaald in deze voortgangsrapportage. De maatwerkopdrachten zijn verder geprofessionaliseerd en worden vastgelegd in opdrachten waar duidelijke afspraken worden gemaakt over de benodigde middelen en de te leveren prestaties. Waar mogelijk wordt structureel maatwerk omgezet naar vaste activiteiten die vertaald worden in de bijdrage.</p>			
Maatschappelijke risico's:			
Duo+ voert voor Diemen de taken uit op het gebied van bedrijfsvoering. Dit levert niet direct een maatschappelijk risico op. Uiteraard is een adequate bedrijfsvoering wel van belang voor de vakafdelingen bij het realiseren van de ambities van het college.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:	Jaarstukken 2022 (concept)		
Bijdrage 2021:	€ 6.417.530		
Bijdrage 2022:	€ 6.911.520		
Datum	Eigen vermogen⁸	Vreemd vermogen	Resultaat⁹
1 januari	€ 267.000	Niet van toepassing	
31 december	€ 351.000	Niet van toepassing	€ 701.000

⁸ Stand bestemmingsreserve (zonder resultaat)

⁹ Betreft het resultaat van het Stafbureau en de Afdeling Bedrijfsvoering (alleen daar participeert de gemeente Diemen in)

Vennootschappen en coöperaties

De gemeente is in het bezit van aandelen van een tweetal vennootschappen.

2.01 Bank Nederlandse gemeente N.V. (BNG)

2.01 Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG)			
Vestigingsplaats:	Den Haag		
Soort verbonden partij:	Privaatrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Via het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering heeft Diemen zeggenschap in de BNG.		
Mate van sturing:	Reguliere sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Doordat de bank op grond van haar AAA (Moody's en Standard & Poor's) en AA+ (Fitch)-rating tegen zeer scherpe prijzen toegang heeft tot financieringsmiddelen en dat voordeel doorgeeft aan haar klanten draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.			
Relatie met het programma:	Algemene dekkingsmiddelen		
Ontwikkelingen 2022:			
2021 was door de coronacrisis een uitdagend jaar 2021. De BNG heeft laten zien een betrouwbare en duurzame partner te zijn. De BNG is erin geslaagd meer dan de helft van de kredietvraag in het publieke domein te voorzien van een lening. Daarmee bestendigen zij de positie als marktleider. Ook op het gebied van maatschappelijke impact wil de BNG meedenken. Er is een eerste meting gedaan van de maatschappelijke impact die klanten maken. De BNG Bank doet dit omdat ze belang hechten aan het sturen op en rapporteren over datgene waar het echt om draait. De meting is gelijktijdig gepubliceerd met het jaarverslag. Vanaf 2022 laten we jaarlijks de voortgang van onze klanten op de gemeten indicatoren zien. We rapporteren dan ook specifiek over het verlagen van de CO2-emissies van onze kredietportefeuille. Uit de meting die in het verslagjaar is gedaan over de kredietportefeuille per 31 december 2020 blijkt dat deze zijn gedaald.			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's.			
Financiële gegevens			
Bron financiële gegevens:	Jaarverslag 2021		
Aantal aandelen 1 januari	8.775		
Aantal aandelen 31 december	8.775		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	€ 5.097	€ 155.262	
31 december	€ 5.062	€ 143.995	€ 236.000

2.02 Meerlanden N.V

2.02 Meerlanden N.V.			
Vestigingsplaats:	Rijsenhout		
Soort verbonden partij:	Privaatrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	Via het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering en via een (met Aalsmeer gedeelde) zetel in de Raad van Commissarissen van de Meerlanden heeft Diemen zeggenschap in De Meerlanden.		
Mate van sturing:	Reguliere sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
<p>Meerlanden pakt haar rol als grondstoffenregisseur in de keten voor de gehele regio en vervult een voortrekkersrol om te komen tot een circulaire samenleving. Een samenleving zonder afval, maar waar grondstoffen na hergebruik en recycling als nieuwe producten worden terug gebracht in de kringloop. Een samenleving waar de openbare ruimte ook leverancier is van grondstoffen en bijdraagt aan een gezonde leefomgeving waar bewoners met plezier wonen, werken en recreëren. Een samenleving waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen krijgen. Samenwerken is daarbij van cruciaal belang. Samenwerken met gemeenten, samenwerken in de keten, samenwerken met regionale soms landelijke partijen, samenwerken met kennisinstellingen zoals Wageningen en Delft.</p>			
Relatie met het programma:	Leefomgeving en klimaat		
Ontwikkelingen 2022:			
<p>Meerlanden heeft haar nieuwe bedrijfsstrategie 2020-2024 is vastgesteld, met drie belangrijke pijlers:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. excellente dienstverlener en 2. duurzame grondstoffenregisseur, ondersteund door 3. een excellente bedrijfsvoering. <p>Om noodzakelijke groei van Meerlanden mogelijk te maken en de aantrekkelijkheid van het aandeelhouderschap te vergroten is een werkgroep ingesteld om opties voor een nieuwe aandelenstructuur te onderzoeken.</p>			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's.			
Financiële gegevens			
Bron financiële gegevens:	Jaarstukken 2021		
Aantal aandelen 1 januari	15.640 gewone aandelen en één prioriteitsaandeel		
Aantal aandelen 31 december	15.895 gewone aandelen en één prioriteitsaandeel		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31 december 2020	€ 29.464	€ 27.729	
31 december 2021	€ 31.265	€ 29.976	€ 3.300

De aandelen worden gewaardeerd tegen nominale waarden (verrijingsprijs). Ondanks dat De Meerlanden aangeeft dat deze aandelen meer waard zijn, is het niet de verwachting dit daadwerkelijk bij verkoop te ontvangen.

Stichtingen en verenigingen

3.01 Stichting RIJK

3.01 Stichting RIJK			
Vestigingsplaats:	Heemstede		
Soort verbonden partij:	Privaatrechtelijk		
Bestuurlijk belang:	De gemeentesecretaris van Diemen maakt als secretaris deel uit van het Dagelijks Bestuur.		
Mate van sturing:	Reguliere sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
In de statuten is de doelstelling als volgt beschreven: 'Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords'.			
Relatie met het programma:	Bestuur en dienstverlening		
Ontwikkelingen 2022:			
In de begroting 2022 gaf Stichting RIJK aan dat de coronacrisis een groot effect heeft op de geplande inkoopplannen. Dit bleek ook in 2022 ook het geval te zijn, al was dit een stuk minder dan de voorgaande jaren. RIJK probeert zich zo flexibel mogelijk op te stellen. In een strategische discussie is besloten dat Stichting RIJK zich vooral op de verdere professionalisering van de inkoop moet richten (deskundigheid borgen en gezamenlijke inkooptrajecten bevorderen). Intern heeft Stichting RIJK de bedrijfsvoering onder handen genomen. In 2022 is de financiële bedrijfsvoering onder de loep gehouden en zijn verbeterlagen van de planning- en controlproducten ingezet. Tevens is er een auditcommissie opgericht waarin de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn.			
Maatschappelijke risico's:			
Niet voldoen aan rechtmatige aanbestedingen kan imagoschade opleveren over de betrouwbaarheid van de gemeente.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:			
Bijdrage 2021:	€ 145		
Bijdrage 2022:	€ 113		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	1.308	399	
31 december	1.084	897	-

Overige verbonden partijen

4.01 Metropoolregio Amsterdam (MRA)

4.01 Metropoolregio Amsterdam (MRA)			
Vestigingsplaats:	Amsterdam		
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk (convenant)		
Bestuurlijk belang:	Getrapte vertegenwoordiging via Amstelland-Meerlandenoverleg		
Mate van sturing:	Reguliere sturing		
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De doelstelling van de MRA is het versterken van een toekomstbestendige economische ontwikkeling en hoogwaardige leefkwaliteit van de MRA. De overlegstructuur is vooralsnog opgedeeld in platforms; mobiliteit, economie en bouwen. Ook wordt specifiek samengewerkt op de thema's duurzaamheid, wonen en landschap.			
Relatie met het programma:	Samen besturen		
Ontwikkelingen 2022:			
Na de vaststelling van de nieuwe Governance-structuur eind 2021, is in 2022 een start gemaakt met de uitvoering van de samenwerkingsafspraken. Hoewel 2022 als een overgangsjaar wordt gezien, worden met een breed gedragen MRA-agenda en daarbij horende doelstellingen de belangen van de deelnemers behartigd. Om dit mede mogelijk te maken hebben de deelnemers ingestemd met het versterken van de MRA-organisatie. Voor een belangrijk deel wordt dit gerealiseerd door naar rato formatie "om niet" vanuit de deelnemers beschikbaar te stellen. De samenwerking wordt primair door de colleges behartigd. Niettemin is er voor raadsleden een belangrijke adviesrol weggelegd in het Raadsledenplatform. Zo heeft het MRA-bestuur bijvoorbeeld de wens van het Raadsledenplatform om de raden in staat te stellen wensen en opvattingen kenbaar te maken over de Termijnagenda 2023 gehonoreerd.			
Maatschappelijke risico's:			
Goede regionale samenwerking is van belang om ook als regio een goede concurrentiepositie te hebben ten opzichte van andere agglomeraties. Direct of indirect, op korte en lange termijn, hebben ook de inwoners van en het bedrijfsleven in Diemen belang bij een sterke regio.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:			
Bijdrage 2021:	47		
Bijdrage 2022:	49		
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	NVT	NVT	
31 december			

4.02 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek

1.04 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek			
Vestigingsplaats:		Bussum	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Geen	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Het samenwerkingsverband is belast met de opsporing van fraude in het sociaal domein			
Relatie met het programma:		Inkomen en armoedebeleid en Sociaal	
Ontwikkelingen 2022:			
In regionaal verband wordt verder gewerkt aan een integrale aanpak op het gebied van van criminaliteit bestrijding, het vergroten van de veiligheid, het signaleren van uitkerings- en zorgfraude en het terugdringen van woon- en adresfraude.			
In 2022 is nader onderzoek uitgevoerd naar de bestrijding van zorgfraude. Dit heeft geleid tot scherper inzicht in taken, toezicht en handhaving binnen het Sociaal Domein.			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Jaarstukken en begroting	
Bijdrage 2021:		€ 40.000	
Bijdrage 2022:		€ 55.000	
Datum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
31 december	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Financiering

Financieel strategisch adviseur: K. Deutekom

Algemeen

Deze paragraaf informeert de raad over het treasurybeleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Daarbij neemt de gemeente de kaders in acht die zijn geregeld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido).

De Wet Financiering Decentrale Overheden

Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de (mogelijk) uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Door middel van het stellen van eisen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm worden de renterisico's van zowel de korte als de lange schuld door de wet begrensd. Ook verplicht de wet gemeenten twee treasury instrumenten te hanteren:

- Het door de raad vaststellen van een treasurystatuut;
- Het in de begroting en jaarstukken opnemen van een financieringsparagraaf.

Treasurystatuut

Het beleidsmatige kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie is vastgelegd in het 'Treasurystatuut Gemeente Diemen 2016'. Het statuut onderscheidt vier algemene doelstellingen:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's;
- Het minimaliseren van de interne en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten.

Financieringsparagraaf

Interne ontwikkelingen

De treasuryfunctie stelt elk kwartaal een liquiditeitsbegroting op en stemt met de afdelingen af of er nog grote investeringen in de toekomst liggen waarvoor de gemeente genoeg middelen voor moet hebben. Zo heeft de gemeente altijd genoeg middelen maar blijft het onder het kasgeldlimiet.

Externe ontwikkelingen

Voor het treasurybeheer is de ontwikkeling van de rente vanzelfsprekend erg belangrijk. Het gemiddelde inflatieniveau in Nederland komt volgens het Centraal Planbureau (CPB) in 2022 op 8,7% uit.

De Nederlandse economie van 2022 had volgens het CBS een groei van 4,5%. Dit is ongeveer gelijk aan het percentage in 2021 (4,8%).

De ECB verhoogde in 2022 de officiële rente al vier keer, met in totaal 2,5%. Dat is om de inflatie in te dammen. Verwachting van de president van De Nederlandsche Bank (DNB) is dat er nog meer renteverhogingen aankomen. Dit vertaalt zich in hogere rentes voor kort- en langlopende leningen die we het afgelopen jaar hebben afgesloten.

Treasurybeheer

Bij het treasurybeheer onderscheiden we de volgende deelfuncties:

- Risicobeheer (renterisico's en kredietrisico's);
- Kasbeheer;
- Gemeentefinanciering.

Risicobeheer

Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de Wet Fido. In beginsel kunnen de risico's die verbonden zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie worden onderscheiden in renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Voor onze gemeente zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing, want onze gemeente heeft geen vrij verhandelbare aandelen en dergelijke en leningen worden uitsluitend verstrekt, aangegaan of gegarandeerd in euro's.

Renterisico kortlopende schuld

Het financieren van de gemeentelijke huishouding door middel van kortlopende geldleningen en de kredietfaciliteit bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) is gebonden aan de norm die de kasgeldlimiet van de Wet Fido stelt. Dit is 8,5% van het begrotingstotaal per 1 januari van het begrotingsjaar.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar bedrijfsvoering mag financieren met kortlopende leningen (< 1 jaar). Daaronder valt ook het 'rood' staan bij de bank. De norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar. Er is sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet wanneer de netto kortlopende schuld per de eerste dag van elk van de drie maanden in een kwartaal, hoger is dan de berekende limiet.

In 2022 bedroeg het begrotingstotaal van de gemeente € 103,2 miljoen. De kasgeldlimiet voor de gemeente bedroeg € 8,7 miljoen.

Kasgeldlimiet	1ste kwartaal	2de kwartaal	3de kwartaal	4de kwartaal
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal 2022	103.222	103.222	103.222	103.222
- in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
- in bedrag	8.774	8.774	8.774	8.774
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	9.000	7.000	-	5.000
Schuld in rekening-courant				
Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
Totale omvang van de vlottende schuld	9.000	7.000	-	5.000
3. Vlotende middelen				
Contante gelden in kas	2	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	611	-112	1	-
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	7.227	4.551	-3.507	-5.890
Totale omvang van de vlottende omvang	7.840	4.439	-3.506	-5.890
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlotende schuld (2)-(3)	1.160	2.561	3.506	10.890
Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.774	8.774	8.774	8.774
Ruimte (+)/Overschrijding (-) = (1)-(4)	7.614	6.213	5.268	-2.116

In 2022 heeft de gemeente meerdere kasgeldleningen aangetrokken. Alle kasgeldleningen hadden een periode van een kwartaal. Alleen in het laatste kwartaal van het jaar is de gemeente over het limiet gegaan. Oorzaak daarvan was het aantrekken van een nieuwe langlopende geldlening van € 7,5 miljoen. Hierdoor ontstond een korte periode van te weinig kasgeld dat leidde tot een overschrijding.

Renterisico langlopende schuld

Met de renterisiconorm is in de Wet Fido een norm gesteld voor het renterisico op langlopende opgenomen leningen. Op onderstaande Modelstaat B moet de gemeente aan de provincie rapporteren over het renterisico gedurende een periode van vier jaren. De herfinanciering van jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen van lopende geldleningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm.

De volgende tabel geeft de renterisiconorm weer voor 2022.

Modelstaat B		Variabelen renterisiconorm	Begroot 2022	Rekening 2022
Stap				
Berekening Renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal 2022		103.222	104.867
(4b)	Percentage regeling		20%	20%
(4) = (4a x 4b/100)	Renterisiconorm		20.644	20.973
Berekening ruimte / overschrijding				
-1	Renteherzieningen		-	-
-2	Aflossingen			-
-3	Renterisico (1+2)		-	-
-4	Renterisiconorm		20.644	20.973
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm		20.644	20.973
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm		-	-

Uit de tabel blijkt dat de gemeente in 2022 de renterisiconorm niet heeft overschreden.

Kredietrisico's

Deze kunnen zich op twee manieren manifesteren:

1. Kredietrisico's op uitgezette deposito's en verstrekte langlopende leningen

In 2022 had de gemeente geen overtollige liquiditeiten op deposito staan. In 2022 zijn er geen nieuwe langlopende leningen verstrekt.

Bij de reeds verstrekte langlopende geldleningen loopt de gemeente een beperkt risico. Onder 'Uitzettingen' staan ze in een overzicht aflopend naar risico gerangschikt. Ze voldoen alle aan de eisen gesteld in de Wet Fido en het Treasurystatuut of zijn expliciet door de Raad goedgekeurd. Geen enkele geldnemer is in 2022 in gebreke gebleven wat betreft zijn betalingsverplichting.

2. Kredietrisico's op borgstelling (gemeentegaranties)

Hier maken we onderscheid tussen achtervang (indirecte borgstelling) en directe borgstelling.

Diemen bekleedt samen met het Rijk een achtervangpositie bij de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Hierdoor staat onze gemeente indirect borg voor langlopende leningen die onder directe borging van het WSW aan woningcorporaties zijn verstrekt. Voor hypothecaire geldleningen met Nationale Hypotheek Garantie die onder directe borging van het WEW aan particulieren zijn verstrekt, geldt de achtervangpositie tot 1 januari 2014. Voor hypotheekleningen afgesloten na die datum heeft het Rijk de achtervangpositie van de deelnemende gemeenten voor 100% overgenomen. Geen van beide stichtingen heeft in 2022 aanspraak gemaakt op de achtervangpositie.

Bij directe borgstelling staat de gemeente jegens geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door lokale organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken en die activiteiten verzorgen welke in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak.

In de volgende tabel zijn de leningen opgenomen waarvoor de gemeente zich direct borg heeft gesteld.

Gewaarborgde geldleningen							
Geldnemer	Geldgever	Oorspronk. bedrag geldlening	Restant-schuld 31-12-2021	Vermeer-dering 2022	Aflossing 2022	Restant-schuld 31-12-2022	Rente perc.
Kinderkorf	BNG 40.104135	1.600	1.200	-	10	1.190	3,65%
Soc. Medisch Centrum Diemen-Zuid	BNG 40.81323.02	420	273	-	19	254	6,32%
	BNG 40.104135	261	235	-	13	222	6,27%
Cordaan Parkstad	Fortis ASR	3.176	529	-	105	424	7,04%
	BNG 40.85966	3.176	635	-	106	529	6,58%
	BNG 40.92554	2.198	507	-	84	423	6,35%
St. Ouddiemerlaan 543	Rabobank Utrecht	770	543	-	16	527	3,95%
	BNG	500	283	-	16	267	4,97%
Woonstichting de Key	BNG 40.82349.02	3.676	794	-	393	401	5,77%
Amsterdamse Mij. tot Stadsherstel	St. Nat. Restauratiefonds	272	68	-	10	58	2,20%
Totaal		16.049	5.067	-	772	4.295	

Alle geldnemers hebben in 2022 tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan. Er is in 2022 geen nieuwe borgstelling afgegeven.

Kasbeheer

In het kader van het kasbeheer hebben we erop toegezien dat ook in 2022 de liquiditeitspositie voldoende was zodat we tijdig aan kortlopende verplichtingen (korter dan 1 jaar) konden voldoen. Wanneer nodig is gebruik gemaakt van de kredietfaciliteit van de BNG. Voor de korte termijn kunnen we maximaal € 5 miljoen lenen. Daarbij maken we de afweging om een kasgeldlening aan te trekken. Dat is afhankelijk van de kosten.

De Gemeentefinanciering

Voor de financiering van de diverse investeringen trekt de gemeente langlopende leningen (langer dan 1 jaar) aan. Per 1 januari 2022 stond er voor een totaalbedrag van € 47 miljoen aan opgenomen leningen op de balans. In 2022 is er een lening van € 7,5 miljoen aangetrokken. Hierdoor heeft de portefeuille langlopende leningen op 31 december 2022 een omvang van € 44,5 miljoen.

Portefeuille langlopende leningen						
Geldgever	Boekwaarde 31-12-2021	Opname 2022	Aflossing 2022	Boekwaarde 31-12-2022	Soort lening	Rente- percentage
BNG	6.000.000			6.000.000	Fixe	1,949%
Provincie Groningen	5.000.000			5.000.000	Fixe	1,300%
BNG	5.000.000			5.000.000	Fixe	1,958%
Aegon Levensverzekering	7.500.000			7.500.000	Fixe	1,030%
BNG	7.500.000			7.500.000	Fixe	0,900%
BNG	6.000.000			6.000.000	Fixe	1,550%
BNG	-	7.500.000		7.500.000	Fixe	2,080%
Totaal	37.000.000	7.500.000	-	44.500.000		

Uitzettingen

Behalve langlopende opgenomen leningen heeft de gemeente ook langlopende uitgezette leningen. Deze zijn verstrekt in het kader van de publieke taakuitoefening.

Langlopende uitzettingen	Boekwaarde 31-12-2021	Opname 2022	Aflossing 2022	Boekwaarde 31-12-2022
Hypothecaire geldleningen	638		-251	387
Lening aan SVn	6.590	71		6.661
Leningen aan diverse sportverenigingen	171		-21	150
Overige langlopende uitzettingen	111		-8	103
Totaal	7.510	71	-280	7.301

In 2022 is het restant van twee hypothecaire geldleningen afgelost. Er resteren nog drie leningen.

Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) is de rente a € 71.000 van 2022 toegevoegd.

De sportverenigingen hebben € 21.000 afgelost.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit het saldo van:

- De werkelijk betaalde rente over aangetrokken leningen en opgenomen middelen in rekening courant ("roodstand");
- De werkelijk ontvangen rente over verstrekte leningen, beleggingen (deposito's) en credit-saldi in rekening courant.

Het volgende overzicht is een saldo van de werkelijk betaalde en ontvangen rente en vergelijkt ze met de bedragen van de begroting.

Saldo financieringsfunctie	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil 2022
Betaalde rente langlopende leningen o/g	-550	-609	-59
Betaalde rente kortlopende leningen o/g	-5	-	5
Ontvangen rente langlopende leningen u/g	100	108	8
Ontvangen rente kortlopende leningen u/g	-	11	11
Totaal	-455	-490	-35

Door de oplopende rente hebben we in 2022 meer rente op langlopende leningen moeten betalen dan begroot. Voor kortlopende leningen hebben we vooral de eerste helft van het jaar nog rente ontvangen, later moesten we rente betalen. Per saldo was er een klein voordeel. Daarnaast is er vanuit de banksaldi bij het Stimuleringsfonds Huisvesting (SVn¹⁰) meer rente ontvangen dan begroot.

We hebben iets meer rente ontvangen op langlopende leningen die wij verstrekt hebben.

¹⁰ SVn doet voor de gemeente de uitvoering van Startersleningen en Duurzaamheidsleningen

Grondbeleid

Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Algemeen beleid

In januari 2019 is de *Nota Grondbeleid, actualisatie per 1-1-2019* door de gemeenteraad van de gemeente Diemen vastgesteld. Hiermee heeft de gemeente Diemen haar grondbeleid voor de komende jaren geactualiseerd. In de geactualiseerde nota zijn beleidskaders, die betrekking hebben op het gemeentelijk grondbeleid, samengevoegd. Ook is deze actualisatie rekening gehouden met gewijzigde wet- en regelgeving van onder andere Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV), Aanbestedingswet, Europese regelgeving staatsteun en Wet vennootschapsbelasting overheidsondernemingen. Tevens is bij het samenstellen van deze nota rekening gehouden met ontwikkelingen in de maatschappij, mogelijke ambities en opgaven waarvoor grondbeleid in Diemen wordt ingezet. Daarnaast staat in de nota binnen welke juridische kaders en keuzevrijheden wordt gewerkt.

Een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten die met deze nota gecontinueerd wordt, is dat de gemeente sinds 2011 de voorkeur geeft aan passief/faciliterend grondbeleid voor het ontwikkelen van projecten. Faciliterend grondbeleid is het hoofduitgangspunt waarbij alle kosten (in theorie) kunnen worden verhaald op de initiatiefnemer. Met faciliterend grondbeleid beperkt de gemeente zich tot haar regulerende en publiekrechtelijke taak. De aankoop en exploitatie van gronden gebeurt bij voorkeur door private partijen. Alleen in situaties, waarbij risico's voldoende beheersbaar zijn, kan actief grondbeleid toegepast worden, waarbij de gemeente zelf gronden verwerft en uitgeeft. Daarnaast kan het zijn dat het bestuur van mening is dat een ruimtelijke ontwikkeling wenselijk is, maar dat marktpartijen dit niet kunnen of willen oppakken, dan zal de gemeente ook actief grondbeleid moeten voeren. Tot slot heeft de gemeente historisch gezien, nog een aantal gronden in bezit die zij de komende jaren actief verkoopt.

Dit betekent dat de gemeente Diemen een situationeel grondbeleid voert: passief waar kan en actief waar moet. Het college maakt een afweging of zij gebruik wil maken van actief of facilitair/ passief grondbeleid.

In de nota Grondbeleid is ook vastgelegd dat het college elk jaar bij de jaarrekening het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) aanbiedt aan de gemeenteraad. Dit is ook bij deze Jaarrekening 2022 het geval. Hierin wordt de verantwoording afgelegd en inzicht gegeven in alle activiteiten m.b.t. het beheren en exploiteren van gronden; o.a. over grondexploitaties en 'gronden niet in exploitatie'.

Grondprijzen

Naast de Nota Grondbeleid legt de gemeente in een aparte nota haar grondprijnsbeleid vast: de Nota Grondprijzen. De vaststelling van deze nota is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. De *Nota Grondprijzen, actualisatie per 1-1-2023*, is door het college in december 2022 vastgesteld.

Erfpacht

Op 28 mei 2020 heeft de gemeenteraad de Nota Herziening erfpachtbeleid vastgesteld. Hiermee zijn de kaders voor uitgifte in eeuwigdurende erfpacht van gemeentelijke gronden t.b.v. woondoeleinden vastgelegd. Met dit kader kunnen de bestaande tijdelijke erfpachtcontracten omgezet worden naar een nieuwe toekomstbestendige regeling. De

regeling is per 1 oktober 2020 ingegaan. In de daarop volgende jaren zijn verzoeken tot omzetting ontvangen en afgewikkeld. Dit zal de komende jaren doorgaan tot alle woningen op erfpacht zijn omgezet naar de nieuwe regeling.

Grondexploitaties

Plantage de Sniep, Holland Park West en Sociale woningbouw Buitenlust zijn momenteel de drie actieve grondexploitaties in de gemeente Diemen. In de loop van 2023 zal duidelijk worden of er meer (beperkte) grondexploitaties bijkomen, gekoppeld aan de ruimtelijke ambities die in het programma Gebiedsontwikkeling zijn beschreven.

Projectinhoud

De projectinhoud wordt beschreven in Paragraaf Grootschalige Projecten.

Financieel

De grondexploitaties zijn via het Meerjarenperspectief Grondzaken 2022 geactualiseerd ten behoeve van de Jaarrekening 2022. Een overzicht van de financiële stand van zaken wordt in het MPG gegeven.

Berekeningsmethodiek

Grondexploitaties worden doorgerekend met de Dynamische Eindwaarde Methodiek. Dat wil zeggen dat bij het berekenen van het resultaat alle kosten en opbrengsten inclusief inflatie en rente tot de einddatum van het project worden meegenomen. In de gemeente Diemen wordt gerapporteerd op basis van het resultaat bij afsluiting van het project (de eindwaarde).

Facilitair grondbeleid (passief grondbeleid)

De ervaring van de afgelopen jaren met Holland Park is dat ook grote herontwikkelingen mogelijk zijn, zonder dat de gemeente via actieve grondverwerving hiervoor de aanjager hoeft te zijn. Via het bestemmingsplan en de anterieure overeenkomst heeft de gemeente toch voldoende sturingsmiddelen. De gemeente treedt dan faciliterend op en zorgt dat zij door middel van het sluiten van de anterieure overeenkomst haar eigen plankosten en eventuele investeringskosten verhaalt op de ontwikkelende partij.

Op moment van schrijven vinden er meerdere herontwikkelingen plaats waar facilitair grondbeleid aan de orde is. De grootste herontwikkeling hierbinnen is die van Holland Park, zoals in het voorgaande beschreven. Op kleinere schaal vinden er tal van herontwikkelingen plaats, welke zich in verschillende stadia van gevorderdheid bevinden. De meest vergevorderde zijn de ontwikkelingen bij de woningbouwontwikkeling Arent Krijtstraat 1, de uitbreiding van het winkelcentrum bij de Kruidenhof en de woningbouwontwikkeling Hof van Saan.

Financiële kengetallen Grondexploitaties	Totaal
Kosten	€ 117.121.968
Opbrengsten	€ 132.873.169
Saldo nominaal	€ 15.751.201
Kosten- en opbrengtenstijging	€ -407.639
Renteberekening	€ 1.214.621
Saldo eindwaarde Grondexploitaties 2026	€ 153.480
Saldo eindwaarde Grondexploitaties 2027	€ 16.404.704
Op startwaarde per 1-1-2023	€ 15.001.053
Saldo eindwaarde gecorrigeerd voor reeds genomen winst/ verlies	€ 26.375.591

Voor het bepalen van tussentijdse winst is door de Commissie BBV aansluiting gezocht bij de algemeen aanvaardbare methodiek, waarbij rekening is gehouden met de bijzondere kenmerken van gemeentelijke grondexploitaties. Deze methode noemen we de POC-methode (Percentage of completion). Zie voor een nadere toelichting Bijlage 3 van de Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019, Commissie BBV. Dit heeft in 2022 geleid tot een verlaging van de winstneming bij de Sniep en een verhoging van de winstneming bij Holland Park.

Gronden (nog) niet in exploitatie

De gemeente Diemen heeft een aantal percelen in eigendom die in aanmerking komt voor verkoop en/of herontwikkeling.

De gronden die niet in exploitatie zijn, verdelen we in twee categorieën: de toekomstige bouwprojecten en de overige strategische gronden.

- Gronden behorende tot de eerste categorie zijn onderdeel van een project in de beginfase. Deze gronden worden verantwoord als Immateriële Vaste Activa (IMVA). In deze fase wordt gekeken naar het programma, de stedenbouwkundige randvoorwaarden, de samenwerkingsvormen etc. De kosten worden in principe gedekt uit een krediet en worden verantwoord onder 'voorbereidende grondexploitaties' in het MPG. Indien het project doorgang vindt, worden deze kosten meegenomen in de te openen grondexploitatie. Wanneer het project niet door gaat, komen de kosten ten laste van de Reserve Grondzaken. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het MPG.
- De gronden die behoren tot de tweede categorie, betreffen percelen die in het verleden uit strategische overwegingen zijn aangekocht voor een gebiedsontwikkeling of overige percelen met een (tijdelijke) boekwaarde die zich niet in een transformatieproces bevinden. Deze gronden worden verantwoord als aparte subcategorie strategische gronden onder de Materiële Vaste Activa (MVA). Voor een nadere toelichting van deze gronden wordt verwezen naar het MPG.

Grootschalige projecten

Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Inleiding

In deze paragraaf zijn eenmalige grootschalige projecten opgenomen die (grote) gevolgen (kunnen) hebben voor de financiële huishouding van de gemeente. Dat betreft in ieder geval de ruimtelijk projecten met een eigen grondexploitatie (Plantage de Sniep, Holland Park West) en het project dat op basis van exploitatie-overeenkomsten wordt uitgevoerd (Holland Park oost). Het gaat in deze paragraaf ook om eenmalige grootschalige investeringen die tot gevolg hebben dat de resterende financiële beleidsruimte wordt ingeperkt. In deze paragraaf komen aan de orde:

- Plantage de Sniep;
- Holland Park (alle delen).

Plantage de Sniep

Doel

Plantage de Sniep is een nieuwbouwwijk in wording. De wijk wordt gerealiseerd op een oud bedrijventerrein, waarbij de gemeente de gronden heeft verworven en een omvangrijke bodemsanering heeft uitgevoerd.

Projectfase

In het project de Plantage de Sniep is tot nu toe veel gebeurd. De afgelopen jaren hebben we ruim 1000 nieuwbouwwoningen toegevoegd, vrije kavels ontwikkeld, een brede school met bijgebouw gebouwd en het openbaar gebied aangelegd.

In 2022 is het laatste appartementencomplex in de tramlus opgeleverd (deelplan T). Hier zijn 110 huurwoningen gerealiseerd, waarvan 46 sociale en 64 vrije sector appartementen.

Daarnaast is in 2022 het Programma van eisen inclusief financieel kader van de Rietschuur vastgesteld. Het plan voorziet in circa 46 woningen, waarvan circa de helft sociale huurwoningen. In de Rietschuur zelf worden circa 10 vrije sector woningen beoogd. De rest van de woningen zijn middeldure huur. In de zomer van 2022 hebben we het voornemen tot grondverkoop van het Rietschuurperceel aan woningcorporaties die in Diemen actief zijn, kenbaar gemaakt. Vervolgens hebben we het programma in een marktconsultatie voorgelegd aan deze woningcorporaties. In de marktconsultatie is gevraagd wat zij van de plannen vinden. Een aantal hebben aangegeven interesse te hebben in de plannen.

Verder is in 2022 het ontwerp voor de buitenruimte bij de voormalige keetlocatie aan het begin van de Sportlaan vastgesteld. Hier komt een groene invulling van het openbaar gebied, met het toevoegen van een uitkijksteiger richting de Diem.

Ten slotte is in 2022 het geluidsscherm langs de spoorlijn ter hoogte van Plantage de Sniep opgeleverd. Met het realiseren van het geluidsscherm wordt voldaan aan de verplichting van het bestemmingsplan.

Acties 2023

In 2023 ligt de focus op het selecteren van een woningcorporatie om het laatste projectdeel rond de Rietschuur te bouwen. Naar verwachting is dit voor de zomer 2023 afgerond. Verder wordt er in het voorjaar 2023 al een begin gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden om de kavel bouwrijp te maken.

In 2023 wordt ook de laatste hand gelegd aan de openstaande punten in het openbaar gebied. Het ontwerp van het Ketenpark wordt aangelegd, de Sportlaan wordt opnieuw bestraat en de Muidertrekvaart wordt tot de rotonde van de Punt Sniep uitgegraven.

Holland Park

Doel

Het gefaseerd transformeren van een voormalig, verouderd kantoorgebied met veel leegstand, naar een modern en stedelijk woongebied met verschillende ondersteunende voorzieningen.

Toekomstige ontwikkelingen ten aanzien van station Diemen-Zuid hebben weliswaar een raakvlak met (de ontwikkeling van) Holland Park, maar vallen buiten de scope van deze gebiedsontwikkeling.

Projectfase

Binnen de gebiedsontwikkeling Holland Park zijn verschillende deelprojecten te onderscheiden, gelegen rondom een centraal park: Holland Park Oost, Holland Park West, Holland Park Zuid en Campus Diemen Zuid. Ieder deelproject kent een eigen programmering en fasering en soms verschillende grondeigenaren / ontwikkelaars en samenwerkingsvorm.

- In Holland Park Oost zijn inmiddels circa 1.800 van 2.100 woningen opgeleverd en bewoond. Verspreid door deze buurt worden ook commerciële voorzieningen ingevuld. Het centrale park behoort tot dit plandeel.
- Voor Holland Park West is - na een Europese Aanbestedingsprocedure - de ontwikkelcombinatie BPD / Dura Vermeer geselecteerd. Gefaseerd worden 716 woningen, diverse (maatschappelijke) voorzieningen en een brede school gerealiseerd.
- In Holland Park Zuid komen circa 1.500 woningen met voorzieningen. In 2020 is daarvoor het bestemmingsplan onherroepelijk in werking getreden. Binnen dit plandeel zijn verschillende grondeigenaren en op de verschillende percelen rust de Wet voorkeursrecht gemeenten.
- De Campus Diemen Zuid is in 2 fases tot stand gekomen: eerst zijn kantoren getransformeerd tot ruim 900 studentenwoningen, vervolgens zijn circa 750 nieuwbouwwoningen voor Young Professionals gerealiseerd. Momenteel wordt een derde fase met aanvullend (woon)programma onderzocht.

Realisatie

In **Holland Park Oost** zijn in januari 2022 de 'Parkblokken' (blokken 22 & 23) met 304 vrije sector huurwoningen opgeleverd in combinatie met commerciële voorzieningenruimten aan het Herman Broodhof. Op 21 april 2022 is vervolgens de resterende openbare ruimte van Holland Park Oost, waaronder het centrale park, door de ontwikkelaar opgeleverd en (juridisch) overgedragen aan de gemeente Diemen. Op 23 april is het park – nadat de speelplekken zijn gerealiseerd op basis van uitkomsten van een participatieproces – feestelijk in gebruik genomen met bewoners en belanghebbenden.

Op de hoek Eekholt – Gerrit Rietveldsingel, nabij station Verrijn Stuartweg, wordt het laatste bouwplan (Torens 5&6 en Blok 8 met 296 woningen en commerciële voorzieningen) van deze buurt voortvarend gerealiseerd, met de start van de bouw in december 2021. Voor de inrichting van dit laatste stuk openbare ruimte wordt de huidige vergroeningsopgave in het ontwerp meegenomen.

Aan de randen van Holland Park Oost wordt gewerkt aan betere en sociaal veiliger verbindingen. Hiervoor zijn (eerste) afspraken gemaakt met ProRail en het GVB, van wie medewerking is benodigd.

Holland Park West bestaat uit 5 fases (4 met woningbouw, 1 met de Brede School) en wordt gefaseerd ontwikkeld en uitgevoerd. Op 16 juni 2022 is het hoogste punt van de Brede School bereikt, kort daarop gevolgd door die van de woningbouw in fase 1 (65 middeldure huurwoningen en 41 vrije sector koopwoningen). Er is gewerkt aan een voorrangregeling voor de toewijzing van middeldure huurwoningen, welke begin 2023 in werking moet treden.

Op 13 september 2022 is de Omgevingsvergunning verleend voor fase 2A, met daarin 75 vrije sectorwoningen en het Buurthuis. De verkoop is in het najaar van 2022 van start gegaan.

Door verschillende omstandigheden vindt er vanuit de ontwikkelaar stagnatie plaats in zowel ontwikkeling als realisatie. De verslechterde marktomstandigheden spelen daarbij een belangrijke rol. Sinds medio 2022 vinden gesprekken plaats die er op gericht zijn verdere stagnatie te beperken.

Het definitief ontwerp van de openbare ruimte is door de ontwikkelaar aangeboden en beoordeeld door de gemeente. Op hoofdlijnen is dit op 15 september 2022 door de gemeente geaccepteerd voor de verdere uitwerking tot technische ontwerpen ten behoeve van de realisatie.

In **Holland Park Zuid** zijn 4 deelgebieden (stedenbouwkundige blokken) te onderscheiden met verschillende grondeigenaren: het Sportblok (de Key), Steigerblok (InHolland), Parkblok (Arq) en Hofblok (KPN). Ook kerkgenootschap Filadelfia heeft een grondpositie, maar blijft conform uitspraak van de Raad van State in huidige functie behouden en valt buiten de planontwikkeling. De gemeente heeft op enkele wat kleinere grondposities binnen het plangebied (huidige openbare ruimte).

In juli 2022 is een voorbereidingsbesluit genomen voor de gronden in het Sportblok (Filadelfia, De Key en gemeente), ten einde het perceel van Filadelfia consoliderend te bestemmen (zonder wijzigingsbevoegdheid). Voor de aangrenzende gronden van de Key is een correctie van het stedenbouwkundig plan in voorbereiding.

Op 27 juni 2022 is de duurzaamheidsnota Holland Park Zuid vastgesteld, als (beleidsarme) herijking van de duurzaamheidsnota die voor Holland Park West is toegepast. Vervolgens zijn op 5 juli 2022 de ‘gemeentelijke voorwaarden ontwikkeling Holland Park Zuid’ vastgesteld en verstrekt aan de grondeigenaren (De Key, Inholland, Stichting Arq en KPN). Deze voorwaarden geven aan onder welke condities de gemeente (onder de Wet voorkeursrecht gemeenten) wil meewerken aan een grondverkoop aan derden. In 2022 zijn reeds ambtelijk voorbereidende gesprekken op de verkoopprocedures gevoerd.

Aan de Bergwijkdreef zijn begin 2022 250 studenten- containerwoningen door De Key gedemonteerd en verwijderd. Dit bood de gemeente de kans om op die locatie – reeds met een geschikte fundering en nabijheid van nutsvoorzieningen – modulaire woningen

('flexwoningen') te plaatsen. Met de grondeigenaar (De Key) is een huurovereenkomst voor de grond gesloten tot november 2024. In december 2022 zijn vervolgens de 30 flexwoningen opgeleverd aan de gemeente en in gebruik genomen voor de opvang van ontheemden vanwege de oorlog in Oekraïne en is het perceel woonrijp gemaakt.

Met Greystar, de eigenaar / ontwikkelaar van **Campus Diemen Zuid**, is in oktober 2021 een intentieovereenkomst gesloten, om een 3^e fase te onderzoeken met verdere uitbreiding van de Campus. Daarin zou onder andere sprake zijn van sloop-nieuwbouw van het kantoorgebouw (CDZ-Offices) ten behoeve van woningbouw. De gemeente staat hier positief tegenover, omdat dit de kans biedt de ruimtelijke kwaliteit van dit plangebied te verbeteren en betaalbare (senioren)woningen toe te voegen. In 2022 zijn diverse scenario's onderzocht met de initiatiefnemer. Op basis daarvan zijn op hoofdlijnen ruimtelijke kaders in voorbereiding en is gestart met een uitwerking tot een concept (ruimtelijk en programmatisch) Programma van Eisen.

Staat van baten en lasten	220
Toelichting staat van baten en lasten per programma	221
Balans	241
Grondslagen	243
Toelichting op de balans	247
Gebeurtenissen na balansdatum	263
Incidentele baten en lasten	264
EMU-saldo	269
SiSa-verantwoordingsbijlage	269

Staat van baten en lasten

Programma's	Begroting 2022 primitief			Begroting 2022 inclusief wijzigingen			Rekening 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Sociaal	354	-21.969	-21.615	401	-24.096	-23.695	424	-23.789	-23.365
Veilig	50	-3.154	-3.104	90	-3.207	-3.117	114	-3.308	-3.193
Inkomen en armoede	8.449	-10.751	-2.302	11.092	-15.578	-4.486	11.327	-15.621	-4.294
Vrije tijd	1.750	-5.139	-3.389	2.317	-4.957	-2.640	2.488	-5.083	-2.595
Onderwijs	1.325	-3.952	-2.628	2.131	-4.244	-2.113	1.152	-3.054	-1.902
Gebiedsontwikkeling	16.193	-17.035	-842	7.541	-7.938	-397	5.150	-5.972	-823
Leefomgeving en klimaat	8.659	-19.021	-10.362	9.291	-17.048	-7.758	10.740	-16.892	-6.152
Verkeer	1.427	-1.846	-419	1.502	-1.891	-389	1.856	-1.945	-89
Samen besturen	392	-1.629	-1.237	392	-2.077	-1.685	588	-1.503	-915
Financiën	11.242	-474	10.770	10.341	-627	9.715	11.492	-671	10.821
Overige dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividend	104	-	104	169	-	169	172	-	172
Lokale heffingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene uitkering	48.643	-	48.643	55.475	-	55.475	56.826	-	56.826
Onvoorzien	-	-60	-60	-	-	-	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead	69	-13.031	-12.962	96	-13.741	-13.645	134	-13.136	-13.002
Saldo financieringsfunctie	-	-515	-515	-	-455	-455	-	-501	-501
Saldo van baten en lasten	98.656	-98.576	82	100.837	-95.859	4.978	102.463	-91.473	10.990
Sociaal	-	-	-	438	-	438	77	-	77
Veilig	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-	118	-	118	65	-	65
Onderwijs	-	-	-	37	-	37	25	-	25
Gebiedsontwikkeling	180	-	180	285	-900	-615	1.326	-1.255	71
Leefomgeving en klimaat	203	-7	196	1.054	-3.438	-2.384	548	-3.490	-2.942
Verkeer	58	-117	-59	58	-117	-59	-	-306	-306
Samen besturen	225	-90	135	395	-90	305	363	-90	273
Financiën	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties in reserves	666	-214	452	2.385	-4.545	-2.160	2.404	-5.141	-2.737
Geraamd / gerealiseerd resultaat	99.322	-98.790	534	103.222	-100.404	2.818	104.867	-96.614	8.253

Het voordelige saldo voor verrekening van de reserves bedraagt € 9.319.000. Tevens verrekenen we € -2.734.000 met de reserves. Hiermee bedraagt het rekeningsaldo na verrekening met de reserves € 6.585.000 positief.

Toelichting staat van baten en lasten per programma

Sociaal

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<p>Jeugdzorg De kostenoverschrijding op jeugd in 2022 wordt voor een groot deel verklaard door vertragingen in het berichtverkeer bij de aanbieder. Oftewel over de laatste maanden van 2022 zijn meer met terugwerkende kracht declaraties ontvangen dan in voorgaande jaren. Verder blijkt uit de analyses op de jeugdkosten 2022 dat de hoogte van jeugdzorg in segment B flink is gestegen. We hebben in 2022 meer kinderen in zorg gehad dan in voorgaande jaren, namelijk 50 unieke cliënten meer, hoofdzakelijk verbonden segment B. Daarbij zijn er meer mogelijkheden gekomen inzake het stappelen van zorgproducten. Conclusie Over de gehele linie was het berichtverkeer van jeugd niet bij en uit nadere analyses blijkt ook dat we te maken hebben gehad met een omvangrijke kostenontwikkeling op segment B, de verdere vrijheid tot stapelen, en een verhoogd aantal jeugdinstromers. Ook een combinatie tussen deze genoemde redenen is mogelijk, maar dit dient nog verder te onderzocht te worden door contractmanagement.</p>	-953	N	I/S
<p>Eenzaamheid Circa € 36.000 van het budget voor de 'Aanpak tegen Eenzaamheid' is niet besteed in 2022. Via de eerste kwartaalbrief 2023 is een budgetaanvraag gedaan om dit resterende budget over te hevelen naar 2023, om in 2023 verder uitvoering te geven aan deze aanpak.</p>	36	V	I
<p>Participatie <i>Pantar, de uitvoerder van de Sociale Werkvoorziening, ontvangt een subsidie van de gemeente Diemen. De subsidiebijdrage is gebaseerd op een schatting van de sociale werkpopulatie en het is een bijdrage aan de loonkosten. De sociale werkpopulatie loopt af (sterfhuisconstructie), de afloop ervan is moeilijk in te schatten. In 2022 heeft Pantar een bijdrage voor de transitievergoeding ad € 38.000 ontvangen. Het bedrag is doorgestort naar Diemen.</i></p>	127	V	I/S
<p>Woonzorgvisie Voor opvang en zorg werkt de gemeente samen met de zorgregio. In 2022 hebben we een aanzet voor een regionale woonzorgvisie gedaan door een regionale woonzorganalyse uit te laten voeren. De woonzorganalyse is bekostigd uit de Blokhuismiddelen. Het begrote bedrag om externe kennis en capaciteit in te zetten voor het opstellen van een woonzorgvisie op maat voor Diemen van € 20.000 is niet besteed. Voorstel is dit budget over te hevelen naar 2023.</p>	20	V	I
<p>Wmo maatwerkvoorzieningen en vervoer Na afloop van de maatregelen tegen het coronavirus heeft het een tijdje geduurd voordat het gebruik van Wmo-voorzieningen, waaronder het Wmo-vervoer, weer op het peil van voor de coronacrisis was. Hierdoor is circa € 326.000 van het budget niet volledig besteed in 2022.</p>	326	V	I

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Wmo collectieve voorzieningen</i> In de lijn met de toelichting op "Wmo maatwerkvoorzieningen en vervoer" is het budget voor dit onderwerp voor circa € 59.000 niet volledig besteed in 2022.	59	V	I
<i>Steunimpuls voor mensen in financiële problemen</i> In de 4e kwartaalbrief 2022 is besloten budget beschikbaar te stellen voor de steunimpuls voor mensen in financiële problemen. Dit budget is in 2022 nog niet besteed. In 2022 is vooral gewerkt aan het bedenken en uitwerken van plannen. De uitvoering van de plannen zal 2023 gebeuren. Voorstel is dit budget over te hevelen naar 2023. Hiertoe volgt in de eerste kwartaalbrief 2023 een voorstel.	231	V	I
<i>Programma Grip op Sociaal Domein</i> Binnen het Diemense programma 'Grip op Sociaal Domein' is nog een budget van € 70.000 beschikbaar voor het project 'Grip op data'. Er wordt voorgesteld het bedrag van € 70.000 te gebruiken om een deel van de kosten voor het programma 'Datagedreven Sturing' in 2023 te bekostigen. Dit is aangevraagd in de eerste kwartaalbrief 2023. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 'Grip op Sociaal Domein' in het hoofdstuk 'over te hevelen budgetten' van het programma Sociaal.	69	V	I
<i>Inburgering</i> Begin 2022 ging de prioriteit uit naar de opvang en huisvesting van Oekraïense vluchtelingen. Vervolgens hebben we asielzoekers opgevangen en daarna ging de aandacht vooral uit naar steunmaatregelen als gevolg van de energiecrisis. Uiteindelijk met het gevolg dat het budget voor inburgering nauwelijks is ingezet. Er resteert € 320.000 waarvan € 220.000 een incidenteel karakter heeft. Dit budgetvoorstel is aangevraagd in de eerste kwartaalbrief 2023.	320	V	I
<i>Gezond in de stad (GIDS)-gelden</i> Door (langdurig) ziekteverzuim en het feit dat wij door de krapte op de arbeidsmarkt geen vervanging konden aantrekken, is het budget van € 117.000 niet besteed. Voorstel is dit budget over te hevelen naar 2023.	117	V	I
<i>Overige verschillen</i> Dit verschil wordt voor circa € 29.000 veroorzaakt door een nabetaling voor vluchtelingen werk.	-45	V	I
Totaal verschil lasten	307		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Overige verschillen	23		I
Totaal verschil lasten	23		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
Actieplan eenzaamheid	-36	N	I
Extra inzet jongeren tijdens coronapandemie	-	N	I
Gids gelden	-62	N	I
Nieuwe Wet Inburgering	-144	N	I
Restant budget 2021 programma grip op Sociaal	-50	N	I
Versterking dienstverlening gemeente: Impuls integraal werken	-69	N	I

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-361		
Totaal verschil Programma Sociaal	-31		

Veilig

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Kosten inhuur</i> De kosten van inhuur zijn gestegen als gevolg van de inflatie. Daarnaast is er meer inzet van de straatcoaches geweest, is de beveiliging van Diemen Zuid uitgebreid en zijn ook de kosten voor de inhuur van handhavers hoger.	-98	N	I
<i>Regionale brandweer</i> De bijdrage aan de Veiligheidsregio is als gevolg van maatwerk verhoogd.	-28	N	I
<i>Bluswatervoorziening Overdiemerweg</i> Voor de locatie Overdiemerweg is budget toegekend voor de aanleg van 2 bluswaterputten. Door een vertraging in het overleg met Waternet over de locaties is de uitvoering uitgesteld tot begin 2023.	35	V	I
<i>Overige verschillen</i>	-9	N	I
Totaal verschil lasten	-100		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Overige verschillen</i> De baten waren hoger dan begroot met name door hogere opbrengsten bij de leges APV en invorderingen als gevolg van bestuursdwang.	24	V	I
Totaal verschil baten	24		

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
-			
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-		
Totaal verschil Programma Veilig	-76		

Inkomen en armoede

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<p><i>Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen (BUIG)</i> In de begroting zijn de bijstandslasten begroot op € 7,1 miljoen. De werkelijke bijstandslasten bedragen € 6,65 miljoen. In tegenstelling tot uitgesproken verwachting voor 2022 dat het aantal bijstandsuitkeringen zou stabiliseren, blijkt dat ten opzichte van 2021 het aantal bijstandsuitkering in 2022 lager is uitgevallen. Per saldo levert dit een incidenteel voordeel op van circa € 450.000.</p>	450	V	I
<p><i>Dubieuze debiteuren</i> De mate van oninbaarheid en de hoogte van het debiteurensaldo is de basis voor de dotatie aan de voorziening. Bij de rekening is op basis van het debiteurensaldo de hoogte van de voorziening bepaald. De dotatie bedraagt € 118.000 Het saldo van de voorziening per 31-12-2022 wordt dan € 1.395.000</p>	-118	N	I
<p><i>Opvang vluchtelingen Oekraïne</i> De opvang van de ontheemden is gestart in het VIA-hostel. In de loop van het jaar is een deel van de ontheemden ondergebracht in studio's aan de Bergwijkdreef. Vanaf eind december 2023 zijn alle ontheemden ondergebracht in flexwoningen en is één gezin met een gehandicapte met mantelzorg ondergebracht in een reguliere aangepaste woning in Diemen centrum. Daarmee is een opvang voor de langere termijn ontstaan die kwalitatief beter is dan de situatie in het Hostel. Hierdoor zijn sommige kosten ook hoger uitgevallen.</p>	-205	N	I
<p><i>Opvang vluchtelingen Sporthal Bernhardlaan</i> Ten opzichte van de begroting zijn de uitgaven circa € 98.000 hoger uitgevallen dan was voorzien. De hogere uitgaven zijn voornamelijk veroorzaakt door de langere opvangduur dan wij hadden bedacht. Hierdoor zijn ook de uitgaven voor beveiliging, brandwachten en catering hoger uitgevallen dan vooraf was geprognosticeerd.</p>	-98	N	I
<p><i>Personeelslasten</i> De overschrijding wordt veroorzaakt door de kosten die wij hebben gemaakt voor vervanging van langdurige zieken.</p>	-51	N	I
<p><i>Stadspas</i> <i>In de 'coronajaren' 2020 en 2021 hadden veel aanbieders van stadspasaanbiedingen te maken met lockdowns, waardoor de uitgaven laag bleven. Na de versoepelingen in 2022 heeft Stadspas Amsterdam veel extra aanbod mogelijk gemaakt, waar ook veel Diemenaren gebruik van hebben gemaakt. Stadspas is onder meer ingezet voor:</i> - Seniorensport; - Ouderbijdrage basisscholen; - Vakantiekampen; - Korting op bioscoop en theater; - Korting op openbaar vervoer; - Gratis abonnementen; - Openbare Bibliotheek Amsterdam; - Witgoed.</p>	-66	N	I
<p><i>Toeslagenaffaire</i> Dit betreft een deel van de kosten die wij hebben gemaakt voor de Toeslagenaffaire. Dit bedrag wordt door het Rijk gecompenseerd.</p>	-85	N	I
<p><i>Bijzondere Bijstand</i> <i>In 2022 hebben wij het budget met € 105.000 overschreden. Dat komt vooral doordat veel statushouders gehuisvest zijn, die vanuit de bijzondere bijstand inrichtingskosten hebben ontvangen.</i></p>	-105	N	I

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Energietoeslag</i> Wij hebben van het Rijk voor de energietoeslag € 1.925.000 ontvangen. Van dit bedrag is circa € 170.000 niet besteed. Voor de nog af te handelen aanvragen in 2023 vragen we het restantbudget circa € 170.000 over te hevelen. Deze budgetaanvraag is in de eerste kwartaalbrief 2023 meegenomen.	170	V	I
<i>Schuldhelpverlening</i> Voor een toelichting op de onderschrijving van € 70.000 wordt verwezen naar het onderwerp belangrijke ontwikkelingen van dit programma.	70	V	I
<i>Overige verschillen</i>	-5	N	I
Totaal verschil lasten	-43		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Opvang vluchtelingen Sporthal Bernhardlaan</i> Het principe is dat het COA alle kosten van de opvang aan de gemeente zou vergoeden. Naast de kosten voor opvang zijn ook de kosten gedeclareerd voor de inzet van het gemeentelijk personeel, de gedeerde inkomsten van de reguliere verhuur van de accommodatie die doorberekend worden aan de verenigingen en de het onderwijs. Deze waren niet vooraf als inkomsten in de begroting verwerkt.	122	V	I
<i>Bijstandsuitkeringen in het kader van TOZO</i> Het voordeel van € 101.000 betreft ten onrechte verstrekte bijstandsuitkeringen in het kader van Tozo over de periode 2020 en 2021.	101	V	I
<i>Overige verschillen</i>	12	V	I
Totaal verschil baten	235		

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
-			
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-		
Totaal verschil Programma Inkom en Armoede	192		

Vrije tijd

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Energiekosten</i> De uitgaven inzake de nutsvoorzieningen zijn circa € 132.000 hoger dan wij hebben voorzien in de begroting. De overschrijding is veroorzaakt door een verhoging van de tarieven die de leveranciers hebben doorgevoerd. Dit is ingegeven door de stijgende prijzen door de Oorlog tussen Rusland en Oekraïne.	-132	N	?
<i>Personeelslasten</i> Door vervanging voor ziekte en zwangerschap zijn de kosten circa € 39.000 hoger dan was voorzien.	-39	N	I
<i>Spuk BTW</i> Voor 2022 hebben wij van het Rijk conform de voorlopige beschikking €535.000 ontvangen voor het compenseren van alle btw die een relatie heeft met sport en kostprijsverhogend werkt. Op basis van de besteding verwachten wij dat de gemeente circa dit jaar € 679.	-144	N	I
<i>Sportakkoord</i> Voor het Sportakkoord heeft de gemeente Diemen een bedrag ontvangen dat aan sportieve doelen mag worden besteed. Van dit bedrag is circa € 55.000 niet besteed. Voor dit bedrag is reeds een bestemming gevonden, maar deze wordt in 2023 gerealiseerd.	55	V	I
<i>Subsidies</i> Dit saldo betreft subsidie-verrekeningen die betrekking hebben op voorgaande jaren	150		
<i>Overige verschillen</i>	-15		
Totaal verschil lasten	-125		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Huuropbrengsten</i> Deze opbrengsten zijn hoger vanwege een nieuwe programmering van het zwembad, er zijn in 2022 meer zwemlessen gegeven en aan een zwemschool zijn extra uren verhuurd.	36	V	S
<i>Sportakkoord</i> Zoals wij aan de lasten kant hebben medegedeeld is circa € 59.000 van de uitkering niet in 2022 besteed (zie toelichting op de lasten). Omdat deze kosten in 2023 worden verwacht, wordt dit bedrag op de balans gereserveerd	-58	N	S
<i>Toeslagenaffaire</i> Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting 'Brede ondersteuning (mogelijk) gedupeerden toeslagenaffaire (Sisa B2)'op het programma Inkomen en armoede.	56	V	I
<i>Spuk BTW</i> Omdat wij circa € 144.000 meer verwachten van het Rijk dan is begroot, ontstaat er een verschil van € 144.000. De verwachting is dat wij dit bedrag van het Rijk ontvangen. Echter als de totale aanvraag van alle gemeenten meer is dan wat het Rijk beschikbaar heeft aan budget, wordt dit budget naar rato onder de gemeenten verdeeld.	144	N	I
<i>Overige verschillen</i>	-7	V	I
Totaal verschil baten	171		

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
Diemen veert op	-33	N	I
Cultuur middelen	-20	N	I
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-53		
Totaal verschil Programma Vrije Tijd	-7		

Onderwijs

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<p><i>Belastingen en heffingen</i></p> <p>De gemeente dient de OZB voor de onderwijshuisvesting te vergoeden aan de schoolbesturen, het totaal aan in rekening gebrachte OZB is toegenomen en daardoor de terugbetaling aan de schoolbesturen ook.</p>	-62	N	S
<p><i>Herstelschade</i></p> <p>De gemeente is verantwoordelijk voor het vergoeden van schade aan de schoolbesturen in geval van bijzondere omstandigheden, in 2022 is meer schade door bijzondere omstandigheden gemeld.</p>	-24	N	I
<p><i>Nationaal Programma Onderwijs</i></p> <p>In 2022 zijn geen kosten gemaakt voor de uitvoering van het NPO, voor de besteding van de gelden is in 2022 een plan opgesteld.</p>	278	V	I
<p><i>Onderwijs achterstandenbeleid (OAB)</i></p> <p>Het Rijk stelt middelen beschikbaar voor het uitvoeren van het gemeentelijk OAB, deze middelen zijn de afgelopen jaren toegenomen. De wettelijke taken voor OAB zijn uitgevoerd, daarbij zijn aanvullende activiteiten opgestart en/of uitgebreid. Desondanks zijn niet alle middelen besteed.</p>	667	V	I
<p><i>Personeelslasten</i></p> <p>het voordeel van € 170.000 wordt voor een groot deel veroorzaakt door de hogere doorbelasting van personeelslasten aan OAB. In het verleden worden de kosten ten laste gebracht van het regulier budget.</p>	170	V	S
<p><i>Peuterspeelzalen</i></p> <p>Door het toegenomen budget voor OAB zijn minder kosten ten laste gebracht van het budget voor peuterspeelzalen.</p>	64	V	S
<p><i>Oekraïne leerlingen vervoer</i></p> <p>Dit budget € 21.000 is in 2022 niet besteed. Als blijkt dat we in 2023 budget nodig hebben voor het leerlingenvervoer van Oekraïense kinderen, komen wij met een voorstel in een Kwartaalbrief 2023 om dit budget alsnog beschikbaar te stellen in 2023.</p>	21	V	I
<p><i>Schoolvervoer</i></p> <p>Vanuit het budget voor schoolvervoer wordt onder meer het leerlingenvervoer en het zwemvervoer van een Diemense basisschool gefinancierd. In 2022 is er minder uitgegeven aan onder meer zwemvervoer dan geraamd. Daarnaast zijn er sinds de start van het schooljaar 2022-2023 minder ritten in het leerlingenvervoer uitgevoerd dan geraamd als gevolg van het chauffeurstekort.</p>	51	V	I
<p><i>Overige verschillen</i></p> <p>Dit verschil betreft voornamelijk subsidieverrekeningen over voorgaande jaren</p>	25	V	I
Totaal verschil lasten	1.190		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Huuropbrengsten</i> Er is rekening gehouden met opbrengsten voor verhuur van de brede school in Holland Park, deze school is echter nog in aanbouw en wordt halverwege 2023 pas.	-101	N	I
<i>Nationaal Programma Onderwijs</i> In 2022 zijn geen kosten gemaakt voor de uitvoering van het NPO, voor de besteding van de gelden is in 2022 een plan opgesteld.	-278	N	I
<i>Onderwijs achterstandenbeleid (OAB)</i> Het Rijk stelt middelen beschikbaar voor het uitvoeren van het gemeentelijk OAB, deze middelen zijn de afgelopen jaren toegenomen. De wettelijke taken voor OAB zijn uitgevoerd, daarbij zijn aanvullende activiteiten opgestart en/of uitgebreid. Desondanks zijn niet alle middelen besteed.	-633	N	I
<i>Overige verschillen</i> Dit verschil betreft voornamelijk de hoger inkomsten die wij inzake RMC van Amsterdam hebben ontvangen.	33	V	I
Totaal verschil baten	-979		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
Onderwijshuisvesting	-12	N	I/S
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-12		
Totaal verschil Programma Onderwijs	199		

Gebiedsontwikkeling

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<p><i>Wonen</i> Voor activiteiten rondom wonen en volkshuisvesting waren voor het verslagjaar verschillende budgetten gereserveerd, zoals voor een verhuurdersconferentie, communicatiecampagne en dergelijke. Doordat de formatie een groot deel van het jaar niet volledig ingevuld was zijn deze budgetten niet uitgegeven. Het restant van het totale budget € 28.000 wordt overgeheveld naar 2023. De activiteiten zijn niet vervallen maar worden in 2023 uitgevoerd.</p>	28	V	I
<p><i>Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging</i> Vanuit het gemeentefonds heeft Diemen in 2022 voor de Omgevingswet € 240.000 ontvangen en voor de Wkb € 40.000. Deze bedragen zorgen ervoor dat nog te maken kosten voor de invoering door het Rijk via de algemene uitkering deels worden gecompenseerd. In 2022 is dit budget nog niet uitgegeven. Door het opnieuw uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar 1 januari 2024 zal opnieuw sprake zijn van extra implementatiekosten en dubbele kosten ten aanzien van de software in 2023.</p>	280	V	I
<p><i>Bouw en Woningtoezicht</i> De kosten bij bouwtoezicht en woningtoezicht zijn door extra inhuur hoger. Deze lasten zijn deels weer doorbelast aan derden. (zie baten).</p>	-80	N	I
<p><i>Hof van Saan</i> Bij facilitaire projecten maakt de gemeente gebruik van de plankostenscan voor het bepalen van de anterieure bijdrage voor de plankosten. Door vertraging in het proces van het project Hof van Saan zijn de kosten hoger dan de te verhalen kosten. Het is niet waarschijnlijk dat de aanvullende kosten kunnen worden verhaald op de initiatiefnemer. Naar verwachting zal de gemeente circa € 124.000 tekort komen, daarvan kan middels een provinciale subsidie versnelling woningbouw € 62.000 gedekt worden. Het resterende tekort van € 62.000 wordt als verliesvoorziening in de reserve grondzaken opgenomen.</p>	-62	N	I
<p><i>Buitenlust</i> De actieve grondexploitatie Sociale woningbouw Buitenlust sluit op 31-12-2022 met een geprognosticeerd negatief saldo van € -0,616 mln. netto contante waarde. Zie voor een uitgebreide toelichting paragraaf 8.3. De BBV schrijft voor dat geprognosticeerde verliezen moeten worden voorzien. Daarom wordt dit negatieve resultaat opgevangen in de Voorziening verlies Grondzaken. In 2021 is reeds een deel van dit verlies voorzien ter grootte van ca. € 0,474 mln. Daarom wordt nu in 2022 een aanvullend bedrag van ca. € 0,141 mln. onttrokken aan de Reserve Grondzaken en naar de voorziening overgebracht.</p>	-141	N	I
<p><i>Brede School Holland Park West</i> Op diverse vlakken worden er extra kosten gemaakt ten behoeve van de begeleiding van de Brede School in Holland Park West. Hierover is reeds bij de 3e kwartaalbrief 2021 door de raad besloten om deze kosten van € 225.000 te dekken uit de Reserve Grondzaken. Hiervan wordt nu in 2021 € 103.000 ten laste gebracht aan de Reserve Grondzaken. In 2022 is € 98.000 ten laste van de reserve gebracht.</p>	-98	N	I

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Plantage De Sniep</i> Zoals aangekondigd is met name door het toevoegen van deelgebied Rietschuurhof (Raadsbesluit "Rietschuurhof programma van eisen en financieel kader") de grondexploitatie Sniep sinds jaren boekhoudkundig weer verlieslatend. De afgelopen twee jaar is er volgens de POC methode zoals omschreven door de commissie BBV totaal € 1,204 mln. winst genomen. Volgens diezelfde methode moet de gemeente een deel van de winstnemingen uit het verleden terugdraaien. Daarom wordt er € 0,818 mln. uit de reserve grondzaken teruggebracht in de grondexploitatie Plantage de Sniep.	-818	N	I
<i>Nieuwbouwlocatie aan de Diemerdreef</i> In de jaren 2016 t/m 2018 werkte de gemeente aan de ontwikkeling van een nieuwbouwlocatie aan de Diemerdreef nabij station Diemen-Zuid, ten behoeve van de mogelijke huisvesting voor Stichting Arq. Dit is uiteindelijk niet doorgegaan. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel is dan ook in het MPG 2021 voorgesteld om het saldo aan restant plankosten van € 0,050 mln. ten laste te brengen van de Reserve Grondzaken. Mocht in de toekomst deze locatie alsnog in beeld komen voor een (andere) ontwikkeling, dan kan er financieel met een "schone lei" worden begonnen.	-50	N	I
<i>Holland Park (Oost)</i> Bij het project Holland Park (oost) zijn in de afgelopen jaren diverse kosten gemaakt waarvan in het MPG 2021 is voorgesteld deze kosten van € 0,136 mln. ten laste te brengen van de Reserve Grondzaken.	-136	N	I
<i>Grondexploitaties</i> De kosten en opbrengsten van de grondexploitatie worden op de balans verantwoord onder de post onderhanden werk grondzaken. De afwijkingen in de uitgaven en inkomsten in een boekjaar veroorzaken een afwijking aan zowel de baten- als de lastenkant. Voor de analyse verwijzen wij naar het Meerjarenperspectief Grondzaken 2022 (zie baten).	3.135	V	I
<i>Erfpachtcomplex</i> In 2022 hebben de erfpachters de mogelijkheid om de erfpacht eeuwigdurend af te kopen of de bloot eigendom te verwerven. De boekwaarde van de afgekochte erfpachtgronden is berekend op € 540.000. Deze was niet begroot	-51	N	I
<i>Overige verschillen</i>	-41	N	I
Totaal verschil lasten	1.966		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Bouw en woningtoezicht</i> Doordat er meer aanvragen waren voor grotere projecten waren de omgevingsvergunningen hoger	144	V	I
<i>Werken derden</i> Kosten voor inhuur in het kader van de nieuwe omgevingswet zijn deels doorberekend aan de gemeente Uithoorn en Ouder-Amstel.	48	V	I
<i>Grondexploitaties</i> De kosten en opbrengsten van de grondexploitatie worden op de balans verantwoord onder de post onderhanden werk grondzaken. De afwijkingen in de uitgaven en inkomsten in een boekjaar veroorzaken een afwijking aan zowel de baten- als de lastenkant. Voor de analyse verwijzen wij naar het Meerjarenperspectief Grondzaken 2022 (zie lasten).	-3.135	N	I

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<p><i>Tankstation provinciale weg</i> Het project grondexploitatie voor de nieuwe locatie van het tankstation aan de Provinciale weg is afgerond en is financieel administratief worden afgesloten. De boekwaarde bedraagt per 31 december 2021: € -0,071 mln. Dit bedrag is ten gunste aan de Reserve Grondzaken geboekt, want de negatieve boekwaarde betekent dat er meer opbrengsten dan kosten zijn en het project met winst kan worden afgesloten.</p>	71	V	I
<p><i>Holland Park West</i> Door een aantal grondverkoop in de grondexploitatie Holland Park West kon en (moest) er vorig jaar winst van € 9,647 mln. worden genomen. De commissie BBV schrijft de POC-methode6 voor winstneming verplicht voor. Door toepassing van deze methode is nu aanvullende winstneming van € 0,428 mln. aan de orde, omdat het saldo van het project dit jaar iets is verbeterd. Dit bedrag wordt gedoteerd aan de reserve grondzaken.</p>	428	V	I
<p><i>Afkoop erfpacht</i> Sinds 1 oktober 2020 hebben erfpachters de mogelijkheid om de erfpacht eeuwigdurend af te kopen of de bloot eigendom te verwerven. In het jaar 2022 waren de afkoopsommen hoger dan begroot.</p>	52	V	I
Totaal verschil baten	-2.392		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
<p><i>Hof van Saan</i> Bij facilitaire projecten maakt de gemeente gebruik van de plankostenplan voor het bepalen van de anterieure bijdrage voor de plankosten. Door vertraging in het proces van het project Hof van Saan zijn de kosten hoger dan de te verhalen kosten. Het is niet waarschijnlijk dat de aanvullende kosten kunnen worden verhaald op de initiatiefnemer. Naar verwachting zal de gemeente circa € 124.000 tekort komen, daarvan kan middels een provinciale subsidie versnelling woningbouw € 62.000 gedekt worden. Het resterende tekort van € 62.000 wordt als verliesvoorziening in de reserve grondzaken opgenomen.</p>	62	V	I
<p><i>Buitenlust</i> De actieve grondexploitatie Sociale woningbouw Buitenlust sluit op 31-12-2022 met een geprognosticeerd negatief saldo van € -0,616 mln. netto contante waarde. Zie voor een uitgebreide toelichting paragraaf 8.3. De BBV schrijft voor dat geprognosticeerde verliezen moeten worden voorzien. Daarom wordt dit negatieve resultaat opgevangen in de Voorziening verlies Grondzaken. In 2021 is reeds een deel van dit verlies voorzien ter grootte van ca. € 0,474 mln. Daarom wordt nu in 2022 een aanvullend bedrag van ca. € 0,141 mln. onttrokken aan de Reserve Grondzaken en naar de voorziening overgebracht</p>	141	V	I
<p><i>Brede School Holland Park West</i> Op diverse vlakken worden er extra kosten gemaakt ten behoeve van de begeleiding van de Brede School in Holland Park West. Hierover is reeds bij de 3e kwartaalbrief 2021 door de raad besloten om deze kosten van € 225.000 te dekken uit de Reserve Grondzaken. Hiervan wordt nu in 2021 € 103.000 ten laste gebracht aan de Reserve Grondzaken. In 2022 is € 98.000 ten laste van de reserve gebracht.</p>	98	V	I

Reserves (dotaties/ontrekkings)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Plantage De Sniep</i> Zoals aangekondigd is met name door het toevoegen van deelgebied Rietschuurhof (Raadsbesluit "Rietschuurhof programma van eisen en financieel kader") de grondexploitatie Sniep sinds jaren boekhoudkundig weer verlieslatend. De afgelopen twee jaar is er volgens de POC methode zoals omschreven door de commissie BBV totaal € 1,204 mln. winst genomen. Volgens diezelfde methode moet de gemeente een deel van de winstnemingen uit het verleden terugdraaien. Daarom wordt er € 0,818 mln. uit de reserve grondzaken teruggebracht in de grondexploitatie Plantage de Sniep.	818	V	I
<i>Nieuwbouwlocatie aan de Diemerdreef</i> In de jaren 2016 t/m 2018 werkte de gemeente aan de ontwikkeling van een nieuwbouwlocatie aan de Diemerdreef nabij station Diemen-Zuid, ten behoeve van de mogelijke huisvesting voor Stichting Arq. Dit is uiteindelijk niet doorgegaan. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel is dan ook in het MPG 2021 voorgesteld om het saldo aan restant plankosten van € 0,050 mln. ten laste te brengen van de Reserve Grondzaken. Mocht in de toekomst deze locatie alsnog in beeld komen voor een (andere) ontwikkeling, dan kan er financieel met een "schone lei" worden begonnen.	50	V	I
<i>Holland Park (Oost)</i> Bij het project Holland Park (oost) zijn in de afgelopen jaren diverse kosten gemaakt waarvan in het MPG 2021 is voorgesteld deze kosten van € 0,136 mln. ten laste te brengen van de Reserve Grondzaken.	136	V	I
<i>Omgevingsvergunningen</i> Omdat de leges omgevingsvergunningen een kostendekkende exploitatie betreft worden de tekorten verrekent met de reserve omgevingsvergunningen. In 2022 was een onttrekking begroot van € 264.800 welke niet nodig was.	-264	N	I
Dotaties:			
<i>Tankstation provinciale weg</i> Het project grondexploitatie voor de nieuwe locatie van het tankstation aan de Provinciale weg is afgerond en is financieel administratief worden afgesloten. De boekwaarde bedraagt per 31-12-2021: € -0,071 mln. Dit bedrag is ten gunste aan de Reserve Grondzaken geboekt, want de negatieve boekwaarde betekent dat er meer opbrengsten dan kosten zijn en het project met winst kan worden afgesloten.	-71	N	I
<i>Holland Park West</i> Door een aantal grondverkopen in de grondexploitatie Holland Park West kon en (moest) er vorig jaar winst van € 9,647 mln. worden genomen. De commissie BBV schrijft de POC-methode6 voor winstneming verplicht voor. Door toepassing van deze methode is nu aanvullende winstneming van € 0,428 mln. aan de orde, omdat het saldo van het project dit jaar iets is verbeterd. Dit bedrag wordt gedoteerd aan de reserve grondzaken.	-428	N	I
<i>Omgevingsvergunningen</i> In 2022 is er minder gedoteerd aan de reserve omgevingsvergunningen dan was begroot	145	V	I
Totaal mutaties reserves	687		
Totaal verschil Programma Gebiedsontwikkeling	261		

Leefomgeving en klimaat

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Energiearmoede</i> 'Voor de aanpak van Energiearmoede is een specifieke uitkering ontvangen ad. € 521.443. Hiervan is € 410.685 niet uitgegeven en doorgeschoven naar volgend jaar	410	V	I
<i>Warmteregisseur en wijkuitvoeringsplannen</i> In 2022 was in de begroting € 100.000 opgenomen voor de inhuur bij het opstellen van wijkuitvoeringsplannen. Dit budget is niet uitgegeven omdat de warmteregisseur pas in de tweede helft van 2022 is aangesteld en daarbij de focus eerst is gelegd op het in leggen van contacten met en ondersteunen initiatieven vanuit de samenleving zelf in plaats van een wijkgerichte aanpak vanuit de gemeente.	100	V	I
<i>Afvalinzameling De Meerlanden</i> De kosten voor Meerlanden over 2022 hebben we te laag begroot en vielen dus hoger uit. Dit komt doordat de verwachte terugloop van de kosten ná Corona zijn uitgebleven. Anderzijds is er in '22 nog een eindafrekening over 2021 gedaan (€ 170.000). Ook is de dienstverlening verder uitgebreid met meer faciliteiten om afval te scheiden. Hiervoor zijn investeringen gedaan die zich niet direct laten zien in lagere kosten, maar op termijn wel in een minder snelle stijging.	-380	N	I
<i>Dotatie egalisatievoorziening Afval</i> Er is een dotatie aan de voorziening afval begroot die niet is gemaakt.	165	V	I
<i>Werken derden</i> Doordat er extra werkzaamheden voor derden zijn uitgevoerd zijn de kosten hoger dan begroot. Deze worden doorberekend aan de nutsbedrijven (zie baten).	-341	N	I
<i>Aanpassing verkeerstructuur Diemen Zuid (gevelisolatie)</i> Op 16 juni 2022 is er via een raadsbesluit besloten om een budget beschikbaar te stellen van € 400.000 voor gevelisolatiemaatregelen als gevolg van het project aanpassing verkeerstructuur Diemen Zuid en deze ten laste te brengen van de Algemene Reserve. Van dit budget is € 28.000 uitgegeven in 2022. Bij de 1e kwartaalbrief 2023 is dit opnieuw aangevraagd.	372	V	I
<i>Riolering</i> Doordat de inkomsten op rioolheffing hoger zijn is de dotatie aan de Voorziening Rioleringszorg hoger dan begroot.	-200	N	I
<i>Milieuzaken</i> De doorbelaste salarislasten waren lager dan begroot doordat er salarislasten zijn doorberekend aan derden die niet zijn begroot	50	V	I
<i>Overige verschillen</i>	-19	N	I
Totaal verschil lasten	157		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Begraafplaatsen</i> 'De opbrengsten van begraafrechten zijn hoger doordat er meer mensen zijn begraven op Rustoord	65	V	I
<i>Energiearmoede</i> Voor de aanpak van Energiearmoede is een specifieke uitkering ontvangen ad. € 521.443. Hiervan is € 410.685 niet uitgegeven en doorgeschoven naar volgend jaar	-410	N	I

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Afval</i> De opbrengsten bij de exploitatie van afval waren hoger, met name doordat er meer geld is ontvangen voor verpakkingsmaterialen	70	V	I
<i>Klimaatbeleid/ Verduurzamen Voor verduurzaming is een specifieke uitkering ontvangen voor RREW ad € 237.000. Hiervan is € 22.320 niet uitgegeven.</i>	-22	N	I
<i>Opbrengst rioolbelasting</i> Doordat het meerverbruik van water is toegenomen zijn de inkomsten voor de rioolheffing hoger dan begroot.	185	V	I
<i>Vrijval saldo Oost West as.</i> 'Omdat de infrastructurele werkzaamheden van het project de Oost-West as zijn afgerond heeft in de 4e kwartaalbrief 2022 een voorschot op de financiële afsluiting plaatsgevonden. Van het batige resultaat is € 3.200.000 gestort in de Reserve Kwaliteitsplan Openbare Ruimte en is € 275.000 gedoteerd aan de Voorzieningen Groot Onderhoud Openbare Ruimte. Het project had meerder financieringsbronnen, waaronder diverse subsidieregelingen. De toegekende subsidies zijn inmiddels definitief vastgesteld en ontvangen. Dat is reden dat we het restantsaldo van het project Oost-West as (€ ,1,24 miljoen) niet langer als balanspost mogen meenemen maar moeten laten vrijvallen aan het rekeningresultaat 2022. Dit terwijl er nog geluidwerende maatregelen nodig zijn. Voor deze geluidwerende maatregelen vragen we in 2023, via een kwartaalbrief alsnog budget voor deze geluidwerende werkzaamheden aan.	1.240	V	I
<i>Werken derden</i> Doordat er extra werkzaamheden voor derden zijn uitgevoerd zijn de kosten hoger dan begroot. Deze worden doorberekend aan de nutsbedrijven (zie lasten).	337	V	I
<i>Overige verschillen</i>	-16	N	I
Totaal verschil baten	1.449	V	I

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
<i>Reserve Duurzaamheid</i> Doordat er minder kosten gemaakt zijn bij duurzaamheid is er ook minder onttrokken uit de Reserve Duurzaamheid .	-125	N	I
<i>Aanpassing verkeersstructuur Diemen Zuid (gevelisolatie)</i> Op 16 juni 2022 is er via Raadsbesluit besloten om een budget beschikbaar te stellen van € 400.000 voor gevelisolatiemaatregelen als gevolg van het project aanpassing verkeersstructuur Diemen Zuid en deze ten laste te brengen van de Algemene Reserve. Van dit budget is € 28.000 uitgegeven.	-372	N	I
<i>Geluidskaarten</i> Er is een onttrekking begroot van € 36.000 uit de Algemene Reserve voor geluidskaarten. De werkelijke kosten waren € 27.000 zodat er minder onttrekking uit de reserve nodig is.	-9	N	I
Dotaties:			
<i>Begraafplaats</i> De meer- en minderkosten van de begraafplaats wordt verrekend met een egaliseringsreserve. Vanwege de extra opbrengsten in 2022 is € 52.000 toegevoegd aan de reserve.	-52	N	I
Totaal mutaties reserves	-558		
Totaal verschil Programma Leefomgeving en Klimaat	1.048		

Verkeer

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Snelheidsremmers Weesperstraat en Landlust</i> De realisatie van snelheidsremmers op de Weesperstraat op de aansluiting met de Treubweg en de Venserweg en een snelheidsremmer op Landlust zijn in 2022 niet gerealiseerd. Dit project wordt voor een budget van € 20.000 overgezet naar 2023.	20	V	I
<i>Onderzoek Fietsoversteek Weteringweg</i> In 2022 is een onderzoek naar een fietsoversteek Weteringweg niet uitgevoerd, het is alsnog ingepland om uitgevoerd te worden in 2023. Het budget van € 15.000 wordt daarom doorgezet naar 2023	15	V	I
<i>Parkeren</i> Bij de parkeerexploitatie waren de kosten hoger, met name door onderhoud aan de parkeerautomaten en de kosten voor parkeerbeheer handhaving	-74	N	I
<i>Overige verschillen</i>	-14	N	I
Totaal verschil lasten	-53		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Parkeren</i> De hogere opbrengst is ontstaan door de hogere opbrengsten van naheffingsaanslagen door de inzet van de scanauto (€ 408.000). De opbrengsten vanuit de parkeertarieven zijn daarentegen € 95.000 lager.	313	V	I
<i>Bijdrage VRA voor verkeersplannen</i> Voor het onderzoek naar de fietsverbinding de Sniep is er een bijdrage ontvangen van de VRA. Deze was niet begroot	20	V	I
-	21	V	I
Totaal verschil baten	354		

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
<i>Parkeren</i> De Parkeerexploitatie is een kostendekkende exploitatie. Door hogere opbrengsten is er gedoteerd aan de reserve. Primitief was een onttrekking begroot, deze heeft niet plaatsgevonden.	-58	N	I
Dotaties:			
<i>Parkeren</i> De Parkeerexploitatie is een kostendekkende exploitatie. Door hogere opbrengsten is er extra gedoteerd aan de reserve	-190	N	I
Totaal mutaties reserves	-248		
Totaal verschil Programma Verkeer	53		

Samen besturen

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<p><i>Informatieveiligheid</i></p> <p>De informatieveiligheidsorganisatie binnen Duo+ overziet de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de eisen van privacy en informatieveiligheid. Een deel van deze werkzaamheden heeft een incidenteel karakter. Om zowel binnen Duo+ als binnen Diemen de informatieveiligheid te kunnen blijven invullen is er voor 2022 € 50.000 incidenteel budget begroot en € 50.000 voor de extra structurele werkzaamheden. Dit budget is in 2022 niet ingezet.</p>	100	V	I
<p><i>Voorziening pensioenen</i></p> <p>Op 31 december 2021 was de stand van de "voorziening pensioenen" €2,9 miljoen. Jaarlijks doteren we € 75.000 in de voorzieng. Door expiratie van twee pensioenen is een bedrag van € 38.000 ontvangen. Er €88.000 uitbetaald aan pensioenen. Ieder jaar herberekenen we de hoogte van de pensioenvoorziening. Doordat de rekenrente ten opzichte van 2021 fors is gestegen, komt de pensioenberekening uit op een lagere pensioenverplichting. Per 31 december 2022 bedraagt deze betalingsverplichting € 2,3 miljoen. Om aan te sluiten met dit saldo hebben wij een bedrag van € 668.000 laten vrijvallen.</p>	668	V	I
<p><i>Inhuur personeel</i></p> <p>Per abuis is het budget dat ingezet kan worden voor de inhuur van personeel voor langdurig zieken (€ 140.000) niet ingezet (afgeraamd in de 4e kwartaalbrief). Voor Diemen '22 is niet het gehele inhuurbudget gebruikt, € 89.000 resteert.</p>	229	V	I
<p><i>Programma Voor en met Diemen</i></p> <p>Het programma Voor en met Diemen is later gestart dan aanvankelijk beoogd. Daarnaast is de programmamanager in 2022 tijdelijk weggefallen en stond de capaciteit voor het programma onder druk van zowel het programmateam als de medewerking vanuit de organisatie, door vacatures en doordat de opvang van Oekraïners en de crisishulpverlening aandacht vroegen. Hierdoor is in 2022 € 91.000 van het beschikbaar gestelde budget á € 100.000 niet uitgegeven. Voorgesteld is in de eerste kwartaalbrief om dit budget over te hevelen naar 2023 om (uitgestelde) acties en capaciteit in 2023 te realiseren.</p>	91	V	I
<p><i>Participatie</i></p> <p>De 'oude' budgetten voor wijkgericht werken zijn vanaf 2022 beschikbaar voor participatie. Bedoeling was om in 2022 te starten met een nieuwe invulling, namelijk door het aantrekken van een wijkcoördinator. Mede door een personeelwisseling heeft dit proces vertraging opgelopen. Gevolg is dat niet het gehele budget 2022 is ingezet. Er resteert €38.000.</p>	38	V	I
<p><i>Inkomstenoverdracht naar Rijk</i></p> <p>'Er is een stijging in de vraag naar reisdocumenten, rijbewijzen en verzoeken voor Nederlanderschap. Hier zijn afdrachten aan het Rijk aan gekoppeld, dus daarom is er overschrijding op deze post. Zie ook de hogere opbrengsten bij de baten.</p>	-78	V	I
<p><i>Opleidingen</i></p> <p>In 2022 zijn we er niet aan toegekomen om alle opleidingen te volgen die we hadden gepland. Van het opleidingsbudget in (€ 378.000) is € 53.000 niet ingezet.</p>	53	V	I
<p><i>Werving en selectie</i></p> <p>Voor de verbetering van de arbeidsmarktstrategie, het inschakelen van wervingsbureaus en het ontwikkelen van andere vormen voor werving was in 2022 een budget beschikbaar van € 90.000. Aan kosten voor werving en selectie is in 2022 Circa € 60.000 minder uitgegeven dan begroot.</p>	41	V	I
<p><i>Overige verschillen.</i></p>	37	V	I
Totaal verschil lasten	1.179		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Leges burgerzaken</i> Er is een baat van € 187.000 op leges Burgerzaken. Met name de hogere legesopbrengsten vooronder meer reisdocumenten, rijbewijzen en verzoeken voor Nederlanderschap dragen hier aan bij. Voor reisdocumenten en rijbewijzen is een belangrijke oorzaken te vinden in de stijging in het aantal burgers, en dus meer burgerzaken, in Diemen. Nadere analyse moet uitwijzen welk deel hiervan een structureel karakter heeft	187	V	I
<i>Ontvangen schade-uitkering</i> Door de verzekering is € 13.000 aan schadevergoeding betaald. Dit was niet begroot en leidt dus tot een voordeel.	13	V	I
<i>Bijdrage Duo+ aan talentenprogramma</i> De talenten uit de andere DUO-organisaties kunnen meedoen aan het talentenprogramma van Diemen. De te betalen vergoeding hiervoor was niet begroot. Totaal is € 15.000 aan doorbelaste kosten ontvangen.	15	V	I
<i>Overige verschillen</i>	19	V	I
Totaal verschil baten	234		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
<i>Compensatieregeling Ouder-Amstel</i> Voor de compensatieregeling Ouder-Amstel was er een onttrekking begroot van afgerond € 15.000. In de realisatie is er € 12.500 onttrokken. Hierdoor is er € 2.500 minder onttrokken dan begroot.	-3	V	I
<i>Programma Diemen '22</i> Voor "Diemen op weg naar 2022" is er € 170.000 via de Algemene Reserve overgeheveld uit 2021. Het overgeheveld budget is niet geheel ingezet in 2022. Totaal is er € 140.500 aan het programma besteed, dit betreft vooral opleidingskosten. Dit leidt tot een lagere onttrekking dan begroot uit de Algemene Reserve.	-30	V	I
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-32		
Totaal verschil Programma Samen besturen	1.381		

Financiën

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<p><i>Rentekosten</i></p> <p>De rentekosten die zijn betaald aan langlopende leningen zijn € 59.000 hoger dan begroot. Voor de gelden die staan geparkeerd bij de SVN voor de verlening van starters- en duurzaamheidsleningen hebben wij een renteafrekening van € 16.000 ontvangen van SVN. Deze kosten waren niet begroot.</p>	-69	N	I
<p><i>Vennootschapbelasting</i></p> <p>Voor betaling voor Vennootschapsbelasting was € 25.000 begroot. In werkelijkheid is er in 2022 € 49.000 aan kosten betaald. Tevens is er een bedrag van € 37.000 ontvangen voor aanslagen Vennootschapsbelasting uit 2020, 2021 en 2022. Dit resulteert in een voordeel van € 13.000</p>	13	V	I
<p><i>Overige verschillen</i></p> <p>Dit betreft overige verschillen waaronder niet begrote kosten voor WGA erd 2021 van € 20.000.</p>	-34	N	I
Totaal verschil lasten	-90	N	

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Algemene uitkering</i> De Decembercirculaire 2022 leidt tot een fors hogere uitkering vanuit het Gemeentefonds. Grotendeels zijn de extra middelen bedoeld voor activiteiten die we in 2023 gaan uitvoeren (bijvoorbeeld energietoeslag en bijzondere bijstand studenten). In 2022 komt de hogere uitkering ten gunste van het saldo 2022. In de eerste kwartaalbrief 2023 zijn deze budgetten alsnog aangevraagd. Over 2020 en 2021 is alsnog een uitkering van € 70.000 ontvangen.	1.351	V	I
<i>Belastingopbrengsten</i> Onroerende zaak belastingen niet-woningen -niet woningen (eigenaren) € 168.000 -niet woningen (gebruikers) € 177.000 Het voordeel ontstaat door het alsnog opleggen van belastingaangiften over eerdere jaren. Daarnaast is er areaaluitbreiding en zijn de WOZ-waarden van niet-woningen harder gestegen dan verwacht.	345	V	I
<i>Toeristenbelasting</i> Verwachting was dat de opbrengst toeristenbelasting in 2023 vanwege de coronacrisis nog lager zou zijn. Bovendien wordt voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen geen toeristenbelasting afgedragen. Uit de laatste informatie blijkt de bezetting uiteindelijk toch mee te vallen en ontvangen we meer toeristenbelasting dan verwacht.	143	V	I
<i>Compensatie BTW Re-integratie</i> 'In de 4e kwartaalbrief 2020 hebben wij melding van gemaakt dat de gemeente voor de periode 2012 tot en met 2019 in aanmerking komt voor btw-compensatie. Per abuis is de terug te ontvangen BTW-compensatie (€ 75.000) twee keer geboekt. Inmiddels is het dossier afgehandeld en is de dubbele boeking in 2022 gecorrigeerd. Per saldo levert dit een nadeel van € 75.000 op.	-75	N	I
<i>Vrijval voorziening dubieuze debiteuren</i> Ten tijde van de coronacrisis hebben we € 0,5 miljoen extra in de voorziening dubieuze debiteuren gestort. Achteraf bleek dat deze storting niet ingezet hoefde te worden en we weer terug kunnen naar de reguliere onderbouwing van de voorziening. Dit houdt in dat in 2022 € 680.000 vrij kan vallen uit de voorziening en ten gunste komt van het rekeningssaldo 2022.	680	V	I
<i>BTW-toerekening naar afval en riolering</i> Bij de tariefberekening voor rioolbelasting en afvalstoffenheffing wordt de btw meegenomen. Deze bedragen komen tot uiting op het programma "Financiën". Door de hogere kosten bij product afval ontvangen wij ten opzichte van de begroting in 2022 € 57.000 meer aan btw dan begroot.	57	V	S
<i>Overige verschillen</i>	4	V	I
Totaal verschil baten	2.505	V	

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
-			
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-		
Totaal verschil Programma Financiën	2.415		

Balans

Activa

Activa	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2022
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-
Overige immateriële activa	50	52
Immateriële vaste activa	50	52
Investeringen met een economisch nut	56.426	73.390
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	22.039	21.374
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	14.540	14.836
Gronden in erfpacht	6.456	6.405
Materiële vaste activa	99.461	116.005
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	1.512	1.564
Overige langlopende leningen	7.510	7.304
Financiële vaste activa	9.022	8.868
Totaal vaste activa	108.533	124.925
Onderhanden werken, waaronder bouwgronden in exploitatie	-17.396	-16.880
Vorraden	-17.396	-16.880
Vorderingen openbare lichamen	8.704	9.437
Verstekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	12.118	2.382
Overige vorderingen	6.199	7.053
Voorziening dubieuze debiteuren	-2.242	-1.652
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	24.779	17.220
Kassaldi	64	23
Banksaldi	508	529
Liquide middelen	572	552
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	2.134	3.316
- Uitkering van overige Nederlandse overheidslichamen	11	-
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgend begrotingsjaren komen	2.801	3.587
Overlopende activa	4.946	6.903
Totaal vlottende activa	12.901	7.795
Totaal activa	121.434	132.720
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op vennootschapsbelasting 1969	-	-

Passiva

Passiva	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2022
Algemene reserves	-17.695	-19.517
Bestemmingsreserves	-14.722	-17.620
Gerealiseerde resultaat	-1.983	-8.253
Eigen vermogen	-34.400	-45.390
Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico's en egalisatie	-16.126	-17.243
Voorzieningen	-16.126	-17.243
Onderhandse leningen:		
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-7.500	-7.500
- Openbare lichamen	-5.000	-5.000
- Overige binnenlandse sectoren	-24.500	-32.000
Overige leningen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	-1.483	-1.395
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-38.483	-45.895
Totaal vaste passiva	-89.009	-108.528
Overige kasgeldleningen	-	-5.000
Overige schulden	-14.456	-8.412
Debitsaldi Bank	-	-
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één Jaar	-14.456	-13.412
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	-8.729	-4.832
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:		
- Het Rijk	-2.888	-3.479
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-6.337	-2.454
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-15	-15
Overlopende passiva	-17.969	-10.780
Totaal vlottende passiva	-32.425	-24.192
Totaal passiva	-121.434	-132.720
Gewaarborgde geldleningen (obligo)	45667	44.895

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging zijn toegerekend. In de vervaardigingsprijs zijn een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen.

Programmarekening

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren, zijn opgenomen.

Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld zijn.

Vaste activa

Onder de vaste activa zijn afzonderlijk de immateriële-, de materiële- en de financiële vaste activa opgenomen. De waardering vindt als volgt plaats:

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves. Dit voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden in maximaal 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden (voor zover er een directe relatie bestaat met het actief) en/of beschikkingen over reserves (voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft). De materiële vaste activa met economisch nut bestaat uit investeringen met een bedrijfseconomische en een maatschappelijke functie en vaste activa met maatschappelijk nut.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Grondslagen	Termijn
Gronden en terreinen	N.v.t.
Woonruimten	50
Bedrijfsgebouwen	50
Vervoermiddelen	5
Machines, apparaten en installaties	5-15
Overige Materiële vaste activa, waaronder inventarissen	5-10
Automatisering	5

De overige afschrijvingstermijnen staan vermeld in de Nota Activa- en rentebeleid 2016 Gemeente Diemen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, dan zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Onder de vlottende activa zijn afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Vorraden

Producten die gereed zijn worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa

Deze zijn opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is de voorziening in mindering gebracht. De voorziening is op basis van een realistische inschatting bepaald.

Vaste passiva

Onder de vaste passiva zijn afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van een jaar of langer. Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het rekeningresultaat van het dienstjaar voor bestemming. De reserves bestaan uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door de Raad een bepaalde bestemming is gegeven, maar waarover de Raad nog wel kan besluiten om voor een andere bestemming te kiezen. Reserves zijn gevormd conform de door de Raad genomen besluiten. Ook de onttrekkingen aan reserves dienen te geschieden conform daartoe strekkende raadsbesluiten.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het (voorgaand)begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen en opgenomen zijn in het jaarverslag.

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn afzonderlijk opgenomen de netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan een jaar en de overlopende passiva.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De verplichtingen betreffen in principe de binnen een jaar vervallende schulden, met uitzondering van de aflossingsverplichtingen van langlopende schulden in het volgende boekjaar.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

CAK eigen bijdragen

Op basis van de overzichten van het CAK kunnen wij wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen verkrijgen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente is verplicht, op grond van de kadernota rechtmatigheid, deze onzekerheid te noemen in de jaarstukken, ook al ligt de oorzaak niet bij ons.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Buiten de balansstelling zijn de bedragen vermeld van de afgegeven borgstellingen en de afgegeven garantstellingen. In de toelichting op de balans is een overzicht gegeven van de afgegeven borgstellingen en de gegarandeerde geldleningen.

Verder zijn hier bedragen (buiten de balansstelling) opgenomen voor aangegane lease verplichtingen en voor personele aangelegenheden.

Toelichting op de balans

Per balanspost vindt u hieronder een specificatie en zo nodig een toelichting.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2021	Investerings	Desinvesterings	Bijdrage van derden	Afschrijvingen	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief Harmonielaan	50	2	-	-	-	-	52
Totaal	50	2	-	-	-	-	52

Door de wijzigingen in de BBV dienen met ingang van 2016 de kosten gemaakt voor onderzoek en ontwikkeling voor een nog niet geopende actieve grondexploitatie worden verantwoord onder immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2021	Investerings	Desinvesterings	Bijdrage van derden	Afschrijvingen	Duurzame waarde verminderingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Gronden en terreinen	4.100	4.303	-	227	-	-	8.176
Bedrijfsgebouwen	30.526	6.259	-	98	1.329	-	35.358
Overige materiële vaste activa	15.981	3.622	-	10	643	-	18.950
Machines/installaties/inventaris	4.665	5.404	-	218	210	-	9.641
Vervoersmiddelen	286	-	-	-	113	-	173
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken	868	246	-	-	22	-	1.092
Investerings met een economisch nut	56.426	19.834	-	553	2.317	-	73.390
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken	21.445	614	-	-	1.237	-	20.822
Bedrijfsgebouwen	105	-	-	-	3	-	102
Overige materiële vaste activa	490	21	-	-	61	-	450
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	22.039	635	-	-	1.301	-	21.374
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken	14.530	6.898	-	5.960	640	-	14.828
Overige materiële vaste activa	10	-	-	-	3	-	8
Maatschappelijk nut openbare ruimte	14.540	6.898	-	5.960	643	-	14.836
Gronden in erfpacht	6.456	-	-	51	-	-	6.405
Gronden in erfpacht	6.456	-	-	51	-	-	6.405
Totaal	99.462	27.366	-	6.564	4.261	-	116.005

Gronden en Terreinen

In 2022 is de boekwaarde toegenomen door investeringen in tijdelijke woonunits voor vluchtelingen.

Gronden en terreinen	Boekwaarde per 31-12-2021	Investerings	Desinvesteringen	Bijdrage van derden	Afschrijvingen	Duurzame waarde verminderingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Strategische gronden							
Parkeerterrein Verrijn Stuartweg 4	41	-	-	-	-	-	41
Driehoek Overdiempolder	153	-	-	-	-	-	153
Aankoop grond NS nabij sporthal 41/01	239	-	-	-	-	-	239
Complex Spoorzicht - Park	143	-	-	-	-	-	143
Complex Spoorzicht - Harmonielaan	104	-	-	-	-	-	104
Recreatiegebied Diempolder	602	-	-	-	-	-	602
Aankoop grondruil rijkswegen Rijkswaterstaat	81	-	-	-	-	-	81
Totaal Strategische gronden	1.363	-	-	-	-	-	1.363
Overige gronden en terreinen	2.737	4.303	-	-227	-	-	6.813
Totaal	4.100	4.303	-	-227	-	-	8.176

Bedrijfsgebouwen

De meerdering van de boekwaarde van de bedrijfsgebouwen heeft voornamelijk te maken met de de Bredeschool Holland park.

Overige materiële vaste activa economisch

In 2022 zijn er kosten gemaakt en geactiveerd voor investeringen in de nieuwe sporthal.

Machines/installaties/inventaris

In 2022 zijn diverse technische installaties vervangen o.a. voor de bibliotheek in de Omval.

Grond-/weg-/waterbouwkundige werken

In 2022 zijn er kosten geactiveerd inzake de schoolstraat Noord en de Bernhardlaan

Grond-/weg-/waterbouwkundige werken waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

In 2022 zijn er kosten gemaakt en geactiveerd voor rioleringswerkzaamheden in de wijken Centrum West en Vogelweide.

Grond-/weg-/waterbouwkundige werken met een maatschappelijk nut

In 2022 zijn er diverse kosten gemaakt en geactiveerd voor de investering in Centrum-West.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2021	Lening/deelneming	Af-schrijvingen	Af-lossingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	1.512	53	-	-	1.564
Overige langlopende leningen	7.510	75	-	281	7.304
Totaal	9.022	128	-	281	8.868

De effectenportefeuille bestaat uit aandelen NV Bank voor Nederlandse Gemeenten en Meerlanden Holding NV. Deze portefeuille is in 2022 niet veranderd.

De post overige langlopende leningen bestaat voor het grootste gedeelte uit hypothecaire geldleningen door de gemeente verstrekt aan ambtenaren van de gemeente. Met ingang van 2009 worden geen hypothecaire geldleningen meer verstrekt. Het verkregen onroerend goed van de ambtenaar dient als onderpand voor de verstrekte hypotheek. Naast dit onderpand is voor ieder verstrekte hypotheek ten gunste van de gemeente een overlijdensverzekering afgesloten door de hypotheeknemer. In 2022 zijn er wederom een aantal hypotheek geheel of gedeeltelijk afgelost.

De vermeerdering in 2022 van € 71.000, wordt veroorzaakt door de rentebaten op de rekening courant bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten.

Voorraden

Voorraden - Onderhanden werk

Voorraden - onderhanden werk	Boekwaarde per 31-12-2021	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde per 31-12-2022
De Sniep	-310	62		-248
Holland Park	-17.180	586	38-	-16.632
Buitenlust	165	82		247
Nieuwe locatie tankstation BP	-71	71		-
Subtotaal - onderhanden werk	-17.396	801	-38	-16.633
Voorziening Grondzaken	-	-247		-247
Totaal	-17.396	554	-38	-16.880

De gemaakte kosten en ontvangsten in Plantage De Sniep, Holland Park en Buitenlust zijn verwerkt in de balanscijfers.

Geraamde nog te maken kosten en opbrengsten	Kosten nominaal	Opbrengsten nominaal
De Sniep	2.232	2.239
Holland Park	4.577	3.999
Buitenlust	j	555
Totaal	6.809	6.793

De nog te maken kosten betreffen kosten voor het bouw- en woonrijp maken van de plangebieden, alsmede plankosten voor voorbereiding en toezicht van deze werkzaamheden. Daarnaast zijn hier te activeren kosten opgenomen.

De opbrengsten betreffen nog te realiseren grondopbrengsten vanuit grondverkoop van de bouwrijpe kavels t.b.v. woningbouw.

Geraamd eindresultaat	Eindjaar	Kosten totaal nominaal	Opbrengsten totaal nominaal	Rente en Inflatie	geraamd eindresultaat
De Sniep	2026	-97.583	97.836	-100	153
Holland Park	2027	-18.427	34.482	1.029	17.084
Buitenlust	2027	-1.112	555	-123	-680
Totaal		-117.122	132.873	806	16.557

Grondexploitatie(s) worden doorgerekend met de Dynamische Eindwaarde Methodiek. Dat wil zeggen dat bij het berekenen van het resultaat alle kosten en opbrengsten inclusief inflatie en rente tot de einddatum van het project worden meegenomen. In de gemeente Diemen wordt gerapporteerd op basis van het resultaat bij afsluiting van het project (de eindwaarde).

In de berekening van een grondexploitatie worden de geraamde kosten en opbrengsten op basis van parameters en de fasering doorgerekend naar de toekomst. De gebruikte parameters zijn bepalend voor de toekomstverwachting van het project. De parameters zijn bepaald op basis van de gemiddelde prijsverwachting van de komende vijf jaar.

De waardering van de gronden in exploitatie per 31 december 2022 is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitatieberekeningen volgens het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) 2022 van de gemeente Diemen. Deze grondexploitatieberekeningen zijn gebaseerd op de huidige inzichten en de naar dit moment best mogelijk inschatting van de ramingen, scenario's en verwachte (financiële) uitkomsten. Jaarlijks worden de exploitaties geactualiseerd om te anticiperen op ontwikkelingen. Op basis hiervan zijn de (aangepaste) voorzieningen en risicoserveringen gevormd in de jaarrekening 2022.

De waardering van de projecten en het bepalen van de hoogte van de voorzieningen is daarmee gebaseerd op de best betrouwbare inschatting die de gemeente naar huidige inzichten maakt.

Programmering, fasering en omvang van ramingen blijven belangrijke onzekerheden. Na het moment van vaststellen van de jaarrekening 2022, zijn dit de beste en meest actuele inschattingen opgesteld door de gemeente. Volgens de BBV voorschriften is het verplicht om jaarlijks op basis van het voorzichtigheids- en realisatiebeginsel tussentijds winst te nemen. De in 2022 genomen (tussentijdse) winst voldoet aan deze eisen. De (tussentijdse) winsten en getroffen (extra) voorzieningen zijn de best betrouwbare inschattingen naar het moment van vaststellen van de jaarrekening 2022. Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting in de paragraaf Grondbeleid

Onderstaand de gehanteerde parameters bij de grondexploitaties:

Parameters MPG 2022	De Sniep	Holland Park	Buitenlust
1. Kostenstijging	3,0%	3,0%	3,0%
2. VTA/ plankosten stijging	3,0%	3,0%	3,0%
3. Opbrengstenstijging	0,0%	0,0%	0,0%
4. Rente	1%	1%	1%
5. Discontovoet	2,0%	2,0%	2,0%

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022
Vorderingen openbare lichamen	8.704	9.437
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	12.118	2.382
Overige vorderingen	6.199	7.053
Voorziening dubieuze debiteuren	-900	-257
Voorziening dubieuze debiteuren WIZ	-1.342	-1.395
Totaal	24.779	17.220

Vorderingen - openbare lichamen

Vorderingen openbare lichamen	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022
Debiteuren publiekrechtelijke lichamen	8.704	9.437
Debiteuren publiekrechtelijke lichamen ivm btw/bcf	-	-
Totaal	8.704	9.437

Deze vorderingen bestaan uit facturen aan diverse overheidsinstellingen en verschillende btw/bcf aangiften bij de Belastingdienst.

Voorziening dubieuze debiteuren

De voorziening dubieuze debiteuren is op basis van de ouderdom van de openstaande debiteuren aangepast.

Liquide middelen

Liquide middelen	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022
Kassaldi	64	23
Banksaldi	508	529
Totaal	572	552

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
Verslagjaar 2022 (t/m juni)					
(1)	Drempelbedrag	1.986			
		1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
(2)	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	511	602		
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder drempelbedrag	1.475	1.385		
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-		
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	99.322			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	99.322			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,002 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000	Drempelbedrag	1.986			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	46.012	54.775		
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91		
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	511	602		

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
Verslagjaar 2022 (vanaf juli)					
(1)	Drempelbedrag	1.986			
		1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
(2)	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen			482	490
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder drempelbedrag			1.504	1.497
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag			-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar			99.322	
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen			99.322	
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat			-	
(1) = (4b)*0,002 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag			1.986	
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)			44.360	45.068
(5b)	Dagen in het kwartaal			92	92

Uit de tabel blijkt dat onze gemeente in 2022 binnen de limiet van het schatkistbankieren is gebleven.

Overlopende activa

Overlopende activa	Saldo per 31-12-2021	Uitgaven	Ontvangen bedragen	Saldo per 31-12-2022
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel	-			
Uitkering van het Rijk	2.134	3.309	2.310	3.316
Uitkering van overige Nederlandse overheidslichamen	11	-	11	-
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen	2.801	786		3.587
Voorziening Grondzaken	-	-43		
Totaal	4.946			6.903

De post Vooruitbetaalde kosten bestaat onder andere uit transitorische posten die in boekjaar 2022 geboekt zijn, maar betrekking hebben op boekjaar 2023.

De post Nog te ontvangen inkomsten betreft in hoofdzaak een mutatie onderhanden werk Bergwijkpark, belastinginkomsten en nog te ontvangen Rijksinkomsten.

De post Uitkering van het Rijk bestaat uit onderstaande post(en):

Uitkering van het Rijk	Saldo per 31-12-2021	Correctie beginbalans	Boekwaarde 31-12-2021	Uitgaven	Ontvangen bedragen	Saldo per 31-12-2022
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	2.134	-16	2.118		2.118	-
Spuk kinderopvangtoeslagen (Sisa B2)	-	192	192	56	192	56
Spuk hersteloperatie kinderopvangtoeslagenaffaire 2022 G12	-			26		26
Spuk hersteloperatie kinderopvangtoeslagenaffaire 2022 G2	-			3		3
Spuk: kwijtschelding van gemeentelijke belastingen G62	-	7	7	1		8
Specifieke uitkering stimulering sport H4	-			144		144
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne A16	-			3.079		3.079
Totaal Uitkering van het Rijk	2.134			3.309	2.310	3.316

De post Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) en Spuk kinderopvangtoeslagen betreffen een bijdrage vanuit het Rijk.

De post Uitkering van overige Nederlandse overheidslichamen bestaat uit onderstaande post(en):

Uitkering van overige Nederlandse overheidslichamen	Saldo per 31-12-2021	Uitgaven	Ontvangen bedragen	Saldo per 31-12-2022
Navleving controle QR Veiligheidsregio	11	-	11	-
Totaal Uitkering van overige Nederlandse overheidslichamen	11	-	11	-

Eigen vermogen (reserves)

Eigen vermogen	Stand per 31-12-2021	Onttrekking	Dotatie	Bestemming- resultaat 2021	Vermindering ivm afschrijving	Stand per 31-12-2022
Algemene reserve alg. dekkingsmiddelen	-13.080	686	-525	-1.983	-	-14.902
Risicoreserve	-4.615	-	-	-	-	-4.615
Totaal Algemene Reserves	-17.695	686	-525	-1.983	-	-19.517
Bestemmingsreserve						
Reserve Aankoop percelen De Oeverlanden	-182	-	-	-	-	-182
Reserve Actualisatie bestemmingsplannen	-	-	-	-	-	-
Reserve Begraafplaatsen	-	-	-59	-	-	-59
Reserve Cultuurhistorie	-20	-	-	-	-	-20
Reserve Doorgeschoven posten	-189	-	-	-	-	-189
Reserve Grondzaken	-9954	1.306	-499	-	-	-9.147
Reserve Omgevingslawaaï	-43	10	-	-	-	-33
Reserve Omgevingsvergunningen	-1307	-	-231	-	-	-1.538
Reserve Parkeergelden	-473	-	-306	-	-	-779
Reserve Duurzaamheid	-1107	402	-231	-	-	-936
Reserve Startersleningen	-1.055	-	-	-	-	-1.055
Reserve Wachtgelden	-392	-	-90	-	-	-482
Reserve Kwaliteitsplan OR	-	-	-3.200	-	-	-3.200
Totaal Bestemmingsreserves	-14.722	1.718	-4.616	-	-	-17.620
Gerealiseerd resultaat	-1.983	-	-8.253	1.983	-	-8.253
Totaal Eigen vermogen	-34.400	2.404	-13.393	-	-	-45.391

Reserves

Algemene reserve en Risicoreserve

Het saldo van de Algemene reserve en de Risicoreserve is op 31 december 2022 circa € 19.517.000 positief (vrij besteedbare reserves). Ten opzichte van de stand van 31 december 2021 van € 17.695.000 is dit een stijging van € 1.822.000.

R90010 Algemene reserve en R90020 Risicoreserve

In onderstaande tabel is het verloop van de Algemene reserve en Risicoreserve weergegeven.

Algemene reserve en risicoreserve	Bedrag
Stand 1-1-2022	-17.695
Compensatie regeling AO	13
Digitalisering archief	60
Teamleider P&O	50
Op orde brengte digitaal archief	100
Diemen 2022	140
Onderwijshuisvesting	25
Actieplan Eenzaamheid	13
Voorportaal MaDi Diemen	29
Extra inzet jongeren tijdens coronapandemie	35
Diemen veert op	65
Geluidskaat	28
Klimaatbeleid	80
Inhuur jurist grondzaken	20
Geluidsisolatie Verkeersstructuur	28
Totaal onttrekking	686
Herziening erfpachtstelsel	-525
Rekeningresultaat 2021	-1.983
Totaal dotatie	-2.508
Stand 31-12-2022	-19.517

Bestemmingsreserves

Samenvatting

De stand van de Bestemmingsreserves per 31 december 2022 is circa € 17.620.000. Ten opzichte van de stand van 31 december 2021 van circa € 14.722.000 is dit een vermeerdering van circa € 2.898.000. Dit heeft met name te maken met de dotatie en onttrekkingen aan de reserve Grondzaken, reserve Parkeren en reserve Kwaliteitsplan OR.

De diverse Bestemmingsreserves worden nader toegelicht:

Reserve Aankoop percelen De Oeverlanden

Zoals wij in 2013 hebben gemeld is deze reserve ingesteld naar aanleiding van het bestemmingsplan 'Buitengebied Diemen'. De middelen zijn nodig om grond te werven. In 2022 was de beginstand van deze reserve circa € 182.000. Lopende dit jaar hebben wij geen onttrekkingen of dotaties gedaan. Hierdoor blijft de stand van de reserve per 31 december 2022 € 182.000.

Reserve Actualisatie bestemmingsplannen

Er zijn in 2022 geen mutaties geweest.

Reserve Begraafplaatsen

Conform het beleid van de gemeente is in 2022 € 59.000 aan de reserve Begraafplaatsen gedoteerd. Hierdoor is de stand per 31 december 2022 gelijk aan € 59.000.

Reserve Cultuurhistorie

In deze reserve zijn middelen gereserveerd voor monumenten en archeologie in Diemen. Per 1 januari 2022 was de stand van deze reserve € 20.000. Lopende het jaar hebben wij geen onttrekkingen of dotaties gedaan. Hierdoor is de stand van deze reserve per 31 december 2022 € 20.000.

Reserve Doorgeschoven posten

In de Reserve Doorgeschoven posten worden eenmalige budgetten gereserveerd, om deze later te kunnen besteden. Omdat er geen mutaties in 2022 hebben plaatsgevonden, is de stand van deze reserve per 31 december 2022 gelijk aan € 189.000.

Reserve Grondzaken

Bij de vaststelling van de Jaarrekening 2016 is de Reserve Grondzaken ingesteld. Deze reserve is onder andere bedoeld om een eventueel verwachte tekort volgens de Meerjaren Prognose Grondexploitatie op te vangen. De reserve wordt gevoed met grondverkopen uit de grondexploitaties. In 2022 is er volgens besluitvorming per saldo € 499.000 toegevoegd en tevens is er € 1.306.000 onttrokken. Dit maakt dat de stand per 31 december 2022 gelijk is aan € 9.147.000.

Reserve Omgevingslawaaï

In 2022 was de beginstand van deze reserve circa € 43.000. Omdat in 2022 een onttrekking heeft plaatsgevonden van € 10.000. De onttrekking was nodig om gerelateerde kosten te kunnen dekken. Hierdoor is de stand per 31 december 2022 gelijk aan € 33.000.

Reserve Omgevingsvergunningen

Omdat de leges omgevingsvergunningen een kostendekkende exploitatie betreft, is het overschot van € 231.000 verreken met de reserve Omgevingsvergunningen.

Reserve Parkeergelden

Daar de parkeerexploitatie kostendekkend moet zijn is in 2022 € 306.000 gedoteerd aan de reserve.

Reserve Duurzaamheid

Deze reserve wordt ingezet voor energiebeleid. In totaal is er in 2022 € 171.000 onttrokken aan de reserve.

Reserve Startersleningen

De uitgaven van de kosten konden gedekt worden uit de ontvangen vergoedingen. Daarom was er geen noodzaak om een beroep te doen op de reserve.

Reserve Wachtgelden

Om aan toekomstige verplichtingen die betrekking hebben op wachtgelden te kunnen voldoen is de Reserve Wachtgelden ingesteld. Om aan onze verplichtingen per 31 december 2022 te kunnen voldoen, hebben wij conform raadsbesluit € 90.000 gedoteerd aan deze reserve.

Reserve Kwaliteitsplan Openbare Ruimte

Om uitvoering te geven aan de plannen zoals nu voorgesteld in het kwaliteitsplan is tot 2024 een storting van € 3,2 miljoen benodigd. In de 4e kwartaalbrief is vastgesteld € 3.200.000 te storten in de bestemmingsreserve 'Kwaliteitsplan Openbare Ruimte'.

Voorzieningen

Voorzieningen	Stand per 31-12-2021	Ont- trekking	Vrijval/ extra dotatie	Realisatie Dotaties	Aan- wendingen	Saldo	Stand per 31-12-2022
Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico's en egalisatie	-6.711	145	-	-432	-	-287	-6.134
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	-9.415	1.664	-	-3.358	-	-1.694	-11.108
Totaal	-16.126	1.809	-	-3.790	-	-1.981	-17.243

Hierna wordt per categorie een toelichting op de diverse voorzieningen gegeven.

Categorie Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico's en egalisatie

Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico's en egalisatie	Stand per 31-12-2021	Ont- trekking	Vrijval/ extra dotatie	Realisatie Dotaties	Aan- wendingen	Saldo	Stand per 31-12-2022
Voorziening Afvalstoffenheffing	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening Grondzaken	-474	-	-	87	-	87	-387
Voorziening Pensioenen wethouders	-2.917	88	-	554	-	642	-2.275
Voorziening Rioleringszorg	-3.152	-	-	-201	-	-201	-3.353
Voorziening Wachtgelden	-168	57	-	-8	-	49	-119
Totaal	-6.711	145	-	432	-	578	-6.134

Voorziening Afvalstoffenheffing

Dit is een egalisatievoorziening om te zorgen dat de tarieven van de heffing niet te veel schommelen. In 2022 waren de kosten hoger dan de baten zodat er niets aan de voorziening kon worden gedoteerd.

Voorziening Grondzaken

Vanaf 2017 is de voorziening Grondzaken geopend, waarin de toekomstige verliezen uit de Grexen afgedekt kunnen worden. De voorziening wordt gevoed vanuit de reserve Grondzaken.

Voorziening Pensioenen wethouders

Om aan onze verplichtingen t/m 2022 te kunnen voldoen is rekening gehouden met een verplichting van € 2.274.000 in de voorziening.

Voorziening Rioleringszorg

Voor de onderbouwing van de voorziening verwijzen wij u naar paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen 'Rioleringszorg'.

Voorziening Wachtgelden

Om aan onze verplichtingen t/m 2022 te kunnen voldoen is rekening gehouden met een verplichting van € 119.000 in de voorziening.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Onderhoudsegalisatievoorzieningen	Stand per 31-12-2021	Ont-trekking	Vrijval/extra dotatie	Realisatie Dotaties	Aan-wendingen	Saldo	Stand per 31-12-2022
Voorziening Groen	-2.124	280		-606		-326	-2.450
Voorziening Groot onderhoud verhardingen	-4.958	892		-1.901		-1.009	-5.967
Voorziening Kunstwerken	-539	116		-120		-5	-544
Voorziening Onderhoud gebouwen	-713	169		-320		-151	-864
Voorziening Openbare verlichting	-535	111		-220		-109	-644
Voorziening Speel terreinen	-294	70		-160		-90	-384
Voorziening Waterpartijen	-251	26		-31		-4	-255
Totaal	-9.415	1.664	-	-3.358	-	-1.694	-11.108

Voorziening Onderhoud gebouwen

Voor de onderbouwing van de voorziening verwijzen wij u naar paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen.

Overige onderhoudsegalisatievoorzieningen

Aan de overige onderhoudsvoorzieningen liggen meerjarige onderhoudsplannen ten grondslag.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2022
Afkoopsommen erfpachtgrond	-1.345	-1.285
Afkoopsommen	-138	-110
Onderhandse leningen Openbare lichamen	-5.000	-5.000
Onderhandse leningen Overige binnenlandse sectoren	-24.500	-32.000
Onderhandse leningen Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-7.500	-7.500
Totaal	-38.483	-45.895

In 2022 een onderhandse lening overige binnenlandse sector van € 7.500.000 aangetrokken. Deze is niet geherfinancierd.

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De totale werkelijke rentelast in 2022 bedroeg € 608.590.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2022
Overige kortlopende schulden	-14.456	-8.412
Overige kasgeldleningen	-	-5.000
Banksaldi	-	-
Totaal	-14.456	-13.412

De overige kortlopende schulden bestaan onder meer uit nog openstaande crediteuren en een reservering voor salarisadministratie. Op 31 december 2022 was er sprake van een lopende kasgeldlening van € 5.000.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	Stand per 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Stand per 31-12-2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	-8.729	-3.897		-4.832
Totaal ontvangen voorschotbedragen vanuit het Rijk	-2.888	-1.724	1.183	-3.479
Totaal ontvangen voorschotbedragen vanuit overige Nederlandse overheidslichamen	-6.337	-1.464	5.297	-2.454
Totaal overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-15	-	-	-15
Totaal	-17.969	-7.085	6.480	-10.780

Totaal ontvangen voorschotbedragen

Door derden beklemdede middelen	Stand per 31-12-2021	Correctie beginbalans	Boekwaarde 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Stand per 31-12-2022
Onderwijsachterstandenbeleid	-493		-493	-	308	-185
Restant AOB middelen	-		-	-896	448	-448
TOZO	-1.745		-1.745	-	-	-1.745
RRE Subsidie	-5		-5	-	-	-5
RREW Subsidie	-50		-50	-	28	-22
Sportakkoord	-58		-58	-	3	-55
SPUK Sport	-210	17	-193	-	193	-
Tijdelijke ondersteuning BOA's	-58		-58	-	-	-58
Preventie-akkoord	-20		-20	-30	20	-30
Nationaal Programma	-249	-67	-316	-	37	-279
Spuk inburgering	-		-	-209	-	-209
Wet inburgering onderwijsroute	-		-	-27	-	-27
Naleving controle Coronatoegangsbewijzen	-		-	-40	35	-5
Aanpak energiearmoede	-		-	-522	111	-411
Totaal ontvangen voorschotbedragen vanuit het Rijk	-2.888	-50		-1.724	1.183	-3.479
A+AM samenwerking verduurzaming koopwoningen	-369		-369	-	-	-369

Door derden beklemde middelen	Stand per 31-12-2021	Correctie beginbalans	Boekwaarde 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Stand per 31-12-2022
Samenwerking Klimaatadaptie risicodialogen	-54		-54	-	54	-
Spoorwegonderdoorgang	-554		-554	-1.391	-	-1.945
RRE Subsidie	-50	50	-	-	-	-
Uitvoering actieprogramma wonen	-61		-61	-	-	-61
Kwartiermaker Regionale Aansluiting	-105		-105	-	99	-6
Oost-West As	-5.144		-5.144	-	5.144	-
Verbinding Diemerscheg	-		-	-73	-	-73
Totaal ontvangen voorschotbedragen vanuit overige Nederlandse overheidslichamen	-6.337	50		-1.464	5.297	-2.454
RMC Middelen	-15			-	-	-15
Totaal overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-15			-	-	-15
Totaal	-9.240			-3.188	6.480	-5.948

Gewaarborgde geldleningen

De stand van de restantschulden in 2022 is per saldo met circa € 772.000 afgenomen tot € 4.295.000. Deze afname is veroorzaakt door aflossingen. Er zijn geen nieuwe borgstellingen aangegaan. Alle instellingen, waarvoor een borg- en/of garantstelling werd afgegeven, hebben tot nu toe aan hun betalingsverplichtingen voldaan. Het overzicht van de gewaarborgde geldleningen is terug te vinden in de paragraaf Financiering.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Geldnemer	Geldgever	Oorspronk. bedrag geldlening	Restant-schuld 31-12-2021	Vermeer-dering 2022	Aflossing 2022	Restant-schuld 31-12-2022	Perc. Waarborg
WBV. Stadsgenoot (Het Oosten)	Bank Nederlandse gemeenten	7.900	7.900	-	-	7.900	50%
WBV. Stadsgenoot (Het Oosten)	Nederlandse Waterschapsbank nv	7.700	7.700	-	-	7.700	100%
Woningstichting Rochdale	Nederlandse Waterschapsbank nv	25.000	25.000	-	-	25.000	50%
Verstreekte garanties (zie paragraaf Financiering, tabel Gewaarborgde geldleningen)	Diverse	16.049	5.067	-	772	4.295	100%
Totaal		56.649	45.667	-	772	44.895	

Europese aanbestedingen

De volgende contracten zijn ten onrechte niet Europees aanbesteed:

Leverancier	Bedrag 2022	Bedrag 2023 e.v.
BMC	-	-
Zin Wabo B.V.	-	-
Solyne B.V.	-	-
SDRE Management	147.698	-
Benjamin Blankennagel	77.040	-
Totaal	224.738	-

Wet normering topinkomens (Wnt)

Conform de Wnt¹ rapporteren wij hierna over de topinkomens van de gemeente Diemen:

- Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	T.W.J.A. Kemper	M.R.A. Cornelissen	G.T. Wildeman	W. van Zanen
Functie (functienaam)	Interim secretaris	Waarnemend secretaris	Secretaris	Griffier
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-apr-22	15-apr-22	1-jun-22	15-nov-22
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	15-apr-22	31-mei-22	heden	heden
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Ja	Ja	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%	100%	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	7.743	13.320	67.022	12.335
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	-	3.685	16.931	2.687
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	€ 7.743	€ 17.005	€ 83.953	€ 15.022
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	8.877	27.814	126.641	27.814

- Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

	T.W.J.A. Kemper	M. van Engelshoven	E.G. Bunt	J.G. Nubé
Functie (functienaam)	Interim secretaris	Interim Griffie	Interim Griffie	Interim Griffie
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-apr-2021	17-sep-2021	19-sep-2022	1-dec-2022
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	30-mrt-2022	30-apr-2022	17-nov-2022	31-dec-2022
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3	4	8	5
Omvang dienstverband in uren	480	507	873	22
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	Ja	Ja	Ja
Totale bezoldiging	€ 69.600	€ 43.257	€ 91.691	€ 3.869
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	65.100	100.600	179.838	4.532

¹ De wet normering topinkomens verbiedt dat bestuurders in de (semi)publieke sector meer verdienen dan 130% van het ministersalaris. Deze grens is de zogenoemde Wnt-norm: € 216.000. Indien sprake is van een ontslagprocedure kan via de rechter sprake zijn van een ontslagvergoeding die boven de norm uitkomt.

	T.W.J.A. Kemper	M. van Engelshoven	E.G. Bunt	J.G. Nubé
Vergelijkende cijfers 2021				
Uurtarief	145	85,32	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 187.485	€ 40.504	n.v.t.	n.v.t.
Toepasselijk bezoldigingsmaximum	229.200	96.316	n.v.t.	n.v.t.

Vergelijkende cijfers 2021	
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	83.416
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	20.446
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	€ 103.862
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000
Toelichting:	
<p>Het bezoldigingsmaximum voor Gemeentesecretaris en Griffie bedraagt € 216.000. Dit maximum wordt alleen overschreden door de interim secretaris T.W.J.A. Kemper. Deze optische overschrijding is toegestaan omdat de totale bezoldiging ad. € 257.085 (€ 69.600 + € 187.485) over de eerste twaalf kalendermaanden het totale bezoldigingsmaximum ad. € 294.300 (€ 65.100 + € 229.200) niet overschrijdt. eerste twaalf kalendermaanden het totale bezoldigingsmaximum ad. € 294.300 niet overschrijdt.</p>	

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn dit jaar geen gebeurtenissen na balansdatum te vermelden.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten (incl. incidentele dotaties en onttrekkingen)	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Incidentele lasten					
Sociaal	-504	-365	-872	-512	360
Veilig	-157	-15	-50	-15	35
Inkomen en armoede	-3.603	-	-5.220	-5.050	170
Vrije tijd	-1.809	-	-700	-629	71
Onderwijs	-56	-34	-113	-42	71
Gebiedsontwikkeling	-2.412	-570	-1.056	-545	512
Leefomgeving en klimaat	-782	-	-4.222	-3.727	495
Verkeer	-40	-35	-35	-	35
Samen besturen	-504	-525	-1.090	-704	387
Financiën	-	-	-	-	-
Totaal incidentele lasten	-9.867	-1.544	-13.358	-11.223	2.135
Incidentele baten					
Sociaal	245	-	583	19	-564
Veilig	67	-	40	35	-5
Inkomen en armoede	1.133	-	3.619	3.619	-
Vrije tijd	1.971	-	695	453	-242
Onderwijs	-	-	352	-	-352
Gebiedsontwikkeling	1.884	-	155	337	182
Leefomgeving en klimaat	767	-	1.126	-106	-1.232
Verkeer	-	-	-	-	-
Samen besturen	204	210	380	-350	-730
Financiën	350	60	60	-	-60
Totaal incidentele baten	6.621	270	7.009	4.006	-3.003
Totaal	-3.246	-1.274	-6.349	-7.217	-869

Veilig

Onderwerp	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Mensenhandel prostitutie	-15	-15	-15	-
Bluswatervoorziening Overdiemerweg		-35	-	35
Totaal incidentele lasten	-15	-50	-15	35
3e coronasubs controle maatregelen		40	35	-5
Totaal incidentele baten	-	40	35	-5
Muatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
-		-	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Totaal	-15	-10	20	30

Inkomen en armoede

Onderwerp	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Uitvoeringskosten TOZO		-100	-100	-
1e opvang huisvesting hotel vluchtelingen Oekraïne		-1.300	-1.300	-
Kosten eerste opvang vluchtelingen Oekraïne		-15	-15	-
Kosten organisatie opvang vluchtelingen Oekraïne		-50	-50	-
Kosten tijdelijk opvang studentewoning vluchtelingen Oekraïne		-200	-200	-
Leef- en eetgeld vluchtelingen Oekraïne		-50	-50	-
Energietoeslag (Meicirculaire 2022)		-1.513	-1.343	170
Overschrijding opvang containers		-60	-60	-
1e opvang huisvesting hotel vluchtelingen Oekraïne		-525	-525	-
Correctie Uren Oekraïne		-96	-96	-
Enmalige energietoeslag 2022: Septemercirculaire 2022		-784	-784	-
Energietoeslag 2022: Septemercirculaire 2022 correctie bijdrage Meicirculaire 2022		372	372	-
Kosten eerste opvang vluchtelingen Oekraïne		10	10	-
Kosten organisatie opvang vluchtelingen Oekraïne		18	18	-
Leef- en eetgeld vluchtelingen Oekraïne		-350	-350	-
Opvang vluchtelingen sporthal		-40	-40	-
		-490	-490	-
Opvang vluchtelingen sporthal: Ambtelijke inzet		-17	-17	-
Opvang vluchtelingen sporthal: dekking Ambtelijke inzet		-3	-3	-
		-12	-12	-
Opvang vluchtelingen sporthal: huurderiving		-15	-15	-
Totaal incidentele lasten	-	-5.220	-5.050	170
Uitvoeringskosten TOZO		100	100	-
Compensatie Rijk eet en leefgeld vluchtelingen Oekraïne		50	50	-
Compensatie Rijk opvangplekken incl eet en leefgeld Oekraïne		1.450	1.450	-
Compensatie Rijk eet en leefgeld vluchtelingen Oekraïne		350	350	-
Compensatie Rijk opvangplekken incl eet en leefgeld Oekraïne		1.085	1.085	-
Opvang vluchtelingen sporthal		584	584	-
Totaal incidentele baten	-	3.619	3.619	-
Muatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
-		-	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Totaal	-	-1.601	-1.431	170

Onderwijs

Onderwerp	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Oudercontactfunctionaris	-34	-34	-	34
Laaggeletterdheid. advertentiebudget		-2	-2	-
Laaggeletterdheid. inhuur		-40	-40	-
Onderwijshuisvesting		-37	-	37
Totaal incidentele lasten	-34	-113	-42	71
-		315	-	
Totaal incidentele baten	-	315	-	-
Muatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
Onderwijshuisvesting		37	-	
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	37	-	-
Totaal	-34	239	-42	71

Gebiedsontwikkeling

Onderwerp	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Externe Marktmanager	-30	-30	-30	-
Beleidsmedewerker Ruimtelijke Ordening	-100	-100	-98	2
Communicatie en informatieverstrekking gebruik woonruimte	-10	-10	-2	8
Diemens beleid woonruimteverdeling verwerken in Woningwet	-10	-10	-	10
Doorstroommaatregelen wonen 'Van Groot naar Beter'	-20	-20	-20	-
Huurinfopunt	-20	-20	-10	10
Woonruimteverdeling	-5	-5	-	5
Overheveling inhuur grondzaken		-20	-20	-
Tool VIA voor milieubel activiteiten		-15	-18	-2,5
Verlenging inhuur grondzaken		-25	-25	-
actual. bestemmingsplannen vanwege omgevingswet		-26	-23	3
Capaciteit handh opkoopbescherming		-15	-15	-
Vergunningverl en jurid handh opkoopbescherming		-30	-30	-
Verlengen inhuur programmagroep omgevingswet		-75	-254	-179
Omgevingswet en WKB bijdrage AU		-280	-	280
Totaal incidentele lasten	-195	-681	-545	137
Doorber kst progman omgevingswet		50	173,5	123,5
Totaal incidentele baten	-	50	174	124
Muatie reserves				
Aanpassing exploitatie Leges	-375	-375	-	375
Herziening erfpachtstelsel Opbrengsten afkoop	-525	-525	-550	-25
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-375	-375	-	375
Overheveling inhuur grondzaken		20	20	-
Tool VIA voor milieubel activiteiten		15	17,5	2,5
Verlengen inhuur programmagroep omgevingswet		25	45	20
Vergunningverl en jurid handh opkoopbescherming		45	80,5	35,5
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	105	163	58
Totaal	-570	-901	-208	693

Verkeer

Onderwerp	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Onderzoek fietsoversteek Weteringweg	-15	-15	-	15
Snelheidsremmers Weesperstraat en Landlust	-20	-20	-	20
Totaal incidentele lasten	-35	-35	-	35
-		-	-	-
Totaal incidentele baten	-	-	-	-
Muatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
-		-	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Totaal	-35	-35	-	35

Samen besturen

Onderwerp	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
Compensatieregeling Ouder-Amstel (2020)	-15	-15	-12,5	3
Digitaliseren archief bouw/omgevingsvergunningen	-60	-60	-60	-
Informatieveiligheid	-50	-50	-	50
Beleidsadviseur wijkgerichte aanpak energietransitie	-80	-80	-	80
Uitbr. Cap. Comm, participatie en dienstverl.	-80	-80	-80	-
Op orde brengen digitaal archief agv inspectierapport	-100	-100	-100	-
000610240 Projectmanager 1 fte sch. 15-11	-140	-140	-140	-
Budget Voor en met Diemen		-100	-9	91
Diemen 2022		-100	-85	15
		-50	-32	18
		-20	-	20
Extra controle kosten accountant			-	
Talentenprogramma 2022		-35	-35	-
Tijdelijke wet verkiezingen		-135	-74	61
2.6.10 Inhuur Griffier		-50	-50	-
2.6.11 Werving en selectie		-75	-26	49
Totaal incidentele lasten	-525	-1.090	-704	387
-		-	-	-
Totaal incidentele baten	-	-	-	-
Muatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
Digitaliseren archief bouw/omgevingsvergunningen	60	60	-60	-120
Teamleider P&O voor begeleiding en transitie	50	50	-50	-100
Op orde brengen digitaal archief agv inspectierapport S >> I	100	100	-100	-200
Onttrekking Diemen 2022 uit AR		170	-140	-310
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	210	380	-350	-730
Totaal	-315	-710	-1.054	-344

Financiën

Onderwerp	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 totaal	Rekening 2022	Budget resultaat 2022
-				
Totaal incidentele lasten	-	-	-	-
Meicirculaire 2021: Wet Open Overheid Incidenteel	60	60		-60
Totaal incidentele baten	60	60	-	-60
Muatie reserves				
-		-		-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
-		-		-
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Totaal	60	60	-	-60

EMU-saldo

EMU-saldo		2022
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	10.990
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	4.259
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	3.676
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	16.546
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	-
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-
8	Baten bouwgrondexploitatie:	-
	Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	-
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	3.676
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-
11	Verkoop van effecten:	
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-
Berekend EMU-saldo (1+2+3-4+5+6-7+8-9-10-11b)		-1.297

SiSa-verantwoordingsbijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking siSa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A13/01 € 35.153	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02 Nee	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A13/03 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 Aard controle R Indicator: A13/04 € 35.153 Ja	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05 Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 Aard controle R Indicator: A16/01 € 1.855.200	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/02 € 568.550	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) Aard controle R Indicator: A16/03 € 87.944	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: A16/04 € 227.018	Besteding (jaar T) uitgekeerde uitvoeringskosten tbv de transitie Aard controle R Indicator: A16/05 € 0	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) Aard controle R Indicator: A16/06 € 300.354
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO Aard controle R Indicator: A16/07 € 10.585	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/08 € 29.820	Berekening totale besteding (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09 € 3.079.471	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10 € 3.079.471	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11 Nee	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/01 4	Vul in totaal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02 123	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/03 6	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04 24	Normbedragen voor a, b, d en f (jaarnee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05 Ja	Normbedragen voor e (jaarnee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06 Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07 Nee	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08 Nee	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09 Nee	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10 Nee	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/11 Nee	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12 Nee
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10 € 33.412	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11 € 54.600	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12 € 20.808	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13 € 83.232	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14 € 0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/15 € 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16 € 1.520	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 € 46.740	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 € 20.808	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 € 83.232	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 € 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25 € 0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26 € 55.740	
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikingsnummer/naam Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01 RREW2020-00449898	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C43/02 € 27.138	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: C43/03 € 214.712	Aantal bereikte woningen Aard controle D1 Indicator: C43/04 3.400	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05 Aantal bereikte woningen geeft de eindstand weer (dus cumulatief)	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06 Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen Aard controle D1 Indicator: C43/07 1.534	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)? Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08 Ja				
BZK	C55	Aanpak energietoelagen Gemeenten	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01 0	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/02 € 51.682	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03 € 51.682	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04 0	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/05 € 52.569	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06 € 52.569
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik, voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07 179	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/08 € 6.533	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09 € 6.533	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10 0	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energiereductie tot pevelg. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11 0	Het aantal overige energierekening verlagerende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12 0
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13 37	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14 38	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15 0	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/16 0	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energiereductie tot pevelg. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/17 179	Het aantal overige energierekening verlagerende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: C55/18 0

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.l. Indicator: C62/04				
			€ 839	Nee				
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 406.465	€ 192.858	€ 158.615	€ 0	€ 492.528	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrao	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrao	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode	
			Aard controle n.v.l. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.l. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10	
			1 060384 Gemeente Dliemen				€ 448.000	
			2					
			10					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 37.500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 65.598	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.l. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.l. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
			1					
			2					
			10					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet omeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 5.911.841	€ 136.798	€ 207.240	€ 300	€ 6.548	€ 1.029
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 221.070	€ 44.816	€ 0	€ 190.136	€ 0	€ 2.678
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.l. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 29.500	€ 29.500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.320
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BSZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Aard controle n.v.l. Indicator: G3/11	
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de WvO	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 6.368	€ 68.881	€ 4.242
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 11.748	€ 23.456	€ 1.820
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 2.300	€ 0	€ 20.967	€ 25.524	€ 2.446
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 67	€ 0	€ 13.889	€ 2.720	€ 321
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 1.977	€ 0	€ 9.653	€ 1.039	€ 177
			6 Totaal	€ 4.344	€ 0	€ 62.645	€ 121.620	€ 9.006
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
6 Totaal	0	0	0					
Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente				
Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15				
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud- Mutaties kapitaalverstrekking (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente					
Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19					
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0					
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0					
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0					
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0					
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0					
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0					
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de WvO	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03						
€ 60.000	€ 0	Ja						
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de WvO	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04						
€ 25.637	€ 0	Ja						
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de WvO	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05				
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringcode	Specifieke uitkering (juridische grondslag)	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten		Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie						
				Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02						
				€ 534.710	€ 679.112						
				Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is		
				Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08		
				1 750203 verv topklaag kunstgras tennisbanen	€ 28.000	€ 28.000	€ 0	€ 0	De investering zat niet in de toekenning (art. 13)		
				2 750240 verv topklaag kunstgras tennisbanen velden 1 t-m 3	€ 31.000	€ 31.000	€ 0	€ 0	De investering zat niet in de toekenning (art. 13)		
				3 750241 Nieuwe verlichting TVDZ	€ 13.000	€ 13.000	€ 0	€ 0	De investering zat niet in de toekenning (art. 13)		
				4 750243 Realisatie nieuwe sporthal	€ 396.000	€ 396.000	€ 0	€ 0			
				5 750245 Aanpassingen Sportpark de Diemen	€ 67.000	€ 67.000	€ 0	€ 0			
				6 740260 verv parketvloer benedenzaal gymzaal Schoolstraat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
				7 740261 Vloer isoleren benedenzaal gymzaal Schoolstraat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
				8 750249 verv pompen Duran	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
				9 750253 Elektr install en LED. onderk. terreinmeester	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
10 750254 Verv. div filters, compressoren, ect. Duran	€ 10.000	€ 10.000	€ 0	€ 0							
11 Sportbedrijf (Programma Vrije tijd)	€ 119.957	€ 0	€ 113.225	€ 6.732							
12 800401 voorziening onderhoud gebouwen	€ 10.722	€ 0	€ 0	€ 10.722							
13 Mengpercentage	€ 3.433	€ 0	€ 0	€ 3.433							
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022		Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (tm jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (tm jaar T) Gerealiseerd		
				Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06		
				1 1042940	€ 20.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
				2 1042940	€ 17.717	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
				3 1017047	€ 35.000	€ 0	€ 0	€ 19.129	€ 15.871		
				4 1033087	€ 85.142	€ 6.192	€ 34.500	€ 14.647	€ 53.493		
				Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
				Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08						
				1 1042940	Nee						
				2 1042940	Nee						
3 1017047	Ja										
4 1033087	Nee										
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken		Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)					
				Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03					
				€ 12.000	Ja	Nee					
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)		Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend	Totale definitieve exploitatietekort Automatisch berekend	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend	Eindverantwoording			
				Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05			
				1 SPUKUZ21-22035	-€ 34.404	-€ 32.516	-€ 32.516	Ja			
				Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (tm jaar T)		
				Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11		
1 Zwembad Duran	jan-22	€ 34.404	-€ 32.516	-€ 32.516	-€ 32.516						
2											
50											

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Noordendijk 207
Postbus 574
3300 AN Dordrecht

Nr: 1201

T. (078) 648 15 55

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Aan de gemeenteraad van de gemeente Diemen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de (in de jaarstukken opgenomen) jaarrekening 2022 van de gemeente Diemen te Diemen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Diemen op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader van de gemeente Diemen d.d. 15 december 2022 welke is vastgesteld door het college en de gemeenteraad.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2022;
- 2 de balans per 31 december 2022;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 5 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Diemen, zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERSTEGEN ACCOUNTANTS EN ADVISEURS B.V. - KVK NR. 24342109.

Op al onze werkzaamheden zijn de algemene voorwaarden van het SRA van toepassing. Deze zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 40481496.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Voor de inschatting van frauderisico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang is inzicht verkregen in het risicomanagementsysteem van de gemeente en de uitkomsten daarvan.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat Diemen niet beschikt over een actuele en geformaliseerde frauderisicoanalyse en overkoepelend M&O beleid. Voor de komende periode is (door)ontwikkeling en formalisatie van deze frauderisicoanalyse en het M&O beleid nodig, evenals een nadrukkelijke verankering van de fraudepreventie in de interne controle.

Het frauderisico dat aandacht vereiste bij de controle is het risico dat de jaarrekening materiële afwijkingen bevat doordat interne beheersingsmaatregelen worden doorbroken door het management van de gemeente.

Op dit risico is ingespeeld door het uitvoeren van bevestigende vragenonderzoeken bij personen die betrokken zijn bij het proces van financiële verslaggeving, door schattingen in de jaarrekening te beoordelen op tendenties, door het onderzoeken van journaalboekingen en de interne beheersingsmaatregelen daaromtrent en het onderzoeken van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering van de gemeente. Ook hebben wij de uitkomsten van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Onze werkzaamheden hebben niet tot bevindingen geleid.

Op grond van onze beroepsregels gaan wij uit van een verondersteld frauderisico ten aanzien van de opbrengstenverantwoording. Bij gemeente Diemen onderkennen wij het frauderisico ten aanzien van verkopen van gronden in het kader van de grondexploitaties. Dit risico ziet toe op de prijsvorming. Dit type transacties kent naar zijn aard inherente risico's van materiële fraude.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing met betrekking tot de verkopen van gronden in het kader van de grondexploitaties. Wij hebben werkzaamheden verricht op de transacties met betrekking tot verkopen van gronden en hierbij specifiek getoetst op welke wijze de gemeente de prijzen heeft bepaald.

Onze werkzaamheden hebben niet tot bijzondere uitkomsten geleid.

Controleaanpak continuïteit

Voor de inschatting van continuïteitsrisico's is inzicht verkregen in het risicomanagementsysteem van de gemeente en de uitkomsten daarvan. Een toelichting op dit risicomanagementsysteem heeft de gemeente opgenomen in het jaarverslag in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De verantwoordelijkheid van het college voor het hanteren van de continuïteitsveronderstelling voor de jaarrekening is toegelicht in onderstaande paragraaf 'Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening'.

De uitgangspunten van de door de gemeente gehanteerde continuïteitsveronderstelling zijn vergeleken met onze eigen inzichten daarbij. Daartoe is onder meer inzicht verkregen in de bedrijfsactiviteiten en de financiële ontwikkelingen in het volgende verslagjaar en zijn bevestigingen gevraagd bij het management van de gemeente.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van mening dat de jaarrekening terecht op basis van het continuïteitsprincipe is opgesteld.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 966.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij rapporteren aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de grens van € 75.000 alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Inleiding;
- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader van de gemeente Diemen d.d. 15 december 2022.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het meerjarige controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 15 december 2022, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 30 juni 2023

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
W.P. de Vries RA

Kerngegevens	282
Het resultaat	284
Subsidies	285
Taakvelden	287
Rechtmatigheid	293

Kerngegevens

Politieke structuur

Politieke structuur

Samenstelling gemeenteraad
(algemeen bestuur)

GroenLinks

Mw. H. van 't Riet (fractievoorzitter)
Mw. Y. Yildiz-Kaya
Dhr. E. Bouwhuis
Mw. A. de Smalen
Dhr. T.A.C. de Bruijn

Ons Diemen

Dhr. W. Advokaat (fractievoorzitter)
Dhr. J.A.C. van Heumen
Dhr. J. de Jong
Mw. N.C.F. Moors

D66

Dhr. R. Poelwijk (fractievoorzitter)
Dhr. H.J. Berkhout
Mw. S.E. Mujs
Mw. O.U. Ramautarsing

VVD

Dhr. E.H. Timmer (fractievoorzitter)
Dhr. J.A. Jägers
Mw. V.A. Voermans

PvdA

Mw. S. Kuilman (fractievoorzitter)
Dhr. F.W. Geerts
Mw. M. Veenboer

Ouderenpartij Diemen

Dhr. P.A. Prins (fractievoorzitter)
Dhr. E.S. den Heijer

Onafhankelijke Partij Diemen

Dhr. J.G.M. Sikking (fractievoorzitter)
Mw. A.R. van Marion

Samenstelling college van Burgemeester en Wethouders
(dagelijks bestuur)

Dhr. E. Boog Burgemeester

Portefeuille:

- Openbare orde en veiligheid
- Vergunningen, toezicht en handhaving en APV
- Omgevingsdienst
- Dienstverlening, informatieveiligheid en juridische zaken
- Personeel en organisatie
- Duo+

Dhr. M.A. Sikkes-van den Berg (GroenLinks)

1st locoburgemeester

Portefeuille:

- Jeugdzorg
- Inburgering, diversiteit en inclusie
- Beheer openbare ruimte
- Gebouwen- en wijkbeheer
- Afval en milieu
- Duurzaamheid
- Water, natuur en dierenwelzijn

Dhr. H. Prins (Ons Diemen)

2de locoburgemeester

Portefeuille:

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Participatie
- Communicatie
- Grondzaken
- Verkeer, verkeersveiligheid en vervoer (parkeren)
- ICT

Drs. J.D.W. Klaasse (D66)

3de locoburgemeester

Portefeuille:

- Financiën
- Economische zaken
- Ondewijs en kinderopvang
- Sport en recreatie
- Kunst, cultuur en ontwikkelingssamenwerking
- Daarom Diemen en evenementen

Mw. M. Everhardt (PvdA)

4de locoburgemeester

Portefeuille:

- Werk en inkomen
- Armoedebestrijding en bestaanszekerheid
- Zorg en welzijn
- Ouderenbeleid
- Wonen
- Volwasseneneducatie
- Laaggeletterdheid

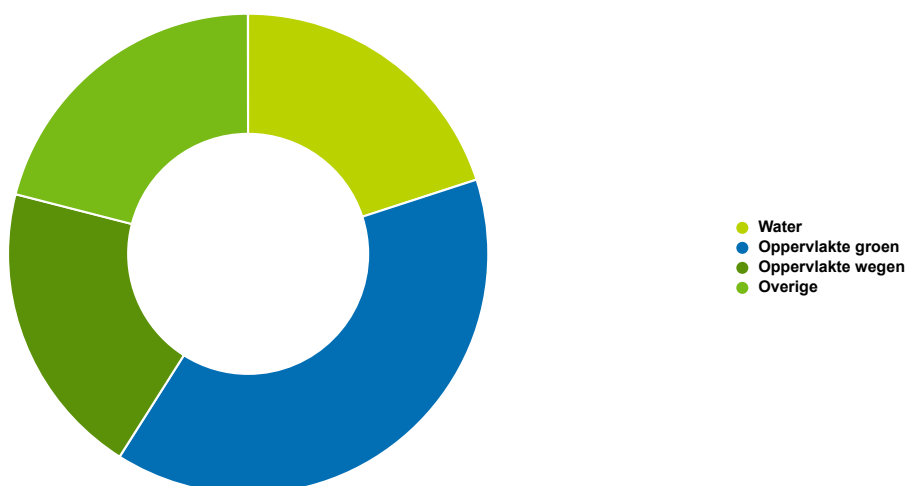
Sociale structuur

Sociale structuur	31-12-2021	31-12-2022
0 - 20 jaar	6.481	5.517 ¹
20 - 74 jaar	23.192	24.185
75 jaar en ouder	2.125	2.120
Totaal	31.798	31.822

Fysieke structuur

Fysieke structuur ²	Realisatie 2021	Realisatie 2022
Oppervlakte gemeente (ha)	1.383	1.404
waarvan:		
- Water	279	274
- Oppervlakte groen	727	551
- Oppervlakte wegen	276	281
- Overige	101	297
- Aantal woonruimten*	15.015	16.070
- Aantal bedrijfsvestigingen*	3.653	4.404

* Bron: Algemene uitkering

Financiële structuur

Financiële structuur	Realisatie 2021	Bedrag per inwoner 2021	Realisatie 2022	Bedrag per inwoner 2022
Gewone uitgaven (excl. grondexpl.)	-107.701	-3,40	-102.395	-3,22
Opbrengst belastingen/retributies	18.995	0,60	20.852	0,66
Algemene uitkering	47.578	1,51	56.826	1,79
Boekwaarde vaste activa	108.533	3,43	124.925	3,93
Eigen vermogen en voorzieningen	50.526	1,59	62.633	1,97
Vaste schuld	-38.483	-1,21	-45.895	-1,44

¹ Cijfer Jongeren tot 18 jaar.

² Vanaf de Jaarstukken 2020 worden de cijfers vanuit de Basisadministratie Gronden en Terreinen (BGT) opgenomen.

Het resultaat

Lasten en Baten per programma	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil 2022
Sociaal	-24.096	-23.789	307
Veilig	-3.207	-3.308	-100
Inkomen en armoede	-15.578	-15.621	-43
Vrije tijd	-4.957	-5.083	-125
Onderwijs	-4.244	-3.054	1.190
Gebiedsontwikkeling	-7.938	-5.972	1.966
Leefomgeving en klimaat	-17.048	-16.892	157
Verkeer	-1.891	-1.945	-53
Samen besturen	-15.818	-14.639	1.179
Financiën	-1.082	-1.172	-90
Totaal lasten	-95.859	-91.473	4.387
Sociaal	401	424	23
Veilig	90	114	24
Inkomen en armoede	11.092	11.327	235
Vrije tijd	2.317	2.488	171
Onderwijs	2.131	1.152	-978
Gebiedsontwikkeling	7.541	5.150	-2.392
Leefomgeving en klimaat	9.291	10.740	1.449
Verkeer	1.502	1.856	354
Samen besturen	488	722	234
Financiën	65.985	68.490	2.505
Totaal baten	100.837	102.463	1.625
Resultaat voor bestemming	4.978	10.990	6.012
Sociaal	-	-	-
Veilig	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-
Onderwijs	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	-900	-1.255	-355
Leefomgeving en klimaat	-3.438	-3.490	-52
Verkeer	-117	-306	-189
Samen besturen	-90	-90	-
Financiën	-	-	-
Totaal dotaties aan reserves	-4.545	-5.141	-596
Sociaal	438	77	-361
Veilig	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-
Vrije tijd	118	65	-53
Onderwijs	37	25	-12
Gebiedsontwikkeling	285	1.326	1.041
Leefomgeving en klimaat	1.054	548	-506
Verkeer	58	-	-58
Samen besturen	395	363	-32
Financiën	-	-	-
Totaal onttrekkingen aan reserves	2.385	2.404	19
Mutaties reserves	-2.160	-2.737	-577
Resultaat na bestemming	2.818	8.253	5.435

Subsidies

Instelling	Begroting 2022	Realisatie 2022
3020 Vrouwenkoor Ancora	-1	-1
3030 Algemene Schakel Vereniging	-62	-62
3050 Vrouwenkoor Voice Female	-4	-4
3060 St. Openbare Bibliotheek Amsterdam	-368	-368
3080 St. Welzijn Diemen	-1.266	-1.234
3130 I.V.N.	-1	-
3140 Scouting Diemen	-24	-24
3150 Diemer Harmonie	-6	-6
3160 Alzheimer Nederland	-1	-1
3170 St. Zonnebloem	-	-1
3180 Vr. Theatergroep Diemen	-2	-2
3190 Carpe Diem	-	4
3240 St. vrienden van de Hoop	-3	-3
3250 St. muziekschool Diemen	-78	-78
3260 SKD	-128	-122
3280 Humanitas	-12	-16
3300 PCOB	-5	-3
3320 MaDi	-666	-725
3330 EDOG	-22	-16
3340 Vroeg er op af	-81	-81
3350 Historische Kring	-7	-7
3360 Markant	-66	-73
3390 Kinderboerderij	-7	-7
3400 St. Diemer Festijn	-69	-69
3410 St. Assalaan	-4	-6
3420 Blijfgroep	-93	-77
3440 Arkin	-28	-28
3450 Regenboog	-41	-41
3460 t. Florente Basisscholen	-149	-137
3480 MEE Amstel en Zaan	-172	-172
3490 St. RK Scholen	-17	-16
3500 Nieuwe Kring	-27	-26
3520 DMRA - Discriminatie Meldpunt (A`dam)	-12	-30
3530 St. Vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan	-114	-133
3550 St. Muziekcollectief Ouder Amstel	-1	-
3560 St. Diemer Omroep	-33	-33
3570 St. Loswalfestival	-21	7
3590 Kunstzin Diemen	-7	-1
3600 Stichting De Omval	-421	-323
3610 Meer bewegen voor ouderen	-7	-7
3630 Stg KMN Kind & Co	-323	-246
3640 Voedselbank	-7	-7
3650 Pink	-2	-2

Instelling	Begroting 2022	Realisatie 2022
3660 Jazzfestival Duke	-4	-4
3670 Zwembad AGO	-50	-50
3680 Buurtzorg	-2	-
3690 Slachtofferhulp	-10	-10
3700 Sinterklaas in Diemen	-7	-7
3750 St Daarom Duurzaam Diemen	-17	-12
3760 Praktijk Ondersteuning Huisartsen	-34	-38
3780 EHBO Diemen	-2	-2
3790 Stg. Roots and Wings (Wereldfestival)	-6	-6
Totaal	-4.490	-4.305

Taakvelden

Overzicht taakvelden per taakveld

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning												
0.1 Bestuur	19	-1.531	-1.512	19	-1.637	-1.618	28	-1.035	-1.008	8	602	610
0.2 Burgerzaken	372	-1.028	-656	372	-1.442	-1.069	560	-1.455	-896	187	-14	174
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	69	-13.031	-12.962	96	-13.741	-13.645	134	-13.136	-13.002	38	605	643
0.5 Treasury	2.115	-555	1.560	1.277	-555	722	1.299	-624	675	22	-69	-48
0.61 OZB woningen	4.475	-238	4.237	4.225	-238	3.987	4.236	-246	3.990	11	-8	3
0.62 OZB niet-woningen	3.065	-236	2.829	3.515	-236	3.279	4.539	-241	4.298	1.024	-5	1.019
0.63 Parkeerbelasting	1.128	-	1.128	1.203	-	1.203	1.473	-	1.473	270	-	270
0.64 Belastingen overig	90	-	90	90	-	90	63	-	63	-27	-	-27
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	48.641	-	-48.641	55.475	-	-55.475	56.826	-	-56.826	1.351	-	1.351
0.8 Overige baten en lasten	1.088	5	1.093	1.088	-28	1.060	1.070	-56	1.013	-18	-29	-47
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-	-25	-25	-	-25	-25	-	-12	-12	-	13	13
0.10 Mutaties reserves	666	-214	452	2.385	-4.545	-2.160	2.404	-5.141	-2.737	19	-596	-577
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-533	-533	-	-2.818	-2.818	-	-8.253	-8.253	-	-5.435	-5.435
1. Veiligheid												
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-1.575	-1.575	-	-1.587	-1.587	12	-1.577	-1.565	12	10	22
1.2 Openbare orde en veiligheid	50	-1.579	-1.529	90	-1.620	-1.530	103	-1.731	-1.628	13	-111	-98
2. Verkeer, vervoer en waterstaat												
2.1 Verkeer en vervoer	318	-6.337	-6.019	318	-3.071	-2.753	1.891	-3.056	-1.165	1.573	15	1.588
2.2 Parkeren	297	-1.105	-808	297	-1.171	-874	360	-1.239	-880	63	-68	-5
2.3 Recreatieve havens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-544	-544	-	-448	-448	-	-446	-446	-	2	2
2.5 Openbaar vervoer	-	-26	-26	-	-7	-7	-	-7	-7	-	-	-
3. Economie												
3.1 Economische ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	57	-248	-191	57	-263	-206	50	-256	-206	-7	7	-
3.4 Economische promotie	547	-368	179	347	-383	-36	500	-360	140	153	23	176
4. Onderwijs												
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-17	-17	-	-20	-20	-	-19	-19	-	1	1
4.2 Onderwijshuisvesting	76	-1.923	-1.847	76	-1.219	-1.143	-	-1.270	-1.270	-76	-51	-127
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.029	-2.116	-1.087	1.835	-3.107	-1.272	969	-1.865	-896	-866	1.242	376

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
5. Sport, cultuur en recreatie												
5.1 Sportbeleid en activering	-	-34	-34	96	-130	-34	41	-51	-10	-55	79	24
5.2 Sportaccommodaties	1.208	-2.705	-1.498	1.743	-2.635	-893	1.867	-2.959	-1.092	125	-324	-199
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-220	-220	-	-220	-220	-	-181	-181	-	39	39
5.4 Musea	-	-26	-26	-	-29	-29	-	-29	-29	-	-1	-1
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.6 Media	-	-395	-395	-	-414	-414	-	-413	-413	-	1	1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4	-2.900	-2.896	4	-3.214	-3.210	12	-3.159	-3.147	8	55	63
6. Sociaal domein												
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	570	-1.358	-788	4.035	-4.534	-499	4.083	-4.715	-632	48	-181	-133
6.2 Wijkteams	228	-2.037	-1.809	228	-2.106	-1.878	252	-2.215	-1.963	25	-110	-85
6.3 Inkomensregelingen	8.449	-10.350	-1.901	7.573	-11.911	-4.338	7.767	-11.700	-3.932	194	211	405
6.4 Begeleide participatie	-	-2.006	-2.006	-	-1.831	-1.831	-	-1.659	-1.659	-	172	172
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-1.103	-1.103	-	-1.381	-1.381	1	-1.125	-1.124	1	256	257
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	88	-1.381	-1.293	25	-1.178	-1.153	39	-1.143	-1.104	14	35	49
6.71 Maatwerkvoorziening 18+	121	-3.310	-3.189	121	-3.316	-3.195	156	-3.194	-3.038	35	121	157
6.72 Maatwerkvoorziening 18-	32	-6.402	-6.370	137	-7.758	-7.621	132	-9.333	-9.201	-5	-1.576	-1.581
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	44	-293	-249	-	-300	-300	-	-170	-170	-	130	130
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-1.620	-1.620	-	-1.620	-1.620	-	-737	-737	-	883	883
7. Volksgezondheid en milieu												
7.1 Volksgezondheid	-	-4.323	-4.323	40	-4.897	-4.857	40	-4.519	-4.479	-	377	377
7.2 Riolering	3.661	-3.330	331	3.578	-3.247	331	3.763	-3.417	346	185	-170	15
7.3 Afval	4.532	-4.374	158	4.675	-4.516	160	4.748	-4.806	-58	73	-290	-217
7.4 Milieubeheer	9	-1.315	-1.306	580	-2.319	-1.739	148	-1.730	-1.583	-433	589	156
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	137	-173	-36	137	-173	-36	202	-197	5	65	-24	41
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
8.1 Ruimtelijke ordening	528	-631	-103	1.053	-824	229	1.395	-1.179	216	343	-355	-12
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	14.620	-14.518	102	4.826	-4.593	233	1.914	-2.472	-558	-2.912	2.121	-791
8.3 Wonen en bouwen	988	-1.293	-305	1.605	-1.917	-312	1.790	-1.736	54	185	181	366
Totaal Taakvelden	99.322	-99.322	-	103.222	103.222	-	104.867	104.867	-	1.644	-1.644	-

Overzicht taakvelden per programma

De gemeente Diemen kent in de begroting een onderverdeling naar programma's. Deze indeling is in de financiële administratie eveneens vastgelegd. In de administratie zijn op een gedetailleerder niveau ook alle posten opgenomen op grootboekrekeningen. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Elke grootboekrekening is gekoppeld aan één programma;
- Elke grootboekrekening is gekoppeld aan één van de voorgeschreven taakvelden zoals die bij ministeriële regeling zijn vastgesteld (artikel 66 BBV).

Leidraad voor de koppeling aan taakvelden is het Iv3-informatievoorschrift van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is hieronder een overzicht opgenomen met het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld.

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Sociaal												
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	438	-	438	77	-	77	-361	-	-361
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	9	-331	-322	9	-361	-352	-	-307	-307	-9	54	45
6.2 Wijkteams	69	-1.776	-1.707	69	-1.865	-1.796	56	-1.944	-1.888	-13	-79	-93
6.4 Begeleide participatie	-	-2.006	-2.006	-	-1.831	-1.831	-	-1.659	-1.659	-	172	172
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-1.103	-1.103	-	-1.381	-1.381	1	-1.125	-1.124	1	256	257
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	88	-1.381	-1.293	25	-1.178	-1.153	39	-1.143	-1.104	14	35	49
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	121	-2.910	-2.789	121	-2.906	-2.785	156	-2.852	-2.696	35	54	89
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	32	-6.402	-6.370	137	-7.758	-7.621	132	-9.333	-9.201	-5	-1.576	-1.581
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	44	-293	-249	-	-300	-300	-	-170	-170	-	130	130
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-1.620	-1.620	-	-1.620	-1.620	-	-737	-737	-	883	883
7.1 Volksgezondheid	-	-4.323	-4.323	40	-4.897	-4.857	40	-4.519	-4.479	-	377	377
Totaal Sociaal	363	-22.144	-21.781	839	-24.096	-23.257	501	-23.789	-23.288	-338	307	-31
Veilig												
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-1.575	-1.575	-	-1.587	-1.587	12	-1.577	-1.565	12	10	22
1.2 Openbare orde en veiligheid	50	-1.579	-1.529	90	-1.620	-1.530	103	-1.731	-1.628	13	-111	-98
Totaal Veilig	50	-3.154	-3.104	90	-3.207	-3.117	114	-3.308	-3.193	24	-100	-76
Inkomen en armoede												
6.3 Inkomensregelingen	8.449	-10.350	-1.901	7.573	-11.911	-4.338	7.767	-11.700	-3.932	194	211	405
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-401	-401	-	-410	-410	-	-342	-342	-	68	68
Totaal Inkomen en armoede	8.449	-10.751	-2.302	7.573	-12.321	-4.748	7.767	-12.041	-4.274	194	279	473
Vrije tijd												
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	118	-	118	65	-	65	-53	-	-53
3.4 Economische promotie	32	-368	-336	32	-383	-351	43	-360	-317	11	23	33
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-	-127	-127	-	-127	-127	-	-121	-121	-	6	6
5.1 Sportbeleid en activering	-	-34	-34	96	-130	-34	41	-51	-10	-55	79	24
5.2 Sportaccommodaties	1.208	-2.705	-1.498	1.743	-2.635	-893	1.867	-2.959	-1.092	125	-324	-199
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-200	-200	-	-200	-200	-	-162	-162	-	38	38
5.4 Musea	-	-26	-26	-	-29	-29	-	-29	-29	-	-1	-1
5.6 Media	-	-395	-395	-	-414	-414	-	-413	-413	-	1	1
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	342	-846	-504	288	-799	-511	340	-715	-375	52	83	136
6.2 Wijkteams	159	-261	-102	159	-241	-82	197	-271	-75	38	-30	8
Totaal Vrije tijd	1.741	-4.963	-3.222	2.435	-4.957	-2.522	2.553	-5.083	-2.530	118	-125	-8

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onderwijs												
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-17	-17	-	-20	-20	-	-19	-19	-	1	1
4.2 Onderwijshuisvesting	76	-1.923	-1.847	76	-1.219	-1.143	-	-1.270	-1.270	-76	-51	-127
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.029	-1.989	-960	1.835	-2.980	-1.145	969	-1.744	-775	-866	1.236	370
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	219	-23	196	219	-25	194	183	-21	161	-36	4	-32
Totaal Onderwijs	1.325	-3.952	-2.628	2.131	-4.244	-2.113	1.152	-3.054	-1.902	-978	1.190	211
Gebiedsontwikkeling												
0.10 Mutaties reserves	180	-	180	285	-900	-615	1.326	-1.255	71	1.041	-355	687
0.2 Burgerzaken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	-	-339	-339	-	-334	-334	-	-323	-323	-	11	11
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	57	-248	-191	57	-263	-206	50	-256	-206	-7	7	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-6	-6	-	-7	-7	-	-6	-6	-	1	1
8.1 Ruimtelijke ordening	528	-631	-103	1.053	-824	229	1.395	-1.179	216	343	-355	-12
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	14.620	-14.518	102	4.826	-4.593	233	1.914	-2.472	-558	-2.912	2.121	-791
8.3 Wonen en bouwen	988	-1.293	-305	1.605	-1.917	-312	1.790	-1.736	54	185	181	366
Totaal Gebiedsontwikkeling	16.373	-17.035	-662	7.826	-8.838	-1.012	6.476	-7.227	-751	-1.350	1.611	261
Leefomgeving en klimaat												
0.10 Mutaties reserves	203	-7	196	1.054	-3.438	-2.384	548	-3.490	-2.942	-506	-52	-558
0.4 Overhead	-	-499	-499	-	-500	-500	-	-504	-504	-	-4	-4
2.1 Verkeer en vervoer	316	-5.893	-5.577	316	-2.638	-2.322	1.867	-2.638	-771	1.551	-	1.551
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-544	-544	-	-448	-448	-	-446	-446	-	2	2
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4	-2.894	-2.890	4	-3.207	-3.203	12	-3.153	-3.141	8	54	62
7.2 Riolering	3.661	-3.330	331	3.578	-3.247	331	3.763	-3.417	346	185	-170	15
7.3 Afval	4.532	-4.374	158	4.675	-4.516	160	4.748	-4.806	-58	73	-290	-217
7.4 Milieubeheer	9	-1.315	-1.306	580	-2.319	-1.739	148	-1.730	-1.583	-433	589	156
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	137	-173	-36	137	-173	-36	202	-197	5	65	-24	41
Totaal Leefomgeving en klimaat	8.862	-19.028	-10.166	10.345	-20.486	-10.142	11.288	-20.381	-9.093	943	105	1.048
Verkeer												
0.10 Mutaties reserves	58	-117	-59	58	-117	-59	-	-306	-306	-58	-189	-248
0.4 Overhead	-	-271	-271	-	-280	-280	-	-281	-281	-	-1	-1
0.63 Parkeerbelasting	1.128	-	1.128	1.203	-	1.203	1.473	-	1.473	270	-	270
2.1 Verkeer en vervoer	2	-444	-442	2	-433	-431	24	-418	-394	22	15	37
2.2 Parkeren	297	-1.105	-808	297	-1.171	-874	360	-1.239	-880	63	-68	-5
2.5 Openbaar vervoer	-	-26	-26	-	-7	-7	-	-7	-7	-	-	-
Totaal Verkeer	1.485	-1.963	-478	1.560	-2.008	-448	1.856	-2.251	-395	296	-243	53

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Samen besturen												
0.1 Bestuur	19	-1.531	-1.512	19	-1.637	-1.618	28	-1.035	-1.008	8	602	610
0.10 Mutaties reserves	225	-90	135	395	-90	305	363	-90	273	-32	-	-32
0.2 Burgerzaken	372	-1.028	-656	372	-1.442	-1.069	560	-1.455	-896	187	-14	174
0.4 Overhead	69	-11.922	-11.853	96	-12.627	-12.531	134	-12.029	-11.894	38	599	637
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-8	-8	-	-8	-8
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-20	-20	-	-20	-20	-	-19	-19	-	1	1
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	-158	-158	-	-92	-92	-	-92	-92	-	-	-
Totaal Samen besturen	686	-14.750	-14.064	883	-15.908	-15.025	1.085	-14.729	-13.644	202	1.179	1.381
Financiën												
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.5 Treasury	2.115	-555	1.560	1.277	-555	722	1.299	-624	675	22	-69	-48
0.61 OZB woningen	4.475	-238	4.237	4.225	-238	3.987	4.236	-246	3.990	11	-8	3
0.62 OZB niet-woningen	3.065	-236	2.829	3.515	-236	3.279	4.539	-241	4.298	1.024	-5	1.019
0.64 Belastingen overig	90	-	90	90	-	90	63	-	63	-27	-	-27
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	48.641	-	48.641	55.475	-	55.475	56.826	-	56.826	1.351	-	1.351
0.8 Overige baten en lasten	1.088	5	1.093	1.088	-28	1.060	1.070	-48	1.021	-18	-21	-39
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-25	-25	-	-25	-25	-	-12	-12	-	13	13
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-533	-533	-	-2.818	-2.818	-	-8.253	-8.253	-	-5.435	-5.435
3.4 Economische promotie	515	-	515	315	-	315	458	-	458	143	-	143
Totaal Financiën	59.989	-1.582	58.406	65.985	-3.899	62.086	68.490	-9.425	59.065	2.505	-5.525	-3.020
Totaal taakvelden	99.322	-99.322	-	99.666	-99.965	-298	101.282	101.287	-5	1.616	-1.322	293

Rechtmatigheid

Programma's	Over/onderschrijding	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022	Rechtmatigheid
Sociaal	Onderschrijding: Geen toelichting benodigd	-24.096	-23.789	307	Rechtmatig 1
Veilig	Overschrijding: Passend binnen het bestaande beleid	-3.207	-3.308	-100	Rechtmatig 2a
Inkomen en armoede	Overschrijding: Passend binnen het bestaande beleid	-15.578	-15.621	-43	Rechtmatig 2a
Vrije tijd	Overschrijding: Passend binnen het bestaande beleid	-4.957	-5.083	-125	Rechtmatig 2a
Onderwijs	Onderschrijding: Geen toelichting benodigd	-4.244	-3.054	1.190	Rechtmatig 1
Gebiedsontwikkeling	Onderschrijding: Geen toelichting benodigd	-7.938	-5.972	1.966	Rechtmatig 1
Leefomgeving en klimaat	Onderschrijding: Geen toelichting benodigd	-17.048	-16.892	157	Rechtmatig 1
Verkeer	Overschrijding: Staan direct gerelateerde inkomsten tegenover	-1.891	-1.945	-53	Rechtmatig
Samen besturen	Onderschrijding: Geen toelichting benodigd	-15.818	-14.639	1.179	Rechtmatig 1
Financiën	Overschrijding: Passend binnen het bestaande beleid	-1.082	-1.172	-90	Rechtmatig 2a

1. Begrotingsonderschrijdingen

Kostenonderschrijdingen worden als rechtmatig beschouwd tenzij deze niet passen binnen het bestaande beleid.

2. Begrotingsoverschrijdingen passend binnen het bestaande beleid

2a. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die passen binnen het bestaande beleid en die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten. Deze overschrijdingen worden door de raad geaccepteerd (passend binnen het beleid). Derhalve geen onrechtmatigheid.

2b. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid en die in verband met het tijdstip van het ontstaan ervan, niet tijdig aan de raad konden worden gerapporteerd die niet meer binnen het budget kunnen worden gecompenseerd en die worden veroorzaakt door (externe) factoren zoals bijvoorbeeld een open einde (subsidie)regeling en aanpassingen in het gemeentefonds. Vaak blijken dergelijke zaken pas bij het opmaken van de jaarrekening. Deze overschrijdingen worden door de raad geaccepteerd (passend binnen het beleid). Derhalve geen onrechtmatigheid.

2c. Kostenoverschrijdingen op programmaniveau betreffende activiteiten die passen binnen het bestaande beleid en ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn gerapporteerd. Deze overschrijdingen worden als onrechtmatig beschouwd. Doordat deze overschrijdingen binnen het bestaande beleid vallen, kunnen deze door de raad bij de jaarrekening alsnog worden geautoriseerd waardoor het karakter van onrechtmatigheid wordt opgeheven.

3. Begrotingsoverschrijdingen niet passend binnen het bestaande beleid

Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor ook geen door de raad goedgekeurde begrotingsaanpassingen aanwezig zijn. Deze overschrijdingen worden als onrechtmatig beschouwd. Deze overschrijdingen kunnen door de raad bij de jaarrekening alsnog worden geautoriseerd.

Conclusie:

Er zijn geen onrechtmatige over-/onderschrijdingen geconstateerd.

Raadsbesluit en Moties en amendementen

Raadsbesluit

Raadsbesluit

Onderwerp: Jaarstukken 2022 gemeente Diemen

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 23 mei 2023.

Besluit

1. De 'Jaarstukken 2022 gemeente Diemen' vaststellen;
2. Het rekeningresultaat 2022 bepalen op € 8.253.000;
3. Het rekeningresultaat te storten in de Algemene Reserve;
4. Akkoord te gaan met de toegestane rechtmatige begrotingsoverschrijdingen (zie bijlage 'Rechtmatigheid Jaarstukken 2022').

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 29 juni 2023,

De voorzitter,

De griffier,

Raadsvergadering nr.	29 juni 2023
☐ Voor kennisgeving aan gemeenteraad	
☒ Zonder hoofdelijke stemming aldus besloten	
Conform voorstel besloten	

Moties en amendementen

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis	Afkorting	Betekenis
a.g.v.	Als gevolg van	MOBW	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
APV	Algemene Plaatselijke Verordening	MPG	Meerjarenperspectief Grondzaken
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming	MVA	Materiële Vaste Activa
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten	MVI	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
bcf	Btw-Compensatiefonds	n.a.v.	Naar aanleiding van
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur	NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
BIO	Baseline informatiebeveiliging Overheid	NBd	Nationale Bewegwijzeringsdienst
BNG	Bank voor Nederlandsche Gemeenten	NB	Niet bekend
btw	Belasting toegevoegde waarde	NDW	Nationale Databank Wegverkeersgegevens
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzienigen Gemeenten	NIP	Nationale Isolatieprogramma
BV	Besloten Vennootschap	NME	Natuur- en Milieueducatie
c.q.	casu quo	NPO	Nationaal Programma Onderwijs
CAK	Centraal Administratie Kantoor	NRD	Reikwijdte en Detailniveau
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	NV	Naamloze Vennootschap
CISO	Chief Information Security Officer	o.a.	Onder andere
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers	OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
CPB	Centraal Planbureau	OD	Omgevingsdienst
DH	Drank & horeca	NZKG	Noordzeekanaalgebied
DVO	Dienstverleningsovereenkomsten	OGON	Opdrachtgever-Opdrachtnemer
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit	OOV	Openbare Orde en Veiligheid
enz.	Enzovoort	OV	Openbaar vervoer
ESAP	Energie Systeem Actieplan	OZB	Onroerendezaakbelasting
etc	et cetera	P&C	Planning & Control
FG	Functionaris Gegevensbescherming	POK	Parlementaire Onderzoekscommissie Kinderopvangtoeslagaffaire
Fido	Financiering Decentrale Overheden	PVOAA	Platform Veilig Ondernemen Amsterdam-Amstelland
Gvo	Garanties van oorsprong	RBV	Rijksbegrotingsvoorschriften
HRM	Human Resource Management	REL	Regionaal Energieloket
HSJH	Hoog-specialistische jeugdhulp	RES	Regionale Energiestrategie
IHP	Integraal Huisvestingsplan	RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
IMVA	Immateriële Vaste Activa	RMP	Regionaal Mobiliteitsprogramma
KCC	Klant Contact Centrum	RO	Ruimtelijke Ordening
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen	RRE	Regeling Reductie Energiegebruik
LEA	Lokale Educatieve Agenda	RREW	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen
LED	Light emitting diode	RUAS	Regionale Uitvoeringsagenda Logistiek
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs	SES	Sociaal economische status
MBvO	Meer bewegen voor Ouderen	SiSa	Single Information, Single Audit
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan	SPUK	Specifieke Uitkering

Afkorting Betekenis

SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SWD.	Stichting Welzijn Diemen
t.b.v.	ten behoeve van
TASD	Team Administratie Sociaal Domein
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TVIP	Toekomst Vast Investeringsplan
TVW	Transitievisie Warmte
vGRP	verbrede Gemeentelijk RioleringsPlan
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
Vpb	Vennootschapsbelasting
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VvE	Verenigingen van Eigenaren
VVE	Voorschoolse of vroegschoolse educatie
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
Wi2021	Wet inburgering 2021
Wkb	Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen
WKR	werkkostenregeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wnt	Wet normering van topinkomens
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wpg	Wet politiegegevens
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw